27 Kasım 2026
Cuma
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 11.35
BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)
BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)
SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)
KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)
----- 0 ----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, Komisyonumuzun 23'üncü Birleşimini açıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gündemimizde Cumhurbaşkanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, İletişim Başkanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Devlet Arşivleri Başkanlığı, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı, Siber Güvenlik Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Yatırım ve Finans Ofisi Başkanlığı Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Ayrıca, gündemimizde bugün Cumhurbaşkanlığının bütçe görüşmelerinin tamamlanmasını müteakiben 2027 Yılı Gelir Bütçesi ve 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2025 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin maddeleri bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, şimdi Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımıza söz vermeden önce bürokratların kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıtmaya başladılar)

CAVİT ARI (Antalya) - Diyanet İşleri Başkanı nerede Hocam? Şu ülkenin gücü Diyanet İşleri Başkanını buraya getirmeye yetmiyor, şu Meclisin gücü yetmiyor. Cumhurbaşkanı Yardımcısı geliyor, bütün Bakanlar geliyor, Diyanet İşleri Başkanı gelmiyor. Kimsenin gücü yetmedi bugüne kadar Sayın Başkanım, sizin de yetmemişti zamanında.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, bana mı diyorsunuz?

CAVİT ARI (Antalya) - Size de söylerim, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısına da söylerim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bana söylemiyorsanız ben bir şey demiyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanın döneminde de gelmedi.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, kadronuzda hiç kadın yok.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Var, arkada kalmışlar.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Ama üst düzey bürokrat anlamında söyledim.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Daha çok olur inşallah.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - İnşallah, önümüzdeki yıl bekliyoruz.

(Katılımcılar kendilerini tanıtmaya devam ettiler)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, sükuneti lütfen tesis edelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın milletvekilleri, biz ilgili kurumların tamamının bütçeye katılımı için davetimizi gönderiyoruz. Dolayısıyla, burada kurumların hassasiyet göstermesi gerekiyor. Nihayetinde senede bir defa bütçe almak için geliniyor ve daha önce kendilerine verilen bütçenin nasıl kullanıldığını ve bunu millete... Burası millet adına bütçeyi yapmayla ilgili anayasal bir komisyon. Dolayısıyla, burada biz bunu daha önceki dönemlerde de ilgili kurumlara ilettik, bu hassasiyetin gösterilmesi gerekiyor. Bugün daha önemli bir işleri olamaz. Sadece burada Diyanet İşleri Başkanımız değil diğer birkaç kurum daha yardımcılarını göndermişler, bunu doğru bulmuyorum.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - İletişim Başkanlığı da...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Nihayetinde bütçe kendilerine veriliyor ve geçmiş dönem bütçesinin kullanımıyla alakalı kendilerine soru sorulacak. Bu senede bir defa yapılıyor, bu hassasiyeti göstermeleri gerektiğini düşünüyorum. Senede her gün davet etsek, eyvallah ama bu senede sadece...

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Gelmeyene bütçe vermeyelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bu da tabii ayrı bir konu, ayrı bir öneri; bunu ayrıca değerlendireceğiz ama bu ilgili kurumların bunu dikkate almakla ilgili büyük sorumlulukları var.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Cevdet Yılmaz Bey'e söz vereceğim.
CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, usul üzerine...
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Arkadaşlar, usul geçti, başlattım.
CAVİT ARI (Antalya) - Bir dakika ama bir dakika...
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, ben söyledim, usul tartışması değil artık.
CAVİT ARI (Antalya) - Şöyle söyleyeyim: Sayın Başkanım, buraya gelen Başkan Yardımcılarının şahsına bir sözümüz yok; Başkan Yardımcıları gelmiş, kendilerine teşekkür ederiz ama uygun görürseniz Başkan Yardımcısı olarak gelmiş arkadaşlarımıza biz müsaade edelim, onlar kurumlarına gitsinler, Başkanlarını buraya göndersinler.
ORHAN YEGİN (Ankara) - Cumhurbaşkanı Yardımcımız burada.
CAVİT ARI (Antalya) - Cumhurbaşkanı Yardımcımız burada, teşekkür ederiz, o da gelmeseymiş! Ne demek, görevi yani gelecek.
GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Hepimizin hukuku bu.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Yılmaz, buyurun.
Süreniz otuz dakika.

[1]

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, değerli basın mensupları; hepinizi şahsım ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan adına saygıyla selamlıyorum.

Komisyon görüşmelerinin son gününde Cumhurbaşkanlığı ile Cumhurbaşkanlığına bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşların 2027 yılı bütçeleri, 2025 yılı kesin hesapları ve bunlara ilişkin Sayıştay raporları hakkında bilgi vereceğim. Ardından bütçe ve kesin hesap kanunu tekliflerinin maddeleri üzerindeki görüşmelerimizi tamamlayarak 2027 yılı bütçesine ve 2025 yılı kesin hesabına Komisyonumuzda son şeklini vereceğiz. Görüşmelerin ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Dünyada güç dengelerinin değiştiği, bölgemizde çatışmaların ve belirsizliklerin sürdüğü, ekonomik ve teknolojik rekabetin hızlandığı bir dönemden geçiyoruz. Böyle bir dönemde ülkelerin geleceği, gelişmeleri doğru değerlendirme, zamanında karar alma ve uzun vadeli hedefleri kararlılıkla takip etme kabiliyetleriyle yakından ilişkilidir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi sunduğu yönetim istikrarı ve etkin karar süreçleriyle Türkiye'nin güvenliğini, kalkınmasını ve uluslararası gücünü pekiştirecek siyasi ve kurumsal bir zemin oluşturmaktadır. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde istikrarın getirdiği öngörülebilirlik, kurumsal uyum ve hızlı karar alma kapasitesiyle riskleri bertaraf ediyor, Türkiye Yüzyılı hedeflerimizi bütünlük içinde hayata geçiriyoruz. İdari yapımızın merkezindeki Cumhurbaşkanlığımızın stratejik yönlendirme ve koordinasyonuyla hareket eden bağlı ve ilgili kurumlarımız kendi alanlarındaki uzmanlık ve birikimleriyle ülkemizin bugünkü ihtiyaçlarını karşılayarak geleceğini inşa edecek millî hedeflere hizmet etmektedir. Bugünkü sunumumda Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanlığına bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlarımızın yıl boyunca gerçekleştirdikleri faaliyetleri, yürüttükleri projeleri bütçe ve kesin hesap rakamlarını sizlerle paylaşacağım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğimizin 2025 yılı kesin hesap gideri 15 milyar 809 milyon lira olmuştur. 2025 yılı bütçe gerçekleşmeleri incelendiğinde barışı destekleme faaliyetleri çerçevesinde ilgili bakanlık ve kurumlarımıza toplamda 13 milyar 243 milyon lira aktarılmıştır. Ayrıca, 2025 yılında Cumhurbaşkanlığına bağlı ofislere hazine yardımı olarak 1 milyar 424 milyon lira, acil destek giderleri kapsamında ise 681 milyon lira harcama yapılmıştır.

2027 yılı için Genel Sekreterliğimize 27 milyar 547 milyon lira kaynak tahsis edilmesi öngörülmektedir. Bu ödeneğin yüzde 41'i barışı destekleme faaliyetlerine, acil destek giderlerine ve Yatırım ve Finans Ofisine hazine yardımı olmak üzere diğer ilgili kurum ve kuruluşlara aktarılacaktır. Kalan ödeneğin büyük bölümü ise vatandaşlarımıza bedelsiz sunulan kamusal hizmetlerin devamını sağlamak üzere kullanılacaktır.

Bu kapsamda Sayın Cumhurbaşkanımızın kuruluşuna öncülük ettiği, büyüklük bakımından dünyada 3'üncü sırada bulunan Millet Kütüphanemizin çatısı altında sunulan hizmetler de bütçemizle desteklenmektedir. Yedi gün yirmi dört saat hizmet veren kütüphanemiz açıldığı 2020 yılından bugüne başta gençlerimiz olmak üzere yaklaşık 11 milyon ziyaretçi ağırlamıştır Kütüphanemizin koleksiyonunda 137 farklı dilde 2 milyon 241 bin kitap bulunmakta, süreli yayınlarla birlikte basılı kaynak sayımız 5 milyonu açmaktadır.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri; Genel Sekreterliğimiz bünyesinde yer alan Kongre ve Kültür Merkezi kendi kaynak ve imkânları çerçevesinde kamu kuruluşlarımızın açılış, toplantı ve organizasyonlarına ev sahipliği yapmaktadır. 2026 yılı içerisinde Kongre ve Kültür Merkezimizde toplam 50 program ve etkinlik gerçekleştirilmiştir. "Külliye'de Ramazan" programımız kapsamında yirmi dokuz gün boyunca kültür, sanat ve çocuk etkinliklerinden oluşan 8 bini aşkın faaliyeti milletimize ücretsiz sunduk. Ziyaretçi sayımızın geçtiğimiz yıla göre 100 binlik artışla 590 bini aşması halkımızın külliyemize gösterdiği güçlü teveccühün ifadesidir.

---

1. 1. (1/282) ve (1/281) esas numaralı Kanun Teklifleri 21/10/2026 tarihli 3'üncü Toplantı Tutanağı'na eklidir.

Ahlat yerleşkemizde Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından yürütülen "Maziden Atiye Ahlat Programı" kapsamında öğrenci ve öğretmenlerimizi misafir etmeyi sürdürüyoruz. İki haftalık dönemler hâlinde gerçekleştirilen programlarda 11 farklı ilden gelen gençlerimizi bir araya getiriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı Külliye'miz bu yıl Türkiye'nin uluslararası alandaki güçlü konumunu yansıtan NATO ve Türk Devletleri Teşkilatı Zirvelerine ev sahipliği yapmıştır. 7-8 Temmuz tarihlerinde düzenlenen 36'ncı NATO Zirvesi'nde 32 müttefik ülkenin devlet ve hükûmet başkanları ile Avrupa Birliği temsilcilerini ve davetli ülkelerin liderlerini Ankara'da ağırladık. Zirve kapsamında aynı zamanda NATO Ukrayna Konseyi Toplantısı gerçekleştirilmiş, NATO Savunma Sanayii Forumu ile savunma sanayi paydaşları bir araya getirilmiştir.

Zirve hazırlıkları Genel Sekreterliğimizin koordinasyonunda Uluslararası Zirve ve Sergi Salonu ile Millet Kütüphanemizin mevcut imkânlarından yararlanılarak dört ayda tamamlanmıştır. Toplantı salonlarında 32 dilde tercüme hizmetine uygun teknik altyapıyı sağlarken zirveyi takip eden 3 binden fazla basın mensubuna Millet Kütüphanemizde çalışma alanları, kesintisiz internet ve ikram hizmetleri sunduk. Liderlerin gelişlerini ve önemli açıklamalarını 100 ayrı bilgi ekranından yayımlayarak haber takibini kolaylaştırdık.

Liderlere, eşlerine ve heyetlerine tahsis edilen araçları kamu kurumlarımızın koordinasyonunda oluşturduğumuz ortak havuzdan karşılayarak ilave araç kiralanmasına ihtiyaç duymadan ulaşım hizmetini sağladık. Zirvenin görsel kimliğinden teknik hazırlıklarına ve ağırlama hizmetlerine kadar birçok işi kendi personelimizin emeği ve kurumlarımızın mevcut kaynaklarıyla gerçekleştirdik.

30 Ekim tarihinde ise 13'üncü Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesi'nde kardeş ülkelerin liderlerini Cumhurbaşkanlığı Külliyemizde ağırladık. Türk dünyasının ortak meselelerinin ve iş birliği imkânlarının en üst düzeyde ele alındığı bu buluşmanın hazırlıklarını da Genel Sekreterliğimizin koordinasyonunda tamamladık. Zirveyi kardeş ülkelerimizle ilişkilerimize verdiğimiz önem doğrultusunda ülkemizin diplomatik ağırlığına yakışır bir anlayışla gerçekleştirdik.

NATO Zirvesi'nde olduğu gibi, Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesi'nde de mevcut personel, teknik altyapı ve hizmet kapasitemizi kullandık. Her iki zirvede üstlendiğimiz görevleri kamu kaynaklarının etkin kullanımı ve kurumlar arası koordinasyon temelinde yerine getirdik.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; Cumhurbaşkanlığı Yatırım ve Finans Ofisimizin desteklediği projeler kapsamında 2025 yılı başından bu yana, toplam değeri 8,66 milyar dolar olan 73 yatırım faaliyete geçmiş, 20 bini aşkın kişiye istihdam sağlanmıştır. Bu yatırımların yüzde 65'i yüksek ve orta yüksek teknolojili sektörlerde gerçekleşmiştir. Yatırımcıların kamu işlemlerini tek noktadan yürütebilmesi için Tek Durak Ofis 2026 yılında İstanbul Finans Merkezinde hizmete açılmıştır. Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi kapsamında yeşil ve dijital dönüşüm, tedarik zincirleri ve nitelikli istihdam odaklı yatırımların artırılmasına yönelik 61 eylem sürdürülmektedir. Türk girişimcilerinin uluslararası yatırımcılarla buluşturulmasına yönelik faaliyetlere devam edilmektedir. 1973-2002 döneminde yalnızca 15 milyar dolar uluslararası doğrudan yatırım çekebilen ülkemiz 2003 yılından bugüne yaklaşık 296,1 milyar dolar yatırım çekerek bu alanda çok önemli bir ivme yakalamıştır. Küresel uluslararası doğrudan yatırım akımlarından aldığımız ortalama payı ise 2002 öncesindeki yüzde 0,2 seviyesinden yüzde 1'e yaklaşan seviyelere yükselttik. Katılım finans ve finansal teknolojiler alanında da 2027-2030 Katılım Finans Strateji Belgesi ile Millî Fintek Strateji Belgesi'nin hazırlanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kalkınma hedeflerimizin hayata geçirilmesi, kamu kaynaklarının bu hedefler doğrultusunda planlanmasını ve uygulamaların sonuçlarıyla birlikte değerlendirilmesini gerektirmektedir. Strateji ve Bütçe Başkanlığımız uzun vadeli kalkınma perspektifimizle yıllık programlarımız ve bütçe tercihlerimiz arasındaki bütünlüğü sağlayan çalışmalarını bu anlayışla yürütmektedir. 2053 vizyonumuz doğrultusunda hazırlanan On İkinci Kalkınma Planı'nın uygulanması Başkanlığımızın temel sorumlulukları arasındadır. Orta vadeli program, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, kamu yatırımları ve bütçe hazırlıklarını planın öncelikleriyle uyum içinde yürüterek uzun vadeli hedeflerimizi uygulamaya taşıyoruz. Hazine ve Maliye Bakanlığımız ile Strateji ve Bütçe Başkanlığımızın eş güdümünde 2027-29 dönemini kapsayan Orta Vadeli Programın hazırlanıp 6 Eylül 2026 tarihinde yayımlanmasıyla bütçe süreci başlamıştır. 2027 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı da ilgili kurumlarımızın katkılarıyla hazırlanmış, Sayın Cumhurbaşkanımızın onayıyla 27 Ekim 2026 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. 2027 yılında On Üçüncü Kalkınma Planı'nın hazırlıklarına da başlanması hedeflenmektedir. 2026 yılı Kamu Yatırım Programı'nda toplam tutarı 14 trilyon lira olan 3.857 proje yer almış, başlangıç ödeneği 1,9 trilyon lira olarak belirlenmiştir. Kamu yatırımlarının ortalama tamamlanma süresi 2002 yılında sekiz buçuk yıl düzeyindeyken yatırım ödeneklerinde sağlanan artışla, proje portföyünün rasyonelleştirilmesine yönelik çalışmalar neticesinde 2026 yılında 3,4 yıla indirilmiştir. 2026 döneminde kaynaklar öncelikli ve olgunluk düzeyi yüksek projelere yönlendirilmiş, yeni proje tekliflerinde ise yüksek ekonomik fayda sağlanması esas alınmıştır. Bu tedbirlerle ortalama tamamlanma süresinde sağlanan yaklaşık yüzde 60'lık azalma sayesinde yatırımların daha erken hizmete sunulması, kamu kaynaklarının verimli kullanılması ve toplumsal faydanın hızla elde edilmesi temin edilmiştir. Ekonomik ve sosyal altyapıyı geliştiren yatırımlara öncelik verilmiş, en yüksek yatırım payını ulaştırma, haberleşme sektörü alırken bunu madencilik, eğitim ve tarım sektörleri izlemiştir. Avrupa Birliğine katılım sürecimiz kapsamında hazırlanan Ekonomik Reform Programı 15 Ocak 2026 tarihinde Avrupa Komisyonuna iletilmiştir. Orta vadeli programla uyumlu hazırlanan bu belge, ekonomik uyum ve yapısal reform ihtiyaçlarına yönelik politika ve tedbirlerimizi içermektedir. 2027-29 dönemini kapsayacak yeni programın hazırlanmasına yönelik

çalışmalar devam etmekte, OECD Türkiye Ekonomik Görünüm Raporu'nun da 2027 yılında sonuçlandırılması planlanmaktadır. 2021 yılında merkezi yönetimde uygulamaya başladığımız performans esaslı program bütçe sistemini genel yönetim kapsamındaki diğer idarelere yaygınlaştırıyoruz. 2026 yılında mahalli idarelerin tamamıyla Türkiye İş Kurumunun bütçeleri program bütçe yaklaşımıyla hazırlanarak uygulanmaya başlanmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumunun bütçesinin de bu yapıya uygun hazırlanmasına yönelik teknik çalışmalar sürdürülmektedir. Böylece, kamu harcamalarını amaçları, öncelikleri ve beklenen sonuçlarıyla birlikte değerlendiren bütçeleme anlayışını daha geniş bir uygulama alanına taşıyoruz. Açık Bütçe Anketi'nde 2023'te 64 olan puanını 2025'te 65'e yükselten ülkemiz 82 ülkenin 45,1'lik ortalamasının ve şeffaflık alanında uluslararası kabul gören 61 puanlık eşiğin üzerinde yer almıştır. Bu sonuçla, kamu kaynaklarının elde edilip kullanılmasına dair yeterli bilgi ve veriyi zamanında yayımladığı teyit edilen ülkemiz şeffaflıkta iyi uygulamalar arasında gösterilmiştir. Bu yıl yayımlanan IMF Mali Şeffaflık Değerlendirmesi'nde de program bazlı bütçe sınıflandırması ve performans bilgilerinin bütçe belgelerinde sunulması ülkemizin iyi uygulamaları arasında gösterilmiştir. Devlet yardımlarında ise uygulamaların sonuçlarını esas alan izleme ve etki değerlendirme çalışmaları sürdürülmektedir. İlgili kurumların raporları değerlendirilerek hazırlanan Devlet Yardımları Yıllık Değerlendirme Raporu Sayın Cumhurbaşkanımıza sunulmuştur. İki yıl üst üste amacına katkı sağladığı tespit edilemeyen yardımlar yürürlükten kaldırılmakta, ihtiyaç duyulan alanlarda mevcut destekler güncellenmekte veya yeni destekler geliştirilmektedir. Düzenleyici etki analizi çalışmalarıyla da kamu politikalarının veri ve kanıta dayalı hazırlanması desteklenmektedir. Sayın Cumhurbaşkanımızın daimî başkanlığını yürüttüğü İSEDAK kapsamında İslam ülkeleri arasında ticaretin ve kalkınma iş birliğinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2025 yılı kesin hesap gideri 4 milyar 788 milyon lira olmuştur. 2027 yılında Başkanlık bütçesi için 547 milyar 467 milyon lira ödenek öngörülmüş olup bu tutarın yüzde 99'u olan 541 milyar 642 milyon lirası yedek ödenek için ayrılmıştır.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; küresel rekabetin bilgi ve iletişim alanında da yoğunlaştığı günümüzde, ülkelerin gücü, politikalarını dünyaya anlatabilme ve uluslararası kamuoyunu etkileyebilme kabiliyetiyle pekişmektedir. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığımız bu doğrultuda Türkiye'nin sesini küresel ölçekte duyuran, dezenformasyon karşısında doğru bilgiyi savunan ve devletimizle milletimiz arasındaki iletişimi güçlendiren çalışmalar yürütmektedir. 2026 yılında Türkiye'nin NATO içindeki rolünü ve katkılarını anlatmak üzere 13 başkentte panel ve medya buluşmaları gerçekleştirilmiştir. Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesi öncesinde Astana, Bakü, Taşkent, Bişkek ve Lefkoşa'da Türk Dünyası Diyalogları panelleri düzenlenmiş, zirve kapsamında Türk Dünyası Diyalog Forumu hayata geçirilmiştir. Uluslararası Stratejik İletişim Zirvesi'yle (STRATCOM Summit) farklı ülkelerden uzmanlar ve karar alıcılar ülkemizde buluşturulmuştur. 15 Temmuzun 10'uncu yılında ise "İrade Bizim, Zafer Bizim" temasıyla yurt içinde ve yurt dışında etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Dezenformasyonla Mücadele Merkezi aracılığıyla yazılı, görsel ve dijital mecralardaki yanıltıcı içerikler tespit edilerek doğrulanmış bilgiler kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Üniversitelerdeki dezenformasyonla mücadele kulüpleri, gençlik kampları ve eğitim çalışmalarıyla gençlerimizin dijital okuryazarlık becerileri desteklenmekte, kamu kurumlarının bu alandaki kapasitesi güçlendirilmektedir. Vatandaşlarımızın talep, şikâyet ve önerilerini doğrudan kamu yönetimine iletebildiği CİMER'e 2026 yılının ekim ayı sonu itibarıyla 6 milyon 7 bin başvuru yapılmış, geçen yıl hizmete sunulan mobil uygulama üzerinden alınan başvuru sayısı 66 bini aşmıştır. Çocuklarımızın görüş ve önerilerini iletebilecekleri Çocuk CİMER sisteminin kurulması planlanmaktadır. Başkanlığımız NATO zirvesi kapsamında uluslararası basın mensuplarının çalışmalarını desteklemiştir. Aynı şekilde, COP31 kapsamında uluslararası medya merkezini koordine etmiştir. İletişim Başkanlığının 2025 yılı kesin hesap gideri 6 milyar 888 milyon lira olmuştur. 2027 yılında İletişim Başkanlığının bütçesi için 10 milyar 79 milyon lira ödenek öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sahih dinî bilginin toplumun her kesimine ulaştırılması, din istismarının önlenmesi ve millî ve manevi değerlerimizin gelecek nesillere aktarılması toplumsal hayatımız açısından önemli bir sorumluluktur. Diyanet İşleri Başkanlığımız, bu sorumlulukla din hizmetlerini yürütürken ailelerimize, gençlerimize ve vatandaşlarımıza yönelik rehberlik ve dayanışma çalışmalarını da geliştirmektedir. 2026 yılı Ekim ayı itibarıyla 528 aile ve dinî rehberlik büro ve merkezinde ailenin güçlendirilmesine yönelik hizmet sunulmaktadır. Hastanelerde, öğrenci yurtlarında ve bağımlılıkla mücadele alanında yürütülen çalışmaların yanı sıra 2026 yılında engelli vatandaşlarımız ve ailelerine yönelik faaliyetlerle 420 binden fazla kişiye manevi destek sağlanmıştır.

2026 yaz Kur'an kurslarında yaklaşık 2,5 milyon öğrenciye eğitim verilmiştir. Mobil Kur'an Kursu Projesi'yle çocukların bulunduğu yerlerde eğitim almaları sağlanmış, 11-14 yaş grubuna yönelik yeni öğretim programı uygulamaya alınmıştır.

Hac ve umre hizmetlerimiz uluslararası değerlendirmelerde dört yıl üst üste farklı kategorilerde birincilik ödüllerine layık görülmüştür.

Güvenilir dinî bilgiye erişimi kolaylaştıran e-Diyanet uygulamasının kullanıcı sayısı 1,5 milyonu açmıştır.

Türkiye Diyanet Vakfı iş birliğiyle 2026 ramazan ayında ülkemizde ve 86 ülkede 6 milyondan fazla kişiye gıda, iftar ve çeşitli destekler sunulmuştur. Son iki yılda vekâlet yoluyla yaklaşık 1,8 milyon hisse kurban kesimi ve dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Başkanlığın 2026 yılı bütçe harcamalarının yaklaşık yüzde 96'sı personel giderleri ile sosyal güvenlik devlet primi giderlerinden oluşmaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığının 2025 yılı kesin hesap gideri 129 milyar 701 milyon liradır. 2027 yılında Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi için 229 milyar 65 milyon lira ödenek öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Millî Saraylar İdaresi Başkanlığımız, tarihî yapılarımızı ve eserlerimizi özgün nitelikleriyle koruyarak gelecek nesillere aktarmak için çalışmalarını sürdürmektedir. Tamamlanan restorasyonlar ve açılan yeni müzelerle kültürel mirasımızın daha geniş bir bölümünü vatandaşlarımızın ve dünyanın dört bir yanından gelen ziyaretçilerin erişimine sunuyoruz.

2026 yılında Dolmabahçe Sarayı Yazı Dairesi restorasyon çalışmalarının ardından yeniden hizmete açılmıştır.

Bu yılın önemli kazanımlarından biri Darphane-i Âmire yerleşkesinde tamamlanan müze projesidir. Yaklaşık 17 bin metrekarelik alandaki 17 tarihî yapının restorasyonu ve yeniden işlevlendirilmesiyle 5 ihtisas müzesi oluşturulmuştur: Millî Saraylar Porselen Müzesi, Hüsn-i Hat Müzesi, Esliha-i Hümâyun Müzesi, Darphane ve Endüstri Araçları Müzesi ile Harita Müzesi 24 Ekim tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımızın teşrifleriyle açılmıştır. Toplam 10.300 eserin sergilendiği bu müzelerle Osmanlı sanat, kültür, askerî ve üretim tarihine ait zengin koleksiyonlarımız ziyaretçileriyle buluşturulmuştur.

Edirne Sarayı'nın ihyasına yönelik restorasyon, arkeolojik araştırma ve çevre düzenleme çalışmaları da sürdürülmektedir. Osmanlı Devleti'nin tarihî yönetim merkezlerinden olan saray yerleşkesinin 2027 yılı sonuna kadar çalışmalar tamamlanarak kültür ve turizm hayatına kazandırılması hedeflenmektedir.

Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının 2025 yılı kesin hesap gideri 8 milyar 306 milyon liradır. 2027 yılında Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının bütçesi için 5 milyar 768 milyon lira ödenek öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Devlet Arşivleri Başkanlığımız, Osmanlı'dan cumhuriyete uzanan belge hazinemizi çağdaş arşivcilik yöntemleriyle koruyarak bilimsel araştırmaların ve kamu hizmetlerinin istifadesine sunmaktadır. 2025 yılı başından 2026 yılı Kasım ayına kadar 100 bini aşkın belge ve defter sayfasının restorasyonu gerçekleştirilmiştir. Aynı dönemde 6 milyon 358 bin belge görüntüsü dijitalleştirilerek tarihî kaynakların dijital ortamda korunması ve erişime sunulmasında çok önemli bir ilerleme sağlanmıştır. Kasım ayı itibarıyla belge tarama sistemine kayıtlı yerli ve yabancı araştırmacı sayısı 498 bine ulaşmıştır.

Bütünleşik Arşiv Yönetim Sistemi kapsamında kamu kurumlarının belgelerinin elektronik ortamda yönetilmesine, tarihî değere sahip belgelerin devlet arşivine kazandırılmasına ve belge üretiminde ortak standartların geliştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Başkanlığımız vatandaşlarımızın idari ve hukuki işlemlerde ihtiyaç duydukları arşiv kayıtlarına erişimini de sağlamaktadır. 2025 yılı başından bu yılın kasım ayına kadar muhacir ve iskân kayıtlarıyla özel idare kayıtlarına ilişkin 26.303 başvuru karşılanmıştır. Uluslararası arşivcilik alanında da yine çalışmalar sürdürülmekte ve iş birliği yapılan ülke sayısı 77'ye ulaşmıştır. Devlet Arşivleri Başkanlığının 2025 yılı kesin hesap gideri 1 milyar 46 milyon lira olmuştur. 2027 yılında Devlet Arşivleri Başkanlığı bütçesi için 1 milyar 916 milyon lira ödenek öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; savunma sanayisinde sahip olduğumuz imkân ve kabiliyetler, ülkemizin güvenliğinin bağımsız dış politikasının ve uluslararası alandaki caydırıcılığının temel dayanakları arasındadır. Bölgemizde yaşanan çatışmalar ve değişen tehditler, kritik teknolojilerde dışa bağımlılığı azaltmanın ve ihtiyaç duyduğumuz sistemleri kendi imkânlarımızla geliştirmenin önemini her geçen gün daha açık biçimde göstermektedir. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Türkiye'nin kendi kararlarını uygulayabilen, güvenliğini millî imkânlarıyla sağlayan ve savunma teknolojilerinde söz sahibi bir ülke olması için çalışmaya devam ediyoruz. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayisi Başkanlığımız bu sürecin koordinasyonunu yürütmektedir. 2002 yılında 62 projeyle yürütülen savunma sanayisi faaliyetlerimiz bugün 1.500'e yaklaşan proje sayısına ulaşmıştır. Aynı dönemde yaklaşık 5,5 milyar dolar olan proje hacmi 150 milyar doların üzerine çıkmıştır. Savunma sanayisinde yerlilik oranımız yüzde 83'e yükselmiştir. Sektörümüz 4.100'ün üzerinde firma ve 130 bini aşkın çalışanıyla yüksek teknolojiye dayalı üretimin ve nitelikli istihdamın önemli merkezlerinden biri hâline gelmiştir. Savunma ve havacılık sektörünün toplam cirosu 2002 yılındaki 1,1 milyar dolar seviyesinden 2025 yılında 25 milyar dolara ulaşmıştır. Havacılıktan siber güvenliğe, mikroelektronikten uzay teknolojilerine uzanan yatırımlarımızla ekonomimizin yüksek katma değer üretme kapasitesini geliştiriyoruz. 2002 yılında sadece 248 milyon dolar olan savunma ve havacılık ihracatımız, 2025 yılında 10 milyar dolara yükselmiştir. Türkiye dünyanın en büyük 11'inci savunma ihracatçısı olmuştur. Yerli kara araçlarımız, deniz platformlarımız, mühimmatlarımız ve insansız sistemlerimiz 185'ten fazla ülkeye ihraç edilmektedir. Savunma sanayisi, nitelikli istihdam ve katma değeri yüksek ihracatla ülkemizin kalkınmasına ve halkımızın refahına güç vermektedir. Aynı zamanda sivil endüstrilere yaygınlaşan teknolojik yenilikleriyle topyekûn ekonomik gelişimimize katkı sunmaktadır. 2026 yılında stratejik platformlarımızın seri üretime geçişini ve envantere katılımını hızlandırmaya yönelik çalışmalar öne çıkarılmıştır. Çelik Kubbe bu doğrultuda yürüttüğümüz en stratejik projelerden biridir. Sayın Cumhurbaşkanımızın teşrifleriyle ilk teslimatları gerçekleştirilen proje kapsamında yapay zekâ destekli ve çok katmanlı hava savunma sistemlerimizin, radarlarımızın ve diğer algılayıcı ve silahlarımızın ortak bir ağ içinde çalışmasını sağlayan millî hava savunma mimarisi oluşturulmuştur. Bu yöndeki çalışmalarımız kararlılıkla sürdürülecektir.

Millî muharip uçağımız KAAN, Hava Kuvvetlerimizin gelecekteki operasyonel ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilmektedir. İlk uçuşunu başarıyla gerçekleştiren 5'inci nesil çok rollü savaş uçağımızın geliştirilme çalışmaları devam etmektedir. HÜRKUŞ ve HÜRJET projeleriyle pilot eğitimi ve yakın hava desteğine yönelik millî kabiliyetimizi geliştiriyoruz. Bu platformların uluslararası pazarlarda elde ettiği ihracat başarıları, havacılık alanındaki tasarım ve üretim yetkinliğimizi ekonomik değere dönüştürmektedir. Türkiye, İHA ve SİHA teknolojileriyle bu sistemlerin operasyonel kullanımında dünyanın önde gelen 3 ülkesi arasında yer almaktadır. Bayraktar TB2, TB3, ANKA ve Akıncı TİHA gibi platformlarımız keşif, gözetleme, hedef tespiti ve gerçek zamanlı görüntü istihbaratı görevlerini farklı hava ve harekât şartlarını da yerine getirmektedir. Kabul testlerini başarıyla tamamlayan ilk 3 Bayraktar KIZILELMA'yı güvenlik güçlerimizin envanterine katarak bir insansız savaş uçağını operasyonel olarak hizmete alan dünyadaki ilk ülke olma gururunu milletimize yaşattık. Bununla birlikte, ANKA-III de ilk uçuşunu başarıyla gerçekleştirmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye askerî bir geminin tasarımından inşasına, silah sistemlerinin entegrasyonundan komuta kontrol, yazılımına kadar bütün süreçlerinin millî imkanlarıyla gerçekleştiren, bilen 10 ülkeden biridir. MİLGEM ve TCG Anadolu gibi projelerle kazandığımız yetkinlikleri yeni gemi projelerimize ve uluslararası iş birliğine taşıyoruz. Millî askerî gemi ve denizaltı projelerimizle denizlerdeki caydırıcılığımızı güçlendiriyoruz. Uzay ve uydu teknolojilerinde GÖKTÜRK ve İMECE'yle kazanılan kabiliyetler güvenlik kurumlarımızın gözlem ve istihbarat ihtiyaçlarına hizmet etmektedir. Önümüzdeki dönemde kuantum hesaplama altyapılı siber savunma, yapay zekâ destekli otonom sistemler, insansız denizaltı sistemleri ve hipersonik silah teknolojileri alanlarındaki faaliyetlerimizi sürdüreceğiz. Değişen tehditlere cevap verecek teknolojileri geliştirirken geleceğin harekât ihtiyaçlarına yönelik hazırlıklarımızı da güçlendireceğiz. Millî Yetkinlik Hamlesi kapsamında seri üretimin gerektirdiği insan kaynağını geliştirirken firmalarımız arasındaki tamamlayıcı iş birliklerini de artıracağız. 12'nci Kalkınma Planı dönemi sonunda hedefimiz 158 bin çalışanla 30 milyar dolar ciroya ve 12 buçuk milyar dolar ihracata ulaşmaktır. Savunma Sanayii Başkanlığımızın 2025 yılı kesin hesap gideri 1 milyar 377 milyon lira olmuştur. 2027 yılında Savunma Sanayii Başkanlığı bütçesi için 2 milyar 159 milyon lira ödenek öngörülmektedir ancak buradan yanlış bir algı oluşmasın, daha önce de ifade ettiğim gibi, Başkanlığın yürüttüğü projelerin toplam bütçesiyle karıştırılmaması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Başkanım, açmadım daha mikrofonunuzu, süreniz bitti.

Şimdi, iki arkadaşımız aradan önce konuşmak istiyor, toparlayabilirseniz. Biliyorsunuz, bir de cuma namazı var, gidecek olan arkadaşlarımız var, ara vereceğim çünkü.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Tamam, olabildiğince hızlı...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Bu savunma sanayisinde bütçe dışında asıl kaynak biliyorsunuz, Savunma Sanayii Destekleme Fonu. 2025 yılında sadece bu fona 259 milyar lira kaynak ayrılmıştır. Önümüzdeki dönemde de yine alternatif kaynaklar geliştirerek savunma sanayisiyle ilgili projelerini ihtiyaçlarını karşılamaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; güvenlik tehditlerinin yükseldiği bir dönemde Millî İstihbarat Teşkilatımız ülkemize yönelik tehditlerin önlenmesine ve devlet politikalarının şekillenmesine katkı sağlayan çalışmalarıyla ülkemizin stratejik gücünü desteklemektedir. Teşkilatımız sahadaki etkinliğini ve teknik ve analitik yetkinliklerini birleştirerek terörle mücadele, dış istihbarat ve istihbarata karşı koyma alanlarında görevlerini kesintisiz sürdürmektedir. Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde yürüttüğümüz terörsüz Türkiye ve terörsüz bölge hedefi doğrultusunda MİT Başkanlığımız kritik sorumluluklar üstlenmektedir. Sürecin millî güvenliğimiz ve milletimizin huzuru gözetilerek ilerletilmesine yönelik çalışmalar kararlılıkla sürdürülmektedir. Fesih ve silah bırakma kararının ardından Meclis Komisyonumuzun raporuyla hazırlanan ve 467 oyla kabul edilen kanunla sürecin hukuki zemini güçlendirilmiştir. Bu kapsamda, Cumhurbaşkanı Yardımcılığı koordinasyonunda oluşturulan Millî Dayanışma ve Bütünleşme Koordinasyon Kurulu 24 Ağustos ve 28 Eylül tarihlerinde toplanmış ve çalışma esaslarını netleştirmiştir. Sahaya yönelik 4 alt komisyon devreye alınmış olup tüm kurumlarımızla tam bir eşgüdüm içinde faaliyetler sürdürülmektedir. FETÖ'nün yurt dışı yapılanmasına dönük çok yönlü mücadele devam ederken DEAŞ ve diğer radikal terör örgütleriyle yine mücadele sürdürülmektedir. Bir taraftan da istihbarat diplomasisiyle Teşkilatımız dış politikamıza çok önemli katkılar sunmaktadır. Dijital manipülasyon konularında da, siber güvenlik alanında da yapay zekâ başta olmak üzere yeni teknolojilerle teşkilatımızın teknolojik altyapısı geliştirilmektedir. 2025 yılında Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının kesin hesap gideri 36 milyar 308 milyon lira olmuştur. 2027 yılında Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı bütçesi için 57 milyar 987 milyon lira ödenek öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğimizin teşkilat yapısı, güvenlik alanındaki gelişmelere uyum sağlamak ve kurumsal kapasitesini güçlendirmek amacıyla 2026 yılında güncellenmiştir. İlk defa bu dönem Millî Güvenlik Konferansları düzenlenmeye başlanmıştır. Açılışını ben yaptım. Sonra her bir Bakanımız o toplantılara gidip üst düzey kamu yöneticilerine ülkemizin millî perspektifini, değişik alanlarda politikalarını anlattılar.

MGK Genel Sekreterliğinin 2025 yılı kesin hesap gideri 415 milyon 505 bin lira olmuştur. Kurumumuzun 2027 bütçesi 907 milyon 88 bin lira olarak öngörülmektedir.

Siber güvenlik alanında yeni bir başkanlık kurduk 2025 yılında ve Başkanlığımızı kurumsal olarak geliştiriyoruz. Bu Başkanlığımız aynı zamanda 69 milyonu aşkın kullanıcının yararlandığı E-Devlet Kapısı'yla ilgili de çalışmalarını sürdürüyor. E-Devlet Kapısı, Birleşmiş Milletler ve Uluslararası Telekomünikasyon Birliği tarafından 146 ülkeden 1.500'ün üzerindeki proje arasında yapılan değerlendirmede dijital devlet kategorisinde 2'nci olmuştur. Kamuda yapay zekânın kullanımına ilişkin yine çalışmalar sürdürülmekte. Güvenli bulut, yerli iletişim, elektronik posta altyapılarıyla siber güvenlik yazılımlarında millî kapasitenin geliştirilmesi çalışmaları devam ettirilmektedir.

Siber Güvenlik Başkanlığımızın 2025 kesin hesap gideri 19 milyon 607 bin lira. 2027 bütçesi için teklifimiz ise 6 milyar 285 milyon liradır.

Değerli Başkan, değerli üyeler; Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yetkisinin önemli araçlarından biri olan yazılı soru önergelerinin cevaplandırılması hususunda çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Cumhurbaşkanı Yardımcılığımıza yönelik 2.032 yazılı soru yönlendirilmiş, bunların yüzde 87'sine yanıt verilmiştir. Önümüzdeki dönemde de aynı hassasiyetle devam edeceğiz.

Cumhurbaşkanlığı, bağlı ve ilgili kuruluşları, Sayıştay Başkanlığımız tarafından hazırlanan idare denetim raporlarını dikkatle incelemekte ve raporlarda yer alan hususların gereği hassasiyetle yerine getirilmektedir.

Cumhurbaşkanı yardımcılığının sorumluluğunda olan bir diğer konu ise Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle mali-ekonomik ilişkilerin sürdürülmesidir. Bu konuda, millî davamız Kıbrıs meselesinin adil, kalıcı ve sürdürülebilir bir çözüme ulaşması için gayretlerimizi kararlılıkla sürdürürken bir taraftan da iktisadi ve mali iş birliği anlaşmalarıyla KKTC'nin kurumsal ve ekonomik kapasitesini güçlendiriyoruz. Bağımsızlığına, gücüne, siyasi eşitliğe, egemenliğine verdiğimiz önem kadar, kalkınmasına ve sosyal refahına da aynı şekilde destek olmaya çalışıyoruz. Detaylarını atlıyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bugün çalışmalarını paylaştığımız kurumlarımız farklı görev alanlarında Türkiye'nin güvenliğine, kalkınmasına ve milletimizin huzuruna hizmet etmektedir. Kazanılan her bir yeni kabiliyet, tamamlanan her proje ve sunulan her hizmet, devletimizin bugünün ihtiyaçlarını karşılama ve geleceği hazırlama gücünü artırmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin sağladığı istikrar ve etkin karar alma imkânını Türkiye Yüzyılı hedeflerimiz doğrultusunda değerlendirmeyi sürdüreceğiz. 2027 yılı bütçemizin dayanıklılık, refah ve dönüşüm hedefleri doğrultusunda ülkemizin kazanımlarını korumaya, vatandaşlarımızın hayatını iyileştirmeye ve yeni imkânlar geliştirmeye kararlıyız. Cumhurbaşkanlığımız ile bağlı ve ilgili kurumlarımız bu hedeflerin hayata geçirilmesi için üzerlerine düşen görevlerini yerine getirmektedir, getirmeye devam edeceklerdir.

Komisyonumuzdaki bütçe görüşmelerinin sonuna gelirken bir ayı aşkın süredir büyük bir emek ve dikkatle yürütülen çalışmalara katkı sağlayan başta Komisyon Başkanımız olmak üzere bütün Komisyon üyelerine teşekkür ediyorum. Görüş ve önerileriyle müzakereleri zenginleştiren tüm milletvekillerimize, ve hazırlık sürecinde görev alan kamu çalışanlarına da ayrıca teşekkür ediyorum. Bütçe müzakereleri sürecinde ortaya konulan görüş ve değerlendirmelerin yapacağımız hizmetlerin niteliğinin yükseltilmesine ve kamu kaynaklarının daha etkin kullanılmasına katkı sağlamasını temenni ediyorum.

2027 yılı bütçemizin ülkemiz, milletimiz ve devletimiz için hayırlı olmasını bir kez daha diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi gruplara söz vereceğim.

İlk olarak Sayın Ayşegül Doğan'a söz vereceğiz, onun konuşmasından sonra ara vereceğiz.

Değerli milletvekilleri, saat 13.45'e kadar ara vereceğiz.

Şimdi Sayın Doğan'a söz veriyorum.

Sayın Doğan, buyurun.

Süreniz otuz dakika.

AYŞEGÜL DOĞAN (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Komisyonun değerli üyeleri, sevgili bürokratlar ve sevgili gazeteciler; hoş geldiniz hepiniz.

Şimdi, öncelikle şunu söylemek istiyorum: "Hayırlı olsun bütçe." diye kapattınız, böyle başlamıştı ancak takdir edersiniz ki memleketin gündemi bütçe değil; memleketin gündemi fon krizi, fon vurgunu ve bu konuda spekülasyona yer bırakan açıklamalar ve bir türlü hayata geçmeyen, geçmesi beklenen uygulamalar.

Bunu söylemezsem olmayacak konuşmamdan önce Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı: Dün kamuoyunun merakla beklediği bir basın toplantısı yaptınız ve dünden bu yana o basın toplantısında verdiğiniz yanıtlar konuşuluyor. Bazı konularda olması gerekeni söylediniz; mesela, tutuklamayla ilgili, adli kontrolle ilgili; aynı şekilde Adalet Bakanı da "Ancak kuvvetli suç şüphesi gösteren somut deliller bir tutuklama nedeninin bulunması hâlinde başvurulacak istisnai bir koruma tedbiri olabilir." dedi. Ancak böyle değil, Türkiye'de bazıları için bu ilke işlemiyor biliyorsunuz; masumiyet karinesi, lekelenmeme hakkı; bunlar yok sayılıyor ama söz konusu iktidara yakın çevreler ya da bizzat iktidar olunca bunlar üstelik evrensel ilkeler olarak hatırlatılıyor. Bu hatırlatmaları niye yapıyorum? Geriye gideceğim biraz -şimdi bu metne de geleceğim daha sonra- 2002'ye gideceğim; seçim beyannamenize baktım gelmeden önce, ilk iktidar olduğunuz döneme baktım. Ne vadettiniz ve 2026'da neredeyiz diye şöyle bir özet yapmaya çalışacağım sizlere.

Son günündeyiz, aslında artık Plan ve Bütçe Komisyonundaki tartışmaların şeklen olduğunu düşünüyor insanlar. Niye şeklen olduğunu düşünüyor? Çünkü yasama artık bir denetim... Demokratik ülkelerde bütçeler halkın bütçeleridir; sermaye gruplarının değil, kimi çevrelere ait bütçeler değildir; patronu değil halkı korur ama bu ülkede artık şöyle yürüyüşler yapılıyor: "Açız", "Çıplağız" diye. Ülke çırılçıplak bir hâle gelmiş durumda. 2002'de böyle yola çıkmadı iktidarınız. Nasıl yola çıktı? Bakınız, hatırlatmak istiyorum: Tıpkı demokrasilerde olduğu gibi bütçelerin en temel denetim aracı olduğu kabul edilerek, bunlar vadedilerek; şeffaflık ilkesi en başta, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, demokratikleşme, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve bu konuda özgürlüklerin sağlanması. Yine, bakınız, demokratikleşmeyle ilgili düşünce, ifade, inanç, eğitim ve örgütlenme özgürlüklerinin herkes için güvence altına alınacağını aynen bu şekilde vadeden bir iktidarla karşı karşıyayız. Geldiğimiz nokta ne? Bir cümle: Aradan yirmi dört yıl geçti, az bir zaman mı Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı? Şimdi yalnızca "Freedom House"un raporunu söyleyeyim size: Dünya Özgürlük Raporu'na göre Irak'la, Angola'yla aynı yere düşmüş vaziyette Türkiye; özgür olmayan ülkeler kategorisinde. Kısmen özgür sayılan bir ülkeydi birkaç yıl öncesine kadar, şimdi özgür olmayan ülkeler kategorisinde. Derdim şu değil: Burada rakamlarla, verilerle ne kadar özgür olmadığımızı anlatmak değil çünkü esas olan halk. Sokağa indiğinizde toplum kendini özgür hissetmiyorsa özgür değiliz

demektir, toplum kendini zengin hissetmiyorsa zengin değiliz demektir, toplum mutlu değilse mutlu değiliz demektir. Toplum burada tartıştığımız refah ve kalkınma verilerini kendi hayatının içerisinde görmüyor ve deneyimleyemiyorsa o zaman bu ülkede refahtan, kalkınmadan, o rakamlarla bahsettiğimiz büyümeden bahsetmemizin nasıl bir anlamı olur Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı? Yani tüm bu sorular yanıt bekliyor. Eminim sizler de duyuyorsunuzdur ama niye yanıt olmuyorsunuz? Türkiye buna layık değil. Bu iktidar kendine bunu layık görebilir ama bu halka bunu layık göremez, görmemeli. Ülke buna yaraşır, buna yakışır, Dünya Adalet Projesi'nin 2026 verilerine göre mesela Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde temel haklar kategorisinde 143 ülke arasında Türkiye 135'inci sırada. Bunu mu hak ediyoruz? Bu mudur olması gereken? Yine Sınır Tanımayan Gazeteciler'in verilerine göre Türkiye basın özgürlüğü açısından 163'üncü sırada 180 ülke arasında. Biz artık bu verileri söylemekten utanır, sıkılır olduk, sahiden öyle.

Gelelim yerel demokrasiye. Yerel demokrasinin güçlendirilmesinden bahseden, hatta belleğim beni yanıltmıyorsa valilerin seçimle iş başına gelmesi tartışmasını açan bir iktidardan bahsediyoruz. Şimdi neden bahsediyoruz? Kayyumun bir yönetim modeline dönüştüğü bir iktidar gerçekliğinden bahsediyoruz. Yirmi dört yılda vardığımız yer atanan yüzlerce kayyum belediyelere. Yalnızca belediyelere mi? Verilerle yine size söyleyeyim: Şirketlere, kayyum atanan şirketlerin veri tabanına göre 1.340'tan fazla şirkette şu anda kayyum bulunuyor. Bunların 40'ı radyo, televizyon, dijital medya, basım, yayın, prodüksiyon ve haber dağıtım alanlarında faaliyet yapan yerler. Hukuk ve adalet dediniz. Yargı ne yazık ki siyasetin aracına dönüşmüş vaziyette. Halk böyle inanıyor, böyle düşünüyor, o sese kulak vermek gerekiyor. Gelir dağılımındaki adaletsizliği gidereceğinizi söylediniz iktidar olarak. Gelir dağılımındaki adaletsizlik derinleşti, halkın geniş kesimleri yoksulluğa, yoksunluğa ve yokluğa gark oldu. Eğer bir ülkede işçiler "Açız, çıplağız." diye yürüyüş yapıyorsa; bunu tekrar tekrar hatırlatmak istiyorum, yoksulluğu çıplaklığıyla hatırlatmak istiyorsa o ülke gerçek anlamda çırılçıplak kalmış demektir. Bakınız, iş cinayetleri, emek sömürüsü. Emeğin değerinden bahsettiniz. 38 bini aşkın insan bu iktidar döneminde önlenebilir, tedbir alınabilir olmasına rağmen hayatını kaybetti, cinayet bunlar, kaza değil. Adını koymak, doğru tanımlamak ve ona göre de bu dertlere deva olmak gerekiyor. HABAŞ'taki iş cinayeti de bize bunu tekrar hatırlattı. İşçinin hayatını koruyamayan bir ekonomi politikası toplumsal refahı nasıl üretecek Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı?

Kadınlar ve eşitlik konusu. İstanbul Sözleşmesi bu iktidarın en çok övündüğü uluslararası sözleşmeydi, adını İstanbul'dan aldı. Bir gece yarısı İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmeye karar verdik. Niye? Daha mı güvende kadınlar şimdi? Daha mı az oluyor kadın cinayetleri? Oysa İstanbul Sözleşmesi bir önleyici sözleşme olarak kadınların yaşam hakkı için bir garantiydi ama bu garanti de bir gece yarısı bir anda yok edildi. Kadınlar kimsenin politikalarının nesnesi değil, eşit yurttaşlar, eşit özneler. Dolayısıyla kadınların yaşamı, emeği, bedeni ve geleceği üzerinde bu kadar kolay hiçbir iktidar söz sahibi olmamalı.

Eğitim, çocukların geleceği aynı durumda. Bitireceğim. Bu bütçe kimin için diye sorarak bitireceğim? Halkın olmadığı kesin, demokratik olmadığı kesin, adil olmadığı kesin. Tekrar ediyorum, sokakta kimse bu bütçenin demokratik, adil, eşit üleştirilen bir bütçe olduğuna inanmıyor ve bizim size bu sesi duyurmak gibi bir sorumluluğumuz var. Karşımızdasınız, bu sesi böyle bir zamanda duyurmamız gerekir ve sizin de bu sorulara yanıt vermeniz gerekir. Halkın iradesinin kayyumlarla gasbedildiği, hukukun üstünlüğünün ortadan kalktığı, basın özgürlüğünün yok edildiği, milyonların yoksulluğa gark edildiği, kadınların şiddete maruz kaldığı, işçilerin çalışırken öldüğü, çocukların eğitimden koparıldığı, gençlerin geleceksizliğe sürüklendiği bir ülkede biz burada nasıl vicdanlarımız tatminkâr bir şekilde oturabiliriz? Biz oturamıyoruz. İtirazımız salt kategorik karşıtlık yapmak için değil, yalnızca muhalefet etmek için değil, bu sorunlara çare bulmak istiyoruz ve bunlarla ilgili yeni politikalar öneriyoruz ve iktidarın da hızla demokratik bir değişim ve dönüşüme doğru yol alması gerektiğini söylüyoruz. Bakınız, sizi dinlerken baktım, 14'üncü sayfa, açıyorum, ilk "millî güvenlik" 15'inci sayfa "Çelik Kubbe... Türkiye askerî bir geminin tasarımından inşasına, silah sistemlerinin entegrasyonundan komuta kontrol yazılımlarına kadar bütün süreçlerini millî imkânlarıyla gerçekleştirebilen 10 ülkeden 1'idir." Bununla övünüyoruz ama demokrasiyle övünebiliriz, özgürlüklerle övünebiliriz, hukukla, adaletle, eşitlikle de övünebiliriz, yalnızca güvenlik, savunma sanayi ve buna yapılan yatırımlarla değil Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Türkiye'nin ihtiyacı toplumun geleceğini güvence altına alacak köklü bir demokratik dönüşümdür. Sizi böyle bir değişim ve dönüşüme davet ediyoruz.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmelere 13.45'e kadar ara veriyorum.

Kapanma saati:12.31

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.47

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

----- 0 ----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 23'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sayın milletvekilleri, kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Beştaş, buyurun lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve değerli hazırun; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Evet, bütçe görüşmelerinin Komisyon toplantısının sonuncu fazına gelmiş durumdayız. Büyük bir yangın yerine dönüşen ülkemizde Parlamentoda yapılan görüşmeler aslında onca yoksulluğa rağmen neredeyse sükûnet içinde geçiyor. Buna sebep olan şey, bizce parlamenter denetimin zayıflaması, hesap verme hakkının da örtbas edildiği Cumhurbaşkanlığı sistemidir, bunu güçlü tartışmamız lazım.

Fon meselesini ayrıntılı anlatmayacağım ancak dün açıkçası çok şaşırdığım, bir yönüyle mutlu olduğum, sizin de dâhil olduğunuz basın açıklamasında Adalet Bakanının açıklaması bir hukukçu olduğum için çok ilgimi çekti. Şöyle dedi: "CMK 100'üncü maddesi uyarınca ancak kuvvetli suç şüphesini gösteren somut delillerin ve bir tutuklama nedeninin olması hâlinde başvurulacak istisnai bir koruma tedbiridir." Bunu Bakanın bilmesi büyük bir mutluluk aslında ama bunu uygulamaması büyük bir hezimet, vicdansızlık gerçekten. Biz bu maddeyi ezbere biliyoruz, bunun gibi birçok maddeyi izah edebiliriz ama bu maddenin uygulanabileceği ayrıcalıklı kesimler var, Fatma Betül Sayan Kaya gibi yani buna ilişkin çok şey söyleyebiliriz. Nedir? Kişisel ikballerin vicdan duygusundan ne kadar üstün tutulduğunu, "adalet" denilen kavramın ise artık kâğıt üzerinde bile kalmadığını yaşamış oluyoruz. Bazılarının canı daha tatlı değerli arkadaşlar; canlar eşittir oysaki, hastalık herkesi aynı şekilde yaralar.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı bütçesi sadece Cumhurbaşkanlığı bütçesi değil, bağlı kurumları da eklememiz lazım çünkü burada birçok kurum var ve bu toplam 346,55 milyar liraya ulaşıyor. Âdeta bir matruşka gibi içinden yeni bütçeler çıkıyor aslında. Yani 27 milyar gibi görünüyor, oysaki, işte, mesela Genel Sekreterliğin bütçesi 21,29 milyar, mesela Diyanet İşleri 31,4 artmış, 229 milyar olmuş. Bütün bunları birlikte değerlendirmek gerekiyor tabii ki. Üstelik Türkiye Varlık Fonu, TMSF ve Savunma Sanayii Destekleme Fonu da merkezî bütçenin dışında kalıyor. Bunu da not etmek gerekiyor. Bu yönüyle, yani bu rakamlar arasındaki uyuşmazlıklar, uyumsuzlukları siz de gayet iyi biliyorsunuz Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı ama biz bunların şeffaf bir şekilde, hakikaten, burada izah edilmesini arzu ediyoruz.

Arkadaşlarım bu bütçeye dair ayrıntılı değerlendirmeler yapacaklar, ben sürece gelmek istiyorum. Siz, Türkiye'de, yürütme erkinin ikinci kişisisiniz, hem sorumluluk hem yetki açısından göreviniz çok ağır ama sorumluluğunuz daha da ağır. Yani bunun farkında olarak bunu söyleyeceğim. Ayrıca, Takip ve Değerlendirme Kurulu Başkanısınız. Kurumlar arası koordinasyon ve sürecin yürütülmesi konusunda da yükünüz çok ağır, bunun farkındayız. İki yıl iki aydır bir süreç var: Barış ve demokratik toplum süreci ve bizim barış ve demokratik toplum süreci dediğimiz ama sizlerin ısrarla ve inatla terörsüz Türkiye süreci dediğiniz süreçten söz ediyorum. Şimdi, bir taraftan barış ve toplumsal bütünleşmeden söz ederken diğer tarafta da medyada kutuplaştırıcı ve ötekileştirici dil olanca hızıyla devam ediyor. Hepimiz medyayı izliyoruz bir şekilde ve farkındasınız. Mesela, İletişim Başkanlığı da burada, onun görevi sadece dezenformasyonla mücadele diye kanal kapatıp, gazetecileri hedef gösterip sosyal dijital medya erişimlerini mi engellemek yahut yürütmenin görevi süreci tek bir bakış açısından mı yürütmek? Hayır, değil, bizce değil. İktidarın tercih ettiği isimlendirme sadece güvenlik ve silahların bırakılması üzerinden süreci tarif ediyor. "Terör belası bitiyor. Kırk bir yıllık terör belası bitti." gibi kavramlarla topluma başka bir şey anlatıyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bu sürecin dünyada da ülkemizde de en önemli boyutu barışın ve demokrasinin toplumsallaşmasıdır, barış fikrinin ve sürecinin toplum tarafından kabulüdür ve rıza üretmesidir. Bunun yolu nereden geçiyor? Bu, tabii ki medyadan, siyasi iradenin dilinden, hepimizin dilinden geçiyor. Biz nasıl kurarsak toplum bunu böyle algılar. Bu, sadece silahların susmasına indirgenemez, Kürt meselesinin siyasal, tarihsel boyutu, eşit yurttaşlık boyutu, demokratik haklar, hukuk güvencesi ve toplumsal katılım da bu sürecin en temel boyutlarıdır. Bunu benim de üyesi olduğum Meclis Komisyonunda bütün ayrıntılarıyla aslında konuştuk. Ama bazı raporlar var, mesela, Dicle Gazeteciler Derneğinin medya izleme raporu. Bütün haberlerde "güvenlik" ve "tasfiye" kavramları öne geçiyor, birçok kavram var. Siyasi taleplerde de Kürt meselesi ya da barışın toplumsallaşması öne çıkmıyor. Mesele, iktidarın televizyon kanallarında, Sayın Başkan, 2015 7 Haziran seçiminden sonra bir tanesine ben katıldım, Habertürke, dört yıl önce, biliyorum, iktidara yakın kanallarda bize yönelik, partimize yönelik açık bir ambargo var, açık. Biz o kanallara çıkamıyoruz, davet edilmiyoruz, bizim söylediğimiz sözler de yayınlanmıyor. Çok net söylüyorum, siz de araştırabilirsiniz. Bizim dâhil olduğumuz programların haberleri bile yapılmıyor. Çok istisnaen bir dakika, iki dakikalık haberlerle geçiştiriliyor. Şimdi, böyle olunca, toplum bu sürecin bütün yönlerini nasıl tartışacak? Açık bir sansürle karşı karşıyayız.

Şimdi, mesela, 303 ana haber ve tartışma programı incelenmiş, ATV'de Kürt meselesine ilişkin cümlelerde kutuplaştırıcı dil oranı yüzde 57,3; diğerlerini söylemeyeceğim, mesela CNN 37; 50,3; 27,2 gibi rakamlarla devam ediyor, ben de izliyorum zaman zaman, akşam her birini yarım saat ya da bir saat izlemeye çalışıyorum. Ya, böyle bir şey olamaz, barıştan yana, kardeşlikten yana, eşitlikten yana bir dil yerine sürekli başka başka yöntemlerle ötekileştirme devam ediyor. Şimdi, burada toplumun süreci tartışılabileceği çoğulcu bir medya ortamının oluşmaması ciddi bir çelişki ve önümüzde bir handikaptır. Toplum süreci destekliyor, süreci istiyor ama güvenmiyor. Kime güvenmiyor? Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, size güvenmiyor, iktidara güvenmiyor. Emin olun, bunu ezbere söylemiyorum, gittiğim yüzlerce toplantıda Türkiye'nin birçok ilinde bunu söylüyorlar, "Samimiyet göremiyoruz ve güvenmiyoruz." diyorlar. Bu güveni siz tesis edebilirsiniz medyanın diliyle, kendi dilinizle. Mesele, sizin açıklamalarınızın hepsini yakından izliyoruz, bizzat sizin ağzınızdan ben "barış" dediğinizi hiç hatırlamıyorum. Bir defa Cumhurbaşkanı söyledi geçen bir buçuk ay içinde. Ya, bu çok önemli bir değerlendirme ve halkı bu sürece katmazsak bu süreci başarıya ulaştıramayız ve bununla ilgili çok

veri var. Mesela, bir kısım muhalefet medyası ne diyor? O da aynı telden çalıyor "ihanet", "bölünme projesi", "Sevr'in tekerrürü", "sarayın projesi" gibi kavramlarla toplumun başka bir kesimini başka bir şekilde yönlendiriyor ve bu, şiddetin yeniden üretilmesine dönüşüyor. Değerli arkadaşlar, milliyetçilik milliyetçiliği doğurur, karşıtlık karşıtlığı doğurur, biz tam tersini yapmaya çalışıyoruz, gittiğimiz yerde barışın dilini kullanmaya çalışıyoruz ve barış dilde başlar gerçekten. Biz her zaman barışın dilini kullanmaya hassasiyet gösteriyoruz. 21'inci yüzyıldayız ama dil 20'nci yüzyılda, sizlerin dili 20'nci yüzyılda kalmış durumda. Çok trajikomik örnekler var, üç gün önce CNN Türk'te saatlerce aslan tartışıldı ya, aslan mı kedi mi, onu da bilmiyoruz. Yine, NATO döneminde saatlerce Trump'ın getirdiği klozet tartışıldı, bizzat izledim. Ya, barış sürecinin, 86 milyon yurttaşın geleceği, Türkiye'nin geleceği aslan kadar klozet kadar değerli değil mi gerçekten? Yani bu çok acı bir durum ve siz birinci derecede sorumlu olduğunuz için yüz üç yıllık ezberlerden kurtulmak zorundayız ve medyanın dilini değiştirmek zorundayız. "Terörsüz Türkiye" diyerek "terörö" retoriğiyle halkı inandıramayız, toplumun bir kesimini sadece hedef alarak konuşmamalıyız. Barışa inanıyoruz, barışın gerçekleşmesi için biz değil elimizi, değil bacağımızı, gövdemizi kayaların altına koymuş durumdayız ve buna da devam edeceğiz, sizden de bunu bekliyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Tezcan, buyurun.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, hoş geldiniz öncelikle.

Cumhurbaşkanlığı bütçesini görüşüyoruz, aslında "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi" denilen, öyle isimlendirdiğimiz ama aslen tek adam rejiminin neredeyse kadirimutlak kurumunun bütçesini görüşüyoruz, neredeyse. Yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin fiilen bir kişinin elinde toplandığı bir rejim yarattınız. Şimdi, bütün kamu bürokrasisini, devletin işleyişini, siyasetin önemli bir bölümünü bir kişinin iki dudağı arasına sıkıştırdınız, şu andaki rejimin tarifi bu Sayın Yılmaz. Demokrasinin olmazsa olmaz koşulu olan denge ve denetleme mekanizmaları çalışmıyor, kuvvetler ayrılığı diye bir şey kalmamış, sistemin bütün sigortalarını söktünüz, sistemin sigortası kalmadı, demokrasinin esamesi kalmadı, devletin işleyişi bozuldu ve sonuçta, kurumlar görevlerini yapamaz hâle geldiler. Devletin kendi içindeki yanlışları tespit etme, önleme ve düzeltme kapasitesi ortadan kalktı, devletin kapasitesi ortadan kaldırıldı. Bugün Türkiye'nin birçok alanda yaşadığı tıkanmanın temel sebebi bu. Farkında mısınız bilmiyorum ama kurumlar çürüyor, devlet çöküyor Sayın Yılmaz; bu unutmamamız gereken bir alarm. Bunun en çarpıcı örneğini son iki aydır birlikte izlediğimiz fon soygununda hep beraber görüyoruz. Bakın, 15 Eylülden itibaren ortaya çıkan tablo kirli, çürümüş bir ilişkiler ağının ürünü. Bir ayağı bürokraside, bir ayağı sermaye piyasasında, bir ayağı siyasette olan kirli bir ilişkiler ağını takip ediyoruz. Küçük tasarruf sahiplerinin milyonlarca lira kayba uğradığı, Türkiye ekonomisine maliyetinin 200 milyar doların üzerinde olduğu söylenen bir soygunla karşı karşıyayız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Rakamları sürekli yükseltiyorsunuz.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) - Peki, bu nasıl mümkün oldu? Denetim ve gözetimle, sorumlu kurumlara rağmen bu nasıl yapıldı? Burada bürokrasiden birçok gelenler var. SPK nerede? BDDK, TMSF, TAKASBANK, Merkezi Kayıt Kuruluşu, MASAK nerede Sayın Yılmaz? Bu kurumlar görevlerini gereği gibi yapsalardı bu soygun çok daha önceden tespit edilemez miydi, önlenemez miydi? Tabii ki önlenirdi. Peki, neden yapmadılar ya da soruyu şöyle soralım: Neden yapamadılar Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı? Çünkü kurduğunuz sistemde liyakatin yerini sadakat, kurumsal bağımsızlığın yerini siyasi bağlılık aldı. Denetlemekle yükümlü olanlar bizzat denetlemeleri gereken ilişkilerin parçası olmuşlar, yaşadığımız süreç böyle bir süreç. Öyle bir rejim yarattınız ki bir kişinin ya doğrudan himayesi altında ya gölgesi altında ya da onun adı kullanılarak yolsuzluğa ve hırsızlığa açık, denetimsiz bir düzen kuruldu. Bakın, bu tek tek ahlaksız kişilerin, tek tek soygun peşinde koşanların sorunu olmanın ötesinde bir şey yani bu tek tek bireylerle ilgili bir mesele değil sadece; sorun doğrudan doğruya soyguna açık, hatta soygundan beslenen bir sistemin ta kendisi, yaratılan sistem böyle bir sistem. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, aradan iki aydan fazla zaman geçti. Sayın Cumhurbaşkanı demişti ki: "Nereye kadar gidecekse oraya kadar gidin." Ne oldu, niye durdunuz, niye durdunuz?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Gidiliyor ya.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) - 214 kişilik listeyi niye hâlâ açıklamadınız, niye açıklamıyorsunuz? Sizden olmayanlar söz konusu olduğunda aklınıza bile gelmeyen lekelenmeme hakkı, soygun listesi söz konusu olunca birdenbire nasıl hatırlanıyor? Ortada bir cenaze var Sayın Yılmaz, ortada bir cenaze var, bu cenazeyi kaldırmaya, sorumluları ortaya çıkarmaya gücünüz yetmiyor maalesef, maalesef gücünüz yetmiyor çünkü olayların işaret ettiği tablo bu tabloya baktığınızda failler ile muhakkikler aynı kompartımana oturmuşlar, aynı kompartımanda buluşmuşlar. Failler ile muhakkikler birinci mevkiden bilet almış, tren uçuruma sürükleniyor, onlar aynı kompartımanda keyif çatıyorlar; içinde bulunduğumuz tablonun tarifi tam da budur.

İddialarda adı geçen isimlere beraber bir bakalım: Şimdi, burada Resmî Gazete'de atama kararları var. Şahap Kavcıoğlu hem BDDK Başkanlığı hem de Merkez Bankası Başkanlığı yaptı; altında Sayın Cumhurbaşkanının imzası var, atamayı yapan Sayın Cumhurbaşkanı. Erişah Arıcan Varlık Fonu Başkan Vekili, Sayın Cumhurbaşkanının vekili; ataması Sayın Cumhurbaşkanı tarafından... Resmî Gazete örnekleri bunlar. Yine, Taha Çakmak Merkez Bankası Başkanı; Sayın Cumhurbaşkanı tarafından ataması yapılmış. Şimdi, bunları biz atamadık. Bakın, bu isimlerin tamamı bu soygunun içerisinde adı geçen isimler. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, bu Türk parası; hepimizin şerefi, onuru, gururu. Bir para bir ülkede -bu paranın altında imza var, banknotun altında imza var- o ülkenin, devletin itibarını temsil eder öyle mi? Onun için bu paranın altına muteber şahıslar imza atarlar. Oysa bu paranın

altında ayrı ayrı dönemlerde Şahap Kavcıoğlu, Erkan Kilimci, Taha Çakmak'ın imzaları var ve bu imzalar şu anda hepsi bu fon soygununda şüpheli durumunda ve soruşturuluyorlar.

Sayın Yılmaz, Emre Tezmen'i mi söyleyeyim, Fatma Betül Sayan Kaya'yı mı söyleyeyim? Bakın, Fatma Betül Sayan Kaya, AK PARTİ Genel Başkan Yardımcısı, eski bakan yani hangi birini sayalım bunların, say say say, buradaki süremiz buna yetmeyecek ama öyle bir noktadayız ki iddialara bakarsanız -Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı burada- ya, Diyanet Vakfının parası bile helal sertifikalı fonda soyulmuş, Allah ıslah etsin ya, helal sertifikalı fonda Diyanet Vakfının parası soyulmuş.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Soyulma yok orada, yanlış. Yanlış bilgi veriyorsun.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) - Yanlış, doğru, gidin bakın işte. Allah ıslah etsin, başka bir şey demiyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Tezcan, sizin çocuklar gelmedi İngiltere'den.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) - Adalet Bakanı siyasi olan bir suç örgütünden bahsetti, Adalet Bakanı çıktı, dedi ki: "Bir suç örgütü var, bunun bir siyasi ayağı var." Peki, dünkü basın toplantısında ne oldu? Ana omurga tamamlanmış, "İddianame aşamasına geldik." diyor. Ana omurgayı tamamlamışlar, iddianame aşamasına gelmişler.

Şimdi soruyorum: Hayrola, bu acele niye? Daha Şahap Kavcıoğlu'nun ifadesi alınmadı. Yani haksız hukuksuz yürütülen bu bütün kumpas soruşturmalarında bir yıldan önce iddianame görmedik biz, bu telaş neyin nesi? Şahap Kavcıoğlu'nun ifadesi alınmamış, hatta daha ötesi var yani Fatma Betül Sayan Kaya on dokuz gün içerisinde tahliye edildi. Sayın Adalet Bakanı dün sizinle yaptığı toplantıda onu da söyledi, dedi ki: "Bu istisnai bir uygulamadır, tutuklama." İyi, güzel, evrensel hukukun kadim ilkesi Fatma Betül Sayan Kaya ortaya çıkınca aklına gelmiş Sayın Bakanın, bugüne kadar neredeydi, aklı neredeydi?

Şimdi, Fatma Hanım ifadesinde diyor ki: "Erdin Özel'i bir siyasi büyüğüm tanıştırdı. Fona girmemle ilgili bana bir siyasi büyüğüm tavsiyede bulundu." Şimdi, siyasi ayağı olan bir soruşturmadan bahsedeceksiniz, ifade veren kişi diyecek ki: "Bana siyasi bir büyüğüm bunları tavsiye etti." Peki, soruşturma savcısı "O siyasi büyüğün kim?" diye sordu mu? Sorduysa kim, sormadıysa niye sormadı; bunu sormadan bu siyasi ayağı olan suç örgütünün nasıl ortaya çıkaracaksınız da iddianameyi hazırlayacaksınız?

Şimdi, bu isimler makamlara geldiler, getirenler belli. MİT uyarmış, Hazine uyarmış, MASAK uyarmış, MASAK eski başkanı şikâyette bulunmuş ama Sayın Cumhurbaşkanının haberi yok. Yani yarın şunu duyarsak şaşırmayalım: "Allah da millet de bizi affetsin."

Bakın, millet bunları duymasın diye televizyonlara kayyum atanıyor, millet bunları duymasın diye daha bugün Halk TV'ye yeni bir operasyon yapıldı, 9 gazeteci tekrar gözaltına alındı. Yani yolsuzluğu yapanı tahliye eden, yolsuzluğu yazanı hapiste tutan bir sistemle karşı karşıyayız.

Sürem de bitiyor, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, son sözüm şu: Hikâyeniz bitti, vadettiğiniz sistem çöktü, yoksulluk, yolsuzluk ve adaletsizlik üretiyor. Sizin bundan sonra bütçeye değil, emaneti derhâl sahibine iade etmeye, ehline teslim etmeye ihtiyacınız var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Konuralp...

OKAN KONURALP (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız Cevdet Yılmaz ve çalışma arkadaşları; hepinizi selamlıyorum.

Ağırlıklı olarak fon yolsuzluğunun ana gündemini belirlediği bir bütçe görüşmeleri sürecinin Plan ve Bütçe Komisyonundaki etabını bugün itibarıyla tamamlıyoruz. Dolayısıyla yetkili uzman milletvekili arkadaşlarım konuyla ilgili son derece -yaklaşık bir aylık süre içerisinde- önemli değerlendirmelerde bulundular. Dolayısıyla tekrara düşmeye gerek yok ama ben de kısaca bu konuyla ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu bağlamda belki de en önemli referans noktalarından biri bugün itibarıyla, siz burada olduğunuz için sizsiniz. Siz son derece başarılı bir lisans eğitiminizin ardından, yurt dışında yüksek lisans, Bilkent Üniversitesinde doktora ve bunu, bu durumu son derece haklı bir gururla öz geçmişinizde barındırıyorsunuz. Bugün öz geçmişinize baktığımızda Orta Doğu Teknik Üniversitesinden 1'incilikle mezun olmuş bir Cumhurbaşkanı Yardımcısı görüyoruz karşımızda. Peki, bu bağlamda baktığımızda, bir insan mezun olduğu üniversitenin hangi üniversite olduğunu öz geçmişinde yer vermekten utanır, niye çekinir bundan?Hadi, daha açık soralım. Bence açık öğretim eğitim sistemi Türkiye eğitim sisteminin en önemli, son derece başarılı sistemlerinden biridir. Açık öğretim fakültesinden mezun olmuş milyonlarca vatandaşımız son derece haklı ve gururlu bir şekilde hayatlarını sürdürüyorlar ve bu mezuniyetten de son derece mutlular. Hatta binlerce açık öğretim mezunu vatandaşımız akademik çalışmalarını da sürdürüyor ve Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde akademik faaliyetleri yürütüyor. Tam da böyle bir sistem, son derece başarılı bir sistemken, açık öğretim fakültesinden utanmayı gerektiren bir durum yokken hadi, açık soralım, bu Erişah Hanım neden açık öğretim fakültesinden mezun olduğunu saklar, neden utanır mesela, neden buna öz geçmişinde yer vermez? Arkadaşlar, hepiniz biliyorsunuz, bakın, iyi kötü giriş seviyesinde bile bir psikoloji ders almışsanız üniversitelerde, bu bir kişilik problemi arkadaşlar. Dolayısıyla, yani kendisinin bu mezuniyetten utanır bir yaklaşım sergilemesi meseleyi de diplomanın kendisi olmaktan çıkarmış durumda. Asıl sorun diploma veya nereden mezun olduğu değil, asıl sorun kişinin dürüstlükle, şeffaflıkla kurduğu ilişki ve biliyorsunuz ki kendi gerçeğiyle yüzleşemeyen başkalarına karşı da güvenilir olamaz ve zaten güvenilir değil. Türkiye Varlık Fonu gibi ülkenin milyarlarca liralık varlıklarının yönetildiği bir fonda sorumluluk üstleniyor ama bu arkadaşınız dürüstlükle, şeffaflıkla güven konusunda topluma vereceği hiçbir şeyin olmadığını bizatihi kendi öz geçmişindeki en önemli eğitim sürecini saklayarak veriyor. Ve siz böyle

birini, böyle bir kişiliği, böyle bir karakteri böyle bir makama atamaktan çekinmiyorsunuz. Dediğim gibi, sorun açık öğretim fakültesinden mezun olması değil, son derece iyi bir eğitim kurumudur orası ve oradan da kendisini son derece iyi bir şekilde inşa etmiştir birileri ama bu arkadaşın saklıyor olması gerçekten bir kişilik problemi ve buna siz yıllardır göz yumuyorsunuz. Buradan şuraya geleceğim: Hâliyle fon vurgununu, fon yolsuzluğunu mezun olduğu fakülteden bile utananları, bu isimleri yönetim organlarına atamakta bir sakınca görmeyenlerin yani mevcut siyasi iktidarın yarattığı bir utanmazlık iklimiyle karşı karşıyayız. Kendisini saygıyla anıyorum, Sırrı Süreyya'nın ifadesiyle "Allah iktidar mensuplarının duasını kabul etti, utanma duygularını kaybettiler." İktidarın masumiyet karinesinden, lekelenmeme hakkından bahsetmesinin temel nedeni de tam da bu, utanma duygusundan kurtulmuş olmak, utanma duygusunu kaybetmiş olmak. Karşıtlarının, muhalefetin, gazetecilerin, sivil toplum örgütlerinin, yöneticilerin lekelenmeme hakkını, masumiyet karinesini ayaklar altına alan, alınmasına göz yuman siyasi iktidar kendisi ve yandaşları için masumiyet karinesi ve lekelenmeme hakkı ilkesini gündeme getirebiliyor, üstelik hiç utanmadan gündeme getirebiliyor. Peki, örneğin, uçakta yan yana oturduğunuzda sohbet ettiğiniz, koridorda karşılaştığınızda selam alıp verdiğiniz, yurt içi veya yurt dışı gezilerinde günlerinizi paylaştığınız, "Geçmiş olsun." demeyi, başsağlığı dilemeyi esirgemediğiniz, esirgemediğimiz onlarca milletvekili arkadaşınızın, o arkadaşlarınızın sevdiklerinin, değer verdiklerinin masumiyet karinesini, lekelenmeme hakkını hiç düşünüyor musunuz arkadaşlar? Muhalefetin neredeyse tümüne yönelik bu zulme nasıl razı oluyorsunuz? Gazetecilerin, aydınların, sanatçıların, iş insanlarının, sizin gibi düşünmeyen kim varsa tümünün üstüne hukukilik kılıfı adı altında gayrihukuki saldırılara gidilmesine neden razı oluyorsunuz? İktidarınızı sürdürme adına her şeyi kendinize hak gören bir anlayışın siz dâhil herkesi zehirlediğini fon yolsuzluğunda gördük. Siz görmüyor musunuz arkadaşlar?

Dün yaptığınız basın toplantısında ortaya çıkmıştır ki yolsuzluğun siyasi ayağını belki ortaya çıkarmayacaksınız ama tutuklananların, yolsuzluğun sorumlusu olarak gördüklerimizin neredeyse tümü yetkili kurumlara sizin tarafınızdan atandı arkadaşlar. Fon yolsuzluğunun özel sektör tarafı, Tera Holding örneğin, yöneticileri, sahipleri mahallenizin çocukları. Bu ahlaksızların peki, sizin mahallenizde ne işi vardı? Hiç mi fark etmediniz?

Sayın Yılmaz, şimdi, görüşlerinize katılmasanız bile muhtemel ki en azından AA almak için ODTÜ'de, teorisini son derece iyi öğrendiğinizi düşündüğüm biri var, Karl Marx. Kapital'in birinci cildinin üçüncü bölümünde şöyle diyor: "Her borsa vurguncusu çöküşün er ya da geç geleceğini bilir ama kendisi altın yağmurundan payını alıp kazancını güvenceye bağladıktan sonra bu çöküşün başkalarının başına gelmesini umar." Tam da böyle oldu. Servetlerine servet katıp fon yolsuzluğu patlamadan önce kazançlarını güvence altına alan ve çöküşün yüz binlerce vatandaşımızın üzerine olmasını seyreden yüzlerce vurguncu neden bu kadar önemli sizin için? Neden o listeyi açıklamıyorsunuz? Şimdi diyeceksiniz ki yine masumiyet karinesi, lekelenmeme hakkı, titizlikle yürütülen soruşturma; bunların hiçbirinin gerçek olmadığını hepiniz biliyorsunuz. Bir ekonomik vurgun sadece hırsıza değil, hırsızlığa göz yumacak, denetlemeyecek, uyarıları dikkate almayacak, yetkisini kullanmayacak ve olan biteni seyredecek kişilere de ihtiyaç duyar. Bunların hukuki sorumlulukları elbette ayrı ayrı kanıtlanmalıdır fakat siyasal ve toplumsal sorumluluk bakımından şu soruyu sormak gerekir: Bir avuç insanın servet edinmesi uğruna binlerce insanın birikimi tehlikeye girerken devletin kurumları ne yapıyordu? Bu yolsuzluğun sorumlusu da planlayıcısı da sizin arkadaşlarınız. Bakın, Hayati Yazıcı'nın istifası ibretlik bir istifadır. Hayati Yazıcı istifa metninde "Bu süreçte beklentim, peşin hüküm kurulmadan masumiyet karinesine ve lekelenmeme hakkına saygı gösterilmesidir." diyor, deme ihtiyacı hissediyor. Peki, çok değil, istifasından yirmi dört saat öncesine kadar, yıllardır binlerce muhalif isim için peşin hükümler kuruluyor ve lekelenmeme hakkına saygı gösterilmiyorken kendisi neredeydi? Soruyu şöyle değiştireyim: Bir gün Hayati Yazıcı gibi lekelenmeme hakkıma saygı duyun demek zorunda kalacağınız bir durumla karşılaşırsanız, bugünün hukuksuzluklarına, bugünün zulmüne karşı sessizliğinizi hatırlayıp pişman olmanızı istemem. Onlarca gazeteci arkadaşımız cezaevinde, ev hapsinde, haklarında yüzlerce açılmış dava var, TELE1'e el konuldu, Halk TV'ye, Sözcü'ye kayyum atandı, susuyorsunuz. Merdan Yanardağ, Murat Ağırel, Selahattin Günday, Tuğba Tekerek cezaevinde, susuyorsunuz. Hiç mi vicdanınız sızlamıyor arkadaşlar? Hep bunlar mı kötü gazeteci?

Ve çok uzatmadan, Fatma Betül Sayan Kaya neden tutuklandı ve neden önceki gün ev hapsiyle hapisten tahliye edildi? İddialar var, sağlık gerekçeleri. Peki, Sevgili Çiğdem Mater'in cümleleriyle soralım -Gezi davası nedeniyle hakkında onlarca yıl ceza verilen Çiğdem- "Sonuçta, 24 Kasım büyük gün, hasta, tutuklu ve hükümlüler için dönüm noktası, Fatma Betül Sayan Kaya Türkiye hapishanelerinde binlerce insanın kilidinin açılmasına vesile olacak, hasta, tutuklu ve hükümlüler ev hapsi de tahliye olacak yani herhâlde öyle olacak değil mi?" diye soruyor. Ben de soruyorum, değil mi, herhâlde öyle olur, inşallah.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, bitti.

OKAN KONURALP (Ankara) - Peki toparlıyorum. Belki soru cevap bölümünde yine bir kaç konuyu gündeme getiririm.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Öztrak...

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Değerli Komisyon üyeleri, sayın bürokratlar ve basın mensupları; 2018'de tek kişilik ucube yönetimine geçtikten sonra saray hükûmetleri üç büyük servet transferine imza attı. Bunun birincisi, 2019 seçimleri öncesinde Merkez Bankasının arka kapısından 128 milyar dolar rezervin satılmasıydı. Birileri milletin dövizlerini kaptı, yükü vatandaşın sırtına bıraktı, bu vatandaşa atılan ilk tokat. İkincisi, 2021'in Eylül ayında "faiz sebep" dendi, seçime kadar faiz baskılandı,

krediye erişebilen bir avuç yandaş ucuz parayla ihya edildi. Kur korumalı mevduatla zenginin dövizine milletin cebinden garanti verildi. Zengin abat, vatandaş perişan oldu, bu da vatandaşa atılan ikinci tokattı.

Üçüncüsü ise Türkiye'nin iki buçuk aydır konuştuğu büyük fon soygunu oldu. Ülkenin milyarlarca doları yandaş vurguncu, sadık bürokrat, arsız siyasetçi şeytan üçgeninde kayboldu. Sekiz yıldır başını sokacağı bir ev alabilmek için para biriktiren emekli eczacı Rahime Hanım ile Norveç Varlık Fonu aynı tezgâhta çarpıldı. Bunu baştan beri "şeytana uyan birkaç kişinin işi" diyerek, "hane halkının finansal varlığının şu kadarı" "borsanın bu kadarı" diyerek küçültmeye çalışıyorsunuz ama mızrak da çuvala sığmıyor. Soygunun ortaya çıkmasından bu yana ülkenin kaybettiği para tam 190 milyar dolar. Emekliyi, asgari ücretliyi aylardır açlık sınırı altında yaşamaya mahkûm ederken ülkenin 190 milyar dolarını yok eden bu soyguna neden, niçin göz yumdunuz? Bu soygunun kurumları çökertmenin, kuvvetler ayrılığının köküne kibrit suyu dökmenin, adaleti, denge ve denetlemeyi yok etmenin kaçınılmaz sonucu olduğunu artık herkes görüyor. Devriiktidarınız 128 milyar doların hesabını sorabilseydi, ucu AK PARTİ milletvekillerine ve onun Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı ağabeyine uzanan rüşvet skandalının üstünü örtmeseydi, kendi bakanlığına dezenfektan satan Bakandan hesap sorabilseydi, adı yolsuzluğa karışan 4 Bakan Yüce Divana gönderilseydi bu finansal cinayet güpegündüz herkesin gözünün önünde işlenemezdi. Bu cinayeti Hazine ve Maliye Bakanı biliyordu, "Bazı fonlarda manipülasyon var." diye on ay önce açıkladı. Siz ise her ne kadar sözlerinizin fonların vergilendirilmesiyle ilgili olduğunu söylediyseniz de ilgili bakanın "Manipülasyon var." dediği yerde çıkıp "Spekülasyonlara aldırış etmeyin. Fonlar son derece önemli tasarruf mekanizmaları." dediniz. Hazine ve Maliye Bakanının bildiğini Cumhurbaşkanı Yardımcısı olarak siz bilmiyorsanız o zaman o koltukta oturmanız gerçekten israf olur Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım. SPK da biliyordu, BDDK da biliyordu, Borsa İstanbul da biliyordu. Borsa İstanbul'un Başkanı, aynı zamanda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başında olduğu Varlık Fonunun da Başkan Vekili, soygunun en önemli faillerinden biri olduğu iddia edilen ismin Merkezi Kayıt Kuruluşu yönetimine öneren, Türkiye Sigortanın devlet tahvillerini Tera'ya kaptırmasına göz yuman bir isim. Kendisi aynı zamanda sizlerin yerli, millî olmadığınızı, ekonomi yönetiminde başarısız olduğunuzu da söylüyor ve bugün hapse düşen baş vurguncuyu yerinize geçmeye yüreklendiriyor. Kim bu? Erişah Hanım. Onun başında olduğu BİST'in Genel Müdürü içeride. BİST'in hâkim ortağı olduğu TAKASBANK'ın Genel Müdürü içeride, Varlık Fonuna ait Türkiye Sigortanın Genel Müdürü içeride, Eriş Hanım ise büyük bir sessizlik içinde. Yetmez, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı BİST'in yönetiminde, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri orada, soygunun göbeğindeki BİST'in yönetimi Külliye'nin yıldızlar karması gibi, üstüne üstlük fon soygununun denetimine emanet ettiğiniz Devlet Denetleme Kurulunun Başkanı da soygunun yapıldığı dönemde BİST yönetiminde, şimdi kendi dönemini denetleyecek. Kediye ciğeri, tilkiye kümesi, kurda kuzuyu emanet ederek yapacağınız bu denetimi bu aziz milletin vicdanı kabul etmez. Erişah Hanım'ın paltosundan çıkıp ekonomi yönetiminin her yanına dağılan bürokratlar hakkında kendisine o paltoyu giydiren makamın temsilcisi olarak bir araştırma yaptırmayı düşünüyor musunuz? Erişah Hanım hakkında bir tasarrufunuz olacak mı? Sayıştay denetiminden kaçırılan Varlık Fonu ve alt şirketlerinin borsaya doğrudan ya da dolaylı müdahalelerini araştırıyor musunuz? Böyle organize bir soygunun siyaset yol vermeden yapılması mümkün değil. Size soruyoruz, bu soygunu siyasi ayağı nerede? Ses yok. Bu organize işin başı nerede? Ses yok. Fon vurgunculârının listesi nerede? E siz SPK'nin suç duyurularına bakın diye akıl veriyor, kulağınızın üstüne yatıyorsunuz ama bu son tokadın millete maliyeti -tekrar söylüyorum- 190 milyar dolar; sesi Fizan'dan bile duyuldu. Biz "190 milyar dolar nerede?" diye soruyoruz ama sizden yine ses yok. Bu paranın hesabını kim verecek? Bu parayı kim ödeyecek? "Mağdurlara paralarını ödedik." diyorsunuz, Cumhurbaşkanı da sizin sözlerinizi tekrarlıyor ancak partinizin siyasetçileri bile sosyal medyadan "Sizi kandırıyorlar." diye Cumhurbaşkanına açık mektup yazıyor. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Cumhurbaşkanını kimler kaldırıyor, neden kandırıyor?

Değerli milletvekilleri, Hükûmete yüksek faiz kontrollü kur stratejisinin sürdürülemez olduğunu, bunun ekonomiyi kırılganlaştırdığını defalarca söyledik. Buna, son dönemde fon soygununun sebep olduğu kaos ve güvensizlik de eklendi; ekonomide şimdi yaprak kımıldamıyor, ciddi bir durgunluğa giriyoruz. Ekim ayında çeklerde karşılıksız çıkma oranı yüzde 4'ün üzerine yükseldi; bu, 2015'ten bu yana görülmemiş bir oran. "Param fonda battı." diyerek ödemelerini yapmayanların sayısı her gün biraz daha artıyor. Bilhassa, ticari kuruluşların döviz mevduatları kasım başından bu yana artarken Merkez Bankasının rezervleri de dibe vuruyor. Eylül ayı ortasında 46,6 milyar dolar olan net rezervler -swap hariç- bugün 4,3 milyar dolara düşmüş. Merkez Bankası rezervlerini desteklemek için swap ihalelerine yeniden sarılıyor. Türkiye'nin risk primi benzer ülkelerden ayrışmaya yeniden başladı, giderek yükseliyor. Önümüzdeki bir yılda dış borç ve cari açığın finansmanı için 300 milyar dolar bulmanız gerekiyor ve bunu karşılamanın maliyeti de hareketsiz kaldığınız her gün biraz daha artıyor. Tüm bunlar olurken Hazine ve Maliye Bakanımız "Rezerv düşüşü altından, borsa düşüşü dünyadan." deyip bin dereden su getiriyor, sorun olmadığını anlatmaya çalışıyor. Siz de mi aynı kanaattesiniz? Fon soygununu dosta, düşmana güven verecek şekilde çözün, örtük kontrollü kuru bırakın, esnek kur stratejisine geçin, daha fazla rezerv yapmayın. Bu yapılmazsa milletin sırtına yüklenecek maliyet, korkarım, her geçen gün biraz daha ağırlaşacak, kucağınızda nur topu gibi yeni bir kriz bulacaksınız. Şeffaflıktan, hukuka bağlılıktan ve millete hesap vermekten kaçıyorsunuz. "Soygunun hesabını milletin Meclisinde vermeyiz." diyorsunuz. Kamuoyu konuşmasın diye basını kayyuma teslim ediyorsunuz. Bir de üstüne milletin size vermediği belediyelere belediye başkanlarını transfer ederek ya da tutuklayarak ele geçiriyorsunuz; milletin iradesini, milletin seçme hakkını hiçe sayıyorsunuz. Siz belediyelerinize 1 eklediğinizi sanırken sandığa giden vatandaş verdiği oyun anlamsızlaştığını düşünüyor, siyasetin meşruiyeti aşınıyor. Meşruiyetine gölge düşen siyaset ise ülkeyi idarede giderek zorlanıyor. Bu dönüyor dolaşıyor, milletin cebini de mutfağını da vuruyor. Neredeyse hepimizi açlık sınırının altına göndereceksiniz.

Sözlerimi bitirirken bir kere daha uyarmak istiyorum: Siyasetin meşruiyetinin tartışıldığı, siyasetin yolunun kapandığı bir yerde bereket de huzur da kalmaz, ülke ve millet için hayırlı kapılar açılmaz; bu gittiğiniz yol yol değildir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi Sayın Kılınç, buyurun.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bugün bütçesi görüşülen kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Güvenlik ve istihbarat alanının Meclis tarafından etkin denetimi zorunludur. Hiçbir kurum, halkın temsilcisi olan Meclisin denetimi dışında kalmaması gerektiği, genel ilkesi çerçevesinde istihbarat kuruluşlarının sahip olduğu özel yetkilerin kullanımının etkin biçimde denetlenmesi, demokratik bir toplumda iyi yönetişimin kaçınılmaz bir gereğidir. Güvenlik ve istihbarat kurumlarının faaliyetlerinin bütçe kullanımı, yetki sınırları, hukuka uygunluk, yetki kullanımında kişisel verilerin korunması, temel hak ve özgürlüklere saygı bakımından Türkiye Büyük Millet Meclisinin etkin, düzenli ve kurumsallaşmış denetimine tabi olması zorunludur. Güvenlik ve istihbarat alanı günlük siyasi tartışmalardan uzak tutulmalıdır. Güvenlik ve istihbarat denetiminin güncellenmesi, konunun Cumhurbaşkanlığı tarafından çalışılması, güvenlik ve istihbarat denetiminin rapor denetlemeye indirgenmemesi ve denetlemenin gecikmelerin önlenmesi gerekir. Ekonomik ve mali güvenlik sorununun da bir güvenlik sorunu olarak ele alınması, güvenlik ve istihbarat denetiminin kapsamının genişletilmesi gerekir. Savunma sanayisinde yerli üretimin, kalitenin ve çeşitliliğinin daha da artırılması için rekabet ortamının genişletilebilmesinin gerekliliği de bir güvenlik sorunu olarak ele alınmalıdır. Güvenlik alanıyla bağlantısı nedeniyle Savunma Sanayii Başkanlığı kurumsal yetkilileri ve çalışma esasları Meclisimizde geçen yıl kabul edilen Siber Güvenlik Başkanlığı, İçişleri Bakanlığına bağlanan Sahil Güvenlik Komutanlığı da Meclisimizde denetlenen diğer güvenlik kurumları gibi güvenlik ve istihbarat faaliyetleriyle ilgili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu tarafından denetlenmelidir. Cumhurbaşkanlığı tarafından kullanılan örtülü ödeneğin de Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından denetlenmesi sağlanmalıdır.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Millî Güvenlik Kurulu, Türkiye Cumhuriyetinin bütüncül millî güvenlik politikalarının üst kurumu olarak görev yapmalıdır. AKP iktidarları döneminde ülkenin güvenliği yerine, tek adamın güvenliğini önceleyen anlayış öne çıkmış, Millî Güvenlik Kurulu yok sayılmıştır. Bu yaklaşım, Fethullahçı terör örgütü faaliyetlerinin görülmesini engellemiş, devletin yıllarca bütüncül millî güvenlik politikaları yürütmesinde zaaflara neden olmuştur. Millî Güvenlik Kurulunun ülkemizin millî güvenlik mimarisindeki kritik rolünün sıradanlaştırılması ve millî güvenlik siyaset belgesinin geciktirilmesiyle ilgili uyarılarımızsa vesayetçilik olarak nitelendirilmiştir. Terörsüz Türkiye, çözüm süreci Millî Güvenlik Kurulunun millî politikaların yürütülmesindeki rolünü tekrar ortaya çıkarmıştır.

Değerli milletvekilleri, 2026 yılında ülkemiz, başta organize suçlar, uyuşturucuya bağlı suçlar, insan kaçakçılığı, mali suçlar, okul saldırıları olmak üzere birçok alanda yüksek güvenlik sorunlarıyla karşı karşıya kalmıştır. Haraç, uyuşturucu, bahis, kumar ve toplumun güvenliği suç örgütlerinin tehdidi altındadır. Çeteler taktik değiştirmiştir. Hedeflerini önce kurşunlamakta sonra da yurt dışı numaralardan mesajla tehdit etmektedirler. 10 yaşındaki çocuklar çetelere kuryelik yapıyor. Vatandaşları haraca bağlayan bu suç örgütleri içinde devlet görevlileri, hatta Emniyet görevlileri var. On ayda 40 bin kişi uyuşturucuya bağlı suçlardan tutuklanmış. Uyuşturucuya bağlı ölümlerde yüzde 31 artış, uyuşturucuya bağlı suçlarda on bir yılda 4 kat artış, sanal kumar bağımlılığında altı yılda 155 kat artış var. Organize suç örgütlerinin işlediği suçlar, uyuşturucu, bahis, kumar bağımlılığındaki artış toplumu âdeta rehin almış durumda. Suç ve bağımlılıkların her geçen yıl katlanarak artması, suçla ve bağımlılıkla mücadelede eksiklikler olduğunu göstermektedir. İstihbarattan siber güvenliğe, yeni nesil suçlardan narkotik operasyonlara, sınır güvenliğinden kentleşmeye kadar birçok unsuru bulunan mücadelenin bütünlük içinde ve ulusal seferberlik ruhuyla yürütülmesi gerekmektedir. Toplumun mücadeleye inanması ve katılması, kurumlara olan güvenin yükseltilmesi suçla mücadelenin en önemli unsurlarındandır. Fonlarla borsaya sokulan kaynağı belirsiz 100 milyarlar, Londra ve Zürih'teki sıcak para hesaplarına aktarılan milyar dolarlar, dolandırılan yüz binlerce vatandaş... Ülkemizin ekonomik güvenliği de tehdit edilmektedir. İsmi hiç duyulmamış şirketlerin borsa değeri ülkenin en büyük sanayi kuruluşlarının 2-3 katı şişirilirken devlet memuru maaşı alan kişiler bile tek seferde fonlara milyonlar yatırmış, yurt dışındaki hesaplara milyarlarca lira aktarılmıştır. Bu mali hareketlerin fark edilmemesi kabul edilemez. Bu büyük fon vurgunları yapılırken mali istihbarat yapılmamış olması düşünülemez.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, siz Fon Koordinasyon Kurulu Başkanısınız, sizden Türkiye Diyanet Vakfının fondan ne kadar vurgun yediğini öğrenmek istiyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, İletişim Başkanlığıyla ilgili "Devletimizin ve milletimizin arasındaki iletişimi güçlendiren çalışmalar yürütmektedir." dediniz. İletişim Başkanlığı Türkiye Cumhuriyeti'nin bir kamu kurumu sorumluluğuyla görev yapmaktan çok uzaktır. AKP genel başkanı ve iktidarın hedeflerine angaje olmuştur. Bir haberdeki habercilik unsurlarının tam ve doğru olup olmadığına bakmaksızın resmî açıklamaya dayanmayan veri, gözlem, kulis ve benzeri unsurları yalanlayarak haberciliği kriminalize etmektedir. İletişim Başkanlığı saray iktidarının doğru kabul ettiği bilgileri tek doğru olarak habercilere dayatmaktadır. İletişim Başkanlığının resmî açıklamalar dışındaki haberleri dezenformasyon olarak damgalamasından vazgeçilmelidir. İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi 2026 yılında 27 adet dezenformasyonla mücadele bülteni yayınladı. Bu bültenlerde gazetecilerin kulis haberlerini, göç veya ekonomi politikalarına dair saha gözlemlerini yalanlayarak hedef aldı. Dezenformasyonla Mücadele Merkezinde kimlerin yöneticilik yaptığına bakıldığında, kuruluşu da sorunlu olan bu merkezin nasıl bir yozlaşma içinde

olduğu görülecektir. İç siyasal tartışmalarda taraf olan İletişim Başkanlığı uygulamaları kabul edilemez. Kurulduğu 2018 yılından bu yana bütçesi 20 kat artan İletişim Başkanlığı ülkenin tümünün İletişim Başkanlığı hâline getirilmelidir.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Türkiye büyüyor diye övünüyoruz. Rakamlar büyüyor ama halk yoksullaşıyor. Halk yokluk ve yoksulluk içinde. Kiracı kirasını ödeyemiyor, halk sağlıklı gıdaya erişemiyor, kredi kartı borçları ödenemiyor, kredi kartı borçlarını ödeyemeyen gençlerimiz ahlaki riskler altında. Halk geçim sıkıntısı içinde. İleri yaşlı nüfusumuz çok yönlü riskler altında. AKP hastane önlerinde fiziki kuyrukları bitirmekle övündü ama şimdi hastanelerden telefon ve internet üzerinden randevu almak için aylar süren dijital randevu kuyrukları var. Gelişmeyi büyüme rakamlarıyla gayrisafi millî hasıla büyümeleriyle tarif ediyoruz. Oysa, günümüz dünyasında ülkelerde büyüme yüksek kaliteli gelişme olarak değerlendiriliyor. Bırakın yüksek kaliteli büyümeyi, birçok alanda gelişmiyor, geriliyoruz. Ülkede yoksulluğu azaltmıyor, yolsuzlukları önlemiyorsunuz, halkımızı daha da yoksullaştırıyor, yoksulluğu daha da derinleştiriyorsunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum Sayın Kılınç.

Sayın Usta, buyurun.

Süreniz yirmi dakika.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda 2027 yılı bütçesinin son günü. Tabii, son gününde biz isterdik ki hem Cumhurbaşkanlığına bağlı kurumlarımızı konuşalım hem de özellikle Strateji ve Bütçe Başkanlığından dolayı biraz makro konuşalım isterdik fakat Türkiye'nin hâlâ sıcak gündemi fon meselesi olduğu için ben bugünkü konuşmamı yine fona ayıracağım. Hem bir özet yapacağım hem de Türkiye gündemine çok fazla gelmemiş birkaç konuyu da gündeme getirmeye çalışacağım.

Tabii, benim tahminime göre bu soygun dünya literatürüne geçecek, soygun literatürüne geçecek bir şey birçok yönüyle. Bir yönü de bunun, kurumsal çürümüşlük örneği olarak da geçecek. Nasıl? Bir devletin bütün finansal sektöre ilişkin bütün kurumlarının bu işin içerisinde yer aldığına ilişkin muhtemelen filmleri de falan yapılacak bir soygun bu soygun. Tabii, bunun -daha önceden de söyledik- her tarafında AK PARTİ'liler var, AK PARTİ'li bürokratlar var, AK PARTİ'li elitler, siyasetçi elitleri var, AK PARTİ'li iş insanları var. Nitelikli bir dolandırıcılık. Kamu gözetiminde yapılmış, milletin doğrudan cebine kastedilmiş bir dolandırıcılığı, bir organize soygunu konuşuyoruz.

İlk gün genelini konuşurken bir kısım uluslararası göstergelerde, hem OECD hem de dünya göstergelerinde Türkiye'yi nasıl en kötüler arasına koyduğunuza ilişkin örnekler vermiştim. Birçok örnekte Türkiye hep en kötüler içerisindeydi ve şu soruyu sormuşum "Ya, bu millet size ne yaptı da bizi her konuda dünyada en kötüler arasına soktunuz?" diye. Yine aynı soruyu fon vurgunu için de soruyorum: Ya, bu millet size ne yaptı da bu milletin cebinden bu kadar çok paranın soyulmasını devletin kurumları gözetiminde yaptınız?

Şimdi, Şubat 2025, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı yazı yazıyor, manipülasyona ilişkin SPK'ye bir yazı yazıyor. Bakın, Şubat 2025. Sonra Mehmet Şimşek 4 Kasım 2025'te "Manipülasyon var." diye bir konuşma yapıyor. Fakat bundan sonra hâlâ bu işler, bu vurgun artarak devam ediyor. Çok enteresan. Hem Cumhuriyet Başsavcılığının yazısı var hem de konuyla ilgili Bakanın ikazı var. Çok net. E, bunlar, bu ikazlar ve bu yazılar yazıldığına göre mutlaka bir kısım isimler de neler üzerinden bunların yapıldığı da biliniyor olması lazım. Ama buna rağmen daha önce bunu detaylı konuştuğumuz için çok detayına girmeyeceğim.

Sizin, 5'inci Finans Zirvesi'nde 11 Aralık 2025'te yani Mehmet Şimşek'ten yaklaşık beş hafta sonra işte aslında özü itibarıyla fonlarla ilgili bir sorun olmadığına ilişkin bir konuşmanız var. Bu toplantıya da ilk kez katılmışsınız. Dolayısıyla sizinle ilgili...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Akşam da izah edeceğim.

ERHAN USTA (Samsun) - Sizinle ilgili kanaatlerimde hiçbir değişiklik yok. Dolayısıyla ilk gün söylediklerimi şimdi...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Bir iftira tekrarlanmaz...

ERHAN USTA (Samsun) - Orada hiçbir değişiklik yok.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Katmerli iftira bu.

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi bunları konuşacağız.

Bakın, şimdi ne oluyor biliyor musunuz? Sizin o konuşmanız sahtekârları yüreklendiriyor. Şimdi bu konunun detayına girmek istemiyorum.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Benim orada bahsettiğim şey açık ve net.

ERHAN USTA (Samsun) - Çok açık, net; ben de onu diyorum zaten.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Düzenlemeden bahsediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) - Çok açık ve net bir şekilde fonlarla ilgili bir sorun olmadığını orada ifade ediyorsunuz ve sizden sonra insanlar...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Belli bir düzenleme bağlamında konuşuyorum.

ERHAN USTA (Samsun) - Ben bir konuşayım da isterseniz siz şey yaparsınız, biz sabahleyin size müdahale etmedik.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Defalarca aynı şeyi söylüyorsunuz.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, bu çok net bir şey.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Gerçek dışı bir şey tekrarlanarak gerçek olmaz.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır efendim, bana sadece "yalan" diyorsunuz. Bana bir argüman ortaya koyun. "Söylediğiniz doğru değil."

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Argüman şu...

ERHAN USTA (Samsun) - Efendim, adalet duygunuz bu mu? Adaleti Yüce Divanda arayacaksınız diyorum o yüzden ben size...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Ben bunu sosyal medya hesabında açık bir şekilde...

ERHAN USTA (Samsun) - ...benden adalet aramayın, adaleti Yüce Divanda arayacaksınız.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Yazık! Çok yazık!

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi çok net bir şekilde bunları ortaya koyuyorsunuz. Sizin bu şeyinizden sonra ne yapıyor biliyor musunuz? Bütün kurumlar cesaretleniyor, sahtekârlar cesaretleniyor. Ya, Teranın en büyük fonu TAKASBANK tarafından hukuksuz bir şekilde TEFAS'a konuluyor. Tamam mı?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Orada belli bir düzenleme bağlamında konuşuldu, siz de biliyorsunuz herkes de biliyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Bunlar konuyor, ondan sonra efendim, SPK bunu işleme kapatması gerektiği hâlde Cumhurbaşkanı Yardımcısı bu işlerin arkasında diye işleme kapatmıyor. Arkadaşlar, Teraya SPK 17 Mart 2026'da 22 milyar liralık borçlanma izni veriyor ve hepsi temerrüde düştü. Bakın, milleti soymanın bir başka kanalı oluşuyor. Yine, Teraya son gününe kadar likidite sağlanıyor. Bunu biz görüyoruz da siz niye görmüyorsunuz bu ülkeyi yönetenler olarak? İktisat Katılım Bankası Pusulacılar. Bu Pusulacılar çok ayrıcalıklı. Bak, hep Terayı konuşuyoruz ama esas birkaç örnek vereceğim birazdan. Pusulacılar çok ayrıcalıklı. Arkadaşlar, İktisat Katılım Bankasının faaliyet izni Şubat 2026'da veriliyor. Cumhuriyet Başsavcılığı yazısı var Mehmet Şimşek'in uyarılarından sonra. Ve bunun üzerinden ne yapıyor, Katılımevimin, bir tasarruf finansman şirketi olarak Katılımevimin paralarının şahsi bir fona yatırılmasının önünü BDDK açıyor. Ne zaman? 30 Temmuz 2026. Bunlar böyle yenilir yutulacak meseleler falan değil. Bunlara bir cevabınız olsun. Bu düzenlemeleri kim yapıyor, niye yapıyor, nasıl yaptılar? Dün akşam Mehmet Şimşek "Efendim, Katılımevim bir banka türü bir şey olduğu için ona ayrıcalıklı bir düzenleme yaptık." diyor. Bir bankanın paralarının, kaynaklarının, bu milletin ev almak için, araba almak için Katılımevime yatırdığı paraların riskli, en riskli Serdar Turhan'ın fonlarına yatırılmasının iznini BDDK veriyor. Niye "Dur!" demediniz bunlara?

Şimdi, Katılımevim demişken o zaman dosyayı buradan açalım. Arkadaşlar, ismi Katılımevim. Katılımevim bir anonim şirket olarak 2018 yılında kuruluyor. 2021 yılında bir kanun teklifi geliyor. Nereye? Sanayi Komisyonuna geliyor. Sanayi Konusundaki kanun teklifinde diyor ki: "Bu 'katılım' ibareleri..." Tabii sonra finansman şirketleri çünkü katılım bankacılığı olduğu için "katılım" ibareleri kullanmasın diye bir kanun teklifi geliyor. Serdar Turhan da nasıl geldiyse o Komisyona geliyor, Komisyonda itiraz ediyor, Sanayi Komisyonunda oluyor 2021 yılında -görüşmelerin tarihini de söyleyeyim- 17 Şubat 2021'de. Tamam mı? Serdar Turhan diyor ki: "Biz isminizi değiştirmek istemiyoruz, falan filan..." diyor, Mustafa Elitaş dinlemiyor onu, Serdar Turhan'ın itirazları dikkate alınmıyor ve "katılım" ifadesinin bu tür tasarruf finansman şirketlerinde kullanılmasının önü kapatılıyor. Kanun teklifi çıkıyor, tamam mı, kanunlaşıyor. Ne oluyorsa, aradan on iki ay, on üç ay geçiyor. Efendim, Plan ve Bütçe Komisyonunda bir kanun görüşülüyor. Tarih... Söyleyeceğiz bunları, bunlara cevabınız olacak, öyle "iftira" demeyeceksiniz. 31 Mart 2022. Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı kim? Sayın Cevdet Yılmaz. Bir kanun teklifi geliyor. Kanun teklifinde bu madde yok. Bir önerge verdiriliyor AK PARTİ'li milletvekillerine -her zaman olduğu gibi- o katılım tasarruf finansman şirketleri "'Katılım' ifadesini kullanamaz." diyordu ya; bir yıl önce yapılmış düzenleme kaldırılıyor ve "katılım" ifadesinin kullanılmasının önü açılıyor. Katılım evine özel bir düzenleme yapılıyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Ben mi verdim o önergeyi? ERHAN USTA (Samsun) - Önergeyi sizin vermeniz gerekmiyor, sizin onayınız olmadan burada önerge geçmiyor, biz çocuk değiliz, biz çocuk değiliz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Öyle bir durum yok.

ERHAN USTA (Samsun) - Siz onayınız olmadan burada hiçbir önerge verilemiyor, öyle yok. Ondan sonra... Ve bu nasıl oluyor? Pusulacılar bunlar. Kim? Sayın Cevdet Yılmaz'la ta 2021'den itibaren boy boy fotoğrafı olan arkadaşlar. Bunun neresi masum? Bunu bana bir anlatın bakalım. Ve o Katılımevim ne oldu? İçi boşaltıldı, soyuldu. Şimdi, efendim "Bunun statüsü farklı, falan filan..." diye gitti Emlak Katılım onu aldı. Hani kamu zararı oluşmayacaktı? Kaç lira kamu zararı oluşacak, bize cevap verin bakalım Katılımevimle ilgili olarak? Böyle şey olmaz, böyle şey olmaz.

Şimdi, vurgun devam ediyor; efendim, 1-16 Eylülde 440 kişi 401 milyar lira çıkartıyor. Mehmet Şimşek dedi ki: "Bunların bir kısmı fonlar arası transfer." Daha berbat, daha kötü. Bakın, arkadaşlar, çoğu 16 Eylülde oluyor, 16 Eylül günü akşamleyin, 17 Eylülde tasfiye gelecek, Fatma Betül Sayan Kaya dâhil, tamam mı, bir kısım elitler, ayrıcalıklı insanlar o gece milyarlarca lirayı sistemden çıkarıyor, paralarını kurtarıyor, fahiş kazanç elde ediyor. Bunlarla ilgili ne yaptınız bugüne kadar, Fon Koordinasyon Kurulunda neyi konuştunuz? Hangisiyle ilgili bir idari işlem yaptınız? Hangisiyle ilgili bir adli soruşturma yaptınız? Hangisinin isimlerini bize açıkladınız? Masumiyet karinesi burada da var Allah aşkına? Bu 440 kişinin ismini niye açıklamıyorsunuz bize; Fon Koordinasyon Kurulu Başkanısınız. Borsa İstanbul "Efendim, yazı yazdım." diyor. Yazı yazmakla bitmez kardeşim. Ne yazdığını da bilmiyoruz da bir "Yazı yazdım." lafı var. Elinde doğrudan piyasa mekanizması müdahale imkânları var. Brüt takas, tek fiyat

uygulamaları, kredili işlem yasağı, efendim, sıra dondurma işlem yasakları var. Hiçbirini yapmıyor bakın SPK; Bakanın uyarmasına rağmen, Cumhuriyet Başsavcılığının yazısına rağmen, manipülasyon yazısına rağmen hiçbir şey yapılmıyor. Kim yaptırmıyor bunları ya, bunu bana birisi söylesin. Hangi bürokrat bu kadar risk alır kendi başına? SPK'nin idari para cezası verme imkânı var, işlem yasağı, savcılığa suç duyurusunda bulunma imkânı var; hiçbirini yapmıyor bu süreçte. MSCI ilk uyarısından sonra bile "Koordineli işlemlerin önü alınmalı." diyor, önünü almıyorsunuz. Hisselerin gerçek sahiplerinin bilinmesi sağlanmalı. Yolsuzluğun çok olduğu ülkelerde hisselerin gerçek sahibi bilinmez. MSCI uyarıyor bizi "Bunların gerçek sahiplerini ortaya koyacak şekilde işlem yapın, bunu ortaya çıkarın." diyor, bir şey yapılmıyor. Dolaşımdaki hisse oranlarıyla ilgili, efendim "Gerçekçi, tutarlı rakamlar olsun, şeffaf olsun." deniliyor, gene hiçbir şey yapılmıyor, sığ piyasalarda millet dolandırılıyor.

MASAK... O gün geldi, burada dedi ki: "Efendim, bize şüpheli işlem bildirimi yapılmazsa biz müdahale edemeyiz." Allah Allah! Ya, biz MASAK'ı her şeye müdahale ediyor diye biliyoruz. MASAK'ın kanunu var kardeşim, suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesine ilişkin kanun... 19/A maddesi diyor ki: "Şüpheli bir durum olursa, şüpheli durum olması durumunda işlemleri askıya almayı, bu işlemlerin aynı sürede gerçekleşmesine izin vermemeye Bakan yetkilidir." Niye bu yetki kullanılmıyor? Hiçbirini mi görmediniz ya? Milyarlarca lira sistem dışına kaçırılıyor, yurt dışına kaçırılıyor. MASAK niye bir tanesini görmüyor? Kim verdi bu talimatları? Bunu bize birisi izah etmek durumunda. Fon Koordinasyon Kurulu Başkanı olmuşsanız sizin bize izah etmeniz lazım.

Şimdi, iş bu değil, öyle bir koordinasyon kuruluyor ki bir de çakma not verecek bir şirkete ihtiyaç var, değil mi? ve JCR Eurasia çakma not veriyor. Bakın, daha 2026'da Tera Yatırım Bankasının notu "A-", Hedef Yatırım "A-", Destek Yatırım "A-", Destek Yatırım Menkul Değerler "BBB", Bulls Yatırım "BBB", Graintürk kredi notu da çok yüksek. Allah Allah ya! Ya, bunların hepsi battı şimdi, battı; bunlar batmadan bir ay önce, iki ay önce "A+", "A-" not alıyorlar. Kim var burada, burada karşımıza kim çıkıyor tabii? Erişah Arıcan çıkıyor. Ne işlem yaptınız Erişah Ercan'la ilgili. Kurula bile getiremiyorsunuz. Kaç defa geldi kurul toplantılarına? Bize cevap verin, Erişah Arıcan sizin toplantınıza kaç defa geldi? Ya bu Varlık Fonu işlem yapıyor piyasada, onun Başkan Vekili, İstanbul Borsasının Yönetim Kurulu Başkanı, İstanbul Borsasının en büyük paya sahip olduğu TAKASBANK'ın patronu, MKK'nin patronu, hepsinin patronu olan Erişah ARICAN'ı Fon Koordinasyon Kuruluna niye getirmiyorsunuz? Niye sormuyorsunuz, sorgulamıyorsunuz? Yok. Mehmet Ali Akben var, üzeri kapatılmaya çalışılıyor, onunla ilgili meseleler çıktı, oğlunun rezaletleri ortada. Şimdi bir koordinasyon kurulu kuruyorsunuz, ya mevzuatla bile kuramadınız o koordinasyon kurulunu. Var mı bir Cumhurbaşkanı kararnamesi? Talimatla kuruyorsunuz. En büyük soygunun koordinasyon kurulu kuruluyor. Bakın, hiç bir idari işlem yok, bir mevzuatı yok bunun. Ya, ondan sonra AK PARTİ'li siyasetçileri Fon Kuruluna alıyorsunuz, kurulun ilk fotoğrafından bugüne kaç kişi gitti? Biz size ilk gün dedik, dedi ki: "Bakın, bunları görevden alın, bunların hepsi suçlu." Siz suçlular orada mağduriyetleri gidermeye çalıştınız. "Devlet Denetleme Kuruluna verdik." diyorsunuz. Devlet Denetleme Kurulu yetersizdir, kanun burada görüşülürken "'ad hoc' bir denetim birimi oluşturalım, bu işe özel olarak bağımsız bir denetim birimi oluşturalım." dedik, ona da şey yapmadınız çünkü istemiyorsunuz bu işin ortaya çıkmasını.

Şimdi idari işlemler yavaş gidiyor, Erişah Arıcan'ı söyledim işte, daha hiçbir işlem yok bakın arkadaşlar Erişah Arıcan'la ilgili. Bu, kabul edilebilir bir şey değil. Şahap Kavcıoğlu ancak soygundan sonra... Ya, bu işin BDDK merkezi, Şahap Kavcıoğlu şahsi olarak merkezi, iki ay sonra ancak görevini bırakıyor. Şimdi, ifadelerde tek tek ortaya çıkıyor da kan dondurucu ifadeler var, rüşvet iddiaları almış başını gidiyor. TAKASBANK, Borsa İstanbul Genel Müdürlerini görevden almadınız, ben burada ortaya çıkardım o likidite meselesini, ondan sonra görevden alındılar. Siz niye görmediniz benim gördüğümü? Görmek istemiyorsunuz çünkü.

Batuhan Mumcu hâlâ görevde. Ne yaptınız? Batuhan Mumcu bu işlerin göbeğinde, karısı bu işlerin göbeğinde, bununla ilgili ne yaptınız Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı? Bu sorulara cevap vermek durumundasınız. "Liste" diyoruz, liste ortada yok. Adli soruşturmalar yavaş gidiyor "Örgüt var." deniliyor, bir örgüt şeması yok. Kim bu örgütün lideri? Bu örgütün liderini bir söyleyin bakalım da bilelim, bu millet bilsin. Örgüt var, "Örgüt var." diyorsunuz yani zorla dediniz, çünkü demek zorundasınız başka bir şey yok. Mustafa Yazıcı'nın tutuklaması yok, tedbir kararını kaldırıyorsunuz. Fatma Betül Sayan Kaya sadece on sekiz gün içeride yatıyor yani suçluluğu neredeyse kesinleşmiş birisi. Ya, Neslihan Mumcu şu anda hâlâ hisse paylarını satıyor, savcılık talep etmiş, demiş ki: "Efendim, bu sermaye piyasalarındaki hisselerini satamasın, donduralım." diye. Bak, bir hâkim kararı yok ortada. Şu ayrıcalığı görüyor musunuz? Şu adli işlemlerin nasıl gittiğini görüyor musunuz? Neslihan Mumcu çatır çatır şu anda hisselerini satıyor. Ali Emre Ballı cinayetinin üzeri kapatıldı. Osman Arıkan Nacar, 20 milyar lira vurgun, Ömer Çelik'le ilişkisi konuşuldu, şu anda hiçbir şey var mı bununla ilgili, bir tane işlem var mı? Niye işlem yapmıyorsunuz? Niye yaptırmıyorsunuz? Üsame Erdoğan'ın bilmeyen kalmadı meselelerini, BinBin üzerinden yaptığı işleri, bir tane işlem yapıldı mı? Yapılmadı. Ömer Onan meselesi var, Ömer Onan'la ilgili de -vaktim olmadığı için detaylarını söyleyemeyeceğim- işlem yapılmıyor ve bundan sonra ne oldu biliyor musunuz? Şimdi, bu işler böyle yavaş gidince organize oldular; kim ne söyleyecek ne söylemeyecek hepsi belli. İki ay içerisinde herkes, suçlular organize oldu, bundan sonra zaten isteseniz de bir şey ortaya çıkartamayacaksınız ve bunların hepsi de aynı gün alınmadığı için de "Yanarsam yakarım." tehditleri var, bugün Ankara'da en fazla söylenen cümle bu: "Yanarsam yakarım.", "Yanarsam yakarım." Dolayısıyla hiç kimsenin üzerine gidemiyorsunuz.

Şimdi bilgiler karartılıyor arkadaşlar, bilgiler karartılıyor. Bakın, bir tane mevzuyu birkaç gün önce Türkiye gündemine ben getirdim: Bu Tera Menkul Değerler. Şimdi, bu işe girişen menkul değerlere ilişkin şirketlerin tamamının faaliyetleri durduruldu fakat Terada önce faaliyeti durduruldu, sonradan Teraya ne yapıldı? Ayrıcalıklı bir işlem yapıldı, tedrici tasfiye kararı verildi. Tasfiye kararı ne demek biliyor musunuz? Teranın kurumsal kimliğini, tüzel kişiliğini tamamen bitiriyorsunuz ve bütün dataların ve elindeki logların

tamamının üzerine beton dökülmesi demek, beton dökülmesi demek. Şu yapılamaz mıydı? Teranın tamam TMSF alsın varlıklarını yine, efendim, ondan sonra onun bir sürü lisansları var, lisansları sadece 20 milyon dolar bugün piyasa değeri. Hiç olmazsa mağduriyet azaltılırdı Tera mağdurlarının. 20 milyon doları kullanılırdınız satardınız da ama bu yapılmıyor. Bakın, diğerlerinden ayrıcalıklı bir... Diğerlerinin faaliyetleri durduruluyor aynı durumda olanların ama Teranın tasfiye kararı alınıyor, üzerine beton döküyorlar Teranın. Bunu birisi bize açıklamak durumunda, bu Teraya niye böyle yapıyorlar? Şimdi, dolayısıyla, Tera çünkü ana hafıza, bakın, bütün Bulls bile, Bullsun bir kısım işlemleri açık, dedi ki: "Benim Tera fonlarında hiç param yok." Tera fonunda parası yok ama yurt dışı işlemlerinin tamamını Bulls, Tera üzerinden yapıyor, diğerleri de bütün işlemleri Tera üzerinden yaptı. Şunu diyemezsiniz: "Efendim, şimdi Terada olan bilgiler MKK'de, TAKASBANK'ta da var." Değil, Terada, aracı kurumlarda çok daha detayı var, bunu uzmanlarıyla konuşursanız size söylerler. Mesela, temsilci üzerinden yapılan işlemlerde siz TAKASBANK'ta sadece temsilciyi görürsünüz ama aracı kurumda o temsilci kimi temsil ediyorsa onu görürsünüz, gerçek sahiplerini görürsünüz. Bu detay bilgilerin tamamı Terada var, bu bilgilerin şu anda hepsi kaybolacak ve bu kararı sizler alıyorsunuz. Buna bir cevap verin. Bakalım nasıl cevap vereceksiniz? Dolayısıyla, bu karakutuyu yok ediyorlar, karakutu imha ediliyor. Olmaz; bütün yurt dışı işlemlerinin, Londra işlemlerinin tamamı Terada gözüküyor, Tera bu işlerin içerisinde ama Teranın tasfiye edilmesi demek, bu bilgilerin tamamının kaybolması demektir.

Şimdi, bir tasfiye yapıyorsunuz... Dün akşam "Neredeyse bitirdik." anlamına gelen ifadeleriniz de oldu, "Olağan bitti, olağanüstü de işlemler devam ediyor." diye. Şimdi, bir defa hukuki değil yaptığınız işler, çok hukuksuzluk yapıyorsunuz; PBLK, takas kesinliğini ihlal ediyorsunuz; dünyada olmayacak bir şey. Niye? Bunu zaten bunu bilmek için bir kehanete falan gerek yok, sorumsuzluk maddesi getirmezsiniz değil mi? Şimdi görüşülüyor; görüşülen kanun teklifinde, 13'üncü maddede bu işleri yapanlara sorumsuzluk getiriyorsunuz. Doğru bir iş yapıyorsunuz da niye sorumsuzluk getiriyorsunuz? Hukuki bir iş yapıyorsunuz da niye sorumsuzluk getiriyorsunuz? Bunu bize izah etmek durumundasınız.

Ondan sonra, fondaki hisse oranında ödeme yapılması gerekirdi; bunu yapmadınız. Hisse oranında -yani "hisse" derken payı oranında- oradaki, fondaki payı kimin ne kadarsa o oranda yapılması lazımdı. O yapılmadı. Bu da hukuki değil.

Sonra gönüllü iade yapıyorsunuz. Bakın, burada kanun görüşülürken "Ya, bu gönüllü iade olmaz. Zaten suça bulaştıysa onlar ayrı durum ama suça bulaşmayıp fahiş kâr elde edenlerden de devletiz biz, bu cebren, iade zorunlu olsun diye kanun geçirelim." dedik, bunu yapmadınız. Bunu niye yapmadınız? Bu cevabını bir verin. İki, şimdi ne yapılıyor? Böyle devlet olmaz. Şu anda bakılıyorlar, seçme bir şekilde "Ahmet, gel kardeşim, senin burada fahiş bir kârın var; getir, paranı yatır. Para yatırmazsan sana şöyle yaparız, böyle yaparız." "Hukuken" diyebiliyor musunuz? Denmiyor. Ya, devlet mafya gibi çalışıyor, devlet mafya gibi çalışıyor. Biz dedik ki bunlar hukuki olarak yapılsın. Evet, TMSF bugün telefon açıyor, insanları çağırıyor, bir kısım insanları... Hepsini çağırıyor mu, onu da bilmiyoruz; Ahmet'se çağırıyor, Mehmet'se çağırmıyor belki. Onları da bilmiyoruz. Biz dedik ki: "Ya, bunlar bunlar kanununa dayalı olarak yapılsın." Bugün TMSF elinden bir mafya gibi, tehditle para alıyorsunuz. Ne kadar aldığınız belli değil; kimin ne yaptığı... Gerçek fahiş kazancını mı alıyorsunuz, daha azını mı alıyorsunuz; ondan alıyorsanız, öbüründen almıyor musunuz, yandaşı koruyor musunuz, Korumuyor musunuz; o da belli değil.

Şimdi, mağduriyetleri giderildi gibi bir havanız var. Bir defa "Paraları ödedik." falan deyince sanki... Ya, milletin parasını millete vermekte acizlik çekiyorsunuz, cebinizden falan para verdiğiniz yok. 822 milyarla tasfiye gününde. Dün akşam söylediniz, 199 milyar lira; hadi 200 milyar diyelim, kanun 622 milyar lira nerede? Bu 622 milyar liranın bir kısmının fahiş kazanç olduğunu düştü ama fahiş kazançlılar çıktı zaten; son gün 400 milyar çıktı. Dolayısıyla, bunların aslında önemli bir kısmı -bana kalırsa ama rakam vermediğiniz için bunu tabii, kesin olarak söyleyemem- aslında son dönemlerde girmiş olanlar, bu piyasalara girmiş olanlar ve 622 milyar liralık... Yani sizin çözdüğünüz dörtte 1'i, iadeler dörtte 1'i; daha dörtte 3'ü duruyor, mağduriyet devam ediyor, Mağduriyet bununla da sınırlı değil; borsada 6,5 milyon kişi mağdur, ondan sonra işini kaybeden insanlar, özel sektördeki firmalar mağdur. Özel sektörün tahvilleri için özel sektöre borç vermiş, tahvilini almış olan insanlar... 20 milyar dolarlık şu anda vadesi bir yılın altında özel sektör tahvili var. Bunların hiçbiri neredeyse ödenemeyecek, bu şartlarda hiç kimse "rollover" üretmesine imkân vermez, tekrar borç vermez. Dolayısıyla, mağduriyetler olabildiğince devam ediyor.

Kamu kaynakları oluk oluk buralara akıtıldı, bunların hepsine göz yumdunuz. Yani burada tabii, her şeyi de şahsınızla ilgili değil, ben Hükûmetinize söylüyorum ama bunların hepsinde siz üst düzey görevliydiniz; ya Cumhurbaşkanı Yardımcısıydınız y Kalkınma Bakanıydınız ya da Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiydiniz. İşsizlik Sigortası Fonu'nun kaynaklarının bile bu fonlara aktarılmasına yönelik düzenleme yapıldı bu ülkede; İller Bankasının kaynakları bu fonlara gitti; Diyanet Vakfı, Polis Sandığı, TÜRK TELEKOM Sandığı. Bu işleri kim organize etti? Bunlara birisi cevap versin. Ya, yirmi yıl devlet tahvili dışında hiç para yatırmamış İşsizlik Sigortası Fonu'nun kaynakları 20022 yılda yapılan düzenlemeyle fonlara yönlendiriliyor. Dolayısıyla, bu organizasyonu kimin yaptığını söylemek durumundasınız.

"Kamu zararı yok." diyorsunuz. Bu da külli yalan, bir defa Katılımevim... Çok net bir soru: Katılımevinden doğacak kamu zararı ne kadardır? Katılımevimin içi boşaltıldı. Ne kadar yükümlülüğü var, ne kadar varlığı var? Şimdi bunu Emlak Katılım aldı, buradan bir kamu zararı doğmadı mı? Daha son gününde dünya kadar zaten -dedik ya- fonda parası battı Katılıevinin sizin yaptığınız düzenlemelerle. Dolayısıyla, bunu da bize söylemek durumundasınız.

Yani çok güzel bir tezgâh kuruldu. "Soygunun anatomisi" diye son bir tablom vardı ama artık onu söyleyemeyeceğim; söylemiş oldum.

Mevzuat... Mesele mevzuat değil, mesele zihniyet meselesi, mesele uygulama. Elbette mevzuat ihtiyacı her zaman olur ama şimdi mevzuata suç buluyorsunuz. O mevzuatı çıkaracak olan da -kusura bakmayın- sizsiniz, yirmi beş yıldır bu ülkeyi siz yönetiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - "Mevzuat eksik." "Mevzuat eksik." "Mevzuat eksik." Niye eksik? Bu mevzuat meselesi değil, bu zihniyet meselesidir. Bu milleti soymaya kafaya koymuşsunuz ve milleti bir ay içinde soydunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli milletvekilleri ve Komisyon üyeleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, değerli bürokratlar, basınımızın güzide mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime bir teşekkürle başlamak istiyorum. 2026 yılı bütçe görüşmelerinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi görüşülürken yapay zekâ uygulamalarının Türkiye'de sadece TÜBİTAK'a bağlı bir enstitüye hapsolduğunu özellikle Bakan Bey'e söylemiştim, Bakan Bey de benim görüşüme karşı çıkmış, hatta ben bir genel müdürlük veya bir daire başkanlığı kurulması gerektiğini söylemiştim; Bakan Bey de "Gerek yok, daire başkanlığı kursak o zaman daire başkanlığına hapsetti." dersiniz demişti. Yine, bütçe görüşmelerinde geçen yıl bu zamanlar Cumhurbaşkanlığı bütçesi görüşülürken size durumu aktarmıştık ve 25 Aralık 2025 tarihinde Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Siber Güvenlik Başkanlığı bünyesinde Kamu Yapay Zekâ Genel Müdürlüğü kuruldu. Yine, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde de Millî Teknoloji ve Yapay Zekâ Genel Müdürlüğü kuruldu. Bunlar, ülkemizin yapay zekâ altyapısının geliştirilmesi açısından çok önemli adımlardı. Ben bu anlamda teşekkür ediyorum Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım.

Tabii, burada yapay zekânın gündemi geçen yıla göre bu yıl daha önemli hâle geldi dünyada da. Yani, şimdi dünyaya bakıyoruz, Amerika Birleşik Devletleri'nde enflasyonun yükselmesinin, hatta tahvil fiyatların yükselmesinin sebebi "Ya, bu yapay zekâ yatırımlarına biz parayı nereden bulacağız, bunun finansmanını nasıl sağlayacağız..." Bir kaynak kıtlığı oluştu ve bu nedenle de faizler yükseliyor. Ama bizim bu 2027 bütçesine baktığımızda, yapay zekâyla ilgili bizim önemli bir kaynak aktarmadığımızı görüyoruz Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım. Böyle bir şey varsa eğer... Bir kaynak aktarıldı mı, hangi kurumlar bünyesinde ne kadar aktardık? Çünkü şu anda dünyanın derdi bu yani bir an önce bu yapay zekâda herkes en önde yer almaya çalışıyor. Her şeyden önemli çünkü belki dünya gelişmişlik sıralamasını değiştirecek. Bu anlamda, bizim bununla ilgili bir hazırlığımız var mı? Yani Nasdaq'taki firmaların değerinin bile düşmesi bu nedenle yani bir şekilde yapay zekâ yatırımlarına kaynak için, altının düşmesi bile ona bağlanıyor çünkü firmalar ellerindeki tüm kaynakları yapay zekâya aktarmak için şu anda tüm varlıklarını satıyorlar.

Şimdi, diğer bir konu, tabii, bu fon vurgunu, siz de Kurulun Başkanı olduğunuz için mecburen -başka zaman da göremeyiz- bunu bir konuşmamız lazım. Dünkü basın toplantınızda yatırımcılar bir heyecanla müjde beklediler Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım fakat basın toplantısını izlediğimizde şunu gördük: Şimdiye kadar neler yapıldı ve bundan sonra hangi düzenlemeler yapılacak? Mevcut durumun iyileştirilmesiyle ilgili herhangi bir şey görmedik. Ben şunu gördüm: Dünkü toplantı bir final toplantısıydı sanki yani ara ödeme hedef gösterildi yatırımcılara. Bu, ara ödeme bile değil, onu söyleyeyim; kimine göre nihai ödeme, kimine göre bir ara ödeme, kimine göre yatırımının onda 1'i, ellide 1'i ya da yüzde 1'i yani bu anlamda "ara ödeme" ifadesi bile burada tam karşılığını bulmuyor çünkü herkes için aynı bir ödeme yapıldı; kimisine göre ara ödeme bile değil, hiçbir şey değil, kimisine göre bir günlük yatırım getirisi bu, bir günlük yatırım getirisi kimine göre. Şimdi, dolayısıyla, burada ara ödemenin hedef gösterilmesi çok yanlış, nihai ödemeyle ilgili de gayretlerin ve çabaların sürdüğünün gösterilmesi lazım çünkü yatırımcılar dün hayal kırıklığına uğradılar yani sanki "Ya bu iş bu kadar mıydı?" "Beklentimiz bu kadar mıydı?" diye. Dolayısıyla, burada nihai ödemenin bir şekilde artık gündeme alınıp şeffaf bir şekilde olması lazım.

Mesela, fonlardaki durum nedir şu anda? Ne kadar para var? Neyden ne kadar aktarıldı? Yani burada gerçekten de süreç ne hukuki gidiyor Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım ne de etik gidiyor; bakın, ne de etik gidiyor. Hukukiyi söyleyeyim: Mesela, para piyasası fonuna da şu anda 1 milyon ara ödemesi yapılıyor, hisse senedine de ama şunu bilmiyoruz: Hisse senedi yoğun fonlarının para piyasası fonlarına borcu var çünkü ters repodan dolayı para piyasası hisse senedi fonlarına borç vermiş, ondan çoğu para battı zaten orada; peki, bu hisse senedi yoğun fonlar, borçlarını para piyasası fonlarına ödedi mi, bunu bilmiyoruz. Ödedi mi? Çünkü hepsi ayrı birer tüzel kişilik; hukuka göre, kanuna göre, fon durumuna göre ilk önce alacaklı para piyasası fonları yani ilk önce oraya gelen paralar para piyasası fonuna borcunu ödeyecek, sonra devam etmesi lazım ama bu durum nedir, bunu bilmiyoruz.

İkinci durum; şimdi, burada hep şunu söylüyoruz: Baktım, dün hemen, SPK Yasası'nda düzenleme. Şimdi ben size kalben, samimi bir şekilde bir şey soracağım: Bu yaşadığımız vurgunun yüzde kaçı mevzuattaki eksikliklerden dolayı oldu, yüzde kaçı insan hatasından, bilerek bir çeteleşmeden dolayı oldu? Lütfen, bana bunu söyleyin. Mevzuatta hangi eksiklik vardı da bu çeteler bu eksikliği mi kullandı, yoksa bilerek her şeye bile bile göz mü yumuldu? Bakın, şunu net bir şekilde görüyoruz: Burada atanan kurum yetkilileri her şeye göz yumdu, hatta belki de bu faaliyetlerin içinde, şu anda hapiste olanlar, içeride olanlar, bundan sonra girecekler içeride. Diyelim, SPK'deki düzenlemelerle bunların önünü alacaksınız. Peki, liyakatsiz atamaları ne yapacaksınız? Hak etmeyen bir şekilde oraya atananları ne yapacaksınız? "Eşim, dostum, akrabam, imam hatipten arkadaşım" diyenleri ne yapacaksınız? Ne yapacaksınız? İş kanuni şeyle bitmiyor ki.

Şimdi, dün gördüm, diyor ki Sayın Şimşek: "Yapay zekâ düzenlemeleri yapacağız, anında tespit edeceğiz." Ya, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, şimdi, şuradaki grafiğe bakarsanız, burada bir yolsuzluk olduğunu görmek için yapay zekâya ihtiyaç yok, yapay zekâya ihtiyaç yok.

ERHAN USTA (Samsun) - Ufak bir zekâ yetiyor.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ortalama zekâyla...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - 90 IQ yeter.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Yani "Burada ne oluyor?" diye birilerinin sorması lazım, "Hayırdır?" diye sorması lazım, yapay zekâya ihtiyaç yok. Bakın, bu kanuni düzenleme tamamen algı, tamamen algı.

ERHAN USTA (Samsun) - Hırsız içerde çünkü.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Örnek, Destek Faktöring yani şurada ne olduğunu bilmek için yapay zekâya hiç ihtiyaç yok. Bu 45 liradan halka arz oluyor, 3.700 liraya çıkıyor. Türkiye'nin en büyük holdingi Koç Holdingin piyasa değerini aşıyor, biri de demiyor ki ya, gel bakıyım Destek Faktöring, hayırdır kardeşim, bir tarafta Koç Holding var; Bankası var, beyaz eşyası var, savunma sanayisinde var, araç üretiyor, uluslararası şirketleri var, sen neysin de bu Koç Holdingin değerinde... Bir kişi bile sormuyor. Dolayısıyla bakın, burada "Mevzuatı işte, yüce Meclisimize mevzuat sunuyoruz. Biz bunları kapatacağız." Öyle bir şey yok, yok. Burada ilk önce, doğru insanları atamak lazım, doğru insanları.

Şimdi, atamaya geleyim. Şimdi, dün yine baktım, Sayın Şimşek diyor ki: Bu süreci biz en iyilerimize, en iyi vergi memurlarımızı... Zaten Vergi Dairesi Başkanımızı da gönderdik. En iyi vergi memurlarımızı gönderiyoruz, araştıracaklar." Ya, burası Sermaye Piyasası Kurulu, burada işlem yapmak için bile, müşteri temsilcisine "Alo." demek için SPK 1 sınavını geçmeniz lazım; SPK 1 sınavı var, SPK 2 var, SPK 3 var. Bir bankada, bir yatırım şirketinde müşterinin talebini alabilmeniz için SPK 1 sınavını geçmeniz lazım. Ben SPK'nin içinde -burada Plan ve Bütçe görüşmeleri yaparken- para piyasası fonunun T+1 olduğunu benle tartışan SPK üyesi gördüm. Ya, diyorum ki para piyasası T+0'dır, satarsın paranı alırsın, "Yok, ertesi gün alırsın." diyor. Şimdi, SPK'deki çalışan kişileri şu SPK 1'e sokalım, SPK 1; 3'ten vazgeçtim, kaç kişi geçer, onu bilmiyorum. Peki, bu vergi denetmenleri mi bunu denetleyecek, yoksa bu iş uzmanlık işi; portföy yönetim, bakın, portföy yönetim. Bunun uzmanlarının olması lazım içerisinde "Biz vergicileri gönderiyoruz." ya, vergiciler neye bakacak ki. Bu adamlar para piyasası fonu nasıl hisse senedi fonu hâline gelmiş, onun görülmesi lazım. Bakın, asıl hukuksuzluk, para piyasası fonlarında zaten değerler aşılmış. İşte, bunu SPK 3 sınavından geçmiş ilgili uzmanların gelip portföy yönetimi nedir... Bakın, bu işin pişmiş, bu işte pişmiş, portföy yönetmiş arkadaşların da burada olması lazım. Eğer bu iş gerçekten çözülmek istenseydi bu arkadaşlar atanırdı ama şimdi "Vergi denetmenlerini göndereceğiz." Bir de burada 20 tane, 30 tane vergi denetmeni gönderecek bir durumda yok. Şimdi, tekrar söylüyorum: Beni SPK'ye götürün, sabah dokuzda gireyim akşam dokuzda size raporu vereyim. Olay belli, fonlar belli, önemli olan bu fonların yapısı nasıl bozuldu? İkincisi, bu fonlarda mesela para piyasası fonu devlet tahvili taşır, mevduat taşır, özel sektör bonosu taşır. Adam bana dese ki: "Ya, ben senden aldığım parayı x bankasına yatırdım, o da battı." Tamam ama bu nasıl hisse senedi oldu, nasıl battı? Bunun içindeki paralar bir yere gitmez normal şartlarda. Hadi, öbür hisse senetlerini anlıyoruz ama bunu anlayamayız, bize bunu birinin anlatması lazım. Yani, bakın, yatırımcı diyor ki: "Benim param ne oldu?" Her biri bir dram.

Dün bana birisi, bir arkadaş çocuğunun fotoğrafını atmış Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım ya, demiş ki: "Sayın Vekilim, şu çocuğun hakkı sana düşüyor. Bu çocuğum için hakkını savun." İnanın yani insanların emeği, çocuklarının geleceğini yatırdığı para gitmiş; dolayısıyla, buna bu gözle bakmak lazım. Yani bu süreç hep yatırımcıya keser vurmayla geçiyor, yatırımcıya. Örnek vereyim: Şimdi, yatırımcı fona parasını yatırmış, 100 bin lira kazanmış diyelim; devlet bundan yüzde 17,5 stopaj kesmiş, yatırımcıya 82,5 vermiş. Şimdi, fon tasfiye edilirken "Sen zaten buradan bin lira kâr etmişsin -bakın "bin lira kâr etmişsin"- bunu bir ayır bakayım; bunu ayırıyorum." diyorsunuz, doğru mu? Bundan kâr etmiş. Aslında o bile tartışılır yani enflasyon var, vesaire, neyse; onu ayırıyorsunuz ama adama 100 bin vermemişsiniz ki Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, adama 82,5 lira vermişsiniz, adamdan 100 bin kesiyorsunuz.

Şimdi, dün Sayın Şimşek'e soruyorlar, diyorlar ki: "Siz stopajları geri iade edecek misiniz? Madem adamın kârını saymıyorsunuz, madem adama diyorsunuz ki: 'Hayır, ben onu...'" 100 bin lira kâr etmiş, onu kesiyorsunuz ana parasından, oradan aldığımız stopajı da vermeniz lazım o zaman. Sayın Şimşek diyor ki: "Bu hukuki değil, bunun için mevzuat lazım." filan. Vallahi, ona bakarsanız 100 binden direkt 100 bin kesmek de hukuki değil çünkü adama 82,5 ödemişsiniz yani adam cebine o kârı, 100 bini koymamış ki, 82,5 koymuş; bu hukuki mi ya da bu etik mi? "Şimdilik onun için mevduat lazım." filan... Getirin mevzuatı, çıkartalım. Bana göre gerek de yok yani matematik belli, kim size ne diyecek? Adama 82,5 vermişsiniz. Yani dolayısıyla burada hep...

ERHAN USTA (Samsun) - Kanuna yazılabilirdi canım.

SADULLAH KISACIK (Adana) - O da olabilir, tabii.

Diyor ki: "O zaman benim stopajımı havuza yatır çünkü 100 bin almışım." Şimdi, bunları yapmadığınız sürece devletin güvenilirliği etkileniyor, sermaye piyasalarına güven etkileniyor.

Ben, şimdi, merak ediyorum, Sayın Şimşek nasıl Londra'ya gidip de anlatacak bundan sonra? Avrupa Birliğine gidip de AB üyesi ülkelere "Bize yatırım getirin..." Çünkü demeyecekler mi: "Ya, para piyasası fonunda senin paran battı ya!" Onun için, bu sadece paraların geri verilmesi açısından önemli değil Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, bizim ilerdeki hikâyemiz açısından da önemli.

Ben şöyle bir Türkiye hayal ediyorum: "Evet, birtakım çetelerin böyle bir şeyi oldu, yanlış şeyler oldu ama biz devlet olarak bunu temizledik, düzelttik, yatırımcılarımızı mağdur etmedik." dememiz lazım, "Etmedik." dememiz lazım. Dolayısıyla, burada devlet

adamlığı açısından bakacağımız şey bu ama tekrar söylüyorum. Önemli olan, düzenleme değil; önemli olan, ilgili yerlere liyakatli, devletine bağlı, milletine bağlı, sadakatli adamlar yerleştirmek, o; yoksa istediğiniz kanunu en sert şekilde geçirin, hiçbir anlamı yok. Önemli olan, atamalar; buradaki atamalar yanlıştır. Şu anda, bakın, hepsi, çoğunluğu içeride; biraz daha üzerine gitsek daha fazla kişi girer. Fon bu şekilde.

Tabii, bütçeyi görüşüyoruz biz aynı zamanda. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, şimdi, 21 Ekim tarihinde başladığımız 2027 bütçe görüşmelerinin son günündeyiz bugün. Bugüne kadar 17 Bakanlığın bütçe görüşmesini gerçekleştirdik. Şimdi, bu görüşmeler sırasında beni kaygılandıran bazı genel durumlar var -böyle, bütçedeki Bakanlıkları görüştüğümüz zaman- onu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Şimdi, Bakanlıklarda ben şöyle bir yanlış görüyorum: Her Bakanlık sadece ödediği paranın, verdiği hibenin miktarlarını anlatıyor. Mesela, diyor ki: "İşte, tarıma şu kadar destek verdik." Sanayi diyor ki: "Sanayiciye şu kadar, KOBİ'ye bu kadar, vesaireye bu kadar verdik." filan ama hiç bunun sonuç odaklı olmadığını görüyorum. Yani kurumlar diyor ki: "Mevzuat çerçevesinde ben işimi yapıyorum." Sonuç? Sonuca çok odaklanılmadığını gördük.

Mesela, şimdi tarımda bir kriz yaşıyoruz, değil mi, ciddi bir kriz yaşıyoruz; millî servetimiz şu anda ya dalında çürüyor ya tarlada çürüyor ya da maliyetinin altında satılıyor. Çukurova'da şu anda limon derelere dökülüyor veya ağacın üstündeki ürünle beraber kesiliyor. Ağacı kesiyor, görüyorsunuzdur, sosyal medyada paylaşanlar oluyor. Şimdi, biz soruyoruz, diyoruz ki: Bununla ilgili önlem alınma var mı? Cevap, ne biliyor musunuz? Cevap: "Biz çiftçimize şu kadar destek verdik, şu kadar kredi açtık, şu kadar mazot desteği verdik, şu kadar gübre desteği verdik." Ya, verdin de keşke vermeseydin, milletin vergisi boşa gitti, o verdiğin destekler şu anda Çukurova'da derede, döküldü. Keşke çiftçi hiç uğraşmasaydı, milletin vergisi de... Şimdi burada önemli olan ne? Bizim tarımdaki en önemli problemimiz pazarlama problemi, pazarlama çünkü Rusya-Ukrayna savaşı yeni çıkmadı, böyle bir sıkıntı belliydi. Dolayısıyla, pazarda sıkıntı var, e, ürün de oradan geliyor. Birilerinin gidip önceden oradaki koridoru açacak, başka pazar çeşitlendirmesi yapacak, iç pazarda daha yeni... Bunu, birilerinin yapması lazım ama bu boşlukta şu anda. Tarım Bakanımız da kabul etti. Dedim: Bakın, anlattığınız kitapçıkta bir tane pazarlama lafı geçmiyor ama sıkıntımız pazarlama. Sen desteği vermişsin, destek işe yaramamış, çöpe gitmiş şu anda, çöp olmuş. İncir dalında kalmış, üzüm satılmamış, o desteklerle üretilen... Kalite sorunumuz var mı? Yok. Rekolte sorunumuz var mı? Yok. Ne sorunumuz var? Pazarlama. Peki, ne yaptınız? İyi niyetle anlattı: "Ya, bir gün, işte, Çin'e gittim, bir gün şuraya gittim." vesaire ama bir günle yetmiyor Sayın Bakanım, bunu önce... Bir de problem öncesinden; şimdi, gemilerde sıkıntı var, vesaire. Bunu aynı üretim, planlama gibi düşünün yani bir ürün geliyor oradan, siz bunu satacaksınız, deponuz da yetmiyor, mecburen bunun pazarını üretmeniz lazım. Peki, şimdi bunu kim yapacak Sayın Bakanım? Bakan Bey'le görüştük, hak verdi, dedi ki: "Aslında kooperatiflerin bunu yapması... Yani, kooperatiflik sistemi gelişsin, yapılsın." Ama yok şu anlık yani öyle bir kooperatif de yok, öyle bir bilincimiz de yok. Bizim Türkiye'de kooperatifçilik iyileşmiyor, bunu kabul edelim. Yani, devletin böyle bir birim kurması lazım ama bakıyoruz sorunlar aynı; devlet, bakanlıklar hep şununla övünüyor: "Desteğimizi verdik biz; şu kadar KOBİ'ye destek verdik, şu kadar iş yaptık." Ya, sonuç ama sonuç; sonuç rezalet, olmuyor. Bu, çok tehlikeli Sayın Bakanım, her bakanlıkta var, Tarım bunun bir örneğiydi. Yani "Ben desteğimi veririm, KOBİ'yi ziyaret ederim ya da işte tarıma desteği veririm, gerisine karışmam kardeşim."

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Ne öneriyorsunuz?

SADULLAH KISACIK (Adana) - Şimdi, mesela, tarım için konuşayım Bakanım: İşi bu olan Rusya'ya gidecek, orada kalacak -ürün geliyor ya- oradaki pazarlarda sıkıntılar var diyelim, birebir görüşecek. Mesela, tırların konusu; tırların dolu gidip boş gelmesine izin verilmiyordu. Ya, narenciyeci bas bas bağırdı, toplanırken bağırdı adamlar, dediler ki: "Ya, bakın, en azından şu tırları açın." Sezonun ortasında gittik, çözdük. Çözdük, sezonun ortasında çözdük ama çoğu şey bitmişti; bunu önceden, ön akılla çözmüş olsaydık... Ama işte bakanlıklarda böyle bir birim yok, işi bu olan bir birim yok. Dolayısıyla, mesela, tarım ürünleri için dış pazar çok önemli, Mısır'a kaybediyoruz şu anda. Mısır'ı gezecek "Biz bunu niye kaybediyoruz?" diye bakacak. Kaybettiğimiz pazarları yerinde ziyaret edecek "Benden değil de bundan niye aldın?" diyecek, bakacak, gelecek, size rapor verece yani bunlar önemli. Biz şu anda haklı olarak, devlet buna... Bakanlıklarda böyle bir birim yok, böyle bir görevi de yok. Bakanlık diyor ki bize: "Şu kadar..." Hatta size bunu dile getirdiğimde sizden cevap geldi, arkadaşlar bu serzenişimize aynı şeyi yazmışlar: "Mazot maliyetinin yüzde 100'ünü, gübrenin yüzde 50'sini karşıladık." diye, düşünün. Yani, ama sonuç? Keşke de hiç verilmeseydi, dediğim gibi, en azından paramız devlette kalırdı. Bunun aynısı Çevre ve Şehircilik Bakanlığında da var. Akdeniz bu sene Antakya'dan Antalya'ya kadar, biliyorsunuz, mikroplastik oldu. Sayın Bakana söyledik, cevapta "Biz 43 bin denetim, 2.886 denetimde 2 milyar 300 milyon ceza kestik." diyor. E, sonuç ne? Mikroplastik. Peki, bunu nasıl çözeceğimizle ilgili bir stratejik planı kim yapacak? Belli değil. Kim yapacak Sayın Bakanım? Cezanı kestin, işletmeyi kapattın, geldin, bana bunu söylüyorsun ama demiyorsun ki: "Ben bir eylem planı hazırladım; derelerde şöyle, nehirlerde böyle, işletmelerde böyle, arıtma böyle organize." Bu, yok. "Gittim, cezayı kestim, geldim."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Adana) - Şu anda kapalı işletmeler. Yani, bunlarla ilgili ben devlette şunu gördüm Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım: "İşte, işimi yaptım ben, denetimimi yaptım, gittim, cezamı kestim, kapattım." Ama sonuç ne? Yüzyılın en büyük mikroplastik kirliliği. Bununla ilgili stratejiyi kim geliştirecek? Onunla ilgili görev addedilmiyor yani "Ben cezamı keserim." diyor. Bunu biraz tehlikeli bir anlayış olarak görüyorum ben.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Küresel krizler ve belirsizlikler, bölgemizdeki savaşlar, dezenflasyon politikaları ve yüksek faiz oranları ekonomimiz üzerinde ciddi baskı oluşturmuştur. Son dönemde yaşanan fon dolandırıcılığı ve yolsuzlukların da ekonomimizi olumsuz etkilediği aşikârdır. Milletin malına el uzatanların yaptıkları yanlarına asla kâr kalmamalıdır.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Adalet ve Maliye Bakanlarımızla birlikte dün düzenlediğiniz basın fon bilgilendirme toplantısı, toplumsal kafa karışıklığının giderilmesi bakımından çok isabetli olmuştur. Toplantıda önemli bilgileri tüm ayrıntılarıyla birlikte paylaştınız, sorulara açık ve net bir şekilde cevaplar verdiniz. Fon soruşturmasının örgütlü, nitelikli dolandırıcılık, Sermaye Piyasası Kanunu'na muhalefet ve aklama suçları kapsamında yürütüldüğü ve soruşturmada iddianame yazım aşamasına gelindiği, hâlen 138'i tutuklu 638 şüpheli bulunduğu, 49 şüpheli hakkında yakalama kararı olduğu, 550 gerçek kişi ve 184 tüzel kişinin mal varlıklarına el konulduğu açıklanmıştır. Biz dâhil birçok kesim tarafından açıklanması istenen isimlerin listesini iddianame ortaya çıkınca bütün kamuoyunun duyacağı, suçlular hakkında nihai kararı bağımsız yargının vereceği belirtilmiştir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk adaletine güveniyor, adaletin doğru ve hızlı tecelli etmesini milletimiz adına bekliyoruz. Suça karışanlar mutlaka hesap vermeli, cezasını çekmelidir.

Devlet Denetleme Kurulu inceleme ve denetim çalışmalarının kısa sürede tamamlanacağını belirttiniz. Devlet Denetleme Kurulu denetim raporu mutlaka milletimizle paylaşılmalıdır. Ayrıca, başta İstanbul Büyükşehir Belediyesi olmak üzere belediyelerdeki yolsuzluk iddiaları hakkında yapılan işlemler ve yolsuzlukların mali boyutu da bir bütünlük içerisinde vatandaşlarımızın bilgisine sunulmalıdır. Ekonomimizin ve finans sistemimizin temel taşı olan kurumlarımızın güven ve itibarı hassasiyetle korunmalıdır. Piyasalarda benzer sorunların bir daha yaşanmaması için çıkarılacağı açıklanan düzenlemeler hızla yapılmalıdır.

Ayrıca, kurumlarımızın nitelikli personel ihtiyacının da giderilmesi gerekmektedir. Uzman, murakıp, müfettiş, denetçi gibi kariyer meslek mensuplarının özlük haklarındaki ciddi gerilemeye bağlı olarak kamudan ayrılmaları nedeniyle başta SPK, BDDK, Vergi Denetim Kurulu olmak üzere birçok bakanlık ve kurumumuz sorun yaşamaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak kariyer meslek mensuplarının özlük haklarının da artık zaman geçirilmeden iyileştirilmesi gerektiği görüşündeyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaşanan çoklu şoklara rağmen Türkiye ekonomisi gücünü ve dayanıklılığını korumaktadır. Türkiye ekonomisinin temelleri sağlamdır, kolonları güçlüdür. 2026 yılının ilk altı ayında yüzde 2,5 büyüme kaydeden ekonomimiz on dört çeyrektir ılımlı da olsa büyümesini aralıksız sürdürmektedir. Bu yılın ikinci çeyreğinde teknoloji yoğun sektörlerdeki olumlu görünüm desteğiyle sanayi katma değeri yıllık yüzde 2,4 artmıştır. İstihdam, 2026 yılı üçüncü çeyreğinde 62 bin kişi azalmakla birlikte, 2026 yılında bir önceki yılla yaklaşık aynı düzeyde 32,6 milyon olması beklenmektedir. İşsizlik oranı on beş çeyrektir tek haneli seviyesini koruyarak 2026 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 8,1 olarak gerçekleşmiştir. İmalat sektöründe sigortalı sayısını koruyan işletmeler için sigortalı başına aylık 3.500 lira teşvik ödemesinin 2027 ve 2028 yıllarında da sürdürülmesi, ayrıca turizm işletme belgesi almış konaklama tesislerinde de bu yıl mayıs ve aralık döneminde istihdam başına 3.500 lira destek ödemesi konusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Zayıf dış talep koşullarına rağmen ihracatçılarımız rekorlar kırmaya devam etmektedir. Bu yıla dair hem mal hem de hizmet ihracat hedefi ekim ayı itibarıyla yıllık bazda aşılmıştır. Bölgemizde yaşanan savaş ve gerilimlere rağmen turizm gelirlerimiz artmaya devam etmektedir. Cari açığın millî gelire oranı sürdürülebilir seviyelerde olup 2026'da yüzde 2'nin bir miktar üzerinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Ülkemizin brüt dış borç stokunun millî gelire oranı 2026 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla yüzde 31,1'e kadar gerilemiştir. AB tanımlı genel yönetim borç stokunun millî gelire oranı yüzde 22,3'e kadar gerilemiş, bu oran Avrupa Birliği ülkelerinde yüzde 82,9, gelişmekte olan ülkelerde yüzde 73,7 düzeyindedir. Bankacılık sektörü sermaye yeterlilik oranı yüzde 16,7 olup iyi durumdadır. Asrın deprem felaketini yaşayan bölgemizin yeniden imarı ve ihyası için bütçeden 104 milyar dolar harcama yapılmıştır. Bununla birlikte bütçe disiplini sürdürülmektedir. Bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının bu yıl yüzde 3,1, deprem harcamaları hariç yüzde 2,3 olarak gerçekleşeceği ve 193 milyar lira faiz dışı fazla verileceği tahmin edilmektedir.

2025 yılında yüzde 30,9 gerçekleşen yıllık enflasyon ekim ayı itibarıyla yüzde 29,8 düzeyinde gerçekleşmiştir. Enflasyonda beklenen düzeyde düşüş çeşitli sebeplerle sağlanamamış, hedefler sürekli yukarı yönlü revize edilmiştir. Son olarak, OVP'de yüzde 28,4 öngörülen 2026 yıl sonu enflasyon tahminini Merkez Bankası yüzde 29,5'e yükseltmiştir.

Piyasada fiyatlama davranışlarında bozulma ve fahiş fiyat konusundaki sıkıntılar devam etmektedir. Fahiş fiyatla mücadelede idari para cezalarının etkili olmadığı, caydırıcılık sağlamadığı görülmektedir. Ayrıca, idari para cezalarının etiketlere yansıtılarak bir anlamda tüketici vatandaşlara ödettirildiği iddia edilmektedir. Fahiş fiyat artışı yapanlara mutlaka teşhir ve geçici iş yeri kapatma cezaları getirilmelidir. Ayrıca, yapılan denetimlere denetim nosyonuna sahip müfettişlerin, özellikle vergi müfettişlerinin de aktif bir biçimde dâhil edilmesi isabetli olacaktır.

Ekonomide en önemli sorunumuz insanımızın alım gücünü azaltan, refahını ve geçim standartlarını olumsuz etkileyen enflasyondur, hayat pahalılığıdır. Başta emekliler, çalışanlar, küçük esnaf ve çiftçiler olmak üzere vatandaşlarımızın alım gücünü ve refahını artıracak düzenlemeleri yapmalıyız. Emekli aylıklarında iyileştirmeyi öngören düzenlemenin yıl sonuna kadar yapılacağı açıklanmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi emekli aylıklarının iyileştirilmesi ve prim-maaş dengesi sağlanarak emekli aylıkları arasındaki eşitsizliklerin giderilmesi görüşünü uzun süredir dile getirmektedir. Emekli, dul ve yetim aylığı alan 17 milyonun üzerinde kişi

bulunmaktadır. 5 milyonun üzerinde kişi en düşük emekli aylığı almaktadır. Bugün emeklilerin birçoğu geçim sıkıntısı çekmektedir. Tüm emekli aylıklarına ilave artış yapılmasını, ayrıca prim gün sayısı ve ödenen prim tutarının yüksekliğine göre farklı artışlar getirilmesini içerecek yasal düzenleme hızla yapılmalıdır. 2027 yılında uygulanacak asgari ücretin belirlenmesinde çalışanların geçim şartları dikkate alınarak net asgari ücretin açlık sınırının üzerine çıkarılması, çalışanlara büyükşehirlerde kira ve ulaşım desteği verilmesi görüşündeyiz. Memur ve memur emekli aylıklarına ocak ayında yapılacak artışta bütçe imkânları çerçevesinde ilave refah payı verilmesi uygun olacaktır. Ayrıca, kamu çalışanlarına yapılan ek ödemelerin prim matrahına dâhil edilerek emekli aylığına yansıtılmasını ve 1'inci dereceye gelen memurlara 3600 ek gösterge verilmesini sağlayacak düzenlemeler de yapılmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde üç buçuk yıldır uygulanan dezenflasyon programı başta enerji olmak üzere artan girdi ve yüksek finansman maliyetlerinin yanı sıra, küresel pazarlardaki daralma sanayi sektörü üzerinde yoğun baskı oluşturmuştur. Sanayicilerimiz ve ihracatçılarımız zorlu şartlar altında faaliyetlerini sürdürmeye çalışmaktadır. 2022 yılında yüzde 21,8 olan imalat sanayisinin gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı sıkı para politikasının uygulandığı son üç yılda 6,3 puan düşerek 2025 yılında 15,5'e gerilemiş, bu yıl ise yüzde 15,4'e inmesi beklenmektedir. Sürdürülebilir büyüme için sanayi sektöründe yatırımın ve üretimin artırılması, AR-GE ve yenilikçilik ekosisteminin geliştirilmesi, teknolojik dönüşümünün hızlandırılması ve beşeri sermayenin güçlendirilmesi gerekmektedir. Katma değeri yüksek üretimi desteklemek, teknolojik dönüşümü teşvik etmek amacıyla imalat sanayisine yönelik hedefli destek mekanizmaları geliştirilmeli, mevcut desteklerin kapsam ve tutarı artırılmalıdır. Savunma sanayisinde başarıyla geliştirilen ileri imalat, hassas işleme, malzeme, otomasyon ve yapay zekâ teknolojilerinin güçlü olan diğer sektörlere de yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

KOBİ kredi koşulları iyileştirilmeli, erişilebilir ve uygun maliyetli fonlama mekanizmaları geliştirilmeli, verimliliği artırıcı ve maliyetleri düşürücü tedbirler alınmalıdır. Merkez Bankasının KOBİ kredilerinde büyüme sınırını yüzde 5'ten yüzde 5,5'e yükseltmesi olumlu bir gelişme olmakla birlikte, büyüme sınırının daha anlamlı ölçüde genişletilmesi ve üretim, ihracat ve yatırım kredilerinin bu sınırın dışında tutulması finansmana erişimi kolaylaştıracaktır. Ticari kredi faizleri politika faizinin belirgin şekilde üzerinde seyretmektedir. Ayrıca, bankaların kredilerde uyguladığı komisyon ve dosya masrafları finansman maliyetlerini ciddi ölçüde artırmaktadır. Konut kredilerindeki gevşeme ve kredi kartı faizlerinde yapılan indirimin ticari kredilerde de sağlanması reel sektöre önemli destek olacaktır.

Türk sanayicisi ve ihracatçısı güçlü üretim kapasitesine rağmen artan maliyetler ve uyuşmayan döviz kuru nedeniyle küresel pazarlarda Asya'nın düşük maliyetli üreticileri ile Avrupa'daki yakın rakipleri arasında sıkışmış olup rekabet gücünü kaybetmektedir. Girdi maliyet artışlarının döviz kurlarındaki artışın üzerinde seyretmesi ve maliyet artışlarının ihracat fiyatlarına yansıtılamaması nedeniyle sanayicimizin kârlılıkları erimiş, yatırım yapma kabiliyeti zayıflamıştır. Sanayicinin ve ihracatçının yeniden rekabet gücü kazanabilmesi için destek mekanizmalarının bu doğrultuda yeniden şekillendirilmesi gerekmektedir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yürütülen ihracatta döviz dönüşüm desteği 31 Ocak 2027 tarihine kadar uzatılmıştır. Bununla birlikte ihracatta döviz dönüşüm desteği sisteminde 1 Ekim 2026 tarihi itibarıyla yeni şartlar ve uygulama esasları getirilmiştir. İhracatçılarımızın döviz dönüşüm desteğinde aksaklıklara meydan verilmemeli ve hızla ödenmelidir. Ayrıca, ihracatçıların rekabet gücünü korumak ve artırmak için döviz dönüşüm desteği 2 katına yani yüzde 6'ya çıkarılmalıdır.

TESK verilerine göre bu yıl ocak-eylül döneminde tescil sayısı yüzde 7,1 azalırken sicilden terkin sayısı yüzde 12,5 artmıştır. Esnaflarımız ticari hayatın yapı taşlarıdır. Son dönemde tescil sayısında azalma ve terkin sayısındaki artış da dikkate alınarak esnaf ve sanatkârı koruyucu tedbirler vakit geçirilmeden alınmalıdır. Esnafımız başta Halk Bankası olmak üzere kamu bankalarına olan kredi borçlarına erteleme ve uygun şartlarda uzun vadeli yapılandırma yapılmasını beklemektedir. Bu yıl SGK prim oranının bir puan artırılması, borçlanma prim oranlarının doğum hariç yüzde 32'den yüzde 45'e çıkarılması, durdurulan BAĞ-KUR sigortalılık sürelerine dair ihya prim oranının da yüzde 34,75'ten yüzde 45'e yükseltilmesi esnafa önemli yük getirmiştir. BAĞ-KUR prim tahsilat oranı yüzde 50 civarındadır. Prim borçları ödenmeyen BAĞ-KUR sigortalılık sürelerinin yüzde 45 prim oranıyla borçlanılıp gecikme faiziyle birlikte ödenebilmesi mümkün değildir. Özellikle küçük esnafın ve çiftçinin prim yükünün azaltılması ve prim borçlanma oranının gözden geçirilmesi gerekli görülmektedir. Esnafın vergi borçlarında da tahsilat oranı düşük düzeydedir. Esnafımız vergi ve SGK prim borçlarını ödemekte zorlanmaktadır. Vergi ve SGK prim borçlarının tecilinde teminatsız tecil tutarının yükseltilmesi, tecil ve gecikme faiz oranının indirilmesi ve taksitlendirme imkânı verilmesi olumlu bir adım olmakla birlikte, faiz oranlarında kısmî indirimler çare olmamaktadır. Esnafımız 7440 sayılı Kanun'la yapılan yapılandırmanın bir benzerinin yapılmasını talep etmektedir. Esnafın af ya da borçlarının silinmesi gibi bir talebi bulunmamaktadır. Esasen yapılandırma uygulamalarının vergi ve prim borçlarını düzenli ödeyenlere haksızlık olduğu, sisteme olan güveni sarstığı, sürekli bir beklenti ortamının doğmasına neden olduğu doğrudur ancak öncelikle vergiye uyumu kolaylaştıran herkesin mali gücüne göre vergi ödediği adaletli bir vergi sistemi oluşturulması gerekmektedir. Bu itibarla içinden geçtiğimiz zorlu dönem de dikkate alınarak geçmişte defalarca uygulandığı üzere vergi ve prim borçlarına uygun şartlarda bir yapılandırma yapılması esnafımıza ve çiftçimize nefes aldıracak, kamu alacaklarının tahsilatını da hızlandıracaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son dönemde tarımda üretim planlaması ve destekleme konusunda devrim niteliğinde düzenlemeler yapılmıştır, bununla birlikte üretim planlamasının objektif kriterlere dayalı olarak geliştirilmesi gerekmektedir. Sebze ve meyve ticaretinde aracılık maliyetinin düşürülmesi, kayıt dışılığın önlenmesi, üreticimizin alın terinin karşılığını alabilmesi ve tüketicinin ucuz ve kaliteli mal tüketebilmesi esas alınarak hal kanunu bir an önce yeniden düzenlenmelidir. Üreticinin pazarlama

gücünü artırmamız, katma değerli üretim için tarımın sanayi disipliniyle buluşturulmasında tarıma dayalı ihtisas OSB'ler büyük önem arz etmektedir. Bu itibarla organize tarım bölgelerinin ülke düzeyinde yaygınlaştırılması gerekmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz yatırım ve teknolojiyi kırsal alanlara yöneltmek üzere katılımcı, kapsayıcı kalkınmayı destekleyecek, tarım sanayi entegrasyonunun sağlandığı kırsal cazibe birimleri olan tarım kentleri kurulmasını öneriyoruz.

Tarım sektöründe bu yıl rekor üretim gerçekleşmiş, sebze ve meyvelerde bolluk yaşanmaktadır. Bu yılki yağışlar ve üretim artışı çiftçimizi sevindirmiştir ancak artan girdi fiyatları ve buna karşılık düşük ürün fiyatları çiftçimizi mağdur etmiştir. Birçok ürün, toplama masrafını bile karşılamadığından tarlada ya da dalında kalmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi tarım sektörünü Türkiye'nin varoluş mücadelesinin kemer taşı olarak değerlendirmektedir. Tarıma dört elle sarılmış, tarımda sanayileşmiş ve tarım ürünleri ihraç eden ülkelerin gelecekte söz sahibi olacağının asla unutulmaması gerekmektedir.

Çiftçilerimizi daha fazla desteklemek zorundayız. Üretimde kullandığı mazot, gübre, ilaç, tohum, yem gibi girdilerden kaynaklı piyasaya olan borçlarını ödemekte zorlanan çiftçimize, besicimize ve süt üreticimize verilen destekler mutlaka artırılmalı, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankasına olan borçlarını erteleme ve uygun şartlarda yapılandırma yapılmalıdır.

Sayın Cumhurbaşkanımızın verileceğini açıkladığı hububata ilave desteğin de kısa sürede çiftçimize ödenmesi beklentimizdir.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, KOP projesindeki gidişatı da kısaca anlatmak istiyorum. Siz de çok iyi biliyorsunuz. Sayın Cumhurbaşkanımızın iktidara gelir gelmez ilk yaptığı işlerden biri asırlık KOP projesini raflardan indirerek yapımını başlatmak olmuştur. Mavi Tünel ve Bağbaşı Barajı 2012, Bozkır Barajı 2020, Avşar Barajı 2022, Hotamış Depolama Tesisi 2017, AHİ Kanalı 2019 yılında tamamlanmıştır. Mavi Tünel tamamlanalı on dört yıl geçmiş ama bugüne kadar bazı cüzi sulamalar dışında ovaya su verilememiştir. Mavi Tünel'den planlanan 414 milyon metreküp su gelse bile Konya Ovası'nın ihtiyacını karşılayamayacağı, dış havzalardan başka su kaynakları getirilmesinin acil bir ihtiyaç olduğu bilindiği hâlde yıllardır yatırım programına alınan yeni bir proje yoktur. "Tarımsal sulama yatırımları için kaynak ayırıyoruz." diyorsunuz ama sonuç yok.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım KOP projesinin bu acıklı durumunu Sayın Cumhurbaşkanımıza hiç anlattınız mı? İnanıyoruz ki Sayın Cumhurbaşkanımız bunun hesabını soracak ve gereken talimatı verecektir. Konya olarak umudumuz Sayın Cumhurbaşkanımızdadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün ülkemizin bir ahlak reformuna, yeni bir kalkınma hamlesine, istikametini milletimizin hedef ve özlemlerinden alan muhtevalı bir toparlanmaya ihtiyacı vardır. Ekonomide köklü atılımların, ahlaki ve fikri dönüşüm süreçlerinin başlatılması bir zaruret olarak ortaya çıkmaktadır. Bu kapsamda istikrar, ahlak ve refah temelli Kalkınma Vizyon Belgesi adını taşıyan çalışmamızı Genel Başkanımız kamuoyuna takdim etmiştir. Bizim gayemiz her insanımızın huzurlu ve güvenli bir hayatla birlikte ekonomik rahatlığa kavuşmasıdır. Ülkemizin temel ve öncelikli meselelerinin köklü çözümlerle buluşturulması hususunda bundan sonra da Cumhur İttifakı her çalışmayı yapacak ve mutlaka başaracaktır.

Cumhurbaşkanlığının 2027 yılı bütçesinin hayırlı ve bereketli olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Gruplar adına son söz, Orhan Yegin'de.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımızı, burada bulunan bütün başkanlarımızı, bütün misafirleri, kıymetli milletvekillerini ve çalışma arkadaşlarımızı saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Bütçenin Komisyondaki son günündeyiz, hayırlara vesile olsun inşallah.

Cumhurbaşkanlığı ve bağlı, ilgili kuruluşlar bütçesinde sistem eleştirileri oldu. Oluyor, galiba olacak da gözüken o ama tabii kavramlar can sıkıcı biraz "ucube sistem" denildi, "saray iktidarı" denildi, "tek adam rejimi" denildi.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Hepsi doğru.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kabulünü, geçişini milletin mühürlediği, hüküm ve icra hakkını milletin teslim ettiği emaneti de ehline, yine milletin verdiği sisteme milletin isteği olan ve artık millete ait olan sisteme hakaret etmemelisiniz arkadaşlar, bu kötü siyasetten bence vazgeçmelisiniz. Bu sistem, yönetene milletin karar verdiği sistemdir, eski sistemde farklı durumlar oluyordu, hatırlarsınız birinci değil, ikinci, üçüncü çok oy oranı olan, oy almış partilere bile hükûmet kurma görevlerinin verildiği, hatta bir siyasi parti genel başkanı olmadığı hâlde hükûmet kurma yetkisinin verildiği Parlamentoda milletvekillerine bir sistemdi. Cumhurbaşkanı bizatihi milletin istediğine değil, daha alt sıralarda istediğine de hükûmet kurma yetkisini verebiliyordu ama bu sistem kimin yöneteceğine bizatihi milletin karar verdiği, tartışmasız bir meşruiyetle verdiği bir sistemdir.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ne alaka ya, orada parti önemliydi, parti.

ORHAN YEGİN (Ankara) - AK PARTİ hem bu sistemden önce, şimdi eski sistemde vekillerin parti değiştirmesi de hükûmeti düşürür, hükûmeti getirirdi, öyle bir sistemdi eski sistem.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ne güzelmiş işte.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Güneş Motel meseleleri oldu bu vekillerin yer değiştirmesinden, o farklı bir şeydi, işte tam o Güneş Motel meselelerinde hükûmetin değişmesi için ikna edilmeye çalışılan vekiller vardı, ikna edilmişlerdi ve hükûmet değişmişti.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Şimdi yok değil mi, şimdi hiç yok?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ama şimdi bu sistemde vekiller partilerini, arkadaşlarını, tarzlarını beğenmiyorlar, doğru düzgün bir kongre yapamıyorlar...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Öyle mi?

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...başka partiler kuruluyor, arası geçişler oluyor ama hükûmet yerinde, istikrar ayakta, devlet işliyor; bu sistem böyle önemli bir sistem.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Ne kadar güzel konuşuyorsun!

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ne kadar ayıp ya, demokrasinin yüz karası, milletin iradesine saygı duymuyorsun!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, arkadaşlar, AK PARTİ hem bu sistemde...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ona oy veren adamlara soruyor mu, ayıp ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...hem bundan önce hem bu sistemle hem bir başına hem Cumhur İttifakı çatısı altında milletini, memleketini yüceltmeye, milletinin yüzünü güldürmeye çalışmış bir siyasetin adıdır.

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Sokağa çıkın bakalım, kaç kişi gülüyor?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Memleketin her bir bölgesini bir tutan, her bir ferdini önemseyen, farklılıkları bir çatışma değil, bir kaynaşma alameti gören, garibini gurebasını, engellisini, düşkününü bir külfet değil, bir nimet bilen, hiçbir meseleyi önemsiz görmeyip her bir meselenin üstüne düşen, çözen ve ilerleyen, vesayeti ve vesayetçiliği bitiren, gerçekten egemenliğin millete ait olduğu ve milletin bu hakkını gerçekten de seçtikleri eliyle kullandığı bir ülke hâline getirmiş. Duruşuyla tavrıyla milletin hayır duasını alan, milletin gönlüne giren siyasetiyle hâliyle edebiyle girdiği her sınavda milletin emanetini teslim ettiği, güvendiği siyaseti olmuştur.

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Milletin iradesi kalmadı, milletin iradesi mi kaldı?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Gelelim Cumhurbaşkanlığı ve bağlı kuruluşların bütçesine.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Ya, oy isterken sizi soyacağız dediniz mi? Fon dolandırıcılığı yaptınız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Geçen sene bütçede Cumhurbaşkanlığı bütçesi diğer kurumların ortalama artışlarından yaklaşık yüzde 3 daha az artmıştı, bugün bakıyorum genel bütçe artışı bugün yüzde 44 civarında iken Cumhurbaşkanlığı ve bağlı idarelerin bütçesindeki artış yüzde 29,5 civarında, yaklaşık yüzde 15, o artıştan daha az bir artış var.

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Feragat etmiş!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Geçen sene bu az artışa rağmen bu bütçeyle NATO Zirvesi gibi büyük bir zirveyi, NATO Ukrayna Konseyi Toplantısı'nı, NATO Savunma Sanayi Forumu'nu ve Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesi'ni Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde yapmıştı. Geçen sene bütçeden aldığı pay 0,11'di, bu sene 0,10'a düşmüş. Bu "0,10 ve 0,11" diye itiraz edip bağırdıkları rakam Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık beraber iken bütçede yüzde 3,2'ydi, 3 kat daha az bütçeyle daha büyük işler yapılıyor teşekkür ediyoruz emeği, katkısı olan herkese.

Şimdi, buraya toplanmış gelmişler yeniden bir bütçe için ama toplantıya şöyle başlıyoruz: "Diyanet İşleri Başkanını kimsenin buraya getirmeye gücü yetmiyor." Öyle çirkin bir tartışmayla başlıyoruz ki.

CAVİT ARI (Antalya) - Hadi, getir gel.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Getiremezsin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, Millî Saraylar Başkanımız... Başkanın muhtemelen bir işi, gücü, bir şeyi vardı gelmedi, burada yok, başkan yardımcısı düzeyinde burada. Mesela, MİT Başkanımız yok burada, yıllardır başkan yardımcısı düzeyinde temsil ediliyor. Diyanet İşleri Başkanımız da öyle. Bakın, arkadaşlar, devletimizin, milletimizin önemlediği hususlar, hassasiyetler vardır.

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Burası önemsiz mi?

ORHAN YEGİN (Ankara) - MİT Teşkilatı milletin adına kurgulanmış, diğer kurumlar gibi ama hassas bir teşkilattır.

CAVİT ARI (Antalya) - "MİT Başkanı" demedik, Diyanet İşleri Başkanını söyledik. Devletin ikinci adamı Cumhurbaşkanı Yardımcısı buraya 10 kere geldi. Diyanet İşleri Başkanının torpili ne kardeşim? Dokunulmazlığı ne?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Mesela, Savunma Bakanlığı buraya geldiği zaman ne zaman şunu sordunuz o bakanlara: "Niye Genelkurmay Başkanı burada değil? Niye Kara Kuvvetleri Komutanı, işte, Hava Kuvvetleri Komutanı burada değil?" diye hiç sorduğunuzu ne ben milletvekiliyken sekiz yıldır duydum ne benden önceki bütçelere baktım; sorulmuş ama illa bir Diyanet kanırtılacak orada.

CAVİT ARI (Antalya) - Cevdet Yılmaz buraya 10 kere gelecek, sen Diyanet İşleri Başkanını getiremeyeceksin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Diyanet, diyanet, diyanet. Diyanet bulunup bir yerden dine, Diyanete bir laf atılacak, çürütülmeye çalışılacak.

CAVİT ARI (Antalya) - Gücünüz yetmiyor gücünüz.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Orhan Bey, size çok yakışıyor bu söylemler, tam sizlik.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yaptığınız son derece yanlış, son derece ayıp.

CAVİT ARI (Antalya) - Bırakın bu işleri. Cevdet Yılmaz'dan daha mı değerli, daha mı güçlü bir adam? Daha mı dokunulmaz bir adam?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, evet, geçelim başka bir konuya.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Fırsatı bulunca istismara devam.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bugün bazı tadı azalmış konularımız olsa da ekonomimizde hassasiyet hâlâ sürüyor olsa da bazı noksanlıklarımız da var elbette memleketimizde ama hükûmetlerimiz döneminde kamu yatırımlarında ortalama tamamlama süresi neredeyse 3 kat azalmış.

CAVİT ARI (Antalya) - Cumhurbaşkanı Yardımcısı gelecek, Diyanet İşleri Başkanı gelmeyecek; var mı?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kaynakları, ihtiyaçları öncelendirerek harcama, kullanma noktasında bir noktaya gelmişiz. Bizden önce otuz senede sadece 15 milyar dolar doğrudan yatırım çeken ülke -bizden önceki cumhuriyet tarihî boyunca- yirmi dört senede bizimle geçen zamanda 20 kat artarak 300 milyar dolara yakın yabancı yatırımcı çekmiş ve küresel yabancı yatırımlardaki payımız da artmış. Savunma projelerinde 5,5 milyarlık hacimle 62 proje yürütürken bugün 4 binin üzerinde firması ve 150 bine yakın çalışanıyla 150 milyar doların üzerine çıkmış, 1.500 tane projeyi yürüten, gerçekleştiren bir ülke hâline gelmişiz. Ülkemizi dünyada savunma ihracatçısı ülkeler arasında 185 ülkeye ihraçla ilk 10'a getirmişiz. İHA ve SİHA'larda dünyada 3'üncü, KIZILELMA'yla insansız operasyonel savaş uçağını hizmete alan ilk ülke olmuşuz. Ülkemizi her alanda güçlendirmiş, özgürleştirmişiz Allah'a hamdolsun ama bugün ne diyorlar: Freedom House'a göre özgürlükler sıralamasında Irak ve Angola'yla aynı sıralara düşürmüşüz ülkemizi. Merak ediyorsunuz...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Yalan mı onlar, yalan mı?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Geliyorum.

Merak ediyorsunuz, bakıyorsunuz ne olmuş?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Bırak orayı Türkiye Gazeteciler Cemiyetine bak.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Freedom House 2018'de bunu ilan etmiş.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Türkiye Gazeteciler Sendikasına bak, boşver Freedom House'yi falan.

ORHAN YEGİN (Ankara) - 2016'da ve 17'deki gözlemlerine dayanarak bunu ilan etmiş. 2016'da ne olmuş? Darbe olmuş.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Sen Türkiye'ye bak Türkiye'ye. Türkiye Gazeteciler Cemiyetinin verilerine bakıyor musun?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Darbeden sonra olağanüstü hâl gelmiş, olağanüstü hâle dönük süreler olmuş.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, daha bugün gazeteciler gözaltına alınıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Darbe ve darbecilerle mücadele olmuş ama sonrasında 2017'de bu ülkede referandum olmuş, referandumla millet sistemi değiştirmiş.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Neden bahsediyorsun ya!

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ayıp ya!

(Gürültüler)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın milletvekilleri, lütfen.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Siz özgürleşmiş bir ülkeyi, FETÖ'nün darbecilerinden özgürleşmiş...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - FETÖ'cüler kim getirdi?

ORHAN YEGİN (Ankara) - ..bir ülkeyi Freedom House'in bu ülkedeki bilmem raporuyla "Özgürlükten vazgeçti." diye burada maharetmiş gibi anlatıyorsunuz, geçin bunları.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - FETÖ'cülerin önünü kim açtı?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Freedom House'i boşver, Türkiye Gazeteciler Cemiyetine bak.

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Tek kişilik ucube sistem" diyorsunuz, "tek adam rejimi" diyorsunuz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Boş ver gavuru, Müslümana bak, Müslümana.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Devletin kapasitesini yok etmişiz, sistemin tüm sigortalarını sökmüşüz güya ve bunları söyledikten sonra hep konuyu fona getiriyorlar; fon aşağı, fon yukarı.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Lafa bak, "fon aşağı, fon yukarı."

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Son bir ayda 4 tane televizyonu kapattınız, sayısız gazeteciyi hapse attınız.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - TRT...

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Özgürlük TRT'ye var.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kendilerince iyi malzeme buldular. Fon ve bunu örtü yapmaya çalışıyorlar. Yaptıkları her olumsuzluğun, her açıklarının hatta her ayıplarının örtüsünü fon yapmaya çalışıyorlar. Fon aşağı, fon yukarı.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Asrın yolsuzluğu var, sen neden bahsediyorsun ya?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - "Soyduk ama iyi soyduk." diyorsun?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bak, polemiğe girmeyeceğim, az dur, polemiğe girmeyeceğim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Aferin Orhan.

ORHAN YEGİN (Ankara) - İnsanın olduğu her yerde her zaman hatalar olur, hataya meyilliler olur.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Çok güzel götürmüşsünüz Orhan, aferin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - İnsanlık tarihi de geçen yüzyıllar da milyonlarca örneklerle doludur.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ne demek "Hata olabilir." ya?

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Nitelikli dolandırıcılık.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Milletler tarihi, devletler, şirketler, sistemler, dinler, ideolojiler tarihi hep bu riskin muhatabı olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Bitirin, buyurun.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - "Hata" mı? Suç ya! Hukuk devleti burası yani biz öyle biliyoruz.

Öngörüp engellemeye çalışırsınız ama yöneticiler...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Nasıl öngördün ya! Neyi öngördün?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bir dakika kardeşim ya! Yeter da ya!

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Arkadaşlar, süresi yirmi dakika, ben on dakika verdim. Bir dakika daha kullanacak, yirmi dakika süresi. Lütfen...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım, yirmi dakika konuşacağım, lütfen, müsaadenizle; olur mu Başkanım?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Ya, biz şey yaptık hani onu başında karar kıldık.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Otuz dakika konuş, böyle konuştuktan sonra can feda(!) Halk dinliyor, halk.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Öngörüp engellemeye çalışırsınız ama yöneticiler de insandır. Bazen öngöremezsiniz veya ortaya çıkması çok zor konular vardır, çıkınca fark edersiniz ama asıl mesele bu konular ortaya çıktığında aldığınız tavırdır, aldığınız tutumdur.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - İnsana güven olmaz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Edeple, hayayla, dikkatle, mahcubiyetle, hakikatle aydınlatmaya, çözmeye mi çalışıyorsunuz; inkarla, nümayişle, bağırışla çağırışla, anarşiyle kapatmaya, karartmaya mı çalışıyorsunuz?

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Kendini anlatıyorsun. Aynaya bak.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Biz birinciyi seçtik arkadaşlar, siz hep ikincisini seçtiniz, hep ikincisini.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Hangisini aydınlattın?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Ne birincisi ya! Milletin parası çalınmış, hesap sormuyorsunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, hiç arkadaşlardan mağdurlara ilişkin bir feryat duydunuz mu? Varsa yoksa liste. Neden? Maksat sistemi çözmek, düzeltmek, mağduriyetlerin giderilmesini temin etmek, bir daha yaşanmamasını temin etmek değil, onlara liste lazım.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - SPK'nin önüne gelen mağdurları ben mi engelledim?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kazanmış mı, kaybetmiş mi, ona bakmadan; vurgun mu yapmış, vurgun mu yemiş, ayırt etmeden soy isimlerden veya soy isim benzerliklerinden "Çamur at, izi kalsın."dan hareketle linç edecek siyasiler, bürokratlar, isimler üretsinler ve linç etsinler; bütün dertleri bu.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Vurgun yapmış. Fatma Betül Sayan Kaya vurgun değil mi Orhan? Hırsızı koruyorsun! Fonda para mı var Orhan?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Dertleri; tartışmaya olduğundan çok daha büyük ama tamamen siyasi bir linç havasıyla götürerek Antalya'dan, Uşak'tan, Manavgat'tan Menderes'e ve İstanbul'a, bütün rezilliklerinin üstünü örtmek, bütün rezilliklerinin.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, esas siz rezilliği örtüyorsunuz be! Bakana "hırsız" dediniz, on dokuz gün içeride tutamadınız.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Ya, açıkla, açıkla! Allah belasını versin! Örtme, aç!

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Bunları biz atamadık." diye Cumhurbaşkanı imzasıyla atanan bürokratları, fon soruşturmasında tutuklanan isimler olmuş gerekçesiyle "işte sizin atadığınız adamlar" dediler.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bakana "hırsız" dediniz, siz dediniz, on dokuz gün içeride tutamadınız.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Hırsızları koruyorsun Orhan.

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Bunları Cumhurbaşkanı atadı, bundan o sorumlu değil mi, siz sorumlu değil misiniz?" diye sordular. Yirmi dört yıldır binlerce insanın atamasına imza atmış Cumhurbaşkanımızın elbette atadıkları içinden eksik, noksan zayıf, yanlış isimler çıkabilir; çıkınca da gereği yapılır, yapılıyor da.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ya, git ya! Ayıp ya! Ayıp ya! Ayıp ya! Niye yapılmıyor ya! Niye yapılmıyor ya!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Niye yapılmıyor iki aydır? Hırsızlara kol açıyorsun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Biz de size soralım: Daha yenice, şaibeli bir kongreyle yüz yıllık mirasın yönetimini ele aldınız.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Sana ne bunlardan ya! Ya, Ahmet Davutoğlu'na darbe mi yaptın Orhan?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hemen peşine seçime gittiniz, çoğu vekilinizi, adamınızı, akrabanızı aday yaptınız. Millete hizmetle karşılarına çıkacağını umuyorduk ama bir yerde baklava kutularıyla, birçok yerde usulsüz, yolsuz ihalelerle, tacizlerle rüşvetlerle, hicap veren iş ve görüntülerle milletin karşısına çıktınız.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Söyle, söyle, halk dinliyor bunları. Ayakkabı kutusu mu dedin? Hangisi yaparsa Allah belasını versin! Açığa çıkartmazsan suçlu sensin.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Özkan, lütfen...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hani "tek adam" diyorsunuz ya -son cümle- "Tek adamın güvenliği için devletin güvenliği feda edildi." diyorsunuz ya, bir tek adam için, tek bir adam için kifayetsiz ve muhteris...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...bir adamın kurduğu ekosistem için, onun ihtirasları için yüz yıllık partiyi murdar ettiniz. (Yeni Parti sıralarından gürültüler)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Sen ettin, senin yargı kolların etti! Geri alacağız.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederiz.(Yeni Parti sıralarından gürültüler)

Evet, arkadaşlar, lütfen...

Gruplar adına konuşmalar bitti.

Komisyon üyelerine söz veriyorum. (AK PARTİ ve Yeni Parti sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Arkadaşlar, ara mı verelim? Zaten geç başladık, geç bitecek.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Yanlışa "yanlış" diyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Özkan, lütfen...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - "Yanlış" demeyeyim mi?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Akay, ilk size vereceğim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Ne konuşacağına siz mi karar vereceksiniz? (AK PARTİ ve Yeni Parti sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Kırkpınar, lütfen...

Sayın Özkan, lütfen ama yani buradan herkes konuşmasını yaptı, istenilen şeyleri söyledi, istenmeyeni söyledi, herkes dinledi.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - İtiraz etmeyeyim mi Başkanım?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen ama...

Sayın Cevdet Akay, buyurun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Orhan Bey, sizi hep dinleriz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Biz de dinliyoruz, Orhan'ı çok seviyoruz. Orhan otuz dakika konuşsa keşke.

CEVDET AKAY (Karabük) - Başkanım, müsaade eder misiniz konuşma yapacağım.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Buyurunuz efendim.

CEVDET AKAY (Karabük) - Tamam, sağ olun.

Yeniden açabilir misiniz Başkanım?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Yeniden açtım, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, çok kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bütçenizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Ben de dünkü toplantıdan sonra yapılan açıklamalar neticesinde fon mağdurlarıyla ilgili tepkinin nasıl olduğunu size kısaca ifade ederek sözlerime başlayacağım. Çok tatmin olmadılar maalesef çünkü gördükleri durum, yaşadıkları durum hakikaten çok sıkıntılı. Kredi kartı borcunu ödeyemeyen, huzuru bozulduğu için aile bağları zayıflayıp boşanma aşamasına gelmiş eşler, faturalarını ödemekte zorlanan birtakım gruplar var. Şimdi, 200 milyar civarında bugün dâhil ödeme yapıldığı ifade ediliyor. Bundan sonra da 1 milyonüstü ödemeler yapılacak. Şikâyetlerden bir kısmı şu: "Ben 5 lira yatırmıştım, işte, 15 liraya çıktı yüksek zamanlarda, değerlendiği zamanlarda, tekrar piyasa düştükten sonra 2 liraya düştü, ben yatırdığım 5 lirayı almıyorum, 2 lirayı alıyorum." diyorlar. Yani bunun bir gözden geçirilmesi lazım.

Yine, burada yüzde 3; yüzde 9 civarında ödeme aldıklarını ifade edenler var. Burada, yatırım tutarıyla alakalı anaparanın altında ödeme alanlar var. Tekrar, bunların mutlaka gözden geçirilmesi gerekiyor ve vatandaşların devletine olan güveninde çok zedelenme oldu. Bunun da en büyük sebebi, denetleme görevini yapmak zorunda olan ve yapması gereken kurumlar. Kim bu kurumlar? SPK, BDDK gibi kurumlar. Şimdi, devlet kıyafetini giyip, devletine hizmet edip vatandaşına hizmet etmesi gereken kişiler vatandaşların cebindeki paraları alan grupla beraber hareket ediyorlar, onlara zemin hazırlıyorlar, onları durdurabilecekken zamanında durdurmuyorlar; bu çok büyük bir sıkıntı. Hem yurt içinde hem yurt dışında bu güven tekrar tesis edilmezse piyasaların toparlanması gerçekten çok güç ve zor olacak. Açıklamalardan şunu da anlıyoruz: Vatandaşın geri kalan hakkı vurguncuların mal varlığı satılarak ödenebilecekse ödenecek diye düşünüyorlar. Ben bana gelen tepkileri size aynen aktarıyorum. Bu konuda onların güvenliğinin tekrar tesis edilmesi gerekiyor.

Kamu kurum ve kaynakları çok kullanıldı. Yani nerelere kullanıldı? Örneğin, TAKASBANK'tan örnek vereceğim şimdi çünkü TAKASBANK üzerinden aktarılan yerlerin ayrıca takip edilmesi gerekiyor. Türkiye Sigorta, İşsizlik Sigortası Fonu. Burada sormuştuk Sayın Bakan buradayken: "İşsizlik Sigortası Fonu'nun bir yerde takılan parası var mı?" diye. Önce "Hayır." demişti, daha sonra kendi Genel Müdürü, İŞKUR Genel Müdürü, TAKASBANK'ta 2,9 milyar TL'sinin takılı olduğunu söyledi. Ekim ayında 600 milyon TL almış, geriye 2,9 milyar parası kalmış ve "Kasım sonu ve Şubat sonunda da ödeneceğini tahmin ediyoruz." diye ifadede bulundu. Şimdi, biz

onu takip edeceğiz, siz de lütfen takip edin, sizden istirham edeceğim. Kasım sonunda bunun 1,9 milyarının ödeneceğini, geri kalanın da Şubatta ödeneceğini ifade etti.

Yine, Türkiye Sigortanın detaylarını biliyorsunuz, İller Bankası var mesela. İller Bankasıyla ilgili ben dün Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanımıza soru sordum, İller Bankası Genel Müdürü de buradaydı. "İller Bankasının bu fonlarda değerlendirilen parası var mı?" diye sormuştum. Kendisi işte, nakit ve benzeri değerlerde değerlendirildiğini ifade etti. Ben, hâlbuki, burada, İller Bankasının bilançolarını incelediğim zaman -size de örnekleri vereceğim burada- TAKASBANK para piyasasından alacaklar kaleminde 5,4 milyarlık bir alacağı görünüyor. Bununla ilgili de dipnotlarda 4,3 milyar faiz geliri olmuş. 2025 yılı sonuna baktığımızda sıfır, faiz geliri yok, değerlendirilen bir parası yok. 2026 yılının Haziran sonuna baktığımız zaman, sadece 1.879 TL'lik bir faiz geliri var yani orada da hiçbir değerlendirme olmamış ama dokuzuncu aya gelince 5,4 milyar bir TAKASBANK para piyasasında alacaklar ve 4,3 milyar faiz geliri var. Bu, açıklanması gereken bir durum. Niçin? Tamamı 5,4 milyarın üç ay değerlendirilmiş olsa getireceği para belli. Burada 4,3'ü oranladığınız zaman yıllık yüzde 318'lik bir kazanç, aylık yüzde 26,5'luk bir kazanç ve Merkez Bankası borçlanma faizinin de 8 katının üzerinde bir kazanç. "Overnight"te olmaz, bir ay vadeli mevduatta olmaz. Bu kazanç nereden olur? Bu para duruyor mu? Ben bu soruya, soruma cevap alamadım, umarım yazılı olarak cevap verirler. Verdikleri cevap şuydu: "Para piyasasında, sermaye piyasasında, fon yolsuzluğunda adı geçen yerlerde paramız yok." Şimdi, TAKASBANK bu paraları nerede, nasıl değerlendiriliyor? TAKASBANK bu paraları bu portföy şirketlerinde yatırım fonlarına aktararak fahiş gelir elde edip çıkan bir grupta planlı bir şekilde mi hareket ediyor? Bundan fahiş gelir elde eden guruplar kimlerdir, kişiler kimlerdir? Hem gerçek kişi hem tüzel kişi olarak soruyorum. TAKASBANK görevini yeterince yapmış mıdır? TAKASBANK'a Merkez Bankasından bile para gidiyor günlük ihtiyaçları için. Merkez Bankasında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'nun parası var, bankaların var, günlük ihtiyaçlarıyla ilgili her gün verdiği para her gün devam ettiği için önemli bir bakiye teşkil ediyor ve bunlar haksız kazanç elde edilen gruplara aktarılıyor.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Devlet Denetleme Kurulunun ve ilgili birimlerin TAKASBANK'ı çok ciddi bir şekilde takip etmesi ve değerlendirmesi gerekiyor, incelemesi gerekiyor, bütün işlemlerini incelemesi gerekiyor. Şimdi, zaten görevlendirildi, 21 tane müfettiş ve uzman çalıştığı ifade ediliyor ve bu raporlar çok çok önemli. Özel olarak bu kurumun da denetlenmesi, burada yapılan bütün işlemlerin görülmesi mümkün, gelen para belirli kamu kurum ve kuruluşlarından gittikleri yer belli, oradaki satıcılar, alıcılar belli, kazanılan para belli, dışarı kaçırılan belli. Bütün bunların tespit edilip geri alınması, mal varlıklarına el konulması çok çok önemli. Bunu mutlaka bekliyoruz, vatandaşımız da bekliyor. Bunun ayrıca takip edilmesi gerekir ve artık nepotizm bir kenara bırakılıp, eş dost, akraba atamaları bir kenara bırakılıp liyakatli yöneticilerin mutlaka görev başına getirilmesi gerekiyor. Bir sıfırlayalım artık bu olaydan sonra. Hata var, herkesi genellemiyorum, çok nezih, işini çok düzgün yapan bürokrat çok yaygındır ama bu gruba girmiş kişiye, yolsuzluğa bulaşmış kişilerin hepsinin tespit edilip ayıklanması ve bu kurallara uygun, liyakatli yöneticilerin buralara atanması ve denetleme mekanizmasının, teftiş kurullarının çok aktif hâle getirilmesi ve bunların düzgün insanlarla, görevlilerini hiç müdahale olmadan sağlıklı bir şekliyle yapılmasına ihtiyaç var. Vatandaşımızın da beklediği budur, yurt dışı yatırımcısının da beklediği budur. O zaman, güven tesis edilip her kesimi toparlamamız mümkün olur. Bunu özellikle buradan vurgulamak istedim.

Yine, her bakanlıkta biz sorduk, vakıf derneklerinin, sandıklarının paraları var mı diye. Savunma Sanayii Başkanımız buradaydı ama şimdi burada değil herhâlde. Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı var, onun iştirakleri var. Mesela, ASELSAN'ın yüzde 74,2 hissesi Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına ait ve bu vakfın başkanı, Mütevelli Heyeti Başkanı Sayın Cumhurbaşkanımız, siz yine oradasınız mütevelli heyetindesiniz, Millî Savunma Bakanımız orada, Genelkurmay Başkanımız orada ve Savunma Sanayii Başkanımız orada ve Yönetim Kurulu Başkanı da kendisi. Şimdi, ASELSAN'ın bilançolarına baktığımda gördüğüm şey şu, şöyle de gösterebilirim: 31 Aralık burada 2025'te 9,3 milyar TL olan yatırım fonları bakiyesi 30 Haziranda 13,9'a çıkmış, 13,9 milyar ve dipnotlarda da aynen şu yazıyor: "30 Haziran 2026 tarihi itibarıyla grubun yatırım fonları para piyasası fonlarından oluşmaktadır." Bu da açıklamaya muhtaç bir durum söz konusu. Bunun da açıklanmasını buradan veya sizin tetkik etmenizi en azından rica ediyoruz. Aynı şey NETAŞ için de söz konusu. NETAŞ'ın yüzde 15 hissesi de bu vakfa ait, diğer hisse de Hollandalı bir firma Çin merkezli ama Hollanda kökenli bir firma. Burada da değerlendirilen 116,7 milyonluk bir yine değer var ve bu takılı vaziyette görünüyor oynamamış. Bütün bunlarla alakalı tespitlerin mutlaka yapılması ve gerçek durum nedir, tespit edilmesi gerekir. Ben illa vardır demiyorum, açıklamaya muhtaç diyorum çünkü kamu kurum ve kuruluşlarının bir sürü kaynakları bu yerlerde kullanılmış, bu konuların özellikle üstüne gidilmesi gerekir.

Sürem de bitti, çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Akay, teşekkür ederim.

Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve değerli bürokratlar; hoş geldiniz.

Orhan Bey konuştu, çıktı ama olsun arkasından söyleyeyim, ben de çok güzel cümleler kurdu. "Milletin seçtiği" "Milletin tescil ettiği" "Milletin iradesinin tecelli ettiği" gerçekten çok güzel cümleler, bütün bu cümleler nereye kadar gelip duruyor Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı? Kayyımlara. Bizim belediyelerimize son on yılda 156 kayyım atandı, şu anda 10 belediyemizde kayyım var ama ne milletin seçtiği ne tescil ettiği ne milletin iradesinin tecelli ettiği lafları kayyımlar söz konusu olunca unutulup gidiyor; demek ki Orhan Bey'in çifte standardı var, demek ki yerel demokrasiyi demokrasiden saymıyor, demek ki sandık ve seçim hukukunu yerle bir edilmesini önemli görmüyor, demek ki halkın iradesine el uzatılmasını önemsemiyor. Şimdi, bunu bir kere tespit edelim. Eğer

hakikaten söylediklerimize samimi olarak inanıyorsak ve bunları savunuyorsak o zaman kayyımlar meselesinde de aynı cümleleri sarf edeceksiniz -AK PARTİ Grubuna söylüyorum bunu sadece Orhan Bey'e değil- ve Millî Dayanışma Komisyonunun ortaklaşa çıkardığı rapordaki yedinci bölümdeki kayyımlarla ilgili hukuki düzenlemeyi yapacağız, kanunu çıkartacağız ve baş belası bu kayyımlar rezaletinden hep beraber kurtulacağız eğer samimiyseniz ama bu konuda herhangi bir adım atılmıyor. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bakın, siz Takip ve Değerlendirme Kurulunun başındasınız, çok önemli bir görev gerçekten, siz de bu konuya benden çok vakıfsınız ve raporun yedinci bölümündeki kayyımlarla ilgili yapılacak hukuki düzenlemeyi orada bütün partiler, iktidar, muhalefet birlikte kararlaştırdık ve o cümleyi yazdık oraya; 2 maddelik bir kanun teklifidir, Meclis açıldığından beri bugüne kadar ekim-kasım iki ay geçti, kayyımlarla ilgili Adalet ve Kalkınma Partisi -ki bunun MGK raporuyla ya da MGK kararıyla bir alakası olmadığını hepimiz biliyoruz- bu konuda herhangi bir adım atmadı. Dolayısıyla, ben bütün bu lafları duyunca bu kayyımlarla ilgili sözleri söylemekten de geri duramadım, aslında niyetim de bunu konuşmak yoktu ama olsun, bunları da bir kez daha söylemiş olayım. Bunu bekliyoruz, bunu vurguluyoruz ve bunu çok önemsiyoruz. Bakın, sürecin toplumda güven artırıcı adımlarla ilerlemesini istiyorsak çok basit yapılacak bir şeydir. Yani belediye başkanlarının şu ya da bu nedenle görevden alınması hâlinde vekilin oradan, belediye meclisi içinden seçilmesi meselesidir ve bu cümleyi bütün partiler ortaklaşa yazdık, o raporda duruyor. Bunu bir an evvel... "2 maddelik" diyorum, bir kanun teklifidir ve iki günde çıkartırız bunu, kırk sekiz saatte biter iş ama yapmıyor Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu. Neden yapmıyor, bunu bilmiyoruz. Yani bir yol haritası var kendinize göre oluşturduğunuz, bir zaman tüneli var kendinize göre oluşturduğunuz ve buna uygun davranmaya zorluyorsunuz herkesi, bu doğru bir tutum değil. Bu zaman zaman bir dayatma hâline geliyor, bundan vazgeçmek gerekiyor. Sayın Yılmaz, bakın, siz de yakından izlediniz, çıktılarını da görmüşsünüzdür, tutanaklarda hepsi vardı Millî Dayanışma Komisyonunun -kısaca adını söylemiş olayım- en önemli çıktısı şuydu: -ki bu da raporlaştırıldığı için çok kolay tutanaklardan okumak- 137 civarında kurum ve kişi geldi konuştu, çok farklı kesimlerden, çok farklı partilerden insanlar ve kurumlar gelip konuştu; sanayicisinden sermaye grubundan işçi sendikasına kadar, barış annelerinden, şehit ve gazi yakınları derneklerine kadar çok geniş bir yelpazeydi ve çok önemli veriler sundu bu konuşmalar. En önemli veri yüzde 90'a yakınının yaptığı sunumdaki tespiti, Kürt sorununun kök nedenleri olduğuna dairdi. Çok açık; bu, raporda da yazıyor, tutanaklarda var. Üstelik de bu tutanaklardaki raporu Meclis Başkanlığı hazırlattı, yapılan bütün sunumlardan bir özet çıkararak hazırlattı.

Kürt sorununun kök nedenlerinin aşılması. Niye bunu söylüyorum? Yani bugün bizim konuşmacılarımızdan, özellikle Meral Hanım, Meral Danış Beştaş, üslup ve dil üzerinde çok durdu. Üslup ve dil elbette ki çok önemli, hepimiz için önemli; ben sadece iktidar tarafına söylemiyorum bunu, kendimiz için de önemli ve kendimiz de biz de dikkat etmeliyiz üslubumuza ve dilimize şüphesiz ki. Fakat, mesele şu ki, Kürt sorununun kök nedenlerini ortadan kaldırmak için adımlar atılması meselesine ciddiyetle eğilmezsek eğer, atılacak adımları bu çerçevede ele almazsak eğer, meseleyi sadece bir şiddetin sona erdirilmesi çerçevesinde değerlendirirsek eğer tekrar başa dönmüş oluruz. Yani hangi başa dönmüş oluruz? Yüz üç yıl öncesine dönmüş oluruz ya da elli yıl öncesine dönmüş oluruz. Dolayısıyla, bu konuda içerik son derece önemli ve buna gerçekten hep birlikte dikkat etmemiz gerekiyor ve özellikle Millî Dayanışma Komisyonunun bu konudaki yaptığı çalışmanın değeri biraz da buradan kaynaklanıyor. Ben, özellikle bu konulara değinmek istedim. Siz de dediğim gibi, Takip ve Değerlendirme Üst Kurulunda Başkanlık yaptığınız için şüphesiz ki bu konuları konuşacağınız günler de olacaktır; bizler de bu konuşmalara bir biçimiyle katılacağız elbette ki.

Son, söylemek istediğim, zamanımız biraz daraldı fakat her bütçe tartışmasında bu konuyu bir kere bir şekliyle ele alıyoruz, konuşuyoruz. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bakın, farklı tanımlamalarımız olabilir bu konuda, farklı eleştirilerimiz olabilir bu söyleyeceğim konuda fakat şöyle bir gerçeklik var ki şu anda Türkiye'de var olan sistem, hani "Türk tipi başkanlık sistemi" adı altında işlemekte olan sistemin yarattığı çeşitli sorunlar, çeşitli yanlışlar ve çeşitli yetersizlikler var; demokrasi ve hukuk açısından baktığımızda. Bunların giderilmesi gerekiyor. Yani bu sistemin revize edilerek mi yapılır, köklü bir reform adımıyla mı yapılır, nasıl tanımlarsak tanımlayalım ama burada aksayan bir şey var. Daha önemlisi, eğer uzun vadeli bir vizyona sahipse iktidar ortakları, uzun vadeli vizyonda dikkate alınması gereken bir konu var. Söyleyeceğim herhangi bir kimseyi rencide edecek bir laf değil, yanlış anlaşılmasın diye de dikkatli cümle kurmaya çalışıyorum, şöyle söyleyeyim: Bu Anayasa ve bu işlemekte olan sistem elbisesi esas itibarıyla Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan'a göre biçilmiş bir sistemdir. Yani bunun içinde eleştiri de var, eleştiri olmayan noktalar da var fakat baktığımızda buraya göre biçilmiş olan bir elbisedir bu esas itibarıyla. Bu elbise başkalarının üstüne oturmaz. Bu elbise başkalarının üstünde sarkar, sakil durur, işlemez, sorunlar daha da büyür. Onun için de bir revizyona ve reforma ihtiyaç vardır. Dediğim gibi, bunu herkes kendi meşrebince adlandırabilir ama burada bir sorun olduğunu herhâlde sizler de görüyorsunuz.

Bu sorunlar bazı konularda özellikle ortaya çıkıyor. Yani bizim tanımlamalarımıza göre kuvvetler ayrılığında bunu görüyoruz, hukukun üstünlüğü meselesinde bunu görüyoruz, yargı bağımsızlığı konularında bunu görüyoruz, yerel demokrasi konusunda bunu görüyoruz. Yani, genel olarak baktığımızda belli alanlarda düzenlemeler yapılması gerekiyor. Elbette ki bu düzenlemelerin yapılacağı yer nihayetinde bir anayasa tartışmasıyla varılacak bir yerdir, bir demokratik, özgürlükçü, yeni, sivil bir anayasayla olabilecek bir konudur ama bu konuyu eğer ciddi biçimde ele almazsak ve bunu tartışmazsak -zamanı ne zamansa o zaman- bu sorunun daha büyük dertlere yol açacağı konusunda hani bizim pek fazla şüphemiz yok, kayıtlara da geçmiş olalım bunu, günü geldiğinde bunu söylemiştik deriz. Dolayısıyla, bu konudaki hassasiyeti dikkate almanız gerektiğini düşünüyorum.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Cumhurbaşkanım, değerli milletvekilleri; Komisyonumuza hoş geldiniz, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun görüşmelerinin otuzuncu gününü tamamladık. Oldukça, haftalardır dinlediğimiz bakanlarımız oldu ama işte hepsinin bir büyüme hikâyeleri, başarı hikâyeleri, yatırımlar, projelerle geçen bir otuz gün ama aslında içinde, bu bütçelerin içinde, hiçbirinde bu ülkenin insanının yaşadığı hayatının gerçek kısmını görememiş olduk çünkü sizin anlattığınız Türkiye ile vatandaşın yaşadığı Türkiye arasında ciddi bir uçurum var. Siz, büyümeden söz ediyorsunuz, milletin sofrasındaki ekmek küçülüyor ne yazık ki. Siz refahtan söz ediyorsunuz ama emekli akşam saatlerinde sıkılarak pazara çıkabiliyor. İstikrardan söz ediyorsunuz ama gençler geleceklerini bu ülkede kurabileceklerine inanmayacak bir duruma geldi. Siz "Türkiye Yüzyılı" diyorsunuz, yurttaş yarınını nasıl geçireceğini, borcunu nasıl ödeyeceğini düşünüyor yani millete anlattığınız başarı hikâyeleri aslında insanların karnını doyurmuyor. Bugün, milyonlarca emekli aldığı maaşla geçinemiyor, asgari ücretli zaten açlık sınırının altında, anneler, babalar çocuklarının okul masraflarını karşılamakta güçlük çekiyor, üniversite mezunu gençler iş bulamıyor, çalışanlar, gençler ev kuramıyor, çiftçi üretiyor, karşılığını alamıyor, borçlanıyor, işçi çalışıyor ama yoksullaşıyor. Bu ülkede artık çalışmak da emekli olmak da insan gibi yaşamaya ne yazık ki yetmiyor. Peki, bu bütçe kimin bütçesi? 2027 yılında faize ayırdığınız para 4 trilyon, birçok vekil arkadaşımız da söylüyor ama çiftçide tarımsal destekte -kendi Bakanlığında da söyledim- ayırdığınız kaynak 235 milyar lira, ödenmeyen kaynak 877 milyar lira yani çiftçinin 877 milyar anayasal hakkı olan desteği kestiniz, faize kaynak var ama çiftçiye kanundan doğan hakkı olan kaynak yok. Öğrencinin beslenmesine, emeklinin insanca yaşamasına, alın terinin karşılığını almasına gelince kaynak yok ama faize gelince var, şirketlere gelince var, sarayın harcamalarına gelince kaynak var.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bir zamanlar Cumhurbaşkanı "İtibardan tasarruf olmaz." dedi ama itibar anlayışınız sizin demek ki farklı yani Cumhurbaşkanlığına 27,5 milyar liralık bir bütçe öngörüyorsunuz; 15,3 milyar liradan mal ve alım hizmeti var, 2 milyar 180 milyon lira menkul malların büyük onarımı için, 400 milyon lira temsil ve tanıtma gideri var. Bir taraftan kamuda tasarruf genelgesi yayınlarken diğer taraftan, 2026 yılının ilk on ayında kamunun taşıt alımlarına 5,5 milyar lira harcanıyor, hizmet binası kiralama giderleri de yüzde 47 artmış durumda. E, bu nasıl tasarruf? Kimden tasarruf ediyorsunuz? Vatandaşın doğal gazından, elektriğinden, maaşından, emeklinin sofrasında mı tasarruf edeceksiniz? "İtibardan tasarruf olmaz." diyerek saraydaki saltanat sürerken milletin yoksulluğa alışmayı mı öğrenmesini bekliyorsunuz?

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bir ülkenin itibarı sarayların büyüklüğüyle ölçülemez. Bir ülkenin itibarı, emeklisinin pazardan başı öne eğilmeden dönebilmesiyle ölçülür, çocuklarının aç kalmaması, gençlerinin gelecekten korkmaması, işçinin emeğinin karşılığını alabilmesidir ama siz itibarı halkın refahında değil, devletin ihtişamında olarak izah ediyorsunuz. Üstelik, mesele yalnızca sarayın harcamaları da değil, Cumhurbaşkanlığına 27,5 milyar lira bütçe yazıyorsunuz ama Strateji ve Bütçe Başkanlığında yıl içinde Cumhurbaşkanının kararıyla dağıtılabilecek 541,6 milyar lira yedek ödenek bulunuyor. Bütçe Kanunu'yla verilen aktarma yetkisinin üst sınırı 2,7 trilyon lira ama 2025 yılı Cumhurbaşkanlığı programındaki görev giderlerine 9,5 milyon lira bağış ödeneği koydunuz. Yıl sonunda ne harcadınız? 4 milyar 500 milyon lira, tam 474 katı büyüklüğünde. Şimdi soruyorum: Madem bu kadar harcayacağınızı biliyorsunuz, neden gerçek rakamları bu Meclisin, bu milletin önüne koymuyorsunuz? Meclisin bütçe yapma hakkını niçin kaldırıyorsunuz? Bütçeyi burada görüşüyoruz, kaynakların dağılımını sonra siz bildiğiniz gibi değiştiriyorsunuz. Üstelik, gizli hizmet giderleri 2026 yılında ilk on ayında 22 milyar liraya ulaşmış. Bu ülkenin yaşadığı sorun sadece ekonomik bir kriz değil, bu, aynı zamanda bir yönetim ve adalet krizidir Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. 2018'de "Bütün yetkilerin tek kişide toplandığı güçlü Türkiye, hızlı kararlar; bürokrasiyi azaltacağız." dediniz ama aradan sekiz yıl geçti, ne ekonomide ne adalette ne de devlette liyakat da hiçbir şey kalmadı, demokraside ilerleme kalmadı. Bütün yetkileri aldınız, şimdi hiçbir sorumluluğu üzerinize almıyorsunuz.

Bu fon meselesi, biliyorum, canınızı sıkıyor. Bu fon yatırımlarında yaşananlara bakın. SPK, BDDK, Borsa İstanbul, TAKASBANK, Türkiye Sigortaya bu kurumların yöneticilerini atayan kim? Cumhurbaşkanı. Krizi inceleyen Devlet Denetleme Kurulu kime bağlı? Cumhurbaşkanına bağlı. Yani atayan sizsiniz, yöneten sizsiniz, denetleyen yine sizsiniz, sorumluluk kimin? Bu yetkinin tek kişide toplandığı yerde siyasi sorumluluk kimdeyse sorumlu da odur. Bu ülkenin kaynaklarını, kurumlarını, birikimlerini yönetme yetkisini tek ele alıp yaşananlardan "Biz sorumlu değiliz." diye kimse söyleyemez.

Adalet çok sıkıntılı bir hâlde. Bu ülkede "stand-up" yapan Deniz Göktaş seksen yedi gün yattı, İsmail Arı yüz dört gün yattı, Mehmet Türkmen doksan üç gün yattı içeride ama 19 işçinin öldüğü HABAŞ'ın patronu evde, yalı cezasında. Aynı zamanda, annesi kapıda bekledi, görmesin diye katını bile değiştirdi. Peki, milyonlarca vurgun yapan eski Bakanınız ne oldu? O da on sekiz gün içinde ev hapsine çıktı. Böyle adalet olmaz. Millet sizden bu fon vurgunlarının listesinin açıklanmasını aylardır bekliyor, bunu yapmıyorsunuz.

"Millî irade" deniyor, halkın seçtiği belediye başkanları görevlerinden uzaklaştırılıyor, muhalif belediyeler de soruşturmalarla, operasyonla karşı karşıya bırakılıyor, medya kuruluşlarına kayyum atanıyor, ekranlar susturuluyor; farklı seslere tahammül ne yazık ki gösterilmiyor. Adaletin terazisi siyasi iktidarın elinde kaldı. Yargı yurttaşın hakkını korumak yerine siyasi hesabın aracı hâline geldiğinde o ülkede kimse kendini güvende hissedemez. Bugün bu ülkede insanlar yalnızca yoksulluktan korkmuyorum, hakkını aramaktan, düşüncesini söylemekten, yarın başına ne geleceğini bilememekten de korkuyor. Bir ülkenin insanı hem seçim güvencesini hem de hukuk güvencesini kaybediyor.

İletişim Başkanlığına 10 milyar liranın üstünde bütçe ayırdınız. Gazeteciye özgürlük sağlamayan, eleştiriye tahammül edemeyen bir yönetim neyin doğru, neyin yanlış olduğunu nasıl olur da tek başına belirlemek ister? Milletin vergisiyle propaganda

yapıp milletin gerçeği öğrenme hakkını sınırlandıramazsınız. İktidarı eleştiren her sözü tehdit, her itirazı suç, her muhalifi düşman olarak görmekle ülke yönetilmez. Burası bir kişinin ülkesi veya partisi değil, burası Türkiye Cumhuriyeti.

Bir bütçe maratonu boyunca halkın yaşadığı sorunları anlattık. Çay üreticisinin alın terini, çiftçinin borcunu, işçinin yoksulluğunu, emeklinin geçim mücadelesini anlattık; öğretmenlerin, öğrencilerin sorunlarını, gelecek kaygılarını; derelerimizi, ormanlarımızı, yaylalarımızı; madenlerde yaşamını yitiren emekçilerimizi anlattık ama Bakanlığın bütçesine ne zaman baksak aynı anlayış var. Sonuçta, ortaya çıkan tabloda bu ülkede milyonlarca insan için refah yok, huzur yok, adalet yok. Saraylarda ihtişam var, sokakta yoksulluk var; fonlarda milyonlarca liralar dönüyor, emeklinin cebine ay sonunda gelecek para giremiyor; bir tarafta saltanat, diğer tarafta geçim mücadelesi. Bu milletin kaderi yoksulluk değil, bu ülkenin insanları yalnızca hayatta kalmayı değil insanca yaşamayı da hak eden insanlardır. Devletin görevi, bir avuç insanın zenginliğini büyütmek değil 86 milyon yurttaşın refahını, huzurunu ve güvenliğini sağlamaktır. Halkı yoksullaştıran, adaleti, demokrasiyi yok eden bu düzenin siyasi sorumluluğu iktidarınızdadır. Madem ne kadar harcayacağınızı biliyorsunuz, neden gerçek rakamları bu Meclise sunmuyorsunuz diyorum.

Bu bütçe halkın ihtiyaçlarını karşılayan bir bütçe değildir ve bugünkü yönetim anlayışını sürdüren bir bütçedir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Gülizar Biçer Karaca...

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri, bürokratlar ve basınımızın kıymetli emekçileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, 21 Ekim günü burada bütçenizi sunarken dediniz ki: "Bu bütçe iktidarımızın 25'inci, Cumhurbaşkanlığı Hükûmet sistemimizin 9'uncu bütçesi." ve bunu da yönetimde istikrara ve güçlü koordinasyonunun göstergesi olarak sundunuz. Yani dediniz ki: "Biz Cumhurbaşkanı hükûmet sistemi denilen sistemle yetkileri topladık, yürütme bizde -Cumhurbaşkanında- yasamanın yetkilerine ortak olduk, bütçeyi ve gelirleri biz topluyoruz, kimin ne harcayacağına biz karar veriyoruz. Bu bir istikrardır ve koordinasyon var aramızda." Bu nedenle de başarı olarak gösterdiniz ama yetkiyi bu kadar tek elde toplamışsanız sorumluluğu da üstleneceksiniz Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı ama sorun, sorumluluğu üstlenmiyorsunuz.

Dün akşam Adalet Bakanı ve Hazine ve Maliye Bakanıyla basının karşısına geçerek bir açıklama yaptınız ve o basın toplantısı da aslında sorumluluğu üstlenmediğinizin de itirafıydı. Herkes "Listeler açıklansın, liste." dedi, hatta bugün sizin oturduğunuz koltukta yaklaşık üç hafta kadar önce, dün yanınızda oturan Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek oturuyordu, "Listeler açıklansın." dendiğinde, tutanaklardan aynen okuyorum: "Bu listeler niye açıklanmıyor? Bu listenin açıklanmasında benim bir engelim yok. Ben şahsen mümkünse açıklanmasını tercih ederim." Bunu Hazine ve Maliye Bakanı dedi, açıklanmasını istediği ve onun da "İsterim." dediği, hepimizin dediği liste sizin dün akşamki dedikleriniz değil mi Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı? Siz dediniz ki: "SPK'nin suç duyurusunda bulunduğu liste, devam eden savcılık soruşturmasında iddianamedeki liste." Bu listeler değildi, bizim istediğimiz listeler de bu değil, koltuğunuzu üç hafta önce oturan Hazine ve Maliye Bakanının "Açıklanmasını isterim, tercih ederim." dediği liste bu değildi. Bu liste, 28 Ağustos ile 16 Eylül arasında 441 milyar lirayı, muhtemelen içerisindeki kuşlardan haber alarak götüren 440 kişinin kim olduğu liste. Kim götürdü, ne kadar istedi? Bizim açıklanmasını istediğimiz liste buydu Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı ama bu listeyi açıklamıyorsunuz. "Kurallar çalışıyor, zararlar telafi edilecek. Yurt dışına kaçırılan paralar geri getirilecek. Yargıya müdahale edemeyiz. Biz iktidar olarak vaziyete hâkimiz." dediniz ama bir baktık, 18 günde Fatma Betül Sayan tahliye ediliverdi sağlık gerekçesiyle.

Sayın Bakan, iki de müjde verdiniz. Birincisi dediniz ki: "SPK Kanunu'nda değişiklik yapıyoruz." İkincisi de "Yapay zekâyla destekli erken uyarı sistemi kuruyoruz." Aralık 2025'te sizin Finansal İstikrar Komitesinde alınan tavsiye kararınızda da zaten SPK'nin bu konuda, bu manipülasyona karşı yaptırımların daha ağırlaştırılması öneriniz vardı, SPK yapmadı Sayın Bakan, bir buçuk yıl geçti. "Yapay zekâ destekli." dediniz, ya, gerçek zekâ uyardı, gerçek zekâ. Kasım ayında Hazine ve Maliye Bakanı uyardı, 4 Kasımda bu Finansal İstikrar Komitesinde karar alındı, tavsiye kararı. 21 Şubat 2026'da Hazine ve Maliye Bakanından "İvedilikle gereği yerine getirilsin." diye SPK'ye yazı gitti ama gerçek zekânın uyarıları hiç dikkate alınmadı Sayın Bakan. Umarım yapay zekânın uyarılarını dikkate alırsınız.

"İstikrar ve güçlü koordinasyon." dediniz, hedefler tutmuyor, revize ediyorsunuz, yeni hedefler koyuyorsunuz. OVP açıklıyorsunuz -orta vadeli program- 2027 enflasyon yüzde 9, revize ediyorsunuz "Yüzde 21." diyorsunuz ama asgari ücretlinin eriyen asgari ücretini, açlık sınırının altındaki asgari ücretini revize etmiyorsunuz. Kendinizin şaşan hedeflerinde revizyon var ama işçinin, emekçinin, açlık sınırının altındaki emeklinin maaşlarında revizyon yok. Böyle bir anlayış kabul edilemez, işte bu da sorumluluğu üstlenmeme anlayışının bir sonucu Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Peki, neden böyle? Geçmişte parlamenter sistemde ne vardı? Bütçesi onaylanmayan hükûmet düşerdi, bunun örneği de var tarihimizde, 1965 yılında İsmet İnönü, 2'nci Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız, Genel Başkanımız İsmet İnönü'nün Başkanlığındaki Hükûmet maddelere geçilmesinin oylanmasında "hayır" oyu çıktığı için istifa etti. Neden? "Milletin iradesi ve Meclisin iradesi bizi istemiyor." dedi ve istifa etti. Çok onurlu bir duruştu ve halkın bütçe hakkının denetim yetkisinin kullanılmasıydı. Ama şimdi ne oldu? Bu bahsettiğiniz, övdüğünüz bizim "tek adam" dediğimiz rejimde bütçe geliyor, ister kabul edin, ister etmeyin, önemli değil denetim yetkisi ortadan kaldırılıyor. Bütçe kabul edilmezse, geçici bütçe, o da kabul edilmezse yeniden değerlendirme oranında artırılıyor. Peki, Meclisin iradesi, halkın bütçe hakkının denetim yetkisi nerede Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, nerede? Yok. O nedenle, biz dedik ki: "En azından kesin hesap komisyonu kurulsun, ana

muhalefet partisinin bir milletvekili komisyon başkanı olsun. En azından topladığınız parayı gerçekten nereye harcadınız, neden bu hedefler şaştı ortaya çıksın." ama bunu da kabul etmediniz. Kesin hesap denetimi, vatandaşın hesap sorma hakkının bugün için en güçlü argümanlarından biri. "Hizmet bütçesi" dediniz Sayın Bakan bütçeniz için "faiz değil hizmet bütçesi" dediniz. Bakın, burada, topluma hizmet adına, vatandaşa hizmet adına bütçe kalemleri var; eğitim, tedavi edici sağlık, istihdam, ortaöğretim hepsi eksi yani 2026'ya göre gerilemiş Sayın Bakan. Ama ilerleyen bir bütçe var, o bütçe ne biliyor musunuz? Faiz bütçesi. Geçtiğimiz yıl 2 trilyon 741,5 milyar olan faiz, 2027 bütçesinde 3 trilyon 975 milyar yani sizin dediğiniz gibi, bu bütçe hizmet bütçesi falan değil Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bu bütçe tam bir faiz bütçesi. İşte, bu tablo da faiz bütçesi olduğu, hizmet bütçesi olmadığının net bir kanıtıdır Sayın Bakan.

Şimdi, bütçenin son günündeyiz. Milletin parasını harcama yetkisini, milletin temsilcilerine hesap verme yükümlülüğünün, otuz günden bu yana takipçisi olduğumuz, mücadelesini verdiğimiz bir maratonun bugün son günü. Peki, önümüzdeki tablo ne? Yetkiyi merkezîleştirdiniz, kaynakları elinizde topladınız fakat sonuçlarının sorumluluğunu üstlenmediniz. Başarı ilan ederken yetki sizin, hesap sorulduğunda ise sorumluluk hep başka bir kurumun, hep başka bir kurulun ya da başka bir dönemin oldu Sayın Bakan. Hedefler şaştığında tabloyu değiştiriyorsunuz ama şaşan hedeflerin mağdur ettiği asgari ücretli, çiftçi, işçi, kadın, gencin durumunu revize etmiyorsunuz. Fon vurgunu tam da bu sorumsuzluğun ve sorumluluğu üstlenmemenin en yakıcı sınavıdır. Yurttaşın birikimi erirken, işlemeyen denetim, geciken tedbirler ve cevapsız bırakılan soruların siyasi sorumluluğunu, devam eden soruşturmaları adres göstererek üzerinizden atamazsınız. Evet, yargı hesap soracak ama Meclisin de halk adına hesap sorma yetkisi var, "Komisyon kurulsun." dedik, bunu da kabul etmediniz. Halkın hesap verme yetkisini tıpkı bütçede, bütçedeki denetim yetkisinde, bütçe hakkındaki denetim yetkisinde olduğu gibi yine aldınız Sayın Bakan.

İstikrarın ölçüsü bütçenin kaçıncı bütçeniz olduğu değildir, bu bütçeyle yurttaşın bütçeye, bu bütçeyi yapan sizin iktidarınıza olan inancının ve vaatlerinizle kendine dönecek hizmetin ne kadarının hayata geçirildiği ve yurttaşın bu refaha, vadettiğiniz refaha ne kadar ulaşabildiğiyle tartılmalıdır Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı.

Milletin bütçe hakkının korunduğu, yetkiyi kullananların hesap verdiği, bedelinin her defasında millete değil parayı toplayan ve kimin ne kadar ödeyeceğine karar veren, ardından aldığı parayı nereye harcadığını topluma hizmet adına, toplumun refahı için harcanıp harcanmadığının denetlendiği bir Türkiye var oluncaya kadar ne tek kişilik hükûmet sisteminize ne de sizin bütçenize kabul oyu vermeyeceğiz, itiraz edeceğiz ve "hayır" oyu vereceğiz Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bir kez daha Komisyonumuza hoş geldiniz.

Bugün, 2027 yılı bütçe çalışmalarının Plan ve Bütçe Komisyonundaki son günü. Yaklaşık bir aydır bütün bakanlıkların bütçe görüşmelerini gerçekleştirdik. Genel anlamda şunu söyleyeyim: Hazırlanmış bulunan bütçelerin, vatandaşlarımızın sorunlarını çözmeye yeterli olmadığını, işte esnafımızın mağdur olmaya devam edeceğini, çiftçimizin yine umudunu gelecek yılda arayacağını, gençlerin iş umudunu her geçen gün kaybettiğini, emeklinin maalesef geçim sıkıntısına devam edeceğini, kısacası iktidardan, devletten destek bekleyen tüm kesimlerin sorun yaşamaya devam edeceğini bir özet olarak söyleyebilirim. Ancak bugün şunu söylemek istiyorum esasen: Bir vatandaşın devlete karşı olan hissiyatı ne olmalı? Bir vatandaş, öncelikle devletine karşı güven duymalı, devletin kendisine eşit muamele yapacağına inanmalı, yönetenlerin adil olacağına inanmalı. İşte siz yirmi üç yıllık iktidar olarak tam da bu değerleri yok ettiniz. Ben hep söylüyorum, ekonomi gün gelir düzelir, sağlık sistemi gün gelir düzelir, kötüye giden eğitim sistemi gün gelir, doğru yönetenler sayesinde yeniden ayağa kalkar. Yani bu olumsuzluklar gün gelir toparlanır ama saydığım gibi, vatandaşın devletine karşı olan güveni yıkıldı mı geriye zor toplanır. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, işte iktidarınızın başardığı en önemli sorun, halkın devlete karşı olan inancını yok etme, onu başardınız.

Şimdi, herkesin bildiği en temel bir ifade vardır: Adalet bir gün herkese lazım olacak. Bu, evrensel bir değer. Gerçekten, adalet bir gün herkese lazım olacak, tekrar söylüyorum. Günün muktedirleri, günün her şeyine karar verenleri, hatta yakın tarihte, işte bu salonda gelip burada devlet adına çok söz söyleyenler dâhil, işin ucu kendine dokunduğunda "Adalet bana da lazım." dediler ama bir gün öncesi halkın adaletini yok saydılar. İşte, hangi makamda bulunursanız bulunun, hangi görevde bulunursanız bulunun adalet, herkese gerçekten lazım ama bugün ülkede gerçekten adaletsizlikler yaşanıyor. Gerçekten, bu ülkede önemli sayıda insan yani sadece size son seçimde oy vermiş yüzde 50 ya da oy vermemiş yüzde 50 yönüyle baktığımızda, bugün yüzde 70-80'lik kesim bu ülkede adalet olmadığına, yargının bağımsız, tarafsız olmadığına inanıyor. Bütün mesele de bu Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Çok sayıda operasyonlar yapılıyor, belediyeler hakkında operasyonlar, soruşturmalar açılıyor, sabah gözaltıları, tutuklanmalar, bir süre tutuklu kalmalar, bir kısmı operasyonla aklanma sürecine girip parti değiştirmeler ama fon soruşturmasında hızlı bir şekilde tahliye olanlara geldiğinde de "Efendim, asıl olan tutuksuz yargılama." Doğrudur, tutuksuz yargılama asıldır ama bu size gelince değil herkese hasıl olmalı, herkese aynı şekilde uygulanmalı. Yani bu kural iktidara mensup olanlara gelince uygulanacak da muhalefette olanlara gelince uygulanmayacak mı? İşte, maalesef ki bunları yaşayarak görüyoruz. Bu uygulama da sizin ülkeye getirdiğiniz adaletsizliğin ta kendisi.

İki gün önce bir Valiler Kararnamesi çıktı. Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Yusuf Alperen Ayar; bu arkadaşa gerçekten ülkenin yarısından fazlası ayar oldu, ben size söyleyeyim. Bu arkadaş şimdi Kilis Valisi olarak atandı. Soruyorum size: Hangi liyakatle atandı? Yani yazılanlara, çizilenlere bakarsak zaten daha önce istisnai kadrodan memur olarak atanmış ve gün

gelmiş, Kilis Valisi olmuş. Peki, bunun liyakati ne? KPSS'ye girip de mi devlet memuru olmuş? Hayır, AK PARTİ'nin Gençlik Kollarında yetişmiş. Şimdi, ben duyuyorum, birçok AK PARTİ'li Gençlik Kolları yöneticisi -onlar da ayar olmuş herhâlde şu arkadaşa- "Ya, bizim neyimiz eksik? Biz hangi kararnamede vali olacağız?" diye soruyorlar.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, böyle bir şey olabilir mi ya? Birçok sınavdan sonra mülakatlara çağrılan gençlerin haksızlıklara uğradığını biliyoruz, elendiklerini biliyoruz; torpille işe girenlerin olduğunu biliyoruz; çok sayıda bakan çocuğunun, milletvekili çocuğunun bu ülkede birçok kamu kurumunun ve birçok kamu bankasının avukatı olduğunu, çalışanı olduğunu biliyoruz. Muhalefette yer alan birçok kişinin çocuklarının bırakın kamu kurumunda çalışmayı, önünden bile geçemediği dönemlerde AK PARTİ Gençlik Kolları Başkanlığı yapan kişi bugün Vali. Yakında o vali sayıları artacak. Biliyorsunuz, bundan yedi sekiz sene önce de kürsülerde, AKP'nin kademelerinde görev yapmış binlerce kişiyi de hâkim, savcı yapmıştınız. Ondan sonra, gelin "Bu ülkede ekonomi var mı, adalet var mı..." Ya, bunları yok ettikten sonra ne adaletten ne ekonomiden... Neyden bahsedeceğiz?

Şimdi, bakın, bu salonda günlerdir çok sayıda isim konuşuldu ve bahsi geçen birçok isim bugün ya tutuklu ya görevden alındı -bu fon meselesiyle ilgili söylüyorum- ve önemli isimlerin bir kısmının cebimizde taşıdığımız TL'lerin üzerinde imzaları var. Buradan size açık çağrımdır: Daha önce, Erkan Kilimci, Emrah Şener, Taha Çakmak ve son olarak da Şahap Kavcıoğlu isimlerinin -yani bizim cebimizde para az, belki iktidara mensup olanların çoğunda fazladır- cebimizde taşıdığımız bu paralarda ismi olan şahısların imzasının yer aldığı paraların tedavülden toplanılmasını talep ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, üzerinde bu şahısların imzası olan paraların tedavülden toplanmasını talep ediyorum. Yeni, şaibesiz kişilerin imzasını taşıyan paralar piyasada olsun. Bu kadar şaibeli, tutuklu kişilerin imzası olan paralar tedavülde olamaz, bu paraları toplayın.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - İtibarı olan insanların imzası olur ya!

CAVİT ARI (Antalya) - Son olarak, burada biraz önce hukuk bilmez bazı arkadaşlar yüz üç yıllık partiye kayyum atanmasından bahsetti. Önce şunu söyleyeyim: Ben İstanbul Hukuk Fakültesi mezunuyum, o dava üniversitede bir öğrenciye sorulsa ve o öğrenci dava sonrasında "Evet, böyle bir karar çıkardı." diye cevap verse İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden ölünceye kadar mezun olamaz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) - ...ama böyle bir karar çıktı ve o karar sonrasında Yeni Parti oluştu. İki parti kendi mücadelesini veriyor ama ne oldu?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Ayyüce Hanım...

CAVİT ARI (Antalya) - İstinaf mahkemesinde o karara imza atan İstinaf Mahkemesi Başkanı Murat Öztürkten Yargıtaya atandı Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederiz.

CAVİT ARI (Antalya) - Yargıtaya atandı Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Yargıtaya atandı.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Yani bu kararın niye çıktığı ve o kararı verenin nasıl ödüllendirildiği de ortada işte.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun Ayyüce Hanım.

CAVİT ARI (Antalya) - Gerisini de bu halk düşünsün. Bu anlayış böyle devam ettiği müddetçe bu ülkede adaletten, eşitlikten, hiçbir şeyden bahsedemeyiz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Arı, Ayyüce Hanım başlayamadı.

Buyurun.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, kıymetli bürokratlar, basın mensupları ve değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, 2027 bütçesini konuşurken maalesef ben de söylemeden edemeyeceğim, bu yönetim sisteminin iflas ettiğine şahit olmuş durumdayız. Neden böyle diyorum? Çünkü bu fon meselesi sizin yaptığınız açıklamalarla geçiştirilecek bir mesele değil. Buradaki esas konu, bir devlette sermaye piyasalarında böyle bir nitelikli dolandırıcılık yapacak çete nasıl oluştu? Yani bu gerçekten çok büyük bir denetleme eksikliği, gözetim eksikliği, kurumların zafiyeti... Demek ki bu sistem çalışmıyor, bu, sistemin iflas ettiğinin ispatı. Bir kişi tarafından atanıyor herkes ama o kişi her zaman mağdur, her zaman kandırılıyor, her zaman üzülüyor yani bu da kabul edilecek bir şey değil. Eğer yetki sizdeyse sahip olduğunuz yetkinin hesabını da vermek durumundasınız. O yüzden, bu fon olayı maalesef Türkiye'deki çok büyük bir yarayı gözler önüne de sermiş oldu; bu konuda böyle bakılması gerekiyor. Çözüm sürecinde de biz size ilk başta da söylemiştik Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, o fon izleme kurulundaki atadığınız insanların hepsinin görevden alınmış, yenilerinin olması lazım. Nitekim, şu anda 2-3'ü tutuklu, Devlet Denetleme Kurulu Başkanlığındaki kişi yine bu olaylar varken görevde. Yani bunlar teknik olarak uygun değil, o yüzden bunlar insanlara da güven vermiyor ve problemin çözülmeyeceğini de ispat eden şeyler.

Bir de bu atamalarda SPK Başkanı eminim iyidir, liyakatlidir, ona bir şey diyemiyorum da niye vergi uzmanları... Koskoca Türkiye'de, bu kadar yıllık sermaye piyasasına sahip olduğumuz Türkiye'de hiç mi sermaye piyasası uzmanı yok? BDDK Başkanı da

atandı bugün, o da Merkez Bankasından ama istatistik konusunda şey... Yani çok kıymetli insanlar var, ben de bu arada SPK 3 lisansına sahip, yatırım bankacılığı sektöründe on yıl çalışmış, biraz bu işlerden anlayan birisi olarak...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Seni mi atasın?

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Çevremiz de var, biz bile bulabiliyoruz, siz çok daha iyi bulabilirsiniz böyle insanları diye düşünüyorum.

Ben başka bir şeye dikkat çekmek istiyorum fon konusunda çok konuşuldu, biliyorsunuz, yaklaşık dört hafta önce ortaya çıkan ve dünyanın daha önce karşılaşmadığı ölçekte tarihî bir dönüm noktası niteliği taşıyan yeni bir tehdidi burada dile getirmek istiyorum. Sayın Mehmet Şimşek yapay zekâyı sermaye piyasasının güvenliği için kullanmayı hesap ederken yapay zekâ artık karşımıza bir tehdit olarak da çıktı biliyorsunuz. Bugün dünya genelinde kritik altyapılara yönelik sistematik ve otonom saldırılar gerçekleştirebilecek bir aşamaya ulaştı. İlk aşamada belirli devletlerin sponsorluğunda başlatıldığı değerlendirilen bu saldırılar artık büyük ölçüde yapay zekâ sistemleri tarafından otonom olarak yürütülmektedir. Bu gelişme insanlığın kendi elleriyle yarattığı yeni nesil bir tehdidin ilk adımlarını temsil etmektedir aslında. Basına yansıyan bilgilere göre Amerika Birleşik Devletleri'nin en hassas ve gizli kurumlarına kadar uzanan sızmalarla sonuçlanan bu tür saldırılar tehdidin boyutunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu nedenle, Siber Güvenlik Başkanlığımızın vakit kaybetmeden kapsamlı ve acil bir aksiyon planı hazırlaması gerektiğini buradan da dile getirmek istiyorum. Bu planının ilk aşamasında kritik kamu kurum ve kuruluşlarımızın mevcut güvenlik durumları incelenmeli, olası sızmalar ve güvenlik açıkları tespit edilerek risk esaslı bir önceliklendirme listesi oluşturulmalı, ardından da tespit edilen risklere yönelik somut müdahale ve güçlendirme adımları belirlenmelidir.

Yapay zekânın millî güvenliğimize karşı yarattığı tehlikeyi yalnızca bugünkü tehditlerle de sınırlı görmek yanlış olur. Yapay zekâ şirketleri artık elektrik üreten şirketler gibi her ay düzenli olarak fatura ödediğimiz temel hizmet sağlayıcılarına dönüştü. Elektrik ihtiyacımızın tamamını dışarıdan karşılamak nasıl stratejik bir zaafiyet yaratacaksa yapay zekâ hizmetlerinde de dışa bağımlı olmak da aynı derecede, hatta çok daha büyük bir millî güvenlik zafiyetidir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde hazırlanmış olan Millî Yapay Zekâ Strateji ve Eylem Planı'nı yapay zekâyı yalnızca bir sanayi kolu olarak ele alan mevcut perspektifi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Bakırlıoğlu...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ama bitmedi ki! Bitti mi?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Beş dakikaydı konuşmanız.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Niye sizin beş dakika?

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Benim sözümü kestiniz Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Bakırlıoğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, hoş geldiniz. 21 Ekim tarihinde 2027 yılı bütçesini burada sundunuz bize. Onun üzerinden otuzsekiz gün geçmiş. Sanki bana böyle beş ay, altı ay geçmiş gibi geldi. Sonra baktım, bu otuz sekiz gün içerisinde neler yaşandı diye baktım; gerçekten de hayretler içerisinde kaldım. Bir özet çıkarttım, baktım çok uzun, özetin özetini çıkarttım; şimdi özetin özetinin özetini burada tek tek sayacağım.

21 Ekim; bütçeyi sunmuşsunuz. Aynı gün İsmail Arı tutuklandı, Halk TV'nin X hesabına erişim engeli getirildi.

22 Ekim; Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda bu fonların tasfiyesiyle alakalı kanun teklifi kabul edildi ve yasalaştı ve bununla beraber 200 PBLK mağduru fon mağduru hâline getirildi.

23 Ekim; Zonguldak'ın Kilimli ilçesinde AK PARTİ'den milletvekili aday adayı olan Mehmet Salih Demir'in sahibi olduğu maden ocağında meydana gelen grizu patlamasının sonucunda 3 madenci hayatını kaybetmişti. Benzer şekilde bir ay önce de Soma madenlerinde 5 kişi hayatını kaybetmişti.

25 Ekim; Oktay Saral görevden alınmış.

26 Ekim; Türkiye Yüzyılı kampanyasının mimarı Cumhurbaşkanı danışmanı, eski Adalet ve Kalkınma Partili milletvekili Ertan Aydın tutuklanmış. Türkiye Sigorta Genel Müdür Yardımcısı Özer de fon soruşturması kapsamında aynı gün cezaevine gönderilmiş. Eski SPK Daire Başkanı Erman Çete hakkında tutuklama kararı verilmiş; Tera Portföy ve Pusula Portföyün faaliyetleri durdurulmuş. Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'i istifaya çağıran pankart astıkları gerekçesiyle 2 üniversite öğrencisi tutuklanmış.

27 Ekim; Merkezefendi Belediye Başkanı Şeniz Doğan gözaltına alınmış. Gene 27 Ekimde çıkan bir haber DİSK-AR raporunda geniş tanımlı işsiz sayısının 12,7 milyona ulaştığı ortaya çıkmış.

28 Ekim; "tövbe hesabı"nda biriken paralar açıklanmış. Buna göre, Astor Enerji ortakları 5 milyar lira vermiş; eski AK PARTİ Genel Başkan Yardımcısı Fatma Betül Sayan Kaya ve eşi anapara dışındaki kazançlarını iade etmiş. Aynı gün Sözcü Radyonun RTÜK tarafından durdurulduğunu görmekteyiz.

30 Ekim; Kemal Akkaya ve Enver Çevik'in mal varlıklarına tedbir konulduğunu görüyoruz ve BDDK, Şahap Kavcıoğlu hakkında iddiaları şiddetle reddetmiş.

1 Kasım; fon soruşturmasını ve iddia edilen siyasi bağlantıları araştıran gazeteci Yiğit Uzun, İzmir'deki evine düzenlenen operasyonla gözaltına alınmış.

3 Kasım; Borsa İstanbul Genel Müdürü Korkmaz Enes Ergun tutuklanmış ve o gün Mecliste bütün partiler fon ve borsa araştırma önergesi vermişti; bunların hepsi tek tek reddedilmiş.

5 Kasım; eski Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Betül Sayan Kaya ve eşi İlyas Kaya ve eski SPK Başkanı İbrahim Ömer Gönül, fon soruşturması kapsamında 5 Kasımda yeniden ifade vermek üzere İstanbul Adliyesine gelmişler. Afyonkarahisar İhsaniye'de bir seri katil bir gün içerisinde 8 kişiyi öldürmüş. Aynı gün Türkiye-Pakistan ve Suudi Arabistan arasında Mekke Anlaşması onaylanmış; Merkez Bankası rezervlerinin haftalık verilerde 4,1 milyar dolar azaldığı bildirilmiş.

Fatma Betül Sayan Kaya tutuklanmış 6 Kasımda. SPK Başkanı İbrahim Ömer Gönül ve Fatma Betül Sayan Kaya'nın eşi de ellerini kollarını sallayarak çıkmışlar. Aynı gün Gaziosmanpaşa Belediye Başkanı Hakan Bahçetepe ev hapsiyle tahliye edilmiş, on yedi ay sonra, neden tahliye edilmiş? Çünkü elde yeterli delil yokmuş ve bu insan on yedi ay boyunca tutuklu kalmış ve ev hapsi... Şimdi, Hakan Bahçetepe'ninki tabii ki ev hapsi, bakıyorsunuz, daha sonrasında, işte Fatma Betül Sayan Kaya, o da çıkartıldı ama o şu anda villada hapiste. Bu memlekette 19 kişi öldü bir patlamada patronu şu anda yalı hapsinde. SPK eski Başkan Vekili Enver Usca tutuklanmış. Tera Holding İdari İşler Direktörü Ümit Sincanlı tutuklanmış. Van'da feci trafik kazası, 9 kişi hayatını kaybetmiş.

8 Kasım; BDDK Daire Başkanı tutuklanmış.

9 Kasım; Aliağa'da demir çelik fabrikasında patlama, 16 kişi hayatını kaybetmiş. Aynı gün COP31 Antalya'da başlamış. Erdoğan o gün demiş ki: "Fon soruşturmasında taviz verilmeyecek."

10 Kasım; HABAŞ fabrikasındaki patlamada can kaybı 19'a yükseldi. Aynı gün Ahmet Şık'ın eşi Yonca Verdioğlu Şık gözaltına alındı, serbest bırakıldı. Gazeteci İsmail Saymaz'ın ev hapsi kaldırıldı. Halk TV soruşturmasında ikinci dalga operasyon yapıldı. İş Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin açıklamalarına göre Ekim 2026'da en az 193 kişi, işçi öldü. Borsa İstanbul günü yüzde 2,83 kayıpla kapattı. BDDK Başkanı Şahap Kavcıoğlu görevinden affını istedi. Gene tutuklamalar var. Gazeteci Ali Tarakcı tahliye edilmiş bu arada. Adalet ve Kalkınma Partisine topuklayan Özlem Çerçioğlu yolsuzluk davasından beraat etmiş.

12 Kasımda; Malatya'da askerî helikopter kazası, 4 asker şehit olmuş. Aynı gün Millî Eğitim Bakanlığı ihalelerinde 600 milyon liralık vurgun ortaya çıkmış. Merkez Bankası 2026 yıl sonu enflasyon tahminini yükseltmiş. Medyascope muhabiri Fırat Fıstık hapis cezası almış. HABAŞ fabrikası işçileri eylem yapmış, gözaltılar yaşanmış ve İSİG Meclisi HABAŞ işletmelerinde en az 45 kişinin bugüne kadar hayatını kaybettiğini söylemiş.

17 Kasımda; Sözcü TV'ye TMSF kayyum atamış. Aynı gün Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Can Atalay kararı, derhâl serbest bırakılmalı, Can Atalay hâlâ şu anda Silivri'de. POLSAN ve Tera Yatırım hakkındaki bağlantı ortaya çıkmış. Polis intiharları aynı gün, burada, Komisyonda dile getirilmiş ve 2026 yılında 62 polisin intihar ettiğini öğrenmiş olduk. Cumhuriyet Halk Partisi kurultay davasında Ekrem İmamoğlu dâhil 9 kişiye hapis cezası verilmiş ancak Adalet ve Kalkınma Partisine geçen Cemil Tugay aynı suçlamalardan beraat etmiş. Fon soruşturmasında Şahap Kavcıoğlu hakkında soruşturma izni talep edilmiş, nihayet. Fon soruşturmasında Mustafa Yazıcı ifadeye çağrılmış.

19 Kasım; Danıştay Ekrem İmamoğlu'nun diploma iptaline ilişkin temyiz başvurusunu reddetmiş. Gazeteci İsmail Arı bu arada beraat etmiş ve tahliye edilmiş. Millî irade gaspı devam ediyor 19 Kasımda, 9 belediye başkanı Adalet ve Kalkınma Partisine geçmiş. Bu arada, zeytin dalda kalmış, üzüm dalda kalmış, elmalar yere silkelenmiş, limon 1 lira olmuş, üretici iflas etmiş. Türk Telekom çalışanlarının vakıf birlikleri için 212 milyon liralık fon iddiasından bahsediliyor.

22 Kasım; COP31'de Antalya Mutabakatı üzerinde uzlaşma sağlanamadı. Murat Kurum bu toplantıya damga vurdu, Ganalı Bakandan özür dilemek zorunda kaldı.

Tüm bunlar yaşanırken memlekette yandaş kanallar neyi tartışmaktaydı? İstanbul Sarıyer'de görülen bir aslanı tartışmaktaydı, çok şükür, daha sonra aslan olmadığı ortaya çıktı.

Ve 24 Kasım; tutuklanmasının üzerinden on dört gün sonra Fatma Betül Sayan Kaya ev hapsiyle daha doğrusu villa hapsiyle tahliye edildi. Aynı gün AK PARTİ Genel Başkan Yardımcısı Hayati Yazıcı görevlerinden istifa etti. Bir ay içinde 2'nci helikopter kazası, Eskişehir'de askerî helikopter kazası, 5 asker şehit oldu. HGS vurgunu, bu HGS vurgununun altından da bakan evlatları çıktı. Merkez Bankası net rezervleri iki buçuk yılın en düşük seviyesine indi. Eski BDDK Başkanı Şahap Kavcıoğlu hakkında soruşturma izni nihayet verildi ve bugün Bulls Yönetim Kurulu Başkanı 3'üncü kez serbest bırakıldı Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım ve sabahleyin gazeteciler Ece Güner ve Deniz Bayramoğlu hakkında gözaltı kararı verildi. Bu arada, Şaban Sevinç ve Mustafa Balcı da kırk dokuz gün sonra tahliye edildi. Son otuz sekiz günün özeti hiç mi doğru bir şey olmadı, hiç mi iyi bir şey olmadı? Oldu tabii. Ülkemizde fon vurgunundan sonra masumiyet karinesi olduğunu öğrendik. Başka ne oldu? Mesela Türkiye'de yaşayanların lekelenmeme hakkı varmış, bunu da fon vurgunu soruşturmasından sonra gördük. Başka? Dün Adalet Bakanından öğrendik ki, tutuklama istisnai bir tedbirmiş, tutuklama için delil gerekirmiş. Normal bir ülkenin beş yılda yaşayacağı olayları, normal bir ülkede yaşanmaması gereken olayları otuz sekiz günde yaşamışız, tam bir cinnet hâli söz konusu. Bu ülke tükeniyor, iktidarınız bu ülkeyi tüketiyor. Artık, bu ülkenin hiçbir sorununu çözemezsiniz çünkü artık, bu ülkenin en büyük sorunu sizin iktidarınız hâline geldi.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Evet, Sayın Kaya...

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli bürokratlar ve kıymetli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2027 bütçe görüşmelerinin açılışını sizinle yapmıştık ve bugün son günümüz, Cumhurbaşkanlığı bütçesini görüşürken de yine birlikteyiz. Bir ayın sonunda ilk gün yönelttiğimiz eleştirileri pekiştiren bir tabloyla karşı karşıyayız. Siz bu bütçeyi kamuoyuna "dayanıklılık, refah ve dönüşüm bütçesi" olarak sundunuz, keşke dediğiniz gibi olsaydı. Ne yazık ki bu bütçe, sermayenin, faizin ve Külliye'nin bütçesi. Bütçe, Meclisin yani halkın seçtiği temsilcilerin bütçe yapma hakkını elinden aldığı gibi, yurttaşların sesini duymadan, taleplerini görmeden, toplumsal sorunlara çözüm üretme kapasitesinden yoksun bir şekilde hazırlanmış.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, 2027'de toplanacak her 100 liralık verginin yaklaşık 20 lirası faize gidecek. Peki, faize giden bu devasa tutar kimin hakkından gidiyor? Bütçeden faize neredeyse 4 trilyon lira ayrılırken, temel, orta ve yükseköğretim programlarının toplamına yalnızca 2,91 trilyon lira, tedavi edici ve koruyucu sağlık hizmetlerinin toplamına 2,13 trilyon lira ayrılmış. Faiz ödemesi, sağlığa ayrılan kaynağın neredeyse 2 katı. Yoksullukla mücadele ve sosyal yardımlaşma programına ayrılan 833 milyar liranın ise neredeyse 5 katı faize gidiyor. Çiftçinin mazotuna, gübresine destek yok. Eğitime ve sağlığa personel gideri hariç yatırım bütçesi yok. "Okullarda çocuklara bir öğün ücretsiz yemek ve temiz su verelim." diyoruz ama buna bütçe yok ama sermayeye gelince vergi aflarıyla, teşvik paketleriyle oldukça bonkör bir tutum sergilenmiş.

Gelelim Cumhurbaşkanlığı bütçesine. Şimdi, bağlı kurumların bütçeleriyle birlikte 346,55 milyar lira, büyük bir miktara tekabül ediyor. Bu toplama Varlık Fonu, TMSF ve Savunma Sanayii Destekleme Fonu gibi bütçe dışı fonlar dâhil bile değil. Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine konulan 547,47 milyar liralık ödeneğin çok büyük bir bölümü yedek ödenek, bu yedek ödenekle kaynaklar denetimden yoksun yani canınız nerede isterse hangi kuruma isterse oraya aktarılıyor, en azından biz göremiyoruz.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği bütçesinde mal ve hizmet alımlarına 15 milyardan fazla ödenek ayrılmış. Ahlat Köşkü'ne 100 milyonlar harcanmış; saray, köşk maliyeti, milyarları aşmış, taşıtlar hesabı 6,85 milyar liraya çıkmış; sarayın koruma giderleri de bunun içinde değil, Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesi altında.

Şimdi, Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesine gelelim. Her senenin tartışma konusu, Diyanete 2027 yılı için 229,06 milyar lira ödenek teklif ediyorsunuz. Kurumun harcamaları kontrolsüzce büyüyor. Nitekim, 2026 yılının ilk yedi ayında Diyanet tek başına 105,1 milyar lira harcamış; bu, günde 500 milyon 945 bin lira harcamak demek, günde yarım milyar lira harcayan bir kurumdan bahsediyoruz.

Şimdi, sarayın itibar bütçesi, tamam. Diyanet sarayla niye yarışıyor gerçekten anlamak mümkün değil, mütevazı olması gereken bir kurum.

Peki, bu bütçe nereye harcanıyor diye bakalım. Tasarruf genelgelerine rağmen lüks otellerde yapılan toplantılara, Denizli'de 120 kişilik hac büro semineri lüks otellerde yapılıyor, Kızılcahamam'daki beş yıldızlı otelde kafile başkanları toplantısına 10 milyon lira, değerlendirme toplantısına günlük 1 milyon lira aktarılıyor. Şimdi, yolluk giderleri 2026'nın ilk yarısında yüzde 52 artmış, TÜİK'i falan bırakın gerçek enflasyonu Diyanetin harcama kalemlerine bakarak hesaplayabiliriz. Diyanet İşleri Başkanı on ayda 15 yurt dışı seyahatine çıkmış, heyetlerle dünyayı gezmiş. Şimdi, israf onunla da bitmiyor, her gün başka bir skandal haberle gazetelerde Diyaneti okuyoruz. Ankara'da servis taşımacılığına 104 milyon lira sözleşme imzalanmış, sahte diplomayla müftüler, imamlar atanmış, Diyanetin yurt dışı teşkilatı hatipte bağışların eğlence mekânlarında harcandığı iddiası Meclis tutanaklarına girmiş, Mekke sorumlusunun 100 binlerce dolarlık rüşvet görüntüleri, para sayma videoları ortalığa saçılmış. Şimdi, Gazze için toplanan bağış ve zekat paralarının fon krizinde yüzde 48 zarara uğratıldığı var bir de yani var da var ama ne yok? Denetim yok, 20 iç denetim kadrosundan sadece 3'ü dolu.

Şimdi, bir de tabii toplum mühendisliği, ideolojik mühendislik. Kadınların yaşam tarzını, giyimini, doğurganlığını hedef alan hutbelerle ahlak bekçiliğine soyunmuş. İdeolojik mühendisliği, israfı, şatafatı asla kabul etmiyoruz Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, vallahi Allah da kabul etmez yani bu kabul edilemez.

Şimdi, tam da bu noktada bütçe hakkının ve devlet harcamalarının kalbinde duran en temel meseleye barışa, demokratikleşmeye ve kadınların bu süreçteki tarihsel rolüne değinmek istiyorum. Bunu 1.325 no.lu karardan bahsederek buraya geleceğim. Birleşmiş Milletler 1.325 sayılı Güvenlik Konseyi Kararı kadın hakları, barış ve güvenlik konulu bir karar. Silahlı çatışmaların kadınlar ve kız çocukları üzerindeki etkileri, kadınların barışın sağlanmasındaki rolü, barış ve çatışma çözme süreçlerinin toplumsal cinsiyet boyutlarına dikkat çekerek kadınların çatışmaların önlenmesi, yönetilmesi ve çözülmesiyle ilgili ulusal, bölgesel ve uluslararası kurum ve mekanizmalarda tüm karar alma süreçlerinde yer almasını sağlamayı amaçlayan bir genelge. 2000 yılında oy birliğiyle imzalanmış, kabul edilmiş bu karar kadın hakları alanında sivil toplum örgütlerinin ısrarıyla, çalışmasıyla kabul edilmiş ve bu kararın en önemli özelliği de bu olarak kabul ediliyor. Şimdi, bu kararın devletler açısından bağlayıcılığı yok, bir tavsiye kararı ama uygulanması önemli, hükûmetler tarafından bir ulusal eylem planı hazırlanmış olması gerekiyor uygulanması için. Türkiye her ne kadar BMGK'nin 1.325 no.lu kararını imzalamış olsa da bu kararın uygulanması için hâlihazırda bir adım atmış ve eylem planı hazırlamış değil.

Şimdi, geçtiğimiz günlerde farklı kadın ve sivil toplum örgütleri ve kurumlardan oluşan siyasi yapılardan yaklaşık 100 kadın İstanbul'da bir araya gelerek Kadın Barış İzleme ve Takip Komisyonu kuruluşunu ilan etti. Kadınlar yürütülen sürece dair çok haklı ve tarihsel bir soru soruyorlar: Nasıl bir barış? Hem dünyadaki çatışma çözüm örneklerinden hem de bu coğrafyada bizzat yaşayarak öğrendiğimiz inkâr edilemez bir hakikat var Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Kadınlar savaşı, militarizmi ve çatışmayı erkeklerden çok farklı yaşıyor. Kadınlar savaşı cezaevlerinde yaşıyor, savaşın ve güvenlikçi politikaların derinleştirdiği yoksulluğu daha derin yaşıyor, katmerlenen erkek şiddetini, güvencesiz emek sömürüsünü, göç yollarında ve tahrip olan yaşam alanlarında daha derin bir

şekilde yaşıyorlar. Sonra ne oluyor; barış süreçleri başlandığında kadınların bu deneyimleri, acıları, ızdırapları masa başında görünmez kılınıyor. Kadınlar erkek egemen aklın her türlü tahakküm ve eşitsizlik biçiminin barış masasında yeniden üretileceğini ve pekiştirileceğini çok iyi biliyorlar. İşte, bu yüzden kadınların barış ve demokratikleşme süreçlerine bağımsız bir güç olarak dâhil olması, karar mekanizmalarında eşit söz ve yetki sahibi olması barışın niteliğini, kalıcılığını belirleyen kurucu bir zorunluluk. Pozitif barış, geçmişle yüzleşerek hakikati açığa çıkarmakla, adaleti tesis etmekle, şiddetin tekrarlanmasını önleyecek mekanizmaları oluşturmakla ve toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamakla mümkün olacaktır. Kadın barış izleme ve takip komisyonu, "Mecliste kabul edilen çerçeve yasanın uygulanması, Millî Dayanışma Komisyonu raporundaki önerilerin hayata geçirilmesi ve Kürt sorununun demokratik çözümü için atılacak her yasal ve siyasal adım kadınların bağımsız denetimi ve katılımıyla yürütülmelidir." diyor. Kadınlar "En zor zamanlarda olduğu gibi bugün de barışın öznesiyiz." diyerek süreci izleme, hesap sorma ve sözünü söyleme iradesini ortaya koyarak bizlere, sizlere sorumluluklarımızı hatırlatıyorlar Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Neden kadınlarla birlikte Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1325 sayılı Genelge'si doğrultusunda ulusal eylem planı hazırlamayalım? Yani, bu gerçekten mümkün, bu konuyla ilgili önerimizi yapmış olmak isterim. Gerçek bir halk bütçesi, silahların yerine toplumsal barışı, şatafat yerine sosyal adaleti, ayrımcılık yerine eşit yurttaşlığı ve ana dilinde kamusal yaşamı merkezine alan bir iradeyle mümkündür.

Sizleri saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Özlale...

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Cumhurbaşkanlığımızın kıymetli bürokratları, basınımızın, Meclisimizin emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu bütçenin son günü. Son günde devamlı bu tartışmalar olurken şu bir ay içerisinde devamlı AK PARTİ'li arkadaşlardan bize, eleştirilerimize gelen cevap şuydu: "Devletin kurumlarına güvenin, yerli ve millî olun." Ben de son bir ay içerisinde, sadece son bir ay içerisinde ortaya çıkan bulgularla bu devletin kurumlarına nasıl güvenelim, size sormak istiyorum.

Fiyat istikrarını sağlayan Merkez Bankasından başlayalım. Merkez Bankasının 3 Başkan Yardımcısı tutuklu; Emrah Şener Bankalararası Kart Merkezindeki yolsuzluktan dolayı tutuklu, Erkan Kilimci Teradan dolayı tutuklu, Taha Çakmak da yine Türkiye Sigorta AŞ'den dolayı tutuklu. Ben bu 3 Başkan Yardımcısının yolsuzluktan tutuklandığı, Başkanının da daha sonrasında -BDDK'ye geldikten sonra- açığa alındığı Merkez Bankasına nasıl güveneyim? Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu... Şahap Kavcıoğlu... Ben Şahap Kavcıoğlu'na, bu verdiği lisanslardan sonra Şahap Kavcıoğlu'nun yıllar yılı yönettiği BDDK'ye nasıl güveneyim? Başkan Yardımcılarından biri Taha Çakmak'tı, Taha Çakmak bu fon vurgununun tam ortasındaki isimdi. Aylardan beri söylüyoruz, hiçbir şey yapılmadı. Şimdi, söyleyin, ben bu Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna nasıl güveneyim? Diyeceksiniz ki: "Devlet Denetleme Kurulumuz var." Eyvallah, Devlet Denetleme Kurulunun bir önceki Başkanını hatırlayalım: Yunus Arıncı. Yunus Arıncı kim? Yolsuzluktan dolayı şu anda tutuklandı. Öyle değil mi? TAKASBANK AŞ Genel Müdürüydü. Ben Yunus Arıncı'nın yıllar yılı yönettiği, başında olduğu Devlet Denetleme Kuruluna nasıl güveneyim? Bu Yunus Arıncı TAKASBANK AŞ'deyken Merkezî Kayıt Kuruluşuna Emre Tezmen'i önermiş kişi. Ona da o zaman itiraz etmiştik, sizler hiçbir şey yapmadınız. Şimdi, söyleyiniz, ben Devlet Denetleme Kuruluna nasıl güveneyim? Şimdiki Başkan Sayın Salih Tanrıkulu, Borsa İstanbulun Yönetim Kurulu Başkan Vekiliydi bu fon vurgununa kadar. Piyasada bu kadar manipülasyon varken, hisse senetlerinde bu kadar fazla sıçrama varken Yönetim Kurulu Başkan Vekili olarak oturduğu yerde bu piyasa manipülasyonunu, hisse senedindeki bu olan biteni görmeyen bir Devlet Denetleme Kurulu Başkanına ben nasıl güveneyim?

Devam ediyorum. GÜBRETAŞ... Eski Genel Müdürü Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı. Öyle değil mi? GÜBRETAŞ 2019-2020'de hisse senetlerindeki manipülasyondan dolayı ciddi anlamda işlem cezası aldı. GÜBRETAŞ'ın o zamanki Genel Müdürü şimdiki Tarım ve Orman Bakanıydı. GÜBRETAŞ'ın o zamanki Yönetim Kurulu üyelerine bakın, eski Tarım ve Orman Bakanı, şimdi de Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı. Şimdi, ben bu bürokratların yönettiği Tarım ve Orman Bakanlığına nasıl güveneyim? Türkiye Sigorta... Devletin bütün kurumlarının sigortasını yaptırdığı, Türkiye'de sigortacılık sektörünün amiral gemisi. Türkiye Sigorta AŞ'nin bütün üst düzey yöneticileri ya tutuklandı ya açığa alındı. Başındaki kişi Taha Çakmak, sigortacılık sektörüne âdeta dinamit koydu, Terayla beraber iş birliği yaptı, milyarlarca liralık zarara uğrattı. Ben şimdi Türkiye Sigorta AŞ'ye nasıl güveneyim?

Varlık Fonu... Hepimizin Fonu, buradaki herkesin hissedarı olduğu bir Fon. Varlık Fonunun içerisinde Ziraat Bankası var, Ziraat Bankasının içerisinde de 2 tane fon var: ZJI ve ZJB. Bunların Tera ve Türkiye Sigortayla beraber yolsuzluğun içine karıştığı herkes tarafından malum, biz bunları kanıtı, ispatlı belgelendirdik. Şimdi, çiftçilere kolay kredi versin, çiftçinin sorununu çözsün diye kurduğumuz Ziraat Bankasının bulaştığı bu işlerden sonra Ziraat Bankasına ben nasıl güveneyim?

Geliyoruz Varlık Fonuna. Başındaki kişi kim? Sayın Cumhurbaşkanı. Başkan Vekili kim? Erişah Arıcan. Erişah Arıcan kim? Bütün bu Borsa İstanbulda, bütün bu hisse manipülasyonu olurken Yönetim Kurulu Başkan Vekili. Erişah Arıcan'ın yönetim kurulu üyesi ya da başkanı olduğu bir devlet kurumuna Allah aşkına söyleyin Sayın Cevdet Yılmaz, ben nasıl güveneyim?

Devam ediyoruz, E-Data diye bir şirket var, bu fon vurgununda tekrardan karşımıza çıktı. E-Data'yı bundan bir buçuk sene önce 2 devlet bürokratı aldı, Ali Göl'le beraber 2 devlet bürokrat aldı. Devlet bürokratlarının birisinin ismi Osman Arıkan Nacar, öbürünün adı İsmet Köksal. İsmet Köksal kim? Türkiye İŞKUR'un eski Müdürü. Osman Arıkan Nacar kim? Tıbbi Cihaz Kurumu Genel Müdürü. Bu 2 bürokrat 5'er milyon dolar verip bir şirketin hissesinin yüzde 20'şerini topladılar. Allah aşkına söyleyin şimdi, ben

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, Türkiye İŞKUR'a nasıl güveneyim? Buradaki bürokratlar 5'er milyon dolara hisse manipülasyonu yapmak için hisse alıyorlar, İsmet Köksal hâlâ serbest, Osman Arıkan Nacar'ın akıbeti belli değil ve siz bizden bu bakanlara, bu bakanların bürokratlarına güvenmemizi istiyorsunuz, söyleyin, nasıl güvenelim?

Devam edelim, Vakıf Katılım... Vakıf Katılımın bölge müdürlerinden birisi bildiğimiz kadarıyla gözaltına alındı ve tutuklandı. Kendisinin bu fonlarda 5 milyara yakın parası olduğu söyleniyor. Siz de araştırırsınız, ben ismini size bundan sonra veririm. Şimdi söyleyin Allah aşkına, Kültür ve Turizm Bakanlığının içerisinde ben Vakıf Katılıma nasıl güveneyim? Onun içerisinde Yunus Emre Enstitüsü var. Yunus Emre Enstitüsü çok değil, birkaç sene önce 630 milyon liralık fatura yolsuzluğuna bulaştı. Kültür ve Turizm Bakanı zaten Kartalkaya faciasından dolayı eli kanlı, herhangi bir şekilde ne özür diledi ne sorumluluk aldı. Ben bu ülkenin Kültür ve Turizm Bakanlığına nasıl güveneyim? Ya, bunları bize söylüyorsunuz, ondan sonra diyorsunuz ki: "Devletin kurumlarına güvenmeye devam edin." Bana bir tane kurum söyleyin içinde bu fon vurgununda herhangi bir şekilde bir kişinin ismi geçmesin. Ben bu devletin kurumlarına nasıl güveneyim? Bir de arkadaşlar, AK PARTİ'li arkadaşlar bize söylüyorlar "Yerli ve millî değilsiniz." Tamam, o zaman ben de size bir anekdot anlatayım, cumhuriyet başsavcılığının ifadelerindendir. Muhammed Yarız ve Serdar Turhan -Serdar Beyi tanıyorsunuz, Muhammed Yarız'ı tanıyıp tanımadığını bilmiyorsunuz- bu arkadaşlar özel jetlerle beraber devletin bürokratlarını, bakanlarını, iş insanlarını özel jetlerle beraber umreye götürüyor. Burada birçok mütedeyyin insan umreye gitmek için sıraya giriyor, yatırımlarını biriktiriyorlar ve umreye gitmek onlar için bir hayalken her sene sıra bekliyorlar, bu arkadaşlar özel jetlerle beraber VIP servisle bu ülkenin bürokratlarını -biraz önce söylediğim bürokratlar da buna dâhil- umreye götürüyorlar. Peki, bu çok muhafazakâr arkadaşlar ne yapmışlar Sayın Cevdet Yılmaz? Söyleyeyim, cumhuriyet başsavcılığında var, Dünyada siyonizmin baş finansörü Rothschild'de hesap açmışlar, yerli ve millî Türk Hava Yolları hissesini oraya virmanlamışlar. 25 milyon lot Türk Hava Yolları hissesini oraya virmanlamışlar, başsavcılığın kendi tutanağıdır. Biz mi yerli ve millîyiz, siz mi yerli ve millîsiniz? Siz bu insanları korudunuz, kolladınız -sizi demiyorum- bu iktidar, bu anlayış bu insanları yani insanların dinî duygularını istismar eden, umreye VIP servis kaldırırken öbür taraftan da Rothschild'e hesap açıp bu ülkenin millî değerlerini, hisselerini, oraya virmanlayan insanları korudu, kolladı. Allah aşkına söyleyin, bu devlete ben nasıl güveneyim, bu devletin kurumlarına nasıl güveneyim? AK PARTİ'li arkadaşlardan ricamdır, bir daha bize "Yerli ve millî değilsiniz." derken bu anekdotu hatırlayın.

Şimdi, Yeni Partiye geliyorum, bu parti 800 bin kişinin verdiği bağışlarla 700 milyon topladı. Sizin Fatma Betül Sayan Kaya -on dokuz gün içeride yatan- onun 3 katı 2,2 milyar haksız kazanç sağlayıp bu ülkeyi zarara uğrattı, şimdi evinde kızıyla beraber vakit geçiriyor. Bundan sonra bize "Yerli ve millî değilsiniz." derken bu 2 tane anekdotu hatırlayın, Yeni Partiyi suçlarken biraz daha özenli olun diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Tanhan.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli bürokratlar, değerli milletvekilleri, basın emekçileri, Meclis çalışanları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, sunuşunuzda dikkat çekici bir husus var açıkçası, devletin güvenlik, savunma, iletişim, diplomasi ve kurumsal faaliyetlerini çok ayrıntılı anlattınız hatta neredeyse tüm sunumunuzu onun üzerine yaptınız fakat anlatmadığınız birkaç husus var, onları da biz ifade edelim. En azından belki bundan sonraki sunuşlarda bu husus dikkate alınır. Örneğin, vatandaşın günlük hayatını doğrudan ilgilendiren birçok konuya ya hiç değinmediniz ya da es geçtiniz. Somut bütçe hedefini açıklamadınız vatandaş için söylüyorum bunu tabii ki. Kamuoyunun beklediği, özellikle sizden beklediği birkaç husus var, onları ben size söyleyeyim: Emeklilerin aylıklarının iyileştirilmesi konusunda ne olacak? Daha önce de ifade ettiniz, bir çalışmanızın olduğunu söylediniz ama somut bir şey yok. Çalışanların alım gücünü artıracak somut politikalarınız nelerdir? Yoksullukla mücadele için neler yapacaksınız? İşsizlikle mücadelede ne yapıyorsunuz? Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması için neler yapacaksınız? Sağlık için söyleyeyim: Hastane kapasitelerini artıracak mısınız? Randevu sorununu çözecek misiniz? Sağlık personeli ihtiyacını karşılayacak mısınız? Barınma krizi için yine, barınma krizini, bunu nasıl çözeceksiniz? Fahiş kiralarla ilgili bir çalışmanız var mı Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı? Mesela, örneğin GAP'ı ne zaman bitireceksiniz? Belki Cumhuriyet tarihinin en büyük projesi ama aynı en büyüklükte yani enlere giren bir proje; bitmiyor bir türlü. Bölgeler arası eşitsizlikleri gidermek için neler yapıyorsunuz, neler yaptınız geçen yıla göre? Yine tarımsal kalkınma için neler vadediyorsunuz? İklim kriziyle ilgili öngörünüz, önerileriniz neler? Çünkü geçen yılki sunumda burada suyla ilgili bir problem vardı ve siz bu konuda sizin başkanlığınızda bir heyetin oluştuğunu, bir kurulun oluştuğunu ifade ettiniz ama iklimle ilgili bir durumunuz söz konusu değil yani en azından sunumda görmedik. Yargı bağımsızlığı, adalete erişim, bağımsız hâkim ve savcı sorunu, adalet hizmetlerinin iyileştirilmesi, bunlar bu sunumda olmayan; belki de en önemlisi demokrasi. Demokrasinin içselleştirilmesi evrensel hukuk ilkelerinin hayata geçirilmesi noktasında hiçbir şey duymadık Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Bir örnek yani bu son günlerde bu ülkede yaşanan ve sıkça ifade eden bağımlılıkla mücadele takviminiz yok. Bahis ve sanal bahisle ilgili intiharlar artmış, buna ilişkin bir öneriniz, bir önermeniz veya bir projeniz var mı? Yine, Strateji ve Bütçe Başkanlığına 547,47 milyar öngörülmüş sunumda, bunun 541,64 milyar TL'si yedek ödenek olarak ayrılmış yani ödeneğin yüzde 99'una tekabül ediyor. Örneğin, konuşmalarınızda şunu da ifade ettiniz: "Açık bütçe anketinde, şeffaflıkta iyi uygulamalar arasında gösterilmişiz." Peki, bu soruyu sormak gerekmiyor mu? Yüzde 99'u yedek ödenek olarak ayrılmış bir Strateji ve Bütçe Başkanlığının bütçesini nerede kullanacaksınız? Bu şeffaflık olmuyor mu ya da burada neden şeffaf değilsiniz?

Bir diğer husus da barış ve demokrasi konusunda sunumunuzu eksik bulduğumuzu ifade edelim. Bu konuda biraz daha açıklayıcı olmanızı bekliyorduk açıkçası. Millî Dayanışma ve Bütünleşme Koordinasyon Kurulunun çalışmalarına değindiniz ancak hiçbir şey somutlaştırmadınız Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Örneğin, barış sürecinin toplumsal ve ekonomik maliyetini ifade etmediniz. Demokratikleşme takvimi yok, hukuk reformlarının takvimi yok; bunlar neden yok mesela? Bütçenizde toplumsal dayanışmayı ve uzlaşmayı güçlendirecek bir başlık ve bir pay da yok. Yani bütçeden buraya bir pay da ayırmadınız ne yazık ki. Sunumunuzda barışı destekleme faaliyetleri çerçevesinde 13 milyar 243 milyon lira aktarıldığını ifade ettiniz. Geçen yıl da bu soruyu sordum peki, iç barışın tesisi ve toplumsallaşması için bu barışı destekleme faaliyeti çerçevesinde bir bütçeniz var mı? Yani bu iç barış diyelim, iç hukuk diyelim ya da bu var olan, devam eden...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Siyaseti, bütün işlerimizi...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Ben size cevap veririm Orhan Bey.

Var olan sürece ilişkin en azından buradan bir pay ayırmayı düşünüyor musunuz? Yoksa sadece bu yurt dışındaki barışı destekleme politikalarına ilişkin bir başlık mı, bir bütçe mi?

Yine, insan haklarının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine dair bir projeniz yok. Yine, özgürlükleriyle ilgili bir sunumunuz yok. Bölgeler arası eşitsizlikleri ve bölgesel kalkınma ve yıllardır var olan yasaklardan dolayı meydana gelen, özellikle köy boşaltmaları, mera yasakları gibi bu etkilenen bölgelerin ekonomik rehabilitasyona ilişkin bir öngörünüz, bir öneriniz yok. Bu konuda çalışmalarınız var mı? Biz soralım. Bir bütün olarak şu soru ortaya çıkmakta Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, devletin bütçesinde kurumların geleceğine dair her şey var da yurttaşın geleceği nerede, neden yurttaşın geleceği Cumhurbaşkanlığı bütçesinde yer almayacak?

Bir diğer husus da bu İletişim Başkanlığına dikkat çekmek istiyorum. Gerçekten İletişim Başkanlığı mı, iletişimsizliği yerleştirme başkanlığı mı bilmiyorum, birazdan değerlendireceğiz. Şimdi "kamu diplomasisi ve halkı bilgilendirme" adı altında yürütülen faaliyetler bugün iktidarın siyasi propaganda harcamalarına veya yandaş, kendine yakın medyaların düzenini finanse etmeye dönüşmüş; eleştirel gazetecilerin basın kartları keyfî bir biçimde iptal ediliyor. Anadolu Ajansına aktarılan kaynakların nasıl harcandığına dair denetimde hiçbir durum, nasıl denetlendiği ifade edilmiyor.

Yine, kurulan Dezenformasyonla Mücadele Merkezi ise hakikati savunmak yerine iktidarın çıkarlarını kollayan bir kurum olarak çalışmış âdeta. Öyle ki İngiliz ekonomi dergisinin Türkiye'deki fon krizine ve portföy yöneticilerinin siyasi olarak kullanıldığına dair analizini bile dezenformasyon ilan ederek bunu yasaklayabiliyor.

Sayın Yılmaz, İletişim Başkanlığının işleyişi, anayasal denetim mekanizmalarını ve yurttaşların kamusal bilgiye erişim hakkını felç ediyor. Milletvekillerinin halk adına sorduğu ve Cumhurbaşkanlığına yönelttiği 1.942 sorudan 185'i tamamen cevapsız bırakılmış. Siz dediniz: "Yüzde 85'ini cevapladık." Ama bu cevapların çoğu "Bizim ilgi alanımızda ya da etki alanımızda olmayan hususlar." deyip cevaplamışsınız. Dolayısıyla, bu yüzde 85'lik durumdan bunun çıkarılması gerektiğini düşünüyorum ya da kanun maddelerinin tekrarından ibaret oluyor bu soru cevapları Sayın Orhan Yegin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Alandan sorun, alandan!

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Meclisin denetim yetkisini gasp eden bu anlayış, CİMER üzerinden de toplumu aslında en kılcal damarlarına kadar gözetleyen bir husus. 2026'da 129 bin olan başvuruyu otoriterleşme virajında 6 milyona yaklaştırarak muhbirliği kamulaştıran bir korku rejimine hizmet ediyor. Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, ifade özgürlüğü ve kamuoyuna erişim hakkı noktasında tablo ise tam anlamıyla bir otoriter tahkimat alanına yaklaşmış, onu andıran bir durum. Bugün Türkiye'de hakikatin izini süren Kürt basınına ve muhalif basına yönelik sansür, erişim engelleri, ceza soruşturmaları ve kayyum müdahaleleri aralıksız devam etmektedir. Mezopotamya Haber Ajansı, JINNEWS, Ajansa Welat, Yeni Yaşam gazetesi, Bianet, Evrensel, Kısa Dalga ve T24 gibi yayın organlarına sistematik erişim engelleri getirilirken 14 Ekim'de Halk TV'ye kayyum atanmış; İletişim Başkanlığının bizzat kendi açıklamalarına göre sadece temmuz ve ağustos aylarında 2.034 dijital medya hesabına erişim engeli getirilmiştir. Bununla da yetinilmemiş, 2026 yılında yapılan yasal düzenlemeyle BTK'nin yetkileri yine yeni kurulan Siber Güvenlik Başkanlığına devredilerek internet içeriklerine erişim engeli mekanizmaları daha da merkezîleştirilmiştir. Siber güvenlik ihtiyacı, haber alma hakkını boğmanın gerekçesi hâline getirilemez. Freedom House'un şeyini söyleyemeyeceğim çünkü çok tekrar edildi.

Yine, Avrupa Komisyonu 2025 Türkiye Raporu'na biraz değinmek istiyorum. Avrupa Komisyonunun 2025 Türkiye Raporu'nda da belirsiz kurallar ve bağımsız denetim eksikliği nedeniyle temel haklara yönelik ağır bir tehdit olarak kayda geçen bu sansür ve gözetim rejimi Türkiye'yi küresel ölçekte utanç verici bir noktaya taşımıştır. Nitekim, Sınır Tanımayan Gazeteciler 2026 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye'nin 4 sıra daha gerileyerek 180 ülke arasında 163'üncü sıraya düştüğünü göstermektedir, ifade etmektedir. Bu vahim bir durum.

Son olarak buradan çok temel bir hakikate, yani bu karanlıktan çıkış yolumuza gelmek istiyorum. Tarihin akışının hızlandığı, bölgemizin yeniden dizayn edilmeye çalışıldığı, krizlerin derinleştiği böylesi bir dönemde akışa karşı kaskatı duranlar, inkâr ve tekçilikte ısrar edenler sürüklenmeye mahkûm olacaktır. Devlet merkezci toplumu apolitize eden, her farklılığı potansiyel düşman ve her muhalefeti düşman yıkıcılığı olarak gören tekçi, ulus devlet zihniyeti miadını doldurmuştur. İnkâr ve baskı siyasetine karşı demokratik cumhuriyeti, tekçiliğe karşı demokratik entegrasyonu, sansüre ve yoksulluğa karşı ise emek, barış ve adalet bütçesini savunuyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın İsmail Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, Sayın Başkanımız, milletvekilleri, kurumlarımızın değerli yöneticileri ve basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum. Cumhurbaşkanlığı ve bağlı kuruluşlar bütçelerinin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Tabii, burada daha önce bu cumhurbaşkanlığı sistemini, biz 16 Nisan 2017 tarihinde bir referandum yaptık ve orada Anayasa'nın 18 maddesini halkımızın kabulüyle beraber değiştirdik ve Cumhurbaşkanlığı sistemine geçtik. Tabii bu sistemi bazı arkadaşlar eleştiriyorlar. Tabii ki mükemmel bir sistem yoktur. Her sistemin artı tarafları ve eksik tarafları da vardır. Daha öncesine kadar biz parlamenter sistemde de milletvekilliği yaptık, hükûmet de olduk ve bu sistemde de yine yönetimdeyiz. Bu sistemin artıları ne derseniz, en önemli artısı istikrar ve burada hükûmeti tamamen vatandaşımız, halkımız kurmaktadır ve halk beş yıllığına yetki vermektedir. Bu yetkiyi de o seçilen kişi de sonuna kadar kullanmaktadır. Şimdi, 80 ile 70 arasındaki dönemlere gittiğiniz zaman hükûmetlerin ömrü aşağı yukarı on dört ay. On dört ayda siz neyi planlayacaksınız, neyi yapacaksınız? Dolayısıyla da hangi vaatlerinizi hayata geçireceksiniz? Tabii ki bu Cumhurbaşkanlığı sisteminde kararlar daha hızlı alınabiliyor. Diğer sistemde tabii ki Bakanlar Kurulundan kararlarının geçmesi gerekiyor ve şunu diyorlar: "İşte, burada Parlamento devre dışı kaldı." Esas parlamenter sistemde Parlamento devre dışı kalıyor. Niye? Zaten hükûmet olabilmek için Parlamentonun çoğunluğunu, Meclisin çoğunluğunu elde etmeniz lazım. Meclisin çoğunluğu da sizde olduğu için sizin zaten denetlenebilmeniz veya gensoruyla düşürülebilmeniz mümkün değil. Zaten gensoruyla kaç tane hükûmet düşmüş? Tarihimizde 2 tane bir şey, o da biri azınlık hükûmeti, biri de olağanüstü durumdan dolayı. Bunlar doğru şeyler değil. Ama bu sistemin şöyle bir alternatifi var: Diyelim ki Cumhurbaşkanı ile Parlamento çoğunluğunun farklı partilerde olduğu, olabilme ihtimalinin olduğu bir sistem. Biz bunu yaşamadık, inşallah da yaşamayız. Tabii ki ne olur, ne kalır, ona bakmak lazım.

Burada, tabii ki şuna bakmak lazım: Şimdi, kötü olmuş veya diyelim ki başarısız olmuş olan şeyleri hep Cumhurbaşkanımıza veya Cumhurbaşkanlığı sistemine atfediyorsunuz ama bunca güzel şeyler yapılmış, işte, aşağı yukarı 24 çeyrektir büyümeler katedilmiş, AK PARTİ iktidarlarında yıllık aşağı yukarı yüzde 5,4 büyüme sağlanmış, millî gelir aşağı yukarı 238 milyar dolardan 1,8 trilyon dolara çıkmış ve fert başına gelir 3.500 dolardan...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bunları gel Kızılay Meydanı'nda anlat.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - İsmail Bey, yıllık 5,4 nerede, ne zaman büyümüşüz?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - ...diğer taraftan bugün aşağı yukarı 20 bin dolarlara çıkmış, bir sürü derslikler yapılmış, savunma sanayisinde bir sürü başarılar sağlanmış ve başarılı olan şeyleri Cumhurbaşkanlığı sistemine veya Cumhurbaşkanımıza atfetmiyorsunuz, dünyada da oluşan bazı ekonomik problemlerden dolayı bizde de yaşanan ekonomik sorunların hepsini Cumhurbaşkanımıza ve Cumhurbaşkanlığı sistemine atfediyorsunuz. Burada tabii ki eksik olan, aksayan yerlerimiz var mıdır? Vardır, bunları mutlaka düzeltmemiz lazım ama bu sistemle bizim yine yolumuza devam ederek siyasi istikrarı sağlamamız lazım. Eğer çoğunluğu elde eden bir parti yoksa parlamenter sistemde gerçekten de hükûmet kurmak zor. Siz diyelim ki daha azınlıktaki partilerin tahakkümü altındasınız...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Şimdi değil misiniz?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - ...ve her an hükûmetinizin yıkılma tehlikesiyle de karşı karşıyasınız. Ciddi adımları, diyelim ki ciddi kararları da almanız mümkün değil.

Bu fon meselesine gelince, tabii ki bu fon meselesi bizi de üzmüştür.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Kıyamam, üzülme.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Burada aşağı yukarı 455 bin kişi bu fona girmiştir, 131 bin fona burada diyelim ki yatırım yapılmıştır, bunlardan 114 tanesi diyelim ki para fonu, diğerleri serbest fondur ve buradaki tabii ki kurumların görevini yapmada eksiklik var mı? Var. Biz bunları daha önce de kanun çıkarırken burada söyledik ve neticede de burada usulsüzlük yapan, yolsuzluk yapan, haksızlık yapanlara bizim herhangi bir korumamız yok ki. Daha önceki dönemde işte BDDK Başkanı burada diyelim ki gelmişti ve şimdi soruşturmaya, kovuşturmaya izin verildi; biz kimseyi korumuyoruz. Dolayısıyla, sanki Cumhurbaşkanımız bunları atadı, sanki Cumhurbaşkanımız bunları bilerek atadı ve bunları bilerek yaptırdı gibi bir algı oluşturmaya çalışıyorsunuz; böyle bir şey yok. İnsanların içinde namusuyla, şerefiyle çalışan bir sürü insan da var. Diyelim ki zafiyetlere düşmüş, karaktersiz, karakteri zayıf olan insanlar da var. Şimdi, ona bakarsanız diğer partilerde zafiyeti olan insanlar yok mu? Bunları sizin genel başkanlarınız atamıyor mu? Atıyor. Ve dolayısıyla da herkese bu şekilde, aynı şekilde...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Çok iddialı konuşma, Fatma Betül'e de "hırsız" diyordunuz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yahu sizin belediyelerde de bir sürü usulsüzlük, yolsuzluk yapanlar var. Benim kendi ilimde Özkan Yalım'ın neler yaptığını ben biliyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, seni sevdiğim için uyarıyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bundan dolayı tamamen Özgür Özel'i suçlayabilir miyim?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Fatma Betül Sayan Kaya'ya "hırsız" diyorsunuz, on dokuz günde çıktı.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sizin Genel Başkanınızı suçlayabilir miyiz?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Çok iddialı konuşuyorsun.
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - İnsanların zafiyeti...
Burada önemli olan şudur arkadaşlar: Burada önemli olan, Hükûmetimiz diyelim ki bu fona bulaşmış olanları, usulsüzlük yapmış olanları yargılıyor mu yargılanmıyor mu?
AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yargılamıyor.
ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Yargılamıyor.
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yargılıyor işte, BDDK Başkanına soruşturmaya izin vermezdi. Bakanlık yapmış birisini hangi tarihte görülmüş kendi hükûmetinin bir bakanını tutukladığı?
ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Yargılamıyor, Fatma Betül...
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ve dolayısıyla da ben bilmiyorum...
GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Fatma Betül Sayan on dokuz gün...
HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Tutuklamadınız. Hangi bakanınız tutuklandı?
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Fatma Betül Sayan -ben bilmiyorum olayın detayını- suçlu mudur yoksa tesadüfen bir iş midir buradan para kazanmış.
TAHSİN OCAKLI (Rize) - Peki bunu bilmiyorsan niye konuşuyorsun?
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Diyelim ki burada bir sürü partilerden insanlar para kazanmış olabilir.
AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Açıklayın isimlerini!
ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Açıklayın!
CAVİT ARI (Antalya) - Açıkla hadi, şimdiye kadar...
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Dolayısıyla da bu işte bakın arkadaşlar, şimdiye kadar biz aşağı yukarı...
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Senin de bir fonun var mı yok mu?
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Aşağı yukarı...
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Fon listesinde adın var mı, yok mu İsmail Bey?
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Benim hiçbir fonla alakam yok.
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Kimlerin var?
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Senin var senin(!)
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Şimdiye kadar arkadaşlar, bu fonda...
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bizim isimlerimiz yok!
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Ne diyeyim yani ya!
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Aşağı yukarı şimdiye kadar bu fonda arkadaşlar, neredeyse 411 bin kişinin alacaklarının tamamı ödenmiş, tamam mı...
ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Ya, yapma gözünü seveyim! Allah aşkına yapma ya! Ya, lütfen ya, ne olur yapma ya!
HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Ödenen para belli ya, yatan para 850 milyar, siz zaten çok iyi biliyorsunuz ya!
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yahu siz bizden, Hükûmetten daha mı iyi biliyorsunuz? Gerçi siz gizli bilgilere sahipsiniz, liste de sizde zaten, liste de zaten siz de, her şeyi siz açıklıyorsunuz.
HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Siz zaten her şeyi çok iyi biliyorsunuz ya(!)
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ve dolayısıyla da 129 milyar TL ödenmiş.
HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - O yüzden her şeyi çok iyi biliyorsunuz(!)
CAVİT ARI (Antalya) - Kaç kişinin alacağı tam olarak ödenmiş İsmail Bey?
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yani burada 820 milyar diye bu addediliyor. Aslında bu, abartılmış bir rakam, olmayan bir rakam, kazanılmış gibi gösterilen bir rakam.
ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Doğru(!)
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Aslında bu, bu kadar büyük şey değil. Hiç olmamasını isteriz.
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Maliye Bakanı söyledi bütçede...
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Peki, diyelim ki Cumhurbaşkanlığı sisteminde oldu bu. Bu, bu sisteme mi bağlı? Sisteme bağlı olsaydı o zaman parlamenter sistemde 21 tane banka battı, daha önce Banker Kastelli olayları oldu.
ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sen de olmadı mı Taşkesenlioğlu?
TAHSİN OCAKLI (Rize) - Hükûmetler değişti, onlar olduğunda o zaman banka battı, şimdi millet battı millet!
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Diyelim ki bunlar, sistemin zafiyetlerinde olabilen olaylar, bunlara karşı gerekli tedbirleri alabilmemiz lazım.
ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Siz de banka batmadı mı?
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Şimdi, arkadaşlar, tabii, bu bütçe içerisinde en önemli kuruluşlardan bir tanesi de savunma sanayisiyle ilgili bütçe. Gerçekten de savunma sanayisinde biz son yıllarda çok önemli adımlar attık ve burada Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinin, önderliğinin çok büyük rolü olduğu gibi, Savunma Sanayii Başkanımızın da çok büyük fonksiyonu var. Bugün aşağı yukarı 4.100 civarında firma bu alanda faaliyet gösteriyorsa veya burada 130 bin kişi çalışıyorsa ve aşağı yukarı

185 ülkeye biz ihracat yapıyorsak ve kendi İHA'larımızı, SİHA'larımızı, HÜRKUŞ'larımızı, HÜRJET'lerimizi, KIZILELMA'mızı, KAAN'ımızı ve MİLGEM'lerimizi ve yine, uzun menzilli füzelerimizi kendimiz yapabiliyorsak arkadaşlar, burada biz önemli bir adım atmışız ve aşağı yukarı dünyada bu alanda söz sahibi olmuş bir ülkeyiz.

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Sıkışınca "İHA, SİHA" sıkışınca "İHA'lar, SİHA"lar.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - "Bunu yapan kimdir?" dediğiniz zaman, o zaman işte Cumhurbaşkanlığı sistemi, işte Sayın Cumhurbaşkanımız değil mi bunları yapan? Ve dolayısıyla da bunları...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ondan öncesinde millî savunmamız yok muydu?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yahu önceden savunmadaki yerlilik ve millîlik oranı yüzde 20'ydi, 83'e çıktı ve diğer taraftan, savunma sanayisindeki yıllık gelir 1,1 milyar dolardı, 25 milyar dolara çıktı.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Askerliği nerede yaptın Sayın Güneş?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - İhracatımız 248 milyon dolardan bugün aşağı yukarı 10 milyar dolara çıktı. Şimdi, baktığınız zaman nereden nereye gelmiş arkadaşlar.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Askerliğini nerede yaptın sen?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ve dünyada İHA'da, SİHA'da 3'üncü olmuşuz, savunma sanayisinde 11'inci olmuşuz. Bunların hepsi başarı değil mi?

Diğer taraftan, burada tabii ki bir diğer...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Mahmut Bey, bunu da sormazsın ya!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Abi, anladım da o askerliğini nerede yapmış? "Savunma yok." diyor!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - ...bir diğer önemli konu da bu arkadaşlar burada: "Bütçe stratejilerinin işte, 546 milyar TL'lik yatırım bütçesinin önemli bir kısmı şey ödeneği ve görülmüyor." dediler.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sen uzun dönem mi yaptın, kısa dönem mi yaptın? Paralı mı yaptın, parasız mı?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Mahmut Bey...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bu doğru değil arkadaşlar. Bu ödeneklerin hepsi harcandığında, yayınlanan ödenekler, gizli olan herhangi bir şey de yok.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, Sayın Hatip "Millî savunma yoktu." diyor. Paralı mı yaptı askerliği yoksa parasız mı; çürük raporu aldı mı, almadı mı?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Diğer taraftan, Diyanet İşleri Başkanlığının ödeneğin büyük kısmı personele gidiyor. Burada sadece Diyanet İşleri Başkanlığıyla ilgili ben şunu diyorum: Mutlaka, Atama Yönetmeliği gözden geçirilmelidir. Aşağı yukarı 145 bin personelimiz var ve önemli sayıda imam ve müezzinimiz olduğu hâlde köylerde imam boşluğumuz çok fazla. Bunların doldurulabilmesi için Atama Yönetmeliği'nin mutlaka değiştirilmesi gerektiğini ben ifade etmek istiyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederiz.

OKAN KONURALP (Ankara) - Konuşmanın fonla ilgili kısmını sosyal medyada yayınla!

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Aynen!

CAVİT ARI (Antalya) - Kartal İmam Hatip mezunları başka yerlere atandığı için...

OKAN KONURALP (Ankara) - İsmail, fonla ilgili kısmını sosyal medyada yayınla! Altına da yorumları açmayı unutma!

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Fonla ilgili kısmını yayınla ama yorumlara kapatma, yorumlara kapatma ama!

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Şu anda...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yayınlayacağım...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Arkadaşlar, bir dakika....

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yayınlarım, tamam yayınlayacağım.

OKAN KONURALP (Ankara) - Tabii tabii, yayınla bak, sen yayınlamazsan ben yayınlayacağım tamam mı!

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Şimdi ara vereceğim, rahatlıkla atışırsınız, bir müsaade edin.

OKAN KONURALP (Ankara) - Mutlaka yayınla, bak sana bir şans verdim, yayınla!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ben bunları bütün sosyal medyamda paylaşacağım.

OKAN KONURALP (Ankara) - Bunu da paylaş!

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Yayınla...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Şimdi, 1 konuşmacı kaldı: Özgür Karabat ama öncesi on dakika ara vereceğiz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Özlale, siz de Sayın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımıza bir özür borçlusunuz!

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - 17.50'de birleşime tekrar devam edeceğiz.

CAVİT ARI (Antalya) - Kartal İmam Hatip mezunları BDDK'ya atandığı için imam eksikliği...

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - İsmail Bey, ne oldu, ne dedin?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımıza özür borçlusunuz!

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.40

ÜÇÜNCÜ OTURUM
Açılma Saati: 18.00
BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)
BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)
SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)
KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)
----- 0 ----

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - 23'üncü Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Son konuşmacı Sayın Özgür Karabat.

Buyurun.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün görüştüğümüz bütçe rakamları diğer bütçelere göre elbette nispi olarak küçük bir bütçe ama nispi olarak küçük bu bütçenin belirleyici olma, etkileyici olma özelliği son derece yüksek. Bu bütçeyi kullananlar bakanları belirliyor, kurul başkanlarını atıyor, Varlık Fonu'nu yönetenler buradan atanıyor. Bütçeyi yazıp yıl içinde istediği gibi değiştiren tek bir makam var, yetki kimde ise orada.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, şimdi, birkaç rakam örnek vermek isterim. Cumhurbaşkanlığı 2024'te 12,6 milyar, 2025'te 15,8 milyar lira harcadı, günde 43 milyon liraya denk geliyor. 2027 için 27,5 milyar lira istiyorsunuz, günde 75,5 milyona, saatte 3 milyon 144 bin lira denk geliyor. Bunun 15 milyar 261 milyonu mal ve hizmet alma bütçesi yani bir yanda kamuda tasarruf, diğer yanda 20 civarında araç almayı planlıyorsunuz. Şimdi, bu rakamları peş peşe vereceğim, sonuçta bir yere gelmek istiyorum. Asgari ücretliden, emekliden elbette sabır istiyoruz ama iki yılda bütçeniz yüzde 74 artmış, asgari ücretin yüzde 74 artıp artmadığına bir bakmamız gerekiyor bu durumda. Aynı zamanda, Cumhurbaşkanlığı ilk altı ayda 8 milyar 487 milyon harcamış, dakikada 32 bin lira. Asgari ücret kıyaslamasına bakarsak Cumhurbaşkanlığının bir dakikalık harcaması asgari ücretten daha yüksek. Asıl mesele Meclis iradesi. Sizin bunu çok önemsediğinizi düşünüyorum ben, buradan giden bir Cumhurbaşkanı olarak. 2025'te görev giderleri kalemi Sayıştay tespitlerine göre 9,5 milyon lira, bu Meclis vermiş ama harcanan 4,5 milyar lira. Şimdi, dolayısıyla buna bir bakmamız gerekir Sayın Başkanım. Görev giderleri 9,5 milyon lira... Elbette bir yere harcanmıştır, elbette gerekli bir yere harcamıştır ama burada bütçe yaparken, kalem kalem oylarken bir önemi olsa gerek diye düşünüyorum. Usul işlerine en tepede uymazsak biz, aşağılarda uymayız. Bir de tabii, örtülü ödenek kalemi var; 2025'te 14,8 milyar, bu yılın ilk yedi ayında 19 milyar, Sayıştay tespit etmiş. Peki, bunu Sayıştay görebilir mi? Göremez. Açıklayabiliriz, bir güvenlik gerekçesi diyebiliriz, başka bir şey diyebiliriz ama bu harcamalar ne Harcırah Kanunu'na ne Kamu İhale Kanunu'na tabi değil. Dolayısıyla Sayıştay da buna...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Örtülü ödeneği biz mi çıkardık?

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Arkadaşlar, işte bakış açısı bu, biz mi getirdik siz mi getirdik değil. Bu devlette bir sorun varsa hepimizin sorunu, kimin getirdiği, kimin ne yaptığı değil. Eğer Türkiye'de bir hata varsa, başta iktidar olmak üzere, geçmişten bugüne kadar herkesin sorumluluğu olabilir.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Tüm devletlerde olan bir şey.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Biz kimin getirdiğine bakmayız. Durumu tespit edip beraberce düzeltebilmeliyiz. Sorun da zaten budur, ortak hareket edememektir, sadece iktidar olanın sözünün makbul olmasıdır değerli vekilim. Dolayısıyla, ben başka bir noktayı anlatmaya çalışıyorum.

Kural yok, güvenlik olabilir, haklı olunabilir ama güvenlik dışındaki harcamalardan... Araç alımının güvenlikle ne alakası olabilir? Anlatabildim mi? Dolayısıyla, kuralın olmadığı yerde Sayıştay sana temiz raporu verir. Ben bir şeyden bahsediyorum, devlet içindeki denetim mekanizmasının kuvvetlendirilmesi gerektiğine doğru sözü getirmeye çalışıyorum. Bu konuda hepimiz muzdaribiz. Ben eminim ki bu konuda en çok muzdarip olanlardan birisi de denetleme işini bilen, meslek olarak da buna uygun liyakatı, vasfı olan Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Bakın, bütün bakanlıkların bütçelerine tek tek baktım, hiç kimse iç kontrol kadrolarını kullanmıyor Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım. Sayıları tek tek her bakana söyledim, bazıları 10 kadrodan 1'ini kullanıyor. Bu durumdayız. Dolayısıyla, buraya bir eğilmekte fayda var. Meclisin denetim hakkını yok et, kendi iç kontrol ve denetim mekanizmalarını yok et. Bu iş doğru bir yöntem değil.

Şimdi, başka bir noktaya geleyim. Bakın, şimdi, iki kurum burada, Strateji ve Bütçe Başkanlığı burada. Eylülde orta vadeli programda Ulaştırma Bakanlığının tavanı ne? 291. Mecliste ne geldi? 761. Tarım ve Orman ne? 383. Mecliste ne geldi? 760. Çevre ve Şehircilik ne? 349. Bakın, orta vadeli plan ve buraya gelenler bunlar. Mecliste ne geldi? 640.

Değerli arkadaşlar, şimdi, iki tane kurumsal yapıdan bahsediyorum ve aralarındaki bu kadar farktan bahsediyorum, bu kadar farktan bahsediyorum. Sonra, bu böyle olunca son yedi dönemdeki enflasyon hedefi de tutmuyor. Kurumlar arası koordinasyonun, kurumlar arası öngörebilme yeteneğinin ne kadar zayıfladığını görüyoruz. Bizim son zamanlarda en büyük sermayemiz olması gereken bu öngörebilme yeteneği devlete, kamuya, kurumlara, hukuka güven konusunu da sarsıyor; bizim en büyük şeyimiz bu.

Bakın, çok büyük bir kriz yaşıyoruz. Hep şu iddiadayım: Parayı buluruz ama güven gerçekten çok önemli bir şey, bu konuda yapacağımız çok fazla şey var. Bakın, mesela, güven... Fon krizi... Borsa İstanbul'un yüzde 80,6'sı Varlık Fonuna bağlı, Varlık Fonunun Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Cumhurbaşkanı. Sisteme bakın; kriz patlayınca Devlet Denetleme Kurulu görevlendirildi ama Devlet Denetleme Kurulunun Başkanı zaten Borsa İstanbul'un Yönetim Kurulu Başkan Vekiliydi. Sistem sorun, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, bakın, bu sistemde en ahlaklı adamları bile suçlu hâline getirebilirsiniz, bakın, en ahlaklı adamlar bile, insanlar bile suçlu hâle gelebilir. Dolayısıyla, gözden geçirmemiz gereken şey bu yönetim sistemi, sizin de içinde olduğunuz Cumhurbaşkanı başkanlık sisteminin kendisinin gözden geçirilmesi gerekiyor. Bu sistem suçlu üretir, bu sistem suç üretir; bakın, çok net söylüyorum, bu sistem suç üretir.

Şimdi, ben sizi burada karşımızda görmüşken, gerçekten samimiyetle de dinleyeceğinizi düşünerek... Kamuoyunda ne var? Kamuoyunu bırakın "Kamuoyu öyle düşünmüyor." diyebilirsiniz. Şurada, hani, gördünüz ya, muhalefete; Yeni Partiye, CHP'ye, DEM'e, diğer partilere bakın. Ne hissediyoruz Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım? Önemli olması gerekir sizin için. "Suçlu" diye, "şebeke üyesi" diye Sayın Adalet Bakanının burada ilan ettiği, kamuoyunda ilan ettiği bir eski bakanımız önce tutuklandı, on dokuz gün sonra serbest kaldı. Kendisi zaten bir ödeme yaparak aslında, bir suç içerisinde olduğunu da zımnen kabul etti. Şimdi, bunu niye söylüyorum Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım? On dokuz gün ve sonra... Dün akşamı çok dikkatli dinledim, gerçekten katıldığım sözler kullandılar; hatırlamanıza, heyet olarak hatırlamanıza çok sevindim, tutukluluğun istisnai bir durum olması gerektiğinden bahsettiğiniz orada, çok doğruydu. Peki, sadece, Hükûmete yakın olanlar olduğunda mı bu kural uygulanmalı? Eğer böyle olursa, bakın, ikili bir hukuk sistemi ortaya çıkar, ikili bir hukuk sistemi. Gerçekten, bu beka meselesini, Türkiye'nin dünyadaki yerini konuşuyoruz ya, işte, o zaman bize zarar verir. Şimdi, ben size söyleyeyim: Ucunun kime dokunduğu meselesini ayrıca tartışırız ama Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, bakın, gazeteciler tutuklandı; bu meseleyi yazdı diye içeride kaldı ya, içeride daha fazla kaldı gazeteciler. Sadece "doktor" yerine "Adli Tıp çalışanı" yazdığı için Fatih Ergin elli iki gün içeride kaldı; bakın, vicdan! Birgün Muhabiri İsmail Arı ikinci kez yirmi dokuz gün yattı. Bugün salınan gazeteciler var. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı altı yüz gündür tutuklu, onu geçtim, Beylikdüzü Belediye Başkanı hastalığı ortada olduğu hâlde günlerdir içeride. Başka davalarda başka hasta tutuklular var. Size şimdi başka bir isim vereyim, belki duydunuz, kanser tespiti yapılıyor; Sarıyer eski Belediye Başkanı Şükrü Genç içeride. Şimdi, bütün bunları söyleyince -daha da artırabilirim, başka davalardan da- tutukluluğun istisnai hüküm olması hâli sadece bu durum için mi geçerli? Bakın, bunu elini vicdanına koyan herkes, elini vicdanına koyan herkes yanlış görür ama ben sadece şahsi vicdandan bahsetmiyorum; bu ülkenin geleceğini yok etme adına da bence büyük bir hata yapıyoruz. Tutukluluk istisnai hâlse bunun kuralları açık bir şekilde ortaya konulmalı ve herkese de eşit uygulanmalı. İçeride beş ay yatan, altı ay yatan 150 bin liralık hareket için, bakın, 150 bin liralık hareket için yatan danışmanlar var, bu Mecliste görev yapmış danışmanlar var. "İtirafçı ol, itiraf et." diye içeride on bir ay tutulan milletvekili yakınları var, Belediye Başkanının özel kalemi var, şoförü var; ya İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının özel kalemi, kendisine ait olmayan bir araç için, sattığı araçtan sorgulanarak kaç ay içeride kaldı Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım. Dolayısıyla, bu iş -eğer tutukluluk istisnai hâlse- bence herkese eşit uygulanmalı; aksi, bakın, iktidardaki yakın olanlara ya da referans olanlara bir hukuk uygulanacaksa o gerçekten bizim bölünme sebebimiz olur, ne siz istersiniz ne biz isteriz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederiz.

Şimdi, Komisyon dışı milletvekillerimize söz vereceğim.

Liste: Burak Dalgın, Ahmet Tuncay Özkan, Semih Işıkver, Osman Cengiz Çandar, Kadri Enis Berberoğlu, Aşkın Genç, İsmail Atakan Ünver, Mehmet Kamaç, Hasan Öztürkmen, Turhan Çömez, Lütfi Kaşıkçı, Süreyya Öneş Derici, Uğur Bayraktutan, Celal Fırat, Selcan Taşcı, Gökan Zeybek, Hasan Öztürk, Hüseyin Olan, Metin İlhan, Utku Çakırözer, Mahmut Tanal ve Yasin Öztürk olarak devam edeceğiz.

İlk söz Burak Dalgın'nın, Ayyüce Türkeş'ten aldığınız beş dakikayla birlikte süreniz on dakika.

BURAK DALGIN (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bugün Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı şöyle bir ifadeyle konuşmasına başladı: "Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde istikrarın getirdiği öngörülebilirlik, kurumsal uyum ve hızlı karar alma kapasitesiyle riskleri bertaraf ediyor. Türkiye Yüzyılı hedeflerimizi bütünlük içinde hayata geçiriyoruz." dedi bu elimde gördüğünüz konuşmada. Şimdi, tabii, bu sözleri dinleyenler dün akşamki basın toplantınız ile bunun arasındaki farkı herhâlde ilginç bulmuşlardır diye düşünüyorum çünkü dün akşamki basın toplantısında pek öngörülebilirlik, kurumsal uyum ve hızlı karar alma göremedik. "Fon meselesinin 71'inci günü itibarıyla artık biz paraları ödedik 'Harç bitti, yapı paydos.' işimize bakalım." mealinde bir basın toplantısı oldu, bu, pek sürpriz değildi aslında dün sabah da onu yazmıştım; bir müjde olsaydı Sayın Cumhurbaşkanı bunu bizzat açıklardı, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve 2 Bakanı görevlendirdiğine göre pek iyi haber beklememek lazım diye bir beklentimiz vardı, onu da zaten maalesef tespit ettik. İşte, bunun neticesinde esas sorumuz şu: Siz aşağı yukarı belli periyotlarla vatandaşımıza "Yastıkaltı birikimlerinizi finansal sisteme getirin. Bizim rezervlerimiz altında ve Merkez Bankasında." dediniz. Şimdi, parasını sisteme getiren vatandaşın geldiği hâli görüyoruz. Borsadaki erimeyi görüyoruz, fonlara girenleri zaten ayrı tutuyorum hâlâ aynı fikirde misiniz, merak ediyorum. Birinci esas temel meselemiz bu ama buradaki daha büyük sistemsel bir mesele Cumhurbaşkanlığı bütçesini konuştuğumuza göre, aslında "Sayın Cumhurbaşkanı haberi yeni aldı, çok şaşırdı, çok kızdı." yönündeki beyanlar, fon krizinin başından beri böyle bir anlatı geliştirildi. Şimdi, buna biz, tabii, beyan böyle olduğu için inanmak durumundayız ama bu, tabii ister istemez daha büyük soru işaretleri doğuruyor. Sayın

Cumhurbaşkanı bu kadar şaşırdıysa, haberi yeni aldıysa bu sistem işlemiyor mu? Çünkü Hazine ve Maliye Bakanı bir sene önce "Manipülasyon var." dedi. Ocak 2023 tarihindeki bir habere göre MİT borsada AK PARTİ'yle ilişkisi olan bazı grupların manipülasyon yaptığıyla ilgili bir rapor sundu Sayın Cumhurbaşkanına, neredeyse dört sene önce, arada MSCI'ın beyanı var. Şimdi, o zaman Sayın Cumhurbaşkanına bunlar gitmiyor mu, ben onu anlayamadım yani çünkü son iki aydır kaybolan bir ifade var, biliyorsunuz, açılış yaparken, deprem olduğunda, orman yangını olduğunda bile Sayın Cumhurbaşkanının tensipleriyle bir hareketin yapıldığı ifade ediliyor, iki aydır bu unutuldu. Fon meselesinde Sayın Cumhurbaşkanının tensipleri pek konuşulmuyor. Sayın Cumhurbaşkanının bu kadar şaşırdığı, hayret ettiği, sinirlendiği şey biraz ilginç. Bu, tabii, bize ister istemez o meşhur Rus atasözünü hatırlatıyor: "Çar iyi, asilzadeler kötü." Böyle bir hava estiriliyor ama biz bir sistem ele alıyorsak o Rus atasözüne uyamayız. O bakımdan burada bu sistem işliyor mu, işlemiyor mu sorusunu bir ele almak durumundayız. Sistemin işleyip işlemediği noktasında da herhâlde birazcık verilerle konuşmakta yarar olabilir.

Yine, sunumunuzda dediniz ki: "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi sunduğu yönetim, istikrar ve etkin karar süreçleriyle Türkiye'nin, güvenliğini, kalkınmasını ve uluslararası gücünü pekiştirecek siyasi ve kurumsal zemini oluşturmaktadır." Bakalım oluşturmuş mu? Sekiz sene önce bu iş başladığında enflasyon kaçtı? %15. Bugün kaç? %30, 2'ye katlamış; beş senedir enflasyon %30'un altına inmiyor. Sekiz senede fiyatlar kaç katına çıktı? 12,5 katına çıktı. Cumhurbaşkanlığı sistemi paralara bir sıfır eklemekle yetinmedi, üzerine de çıktı yani 2018 yılında 100 liraya dolan file bugün 1.250 liraya doluyor.

Gelelim işsizliğe. Cumhurbaşkanlığı sistemi başladığında atıl iş gücü oranı Türkiye'de %16'ydı, bugün bunun 2 katı, %31. İşsiz, iş bulmaktan umudunu kesmiş ya da tam zamanlı çalışamayan vatandaş sayımız 6 milyondan 13 milyona çıktı; bakın, milyonlarca insandan bahsediyoruz, bir Avrupa ülkesinin toplam nüfusundan fazla atıl iş gücünden bahsediyoruz. Cumhurbaşkanlığı sistemi başladığı gün Türkiye'nin borcu ne kadardı? 1 trilyondu yani cumhuriyet doksan beş senede GAP'ı yapmış, yolları yapmış, bizi okutmuş, hastaneleri yapmış, yapmış, yapmış, yapmış, 1 trilyon borç yapmış; siz bu 1 trilyon borcu almışsınız, 16 trilyon yapmışsınız; önümüzdeki sene 20 trilyon yapacaksınız, 20'ye katlamışsınız borcu.

2018'de Cumhurbaşkanlığı sistemi başladığında faize 74 milyar lira yani 18 milyar dolar ödeniyordu, şimdi 4 trilyon lira yani 70 milyar dolar ödeyeceksiniz dolar bazında, onu da 4'e katlamışsınız.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Millî gelirimiz ne olmuş bu arada?

BURAK DALGIN (Balıkesir) - Millî gelire geliriz.

Bütçe açığı ne olmuş? Faiz geliri kadar bütçe açığı veriyorsunuz yani faizini bile borçlanarak ödeyen bir bütçeyle karşı karşıyayız.

Üretim ve talebe gelelim, millî gelirde sanayinin payı -milli gelir dediniz- %22'den 18,5'a inmiş, erken sanayisizleşen bir ülke. İmalatta istihdam iki senedir her ay düşüyor. ISO 1000 şirketleri, Türkiye'nin en büyük 1000 sanayi şirketi dört senedir istihdam üretememiş.

Bakalım millî gelire, detaylarına girelim. Sanayi ihracatımızın baş ürünlerinden, beyaz eşyaya bakalım. Cumhurbaşkanlığı sistemi başladığında 19 milyon beyaz eşya ihraç ediyorduk, bu sene 16,5 milyon. Bir evin kirası asgari ücretin %69'uydu, bugün %86'sı. Bu fon soygunundan sonraki talep düşüşüne falan girmiyorum, o iyice karışır. Gene millî gelirin başka bir verisi, gerçek hayattan verisi; konkordato sürecinde iflas eden şirket sayısı 13'tü, 249'a çıkardınız. Bunların hangisi tesadüf? Tesadüf falan değil.

Gelelim ilgili kuruluşlara, TRT'yle başlayalım, bu da İletişim Başkanlığının bir parçası. Şimdi burada ben birazcık şaşırdım açıkçası çünkü bu sunumda Nasrettin Hoca Kütüphanesi'nden bile bahsediliyor ama TRT'nin adı geçmiyor yani kütüphane iyi tabii de TRT'de lazım çünkü bayağı bir para harcıyoruz oraya; sadece bandrol olarak 2024'te 26 milyar, 2025'te 35 milyar para ödedik. Üstüne üstlük 2954 sayılı Kanun alenen çiğneniyor, biliyorsunuz yıllardır çiğneniyor, bu kanunun 5'inci maddesi çok açık; TRT tarafsız olacak, tek yönlü ve taraf tutan yayınlardan kaçınacak. Şimdi, Allah aşkına, burada biz bizeyiz yani böyle mi yayın yapıyor TRT? Ben hayatımda TRT'ye çıkmadım, bu muhalefet grubunda oturanlardan çıkanın olduğunu pek zannetmiyorum yani.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Hiç yok.

BURAK DALGIN (Balıkesir) - Bir örnek vereyim: En son seçimlerde, yerel seçimlerden önceki kırk günde TRT Haberde iktidarla alakalı bin dokuz yük kırk beş dakikalık haber var, ana muhalefetle ilgili yirmi beş dakikalık haber var.

CAVİT ARI (Antalya) - TRT sadece iktidarın kanalı.

BURAK DALGIN (Balıkesir) - Şimdi böyle bir kamu yayıncılık olmaz! Milletin parasıyla, milletin tamamından alınan vergilerle millete sadece bir kısmının siyasi temsilcilerine alan açılamaz.

CAVİT ARI (Antalya) - Hiç de rahatsız da olmuyorlar.

BURAK DALGIN (Balıkesir) - Bir başka önemli nokta Siber Güvenlik Başkanlığı, burası çok önemli, bunu kurduğunuz için tekrardan tebrik ediyorum, hayırlı olsun inşallah. Şimdi burada bir sosyal medya hesaplarının nasıl yönetileceği meselemiz var; hani bir "token" alıp 18 yaş büyüklüğünü bir tespit etme, 31 martta geliyor bu, çocukları korumak önemli ama bu hesap ve TC kimlik no.nun eşleşmesi meselesinin düzgün yapılması lazım çünkü biliyorsunuz, verilerin çalındığına dair bazı iddialar olabiliyor zaman zaman, bunu engellemek durumundayız. Bununla ilgili bir soru önergem var, yüzde 80 küsurluk cevaplarınızdan bir tanesi de o, ama "Ben muhatap değilim." diye bir cevap verdiniz ama şu anda heyetinizde Siber Güvenlik Başkanlığı ekibi de oturuyor, demek ki muhatap sizsiniz doğal olarak, ben bu vesileyle tekrar yüz yüze gelmişken sorayım istiyorum.

TMSF'ye gelelim. Türkiye'nin en büyük holdingini inşa ettiniz, üç aşağı beş yukarı, hele Varlık Fonunu ve KİT'leri de koyarsak devlet en büyük işveren oldu. Hani "Devleti şirket gibi idare edeceğiz." deyince ben başka bir şeyi düşünmüştüm; sorumluluk, hesap verebilirlik, performans odaklılık gibi bir şey bekliyordum, meğer hakikaten şirket inşa etmek gibi bir amaç varmış ortada. Neticede karşı karşıya kaldığımız şey de birtakım yapılar. Bu vesileyle gene bu dünkü basın toplantısı atıf yapayım: Bu haksız kazancını iade ettiği söylenen 95 kişinin isimleri yayınlanacak mı? Toplanan 45 milyar lira paranın ne kadarı tahsil ödemelerinde kullanıldı, hâlihazırda bu da bir para var mı, onu da bir sormak istiyorum ama daha büyük soru: İktisadi, toplumsal ve siyasi hürriyetler bir bütün; devletin bu kadar büyük bir paya sahip olduğu bir ekonomide -TMSF'nin 1.200 tane şirketi var, Varlık Fonunun yüz milyarlarca dolar değerinde bir varlığı var, KİT'ler var, neredeyse kredilerin yarısını kamu bankaları veriyor, e, böyle bir toplumda- tabii iktisadi kalkınma da çok soru işareti olur, hürriyetlerin de daralması kaçınılmaz olur, bununla alakalı perspektifinizi dinlemek isterim.

İlişkili yapılardan son olarak MGK'yle bitireyim. Geçen yıl burada "Üniter yapımızı, millî birliğimizi hiçbir şekilde tartışma konusu yapmıyoruz." dediniz ve İYİ Parti dışındaki bütün grupların ortak çalışmalarını da övdünüz. O masada bizim niye olmadığımızı vatandaş biliyor. Dün MGK'de "'Terör bitti.' tespiti olacak mı, olmayacak mı?" diye konuşuluyordu -olmayacağı- onunla ilgili bir ifade de bulunulmadı. Burada Anayasa'nın 10'uncu maddesini hatırlatmak istiyorum, o da kanun önünde eşitlik, belki de cumhuriyetimizin en temel taşlarından bir tanesi. Kanun önünde eşitlik var mı, yok mu? Spesifik soru olarak da Türkiye'de bir müebbet hapis mahkûmu ayrı bir lojmana, villaya, sekreteryaya, bağlantıya sahip olabiliyor mu, olamıyor mu yoksa mahkûmlardan birisi mi sahip olabiliyor buna? Yani diğer mahkûmlarla, Türkiye'deki binlerce mahkûmla -bunların belki de onlarcası müebbet mahkumu- bunlarla aynı standartta mı malum kişi, değil mi? Soru bu. Aynı standartlarda değilse burada anormal bir hukuk ihlali var ve bu infaz ihlalini yapanlar bunun hesabını verirler. Ha ama bu şahsı serbest bırakmak istiyorsanız da Sayın Cumhurbaşkanının yetkisi var, o zaman imzalasın, affı versin, serbest bıraksın; en azından yaptığınız işin tam olarak arkasında durursunuz diye düşünüyorum.

Velhasıl, Cumhurbaşkanlığı sisteminin sekiz senesinin sonundaki elimizdeki netice, 13 milyon atıl iş gücü, 16 trilyon borç, 70 milyar dolar faiz. Bu bütçe o sistemin bütçesi olduğu için biz bu bütçeyi desteklemiyoruz.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Ahmet Tuncay Özkan'da.

Buyurun lütfen.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Sağ olun Sayın Başkanım.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcıma ve katılan bütün bürokrat arkadaşlara hoş geldiniz diyorum.

Dünyada para piyasalarında yüzde 1 kazanç veren fon müthiş bir şeydir, herkes oraya bakar, dikkat çeker; Türkiye'de yüzde 4.233 rakamına ulaşılmış. Kimsenin dikkatini çekmedi mi? Yani bunu hiç kimse görmedi mi? Rothschild ailesi temsilcisini göndermiş "Borsada yüzde 11 param var; böyle mi devam edeceksiniz, başka bir şekilde mi sürdüreceksiniz?" diye. Türkiye'de bir güven ve istikrar ortamı, halkın güvenerek parasını koyacağı bir sistemin yaratılması çabası sırasında bürokratların ve diğerlerinin bir araya gelerek -siyasilerin falan filan- böyle bir şeyi yol açmasını nasıl görmedik? Yani siz çok kıymetli bir insansınız, bir sol mahalleden tanıyanlar da size güvenir, sağ mahalleden tanıyan da güvenir. Peki, siz nasıl görmediniz? Bunu size niçin soruyorum biliyor musunuz, bir güven unsurusunuz çünkü nasıl görülmez? Yani 1 fon yüzde 4.233 kâr verecek, dağıtacak, bütün dünya görecek, bizden kimse görmeyecek; bu, görüp de susmaksa korkunç bir şey; e, görülmüş, susulmuş.

Şimdi, bir de AK PARTİ adına konuşan Orhan kardeşim biraz önce konuştu, sizin söylediklerinizin tam tersini söylüyor; suç yok, suçlu yok, kaçıran yok, o yok, bu yok, hiçbir şey yok. Ne var burada, suçlanacak ne var? Suçlanacak bir şey yok mu efendim? Yargılanacak bir şey yok mu efendim? Parti ile saray arasında bir görüş ayrılığı mı var? Bu görüş ayrılığının sebebi ne? Niye öyle konuşuyor arkadaşlar? Yani niye abartıyorsunuz? Ne var bunda efendim? Niye suçluyor? Ben -çok özür dileyerek- İzmir'e gideceğim bir program nedeniyle, yanıtları arkadaşlarım dinleyecek; konuştu, gitti gibi olmasın, şimdiden özürlerimi iletiyorum. Tekrar soruyorum, diyorum ki "Yüzde 4.233'ü bütün dünya görmüş de bizde kimse görmemiş mi? Yüzde 1 görülürken bizde bu nasıl görülmez? Efendim, AK PARTİ, yirmi beş yıllık iktidarı içerisinde, süreçte kendini tekrarlayan bu tür krizler üretti. Eski Türkiye'de bunlar Resmî Gazete'de yayınlanıyor, banker skandalları, tasfiyeleri, süreçleri, hepsi, tamamı yayınlanıyor; bugünkünün yasakta kalmasını anlayamadım yani o kişiler yayınlansa ne olur ki? Lekelenmeme hakkı... Ben Amerikan Büyükelçiliğine gittim, bana vize vermediler "Ergenekoncusun." dediler, beraat ettim, sana ne? Üstelik Amerika'yı ilgilendiren bir dava yok ortada ama beni lekelediniz. Ben lekelenirken sorun yoksa başkaları lekelenecek diye kaygılandığınız zaman, o zaman soru şuna dönüşüyor: Burada kaç kişi ortak? Bundan kaç kişi etkilenecek? Yani lekelenmeme, masumiyet karinesi ya herkes için olur ya hiç kimse için olmaz.

Şimdi, ayrıca, gündemde burada görmediğim bir şey, çocukların karnını doyurmak, devlet okullarında okuyan çocuklarımıza 1 meyve suyu, 1 kek vermek; 1 süt, 1 kek vermek. Ya, bütün bu kayıplar arasında eğer bunu konuşamıyorsak o zaman biz bütçede ne konuşacağız? Ben artık bunu söylemekten utanıyorum yani üç bütçedir aynı şeyi söylüyor: Ya, bu çocukları duyuralım. Bu çocuklar okula aç geliyorlar, bayılıyorlar, şekerleri düşüyor falan. 1 kek, 1 de süt vereceğiz ya. Yani bunu buraya koymayalım, diyen kim varsa ben göremiyorum burada arkadaşları.

Ayrıca, dijital dünya yıkılıyor. Şimdi -Strateji Başkanlığı da burada- dijital dünya yıkılıyor. Biz çocuklarımızı sanal kumardan, mahremiyet eğitiminden, her şeyden mahrum ediyoruz, her şeyden uzak tutuyoruz. Ben hep özel sektörde çalıştım, devlette bir

günüm dahi olmadı. Biz, patron para vermezse bir şeye onun olmayacağını anlarız, burada da bütçede para yok. O zaman ben anlıyorum ki patron bunu yapmayacak. Şimdi diyorum ki: Peki, sanal kumardan, yasal kumardan... Bana göre sanalı, yasalı, yasal olmayan yoktur; at yarışı ve Millî Piyango dışında bir kültürdür, arkasında tarih vardır, onun dışındaki hepsinin yasaklanması gerektiğini düşünüyorum ama bunu yapmadığımız bir düzende, o zaman biz kimi koruyoruz bu bütçeyle, neyi koruyoruz bu bütçeyle?

Efendim, gazeteciler içeride, Türkiye'nin en büyük medya patronu devlet; artı, ayrıca, geçen sene de söylemiştim, bu sene bandrol alan kitap sayısında yüzde 3,3 azalma oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Çölleşiyoruz, sağıyla soluyla her yanıyla çölleşiyoruz, bu çöl bizi yutar. Bütçeye bunlar için ödenek koyalım, çok güzel bir millî kütüphane oluşmuş, teşekkür ederiz ama bunun topluma fayda olarak dönmesi lazım.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Özkan.

Şimdi de söz sırası Sayın Semih Işıkver'e aittir.

Buyurunuz lütfen.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Sayın Başkanım, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlarımız ve basınımızın güzide mensupları; hepinizi en derin saygı ve hürmetlerimle selamlarım.

Görüşmekte olduğumuz Cumhurbaşkanlığı 2027 yılı bütçesinin devletimize, aziz milletimize ve Türkiye Yüzyıl hedeflerimize hayırlar getirmesini temenni ederim. Küresel belirsizliklerin, ekonomik dalgalanmaların ve bölgesel krizlerin derinleştiği bu tarihî süreçte Sayın Cumhurbaşkanımızın dirayetli liderliğini, stratejik öngörüsü ve kararlı dış politika vizyon sayesinde ülkemiz çevresindeki ateş çemberine rağmen huzurunu ve güvenliğini korumaktadır. Küresel denklemde oyun kurucu bir güç olarak da konumunu her geçen gün daha da tahkim etmektedir. Bu kutlu yürüyüşte, devlet aklının, millî duruşun, ferasetin ve cesaretin timsali olan bilge liderimiz Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin tarihî çağrıları ve ortaya koyduğu yüksek irade, milletimizin bekası adına yeni bir dönemin kapılarını aralamıştır. Genel Başkanımızın liderliğinde şekillenen ve devletimizin tüm kurumlarıyla sahiplendiği terörsüz Türkiye hedefi, bin yıllık kardeşliğimizi perçinleyecek, iç cephemizi sarsılmaz kılacak tarihî bir adımdır. Terörün gölgesinin tamamen kalktığı; huzur, barış ve kardeşliğin kalıcı hâle geldiği bir Türkiye hem bölgemizin hem de evlatlarımızın geleceğinin en büyük teminatı konumundadır. Cumhurbaşkanlığı bütçesi yalnızca idari bir harcama planı değil, millî güvenliğimizden yerli ve millî savunma sanayisine, ekonomik kalkınmadan sosyal refaha kadar büyük ve güçlü Türkiye idealinin yol haritası konumundadır. Terörün Türkiye vizyonuyla birlikte yıllardır terörle mücadeleye harcanan devasa maddi kaynakların ve millî enerjinin artık doğrudan üretime, sanayiye ve istihdama ve şehirlerimizin kalkınmasına aktarılacak olması hepimiz için büyük bir umut ve heyecan kaynağıdır. Bu noktada aziz şehrimiz Elâzığ'ın beklentilerini ve heyecanını da ifade etmek isterim: Deprem yaralarının devletimizin şefkatli eli ve kararlı yatırımlarıyla hızla saran Elazığ'ımız stratejik konumu, zengin yer altı kaynakları, krom ve mermer potansiyeli, gelişen organize sanayi bölgeleri ve bereketli topraklarıyla bölgesel kalkınmanın lokomotifi olmaya hazırdır. Bu anlamda 6'ncı bölge teşviklerinin devam ettirilmesi başta krom ve diğer değerli madenlere dayalı savunma sanayi şirketlerimiz bünyesinde entegre bir tesisin şehrimizde kurulması, Elâzığ'ın da içinde bulunduğu TR1 illeri Elâzığ, Malatya, Bingöl ve Tunceli illerimizi kapsayacak şekilde mega sanayi bölgeleri için bir koridor açılması, Elâzığ Havaalanı'na bölgesel bir lojistik merkezi kurulması, Pertek Köprüsü'nün stratejik önemine binaen bir an evvel başlatılması, Elâzığ il merkezini ikiye bölen ve üç büyük mahallenin gelişimini engelleyen tren yolu güzergâhının değiştirilmesi, bölgesel kalkınma adına çok önemsediğimiz Kovancılar Karma OSB'nin bir an evvel yapılması, yine Teknova OSB'de 200 adet olarak başlatılmış olan küçük sanayi sitesinin sektörel sanayi sitesine dönüştürülerek kapasitesinin 600'e çıkarılması, yine Malatya yolu güzergâhında otomobil ve bağlı sektörler için yeni bir küçük sanayi sitesi kurulması, yine, Elâzığ ve bölgemizin ihtiyacı olan teknik üniversitenin gündeme alınması, bölgesel turizm için tarihî bir değere sahip olan kadim şehir Harput'umuzun yeni bir planlamayla ülke turizmine kazandırılması, Kuzova ve Uluova başta olmak üzere sulama projelerimizin tamamlanması, Baskil yolu başta olmak üzere ulaşım projelerinin tamamlanmasıyla Elazığ'ımız Türkiye Yüzyılı'na en güçlü katkıyı sunacak şehirlerin başında gelecektir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın riyasetinde devletimizin tüm imkânlarının şehrimiz ve bölgemiz için seferber edildiğini görmekten büyük bir memnuniyet duyuyoruz.

Sözlerime son verirken, Cumhur İttifakı'nın sarsılmaz birlikteliği ve ortak aklıyla hedeflerimize emin adımlarla yürüyeceğimize olan inancımı yineliyor, Cumhurbaşkanlığı 2027 yılı bütçesinin vatanımıza, milletimize, devletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce heyetinizi en kalbî duygularımla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Osman Cengiz Çandar'da.

Buyurunuz lütfen.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) - Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli hazırun; eski Cumhurbaşkanlarından Süleyman Demirel'in Başbakanlık yaptığı dönemlerin birinde söylediği siyaset tarihine kazınmış unutulmaz bir sözü vardır: "Fırat'ın kıyısında ya da doğusunda kaybolan koyunun hesabını gelin benden sorun." demişti. Bu, devletin vatandaşına karşı sorumluluğunu vurgulamak için söylenmiş bir sözdür, devlet vatandaşına karşı onun güvenliğinden ve en başta adaletten sorumludur. Buna benzer bir metafor Mehmet Âkif Ersoy'un büyük eseri Safahat'ta yer alan şu dizelerindedir: "Kenar-ı Dicle'de Bir Kurt Aşırsa Bir Koyunu, Gelir de Adl-i İlahi Sorar Ömer'den Onu." Mehmet Âkif'in Safahat'ta yer alan bu dizeleri, adalet

anlayışıyla ünlü Hazreti Ömer'in yöneticilik sorumluluğunun ciddiyetini vurgular. Ülkemiz, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi denilen rejime gireli beri, ismi kim olursa olsun Cumhurbaşkanı sıfatını taşıyan kişinin yetkileri Süleyman Demirel'in sorumluluk sınırlarının da Hazreti Ömer'in yöneticilik yetkisinin de ötesine geçecek şekilde donatılmıştır.

Nitekim, üç yıl önce Diyarbakır'ın bir köyünde hunharca katledilen tek kız evladı Narin Güran'ın hakkını ve onun adaletini aramak için babası Arif Güran yetmiş gün önce Fırat'ın bir saat doğusundaki, Dicle'nin yarım saat batısındaki köyünden çıkarak Ankara yollarına düştü. Tam 1.100 kilometreyi yürüyerek dün Ankara'ya vardı, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ne ulaştı, üç yıl önce kaybettiği kuzusunun adaleti için Cumhurbaşkanından medet umdu. Sayın Cevdet Yılmaz, bu konuda Arif Güran'a gösterilmiş olan duyarlılıktan haberdarım ve Sayın Cumhurbaşkanına ve sizlere Diyarbakır Milletvekili olarak teşekkür etmeliyim ama izninizle, ülkemizin en büyük açığının hukuk devleti ve adalet alanında bulunduğunu ve bunun sorumluluğunun da en başta Cumhurbaşkanlığında olduğunu söylemeliyim.

Bize bugün sunduğunuz şu 22 sayfalık bütçe sunuş konuşmasında anlattıklarınız maalesef bu gerçeğin yani Türkiye'deki adalet açığı gerçeğinin üzerini örtemiyor. Anayasa'nın 104'üncü maddesi Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerini düzenliyor. Buna göre "Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir." 104'üncü madde "Cumhurbaşkanı, Anayasa'nın uygulanmasını, devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder." diye yazıyor. Peki, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, birinci derece mahkemeler devlet organları değil midir? Anayasa Mahkemesi kararları bir süredir iktidarınız döneminde uygulanmıyor. Bu hâl, devlet organları arasında uyumlu çalışma bulunmadığının göstergesi değil midir? Cumhurbaşkanı bu konuda niçin sorumluluğunun gereğini yapmıyor?

Anayasa'nın 90'ıncı maddesi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmasını düzenliyor ama AİHM'nin hayati kararlarının uygulanmadığını biliyoruz; Anayasa ihlali yapılıyor. Bu ihlali ortadan kaldırmak yani Anayasa'yı uygulamak 104'üncü madde gereği Cumhurbaşkanının sorumluluğundadır. AİHM'nin verdiği kararlar arasında tabii ki uygulananlar da var; tazminata hükmettiği kararlar. Örneğin, 2026 yılı başı itibarıyla 6.884 başvuruyu kapsayan 94 ayrı ihlal kararında Türkiye'nin milyonlarca euro tazminat ödemesi gerekiyor.

Rakamlardan söz etmişken en son fon dolandırıcılığının Türkiye ekonomisine maliyeti 200 milyar dolar dolayında. Fon soygununda yapılan ve yapılmayan her şey ister istemez Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ne çıkıyor. Bu kadar geniş yetkilerle donanmış bir sistemde gidilecek başka adresi yok.

Sayın Cevdet Yılmaz, bu 22 sayfalık bütçe sunuş konuşmasında bu fon krizinden nasıl çıkabileceğimize dair iç ferahlatıcı haberler vermenizi beklerdik. Bu eksikliği gidermenizi bekliyorum.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Enis Berberoğlu.

Buyurunuz lütfen.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. kıymetli vekiller, medya mensupları; ben rakamlardan bahsetmek istemiyorum ama kaçınılmaz olarak oraya geleceğiz. Çünkü verdiğim rakamlar aslında insana ait değil sadece, insanla alakalı rakamlar, insan rakamları. Bakın, "asgari ücret" diyoruz, "emekli maaşı" diyoruz, şu, bu ama kapalı kapılar ardında, kapalı duvarları arkasında, yüksek duvarlar arkasında yaşanan başka bir gerçek daha var, hapishaneler gerçeği.

Bendeniz TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İncele Alt Komisyonu üyesiyim. Şu andaki durum bir ceza infaz sisteminden bahsetmemizi maalesef mümkün kılmıyor. İnsanların cezaevine niye girdiği, nasıl girdiği ayrı bir konudur ama 1990'larda kurulan TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve onun demin arz ettiğim Hükümlü ve Tutuklu Hakları İnceleme Alt Komisyonu cezaların insan haklarına ve insana yakışır şekilde infazından sorumludur. Ben de bu sıfatla konuşuyorum zaten.

Bakın, şimdi rakamlara geçebilirim. Türkiye'de açık, kapalı, çocuk olmak üzere toplam 402 tane ceza infaz kurum var. Bunlarda yatan mahkûm sayısı 435 bin kişi. Peki, kapasitesi yani orijinal olarak bu cezaevleri yapıldığında mimarisi farklı olmakla birlikte kapasitesi ne kadar olması gerekiyor biliyor musunuz? 175 bin kişi. Şimdi, artırılmış kapasite diye bir şey buldu Adalet Bakanlığı ve Ceza Tevkifevleri Kurumu. Haksız da değiller. "Hiç olmazsa yerde yatırımmayalım da ranzada yatsın." diye artırılmış kapasite diye bir kavram yarattılar. Bununla beraber de gelinen sayı 303 bin kişi.

Şimdi, mesela, bir kapalı cezaevi örneğinden yola çıkarsak. Kapalı kurumlarda kapasite, mevcut kapasite 317 bin kişi, artırılmış kapasite 223 bin kişi, toplam yatan demin söylediğim gibi 304 bin kişi yani kabaca söylersek her 100 kişilik cezaevinde ilave 123 kişi daha yatıyor. Peki, ranzayı buldular ya da yer yatağı yaptılar, bu insanların tuvalet, banyo, ceza infaz kurumu yetkilileriyle, onların aracılığıyla yapacağı açık, kapalı görüşler, sosyal faaliyetler, eğitim ve kurslar; bunlar aynı miktarda artmaz ki. Yani kapasite belli neticede, sizin yaptığınız ranza koymak. Dolayısıyla...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ranza da yok.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - "Ranza da yok." diyor Mahmut Tanal, haklı, beraber gittik en son.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Aynı yatakta 2 kişi yatıyor Sayın Başkan.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Yahu, işte, onu söylüyorum ben de zaten. Ranzaya rağmen yani konulan ranzalara rağmen 100 kişilik yerde ilave 123 kişi yatıyor, 223 kişi yatıyor, bahsettiğim konu bu. Yani somut bir örnek vermemi isterseniz, sadece sayısal değil. Bakın söylüyorum: Van M Tipi Kapalı Cezaevi. Kapasite 150 kişi, yatan mahkûm sayısı 1.523 kişi, 10 katı. Yani burada hakikaten yaşamak isteyen olur mu aramızda bilmiyorum. Ya, adam suç işlemiş, yargılanmış, hükmü kesinleşmiş ve hapishaneye girmiş. Biz bu adamın cezasını infaz mı ediyoruz, işkence ve eziyet mi ediyoruz? Buna karar vermemiz lazım. Daha fazla rakama gerek yok sanırım.

Bakın, sorum benim açık: Bir, ceza kanunlarını yeniden gözden geçirmek ister misiniz? Alternatif cezalar veya ceza indirimleri aynı kanunlarda... Suça göre cezada indirim. Ya da daha açık söylüyorum: Bir af düşünüyor musunuz? Bir infaz düzenlemesi düşünüyor musunuz? Yoksa bu insanların -içeride yatan bu insanların- vebali hepimizin üzerinedir çünkü sırf bu sebeple kurulmuş bir komisyonu var bu Meclisin; bunu hatırlatmak istedim.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Aşkın Genç.

Buyurunuz lütfen.

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Değerli Komisyon üyeleri; savunma sanayii ülkemizin millî güvenliğinin temel unsurlarından biridir. Bugün ulaşılan seviyede cumhuriyetin farklı dönemlerinde görev yapanların, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin, mühendislerimizin, teknisyenlerimizin ve bu çalışmalara kaynak sağlayan milletimizin büyük emekleri var. Ben buradan herkesin emeğine sağlık diyorum. Ortaya çıkan her bir başarı Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk milletinin ortak kazanımıdır. İnsansız hava araçlarından millî savaş gemilerine, mühimmattan elektronik sistemlere kadar önemli bir üretim kabiliyetimiz oluştu ülkemizde. Bu birikimin korunması ve kritik alanlarda dışa bağımlılığın azaltılması hepimizin ortak sorumluluğudur. Savunma projelerinin öncelikleri Türk Silahlı Kuvvetlerinin bugünkü ve gelecekteki ihtiyaçlarına göre belirlenmeli. Çelik Kubbe, KAAN ve TF-2000 gibi projeler hava ve füze savunmamız, hava gücümüz ve denizlerimiz açısından da büyük önem taşımakta. Bu projelerin zamanında tamamlanması için kaynakların ve insan gücünün nasıl planlandığını da bilmek isteriz çünkü geciken her kritik kabiliyet savunma hazırlığımızda başka bir ihtiyacımızı da etkilemekte.

Millî Uçak Gemisi (MUGEM) üzerinde çalışmalar yürütülüyor. Projenin ana sorumlusu hangi kurum, bilmek isteriz. İnşa ve donatım için öngörülen toplam bütçe ne kadar? Savunma Sanayii Başkanlığının görevleri ve üstlendiği mali pay nedir? Başkanımız da burada bugün. Bu ölçekteki bir projede maliyetinin, kurumların sorumluluklarının ve gerçekleşme takviminin Meclis tarafından da izlenmesi gerekmektedir. Denize indirme ve hizmete giriş için açıklanan hedeflere ulaşmak üzere yıllara göre ne kadar ödenek ayrılması planlanmakta?

ALTAY Ana Muharebe Tankı da uzun yıllardır takip ettiğimiz bir proje. Savunma Sanayii Başkanı 2026 yılı içerisinde en az 10 tankın teslim edileceğini açıklamıştı, kasım ayının sonundayız. Bugüne kadar kaç tane ALTAY tankı teslim edildi? Yıl sonuna kadar hedeflenen sayı tamamlanacak mı? Yerli motor ve güç grubuna geçişin takvimi nedir? Ayrıca, 2025 yılında teslim edildiği açıklanan tankların kabul süreçleri ve sözleşme kapsamındaki ödemeleri de tamamlandı mı, bilmek isteriz.

Eurofighter ve F-16 tedariklerine de değinmek isteriz. Hava Kuvvetlerimizin ihtiyacını karşılayacak bu alımların yerli savunma sanayimize de somut katkılar sunması gerekmekte. Millî mühimmatlarımızın entegrasyonu, bakım ve modernizasyon kabiliyetleri, Türk şirketlerine üretim ve ortak geliştirme imkânı sağlanması konusunda ne gibi görüşmeler yapılmaktadır? Savunma Sanayii Başkanlığı bu süreçlerde hangi görevleri üstlenmektedir? Bu uçaklarda yerli sistemlerimizi kullanabilmek için hangi teknik haklar ve uzun vadeli güvenceler sağlanmaktadır? İhracatımıza ulaşılan seviye sevindirici ancak artık çok yüksek bedelli platformlarda satmaktayız. Bu ürünleri alacak ülkelere kredi ve finansman desteği sağlanmasına ilişkin Savunma Sanayii Başkanlığının yürüttüğü çalışmalar nelerdir? Mevcut imkânların ihracat anlaşmalarına katkısı da ne düzeydedir?

Bir diğer önemli başlıkta askerî sağlık sistemine değinmek isterim. Harp cerrahisi birikiminin korunması, yaralanan personelimizin tedavisi ve gazilerimizin rehabilitasyonu savunma hazırlığının ayrılmaz bir parçasıdır. En gelişmiş silah sistemlerine sahip olsak da o sistemleri kullanan askerimizin sağlık ve tedavi ihtiyaçlarını karşılayacak güçlü bir yapıya da ihtiyacımız var. Askerî hastanelerin yeniden kurulmasına ilişkin somut takviminiz nedir acaba? Burada dönem dönem bütçede görüşmelerde söyleniyor, "Onlar da hazırlık yapıyor." deniliyor ama bir türlü de net cevap alamıyoruz. Hangi hazırlıklar tamamlandı, hangi aşamalar bekleniyor? Gazilerimizin uzman rehabilitasyon hizmetlerine farklı illerde erişebilmesi için bir planı var mıdır? Büyük projelerin bütçesini, teslimatlarını ve gecikmelerini sorgulamak yüce Meclisin de görevidir. Kamu kaynaklarının kullanımına ilişkin verilerin de düzenli olarak paylaşılmasını bekliyoruz. Türk milleti savunma sanayisine kaynak da güven de sağlamakta. Bu güvenin karşılığı askerimizin ihtiyaçlarının zamanında karşılanması ve kamu kaynaklarını da hesabının açıkça verilmesidir diyorum.

Bütçemizin hayırlı olması temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi de söz sırası Sayın İsmail Atakan Ünver.

Buyurunuz lütfen.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, kıymetli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar; herkesi selamlıyorum.

Gelişmiş demokrasilerde istihbarat teşkilatlarının bütçeleri yasama organları tarafından denetlenmektedir. İstihbarat bütçelerinin toplamı açıklansa da yasama organı kapalı toplantılarda komisyonlar aracılığıyla harcamaları ayrıntılı olarak inceleyebilmektedir. Bizde de MİT Başkanlığının bütçesinin toplamı bütçe kanununda yer almakta ama ikinci aşama yani harcamaların ayrıntılı şekilde incelenmesi yani TBMM'nin tahsisine onay verdiği bütçenin harcamalarının nasıl yapıldığına dair denetim fonksiyonu öngörülmemiştir. Bilindiği gibi, Meclisimiz bünyesinde kurulu bulunan Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu her yıl Cumhurbaşkanlığınca Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan Devlet İstihbarat Hizmetleri ile Güvenlik ve İstihbarat Nitelikli Faaliyetlere İlişkin Raporu görüşmektedir. Komisyonun istihbarat ve güvenlik faaliyetleri boyutuyla yaptığı denetim bütçenin kullanımının denetimi şeklinde genişletilebilir. MİT'in Sayıştay raporunun gizlilik gerektiren kısımlara ayrılarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna sunularak zaten kanunen kapalı olan komisyon çalışmaları kapsamında denetlenebilir veya öngörülecek bir başka usulle bu denetimin önü açılabilir. Böylelikle, MİT Başkanlığının harcamalarının yasama adına denetimi de sağlanmış olur. Aynı şekilde, Komisyona sunulan raporun içeriğinin nasıl hazırlanacağına dair yönetmelik 2937 sayılı MİT Kanunu'na eklenen ek madde 2'yle kurulan Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunun kanunun ruhuna uygun bir denetim yapmasına engel oluşturmaktadır. Bu yönetmelik de yeniden ele alınmalı, kanunun ruhuna uygun bir denetime elverecek şekle dönüştürülmelidir.

Herkesin bahsettiği gibi ben de bu noktadan sonra fon vurgunuyla ilgili bir şeyler söylemek istiyorum. Daha önce konuşan AK PARTİ'li bazı milletvekili arkadaşlarımız "Yöneticiler de insandır, ortaya çıkmadan ön göremeyebilirler, suç ortaya çıkınca gereğini yaparlar." minvalinde konuşmalar yaptı. Durum böyle midir, bir bakalım. Aslında bu vurgunun 2020-2021'den beri devam ettiğini hepimiz bir şekilde gördük. Borsa İstanbulun 150'nci Yıl Gong Töreni'ndeki konuşmasında borsanın yıllarca yabancıları, yerli yatırımcıları ve ülke kaynaklarını çeşitli manipülasyonlarla sömürdüğü bir platforma dönüştürüldüğünü söyleyen Sayın Erdoğan, şöyle diyor: "Siyaset kurumu da üç beş oy daha fazla kazanmak uğruna borsayı hedef alarak ne yazık ki bu algının kökleşmesine yardım etti. Son olarak, bunu 14-28 Mayıs seçimleri arifesinde bir kez daha gördük. Bizzat muhalefetin Cumhurbaşkanı adayı tarafından Borsa İstanbulu yıpratmayı amaçlayan bütüncül bir kampanya yürütüldü. 'Battık bittik.' senaryolarıyla yatırımcı korkutuldu. Bu furyaya mandacı, müstemlekeci kimi ekonomistler de alkış tuttu. Bizim de bu doğrultuda daha kararlı bir duruş sergilememiz gerekiyor. İster siyasetçi ister ekonomist isterse simsar olsun, sermaye piyasalarını manipüle etmeye çalışan tamahkârlara meydanı boş bırakamayız. Gerekse SPK gerekse Borsa İstanbuldan bu konuda daha fazla hassasiyet ve çaba göstermelerini bekliyoruz. Şu cümleye dikkatinizi istirham ediyorum, "Devletin tüm imkânlarının, ilgili tüm kurumlarının bu süreçte sizlerin emrinde olduğunu özellikle vurgulamak istiyorum." cümlesinin ne anlama geldiğini herkesi düşünmeye davet ediyorum. "Göreve geldiğimiz 2002 yılından bu yana attığımız adımlarla borsamızı gazino kapitalizminin cenderesinden kurtarmayı başardık." tarih, 22 Aralık 2023. Şimdi, Cumhurbaşkanı Erdoğan borsa konusunda uyarı yapanlara "mandacı, müstemlekeci, tamahkâr" diyor, şimdi ise fon vurgunu ortaya çıktıktan sonra şöyle diyor: "Milletin hakkına girenler, haksız kazanç sağlayanlar, tamahkârlık ve sahtekârlık yapanlar bunun hesabını hem bu dünyada Türk yargısına hem de ahirette verecek." Ne güzel değil mi? Üç yıl önce uyaranlar tamahkâr, üç yıl sonra çalan tamahkâr. Herkes bilsin ki bir kez daha "Aldatıldık, Allah affetsin." hikâyesine karnımız tok. Mugalatayla, laf kalabalığıyla gülerek bu şeylerin, bu vurgunun üzeri kapatılamaz.

Ayrıca, dikkat çekmek istediğim bir konu var, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde görev yapan bürokratların borsa merakı çünkü daha önce de bahsedildi, yönetim kurulu üyeliği yapan Külliye bürokratları var. Onların bu vurgundan sonra görevlerini bırakması gerektiğini hatırlatmak istiyorum. Bir an evvel bu gereklilik yerine getirilmeli diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Mehmet Kamaç'ta.

Buyurunuz lütfen.

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, Değerli Cumhurbaşkanlığı bürokratları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de doğrusu Diyanetle ilgili birkaç şeyi konuşmak isterim ama daha öncesinden din-siyaset ilişkisinin Hazreti Peygamber'in vefatından sonra bir mücadeleye dönüştüğü ve maalesef, İmam Ebu Hanife'nin katledilmesinden sonra dinin yenilgisiyle devam ettiği ve bugüne kadar geldiğini söyleyebiliriz. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız burada Diyanet İşleri Başkanlığının görev ve yetkilerini, görevlerini anlatırken şöyle bir ifade okudu ve diyor ki: "Sahih dinî bilginin toplumun her kesimine ulaştırılması, din istismarının önlenmesi ve millî ve manevi değerlerimizin gelecek nesillere aktarılması toplumsal hayatımız açısından önemli bir sorumluluktur." Doğru. "Diyanet İşleri Başkanlığımız bu sorumlulukla din hizmetlerini yürütürken ailelerimize, gençlerimize ve vatandaşlarımıza yönelik rehberlik ve dayanışma çalışmalarını da geliştirmektedir." Bu doğru ama Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, sanırım bu cümleyle, sizin tanımlamanız ile Diyanet İşleri Başkanlığının kendi pratikleri arasında çok ciddi bir tenakuz var çünkü sizin bahsettiğiniz bu cümlede eğer toplumdan kastınız bütün toplumsal farklılıklarsa toplumdaki bütün dinî farklılıkların da bunun içerisinde yer alması gerekir ama sadece ve sadece Sünni Müslümanlara hizmet eden bir Diyanet İşleri Başkanlığının ki bu hizmeti de dinî naslara göre değil daha çok siyasetin emrinde bir anlayışla yapması aslında din adına o yenilginin bugüne kadar devam ettiğinin bir göstergesi. Şu gerçeği görelim: Bu ülke bir halklar ve inançlar mozaiği. Burada sadece Müslümanlar yaşamıyor;

burada gayrimüslimler yaşıyor, Hristiyanlar yaşıyor, Yahudiler yaşıyor, burada Aleviler yaşıyor, Süryaniler yaşıyor, Ezidiler yaşıyor ama bütün bu farklılıklardan vergileri alırken, bu vergilerden Diyanetin bütçesini karşılarken bu farklılıklara hizmeti götürmemenin en temelde dinin en temel şiarlarından bir tanesi olan adalete uygun olmadığını belirtmek isterim. Size Kur'an-ı Kerim'den bir ayetle bir örnek vereyim: Fussilet suresi 44'üncü ayet diyor ki eğer bu Kur'an Arapça değil de başka bir dilden olsaydı siz şunu derdiniz "Arap bir millete başka bir dilden bir Kur'an mı?" Ve aslında haklı da olurdunuz. Bunu ben söylemiyorum, Kur'an söylüyor. Fussilet kelimesinin kendi anlamı da "her şeyi apaçık olarak anlatan şey" demektir. Şimdi, burada Diyanet İşleri Başkan Yardımcımız var, ben ona sormak isterim: Diyanet İşleri Başkanlığının faaliyetlerinde hakikaten bu ayetleri nereye koyuyorsunuz? Yine, başka bir ayette, İbrahim suresi 4'üncü ayette diyor ki...

(Hatip tarafından İbrahim suresinin 4'üncü ayetikerimesinin okunması)

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Benim bu cümlemi bu salondaki insanların yüzde 90'ı anlamadı çünkü ben Arapça söyledim ve bu salondaki insanların yüzde 90'ı Arapça bilmiyor ama Diyanet İşleri Başkanlığı ne yapıyor? İşte, biraz önce toplum dediğimizde, eğer bu toplumun içerisinde farklı inançlar yoksa farklı etnik kimlikler de yok Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bu cümlede Kürtler de yok. Şimdi, benim anlattığım, okuduğum ayeti bu salondakilerin yüzde 90'ı anlamamışsa eğer, ya hâlâ bu ülkenin camilerinde Kürtçenin yasaklanmasını hangi ayetle, hangi nasla, hangi dinî gerekçeyle ortaya koyabilirsiniz? Bakın, biz mütedeyyin insanlarız; biz cuma namazlarına, namazlara gidiyoruz, vaazları dinliyoruz, hutbeleri dinliyoruz. Çıkışta imamlara diyoruz ki: "Ya, siz burada bu topluluğun yüzde 80'inin sizin anlattığınızı anlamadığını bilmiyor musunuz?" "Evet, biliyoruz." diyor. "Peki, bu toplumun dilinden bu topluma hitap etmeyi aklınızdan geçirmediniz mi?" "Biz hitap edebiliriz ama bunun için de yasal engeller var." Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bu toplumda, bu ülkede vaazların Kürtçe yapılmasının ya da başka bir dilde yapılmasının önündeki engel nedir? Bunu hangi gerekçeyle açıklayabiliyorsunuz? Bir başka şey Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, son dönemlerde -son otuz saniyemde onu söyleyeyim, ben Genel Kurulda da bunu dile getirdim- ülkede yaşanan çok derin bir kriz var, bir fon krizi var ama Diyanet İşleri Başkanlığı bu konuda hiçbir cümle kurmadı. Her şeye sözü olan bir Diyanet İşleri Başkanlığı burada bir söz kurması gerektiği yerde siyasetin ağzına bakıyor çünkü İmam Ebu Hanife'den bu yana din siyasete yenildi ve bu yenilgiyi bugüne kadar da yaşıyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Hasan Öztürkmen'de.

Buyurunuz lütfen.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, basın mensupları, değerli Meclis çalışanları; Sayın Cumhurbaşkanı Cevdet Yılmaz Başkanlığında Mehmet Şimşek ve Akın Gürlek kameralar karşısına geçtiler, bu fon soruşturmasıyla ilgili açıklamalarda bulundular. Sayın Cevdet Yılmaz aynen şöyle diyor: "Her fonun şeyi farklı, ben de doğrusu bu süreçte ne kadar değişik fon olduğunu görmüş oldum. Mehmet Bey bu işlere daha çok aşina, çok farklı fonlar var, fon deyip geçiyoruz; halka açık olan var, kapalı alan var, neyse birçok fon var." Bu sözleri sarf eden kişi Cumhurbaşkanı Yardımcısı sıfatıyla Fon Koordinasyon Kurulunun başında yani fon soygunla ilgili süreci yöneten kişi, keşke bu süreci bu işlerden daha iyi anlayan birileri yönetseydi Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Diyorsunuz ki: "Ne kadar değişik fon olduğunu görmüş oldum." Yani demek ki siz bu işlere çok da fazla aşina değilsiniz, kusura bakmayın. Aynı toplantıda Sayın Adalet Bakanı diyor ki: "Yeni yeni itirafçılar çıktıkça soruşturma derinleşiyor." Birden fazla örgütsel yapı olduğu mesajını veriyor böylece. Sayın Bakana en çok yardımcı olacak kişi bence Sayın Cumhurbaşkanı çünkü ne demişti Sayın Erdoğan geçtiğimiz haftalarda? "Hiç ummadığımız insanlar bu işlerin içerisine girmişler." Demek ki Erdoğan bu işlere giren kişileri biliyor, üstelik saray çevresinden kişiler ki "hiç ummadığım" diye tarif ediyor, bunu demek için yakından tanıyor olmak ve hayal kırıklığına uğramış olmak gerekir. Yeni itirafçılar aranacağına Sayın Erdoğan buyursun, elindeki o listeyi açıklasın. Anlaşılan, tek liste Sayın Erdoğan'da çünkü AK PARTİ'nin tüm kadroları "Açıklansın." diyor ama nedense kimse açıklamıyor oysa anımsayacaksınız, Sayın Cumhurbaşkanı demişti ki: "Ekonominin sorumlusu benim, ben." Bir de sadece on dokuz gün içeride tuttuğunuz Sayın Fatma Betül Sayan Kaya'nın savcılık ifadesinde "Beni siyasetçi büyüklerim yönlendirdi." dediği o büyükler bir bir ortaya çıkarılsa keşke, o da cumhuriyet savcılarımıza oldukça yardımcı olacak bir şey. Anımsayacaksınız, geçtiğimiz günlerde Güney Kore'de bir öğrenci kopya çekerken yakalandı diye eğitim bakanı istifa etti. Biz de ülke soyulmuş ama bunu üzerine alan yok maalesef. 2027 yıl için Cumhurbaşkanlığına ayrılması gereken ödenek...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sizde de hiç bir şey olmamış demek ki.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Bir laf atmasan da Orhan Bey biz de konuşsak Allah aşkına ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bir şey demedim.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - 2027 yılı için Cumhurbaşkanlığına ayrılması öngörülen ödenek 27 milyar 547 milyon liradır yani 2026'nın 21 milyar 286 milyon lirasının üzerine yüzde 29,5 artırılmış olduğu görülüyor. Bu tutar günlük olarak 75 milyon 500 bin liraya denk geliyor, saatliği 3,5 milyon liraya denk geliyor. Konvoya da 20 araç daha eklenecek gibi gözüküyor. Ayrıca, bütçe cetvellerine göre kâr amacı gütmeyen kuruluşlar olarak belirtilen vakıf ve derneklere yapılacak transferler için 105 milyon TL kaynak ayrılmış. Bu gider kalemi hemen hemen tüm bakanlıkların bütçesinde var ve bunun özeti şudur: Bu paralar cemaat ve tarikat bağlantılı vakıfları besleme bütçesidir. "Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar" diyerek cemaat ve tarikat derneklerine para akıtılmaktadır. Sadece

para aktarılmıyor, bizzat Cumhurbaşkanının imzasıyla 345 vakıf ve dernek vergiden muaf tutulmuş durumda. Listesi Gelir İdaresi Başkanlığının resmî sitesinde ilan edilmiş durumda, isteyen girer bakar. Biz tek tek inceledik, en az 50 tanesi cemaat uzantılı dernek ve vakıflar. Cemaat vakıfları milyarlarca liralık rantın işlediği birer ticari odak hâline gelmişken, topladıkları bağışların yanı sıra bağlantılı şirketler üzerinden devasa bir ekonomi yaratmış durumdalar. Üstelik vergiden muaf tutuldukları için de tek kuruş da vergi ödemiyorlar bu holdingler. Büyük şirketler ve kurumlar devlete ödemesi gereken vergiyi bu vakıflara bağış yaparak matrahlarından düşüyorlar. Devlet kasasına girmesi gereken milyarlarca liralık kaynak böylece cemaat vakıflarının hesaplarına aktarılmış oluyor. Binlerce şirket bu yöntemle devlete tek kuruş vergi ödemiyor. Bu yolla cemaat vakıflarına servetler aktarılıyor. Emekliden, asgari ücretliden, memurdan, öğrenciden esirgedikleri kaynakları tarikatlara, fon vurgunculara ve borsa soyguncularının hizmetine sunuyorlar.

Teşekkür ederim. Bütçenin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkürler.

Şimdi de söz sırası Sayın Turan Çömez.

Buyurunuz lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, kıymetli milletvekillerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, dün akşam yaptığınız toplantı bizi hayal kırıklığına uğrattı. Genel olarak değerlendirdiğimizde sürece dair çok fazla fikrinizin olmadığı ve bu süreci nasıl yönetmeniz gerektiği konusunda da yeterince bilginizin ve tecrübenizin olmadığı ortaya çıktı. Keşke Mecliste komisyon talebimiz kabul edilse de elimizdeki binlerce evrakı orada sizlere ve komisyona takdim edebilsek ama bütün taleplerimize rağmen itiraz ediliyor ve kabul edilmiyor. Müsaade ederseniz, bu akşam size dört dakikada bu fon krizi nasıl bağıra bağıra geldi ve siz nasıl buna gözünüzü kapattınız anlatacağım. Bundan üç yıl önce MİT bir rapor vermiş size. MİT diyor ki iddiaya göre, iddia olarak söylüyorum çünkü o dönemde bunun olup olmadığını size Meclisten soru önergesi olarak sormuşlar, cevap vermemişsiniz. MİT "Fonlarda, borsada spekülasyon, manipülasyon yapılıyor, bunun içerisinde AKP'li milletvekilleri var." diyor ve siz de yaklaşan seçimler münasebetiyle bu MİT'in yazdığı raporu işleme almıyorsunuz veya bununla ilgili gereğini yapmıyorsunuz. İddia bu, iddia olarak söylüyorum. Şimdi, bununla ilgili Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız bir soru önergesi verdim, resmî süresi dolar dolmaz tekrar gündeme getireceğim, bu konuda sizden Meclis adına cevap bekliyoruz.

İkinci konu: Sayın Akın Gürlek'in imzasıyla İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, ne zaman biliyor musunuz; 26 Şubat 2025'te bütün ayrıntıları yazmış; fon krizinde, fon vurgununda olan her şeyi ve arkasına da Muhammed Yarız'ın da adını eklemiş. Yapılan manipülasyonları, her şeyi bütün ayrıntılarıyla yazmış, SPK'ye yazı göndermiş, SPK cevap dahi vermemiş. 2025 Haziran, MSCI rapor yazmış, diyor ki: Fonlarda kriz var, fonlarda vurgun var. Yine cevap verilmemiş. CİMER'e şikâyetler var elimde, kime yönlendirmişiz biliyor musunuz bunları; şu anda içeride olan çete üyesi Ercan Urkan'a yönlendirmişsiniz. Yani çete üyesini şikâyet edenleri aiip çete üyesine teslim etmişsiniz. Yanı sıra, elimde de DDK'ye yapılmış dünya kadar müracaat var, hiçbirisine cevap verilmemiş. Bir sürü gazeteci derdest edildi, isimleri bende mahfuz, size verebilirim. Sabahın altısında gazetecilerin ve bu konuda yayın yapan, sosyal medyada TERA'cıları ve vurgunu ifşa edenleri, sabah baskınında aldılar evlerinden götürdüler terörist gibi çünkü bunlar açıkça bu vurgunu ifşa etmişlerdi. Ramazan Başak'ın da iki kere içeriği alındığını biliyoruz. Sayın Genel Başkanımız uyardı, iki defa uyardı, geçen sene iki ayrı grup toplantısında fonda yaşanan vurgunları net bir şekilde uyardı. Ardından Sayın Şimşek'in açıklaması var: "Biliyoruz, manipülasyon yapılıyor ama ne yapalım?" falan diyor ve ardından "Yapılması gereken düzenlemeler var." diyor. Elinden mi tutan vardı Sayın Bakan, gereğini yapmadın. Şimdi, Komisyonda sordular kendisine "Niye yapmadın?" diye. "E, biz yazdık SPK'ye." diyor, tutanakları burada. O dönemde baktım, TERA'nın TLY Fonun da 40 milyar lira para var, battığında 240 milyar lira para var; 200 milyar lira para göz göre göre Maliye Bakanının ihmali sebebiyle birilerinin cebine boca edildi. Ömer Gönül'ün açıklamalarını biliyoruz. Burada kendisi, saygıyla kendisine teşekkür ediyorum, yad ediyorum. Sayın Ayyüce Türkeş Taş Meclise, bütün bu kepazeliği, hırsızlığı ifşa eden bir araştırma önergesi verdi, "Gidelim bu işin üstüne, fon vurgun var." dedi, gene dönüp bakmadınız. Sizin bu dönemde yaptığınız görüşmelerin detaylarına girmeyeceğim, bunlar konuşuldu, tekrar bununla ilgili ayrıntılı konuşma yapmayacağım. MSCI 2026'da haziran ayında çok ağır bir rapor yazdı, dedi ki: "Çeteler var, organize işler var, soygun yapılıyor." Rapor burada. Ondan sonra dediniz ki: Bir şeyler oluyor. İşte, hemen ardından İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı 19/8/2026'da yeniden SPK'ye yazı yazdı. Açıkça diyor: "Manipülatif eylemler var, 100 kat fiyat artışları var." Bütün detayları yazmış İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı. Peki, ne yaptınız? Hiçbir şey yapmadınız ama bu bilgiler nereye gitti biliyor musunuz? Muhammed Yarız'a gitti, AKP toplantılarında Rabia işaretleri yapan o çete üyelerine gitti. Ne yaptılar? Bu bilgiyi alır almaz paralarını götürdüler, İsviçre'de -hani bunlar İslami finans sistemi hakkında sağda solda eğitim falan veriyorlar ya- götürdüler Yahudilerin merkezi olan Rothschild banka milyarları boca ettiler, Londra'da Lloyds Banka paraları boca ettiler, şirketler kurdular. Türkiye Yüzyılı'nın mimarının kurduğu şirketlerin ve oraya transfer edilmiş paraların ben size adreslerini vereyim. Çete kuruldu, çete! Sayın Bakan, bu çeteyi bütün bu ifadelerden hareketle çıkardım, vereyim size bunun örneğini. Bu çetenin detaylarını istiyoruz. Adalet Bakanı bu lafı etti ama gerisini getirmedi. Siz dün akşamki toplantıda dediniz ki: "11 kere Cumhurbaşkanımızın talimatıyla toplantı -Fon Kurulu- yaptık." Baktım toplantıyı kimlerle yapmışsınız? Bir kısmını çete üyeleriyle yapmışsınız Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, biliyorsunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Nasıl fark etmediniz, nasıl bilmiyorsunuz?

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Çömez, teşekkür ediyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitiriyorum Efendim.

Dolayısıyla, daha aslında konuşulacak çok şey var, keşke sizinle uzun uzun konuşabilseydik ama burada büyük bir ihmaliniz ve aymazlığınız var.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Şimdi de söz sırası Sayın Lütfi Kaşıkçı.

Buyurun lütfen.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, size ve heyetinize öncelikle hayırlı akşamlar diliyorum.

Efendim, bugün Plan ve Bütçe Komisyonundaki son görüşmemiz, Hatay Milletvekili olarak bugüne kadar Plan ve Bütçe Komisyonunda, 2027 yılının bütçe görüşmelerinde birçok bakanlığın toplantılarına katıldım. Katıldığım toplantılarda da başta şehrimiz Hatay olmak üzere vatandaşlarımızın ve depremzedelerin taleplerini ilettim. Bu taleplere geçmeden öncelikle şunu ifade etmek isterim: 6 Şubat depremlerinden sonra güçlü bir şekilde varlığını deprem bölgelerinde hissettiren devletimize, Sayın Cumhurbaşkanımıza ve tüm yöneticilerimize teşekkür ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, evet, Hatay'da vatandaşlarımızın konutları ve iş yerleri tamamlandı, altyapısı biten konutlarımızın da anahtarları vatandaşlarımıza teslim edilmeye başlandı ancak bu yapılan iş yerleri ve konutların dışında da hâlâ yapmamız gereken birçok iş var, almamız gereken uzun bir yol var. Bu manada, Cumhurbaşkanlığımızın, devletimizin aradan zaman geçse de depremzede vatandaşlarımızı unutmayacağını biliyoruz ama ben bir kere daha bunu hatırlatmak istiyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Hatay'da sadece devletimiz iş yeri ve konut yapmıyor, çok önemli mega projelere de imza atıyor ki bu projelerden bir tanesi de 20 kilometre uzunluğunda Amanos Tüneli. Amanos Tüneli bittiği zaman sadece kara yoluyla iki tarafı birbirine bağlayan bir tünel olmayacak, aynı zamanda bir tünelden de raylı sistem geçecek ki bu raylı sistem Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki tüm üretimimizi aslında bir yerde İskenderun Limanı'na bağlayacak. Böylesine stratejik bir projenin ilimizde, Hatay'ımızda devreye alınmasından dolayı da son derece mutluyuz. Bu proje bittiği zaman sadece Hatay'ın iki yakası bir araya gelmeyecek, Güneydoğu'daki üretim potansiyeli ve hatta Suriye'deki üretim potansiyeli de İskenderun Limanı'yla buluşmuş olacak. Bu manada, bu demir yolu ağının, yenilerde planlanan, düşünülen Ankara-Hicaz Demiryolu ağıyla bağlantılı bir şekilde çalışmasının da doğru olduğunu düşünüyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, bir konuda daha özel bir desteğinize ihtiyacımız var. İskenderun Körfezi bir havuz gibi ve Doğu Akdeniz'de egemenliği Türkiye Cumhuriyeti devletine ait olan bir körfez. Bizim savunma sanayisindeki yatırımlarımız daha çok bir bölgede kümeleşti, eğer bir gün bu kümeleşmeyi ülkemizin sathına dağıtmayı düşünürseniz ki İskenderun Limanı da bu manada çok önemli bir yer olur diye düşünüyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, bir konuda daha desteğinize ve yardımınıza ihtiyacımız var. Hafta sonu Suriye'nin Lazkiye ilinin Bayır bölgesindeydim. Bayır bölgesi, biliyorsunuz, bizim Türkmen soydaşlarımızın yoğun yaşadığı bir yer, 1500'lerden itibaren Yavuz Sultan Selim'in gelip yerleştirdiği soydaşlarımız Bayır bölgesinde yaşıyor. Bayır bölgesinde yaklaşık 30'a yakın köyümüz var ancak bu köylerdeki evler kullanılamaz hâlde, Suriye iç karışıklığında bu evler tamamıyla yerle bir edildi. Dolayısıyla Türkmen soydaşlarımız Bayır bölgesindeki yurtlarına geri dönmek istiyorlar ama evleri olmadığı için dönemiyorlar. Bu manada soydaşlarımızı da yalnız bırakmayacağınızı düşünüyorum.

Tekrardan bütçemizin öncelikle Hükûmetimize, milletimize ve devletimize hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan diliyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi de söz sırası Sayın Süreyya Öneş Derici'de.

Buyurunuz lütfen.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Millî güvenlik ve kamu kurumları konularına ilişkin konuşmama başlamadan önce, dün Gürcistan kolluk kuvvetlerinin maçta özgür Filistin bayrağı açan Beşiktaşlı taraftarlara yönelik kullandığı orantısız gücü şiddetle kınadığımızı belirtiyor, Beşiktaş camiasına geçmiş olsun diyorum. Özgür Filistin'in yanındayız. Dışişleri Bakanlığının Gürcistan nezdinde bu vahim olaya ilişkin gerekli tepkiyi verip vermeyeceğini takip ediyoruz.

Evet, Cumhurbaşkanlığı bütçesini görüşüyoruz. Ülkemizin en hayati kurumlarından olan MİT Başkanlığı bütçesi de bunun içinde. Güvenlik kurumlarının bütçeleri önemlidir zira bu kurumlar millî güvenlik üzerine görev yapar, bu kurum personelleri ve aileleri hayatlarını da bu vazife uğruna şekillendirir. Vatan için yaptıkları görevin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha buradan vurguluyor ve istihbarat görevlileri ve diğer güvenlik kurumu personeline teşekkürlerimi sunuyorum.

Ancak bugün bütün bu fedakârlık ve emek bir tarafa, acaba gerçekten millî güvenliğimiz ne durumda, Türk toplumu kendini güvende hissediyor mu, devlet kurumlarına karşı inancı nedir, bunları konuşalım istiyorum. Demokrasinin sürekli zedelendiği, yargının siyasallaştığı, liyakatin artık olmadığı bir ülkede kurumlara güvenin sağlanması mümkün müdür sorusunu sormak zorundayız. Kurumlar maalesef artık siyasi talimatlarla işlemektedir. Oysa bir ülkenin güvenliği; kurumların bütçeleri, personel sayıları, teknolojik imkânları, silah sistemleri ve operasyonel kapasitelerinin yanı sıra hukuk, adalet, liyakat, kurumsal güven, hesap verilebilirlik ve

toplumsal meşruiyete bağlıdır. Peki, biz kamu kurumlarımızda liyakatten bahsedebilir miyiz? İktidarın gençlik kollarından gelenlerin yönetim kademelerine gelmesini nereye koyacağız mesela? Aynı anda 5 üniversiteyi ne zaman okuduğunu anlamadığımız şahısların, mesela Bakanlık yapan Fatma Betül Sayan Kaya, haksız kazancını milletin cebinden alarak katladığı, sonra da sıra cezalandırılmasına gelince birdenbire tutuksuz yargılama karinesinin hatırlandığı bir ülkede yaşadığımızın farkında olmadığımızı mı zannediyorsunuz? Türkiye'nin temel meselesi, güvenliğin hangi hukuk düzeyinde sağlandığıdır? Vatandaşların, tarafsızlığından şüphe ettiği, adalet duygusuyla ilişkilendiremediği bir ülkede bütçeler ne kadar büyük olursa olsun, kamu görevlileri ne kadar çalışırsa çalışsın, ne fedakârlıklar yaparsa yapsın o toplumun kendisini güvende hissetmesi mümkün değildir. Güvenlik bürokrasisinin daha fazla yetkiye sahip olması toplumun güvende olduğu anlamına gelmez. Dışişleri Bakanlığı bütçesinde de vurguladığım gibi, bugün ülkedeki adalet sistemindeki savrulma ve çöküş, güvenlik kurumlarını da doğrudan ilgilendirmektedir. Bugün hukukun siyasileştiği, soruşturmaların bağımsızlığından şüphe edildiği bir Türkiye'de yaşadığımız gerçeği ortadadır ve bugün vatandaş, maalesef, güvenlik kurumlarını, devlet kurumlarını kendisini koruyan, tarafsız yapılar olarak değil, siyasi ve idari tercihlere göre hareket eden kurumlar olarak değerlendirmektedir. Türk toplumu; belli bir kesime cezasızlık, muhalif kesime ise orantısız ceza algısının tam içerisinde adalete inanmadan hayatını sürdürmeye çalışmakta, ekonomik zorlukları başta olmak üzere bu iktidarın artık kendisine bir çözüm olacağına inanmamaktadır. 2024 yerel seçimlerinin ardından muhalif siyasilere, belediye başkanlarına, gazetecilere yönelik hukuki altyapıdan yoksun davalar, tutuklu yargılamaların muhalifler için esas hâle dönüştürülmesi, siyasi partilerin yargı yoluyla şekillendirilerek makbul muhalefet yaratma çabaları, tutuklama veya taraf değiştirme yoluyla el değiştiren belediyelerle toplum sistematik olarak çaresizlik hissine sürüklenmiş, en son darbe de fon skandalıyla iktidara yakın çevrelerin orantısız zenginleşmesi ve suçlarının cezasız kalmasıyla yapılmıştır.

Herkesin tüm hücreleriyle hissettiği, bildiği ve artık söylemekten çekinmediği husus şudur: İktidar, hukuk ve demokrasi olmadan ülkeyi yönetmeye kararlıdır, vatandaşın ne hâlde olduğuyla ilgilenmemektedir. Biz ise ağır bir güç zehirlenmesi içindeki bu iktidarın elbette en kısa zamanda Türk milleti tarafından değiştirileceğine inanıyor, Türkiye Cumhuriyeti devletinin de bağımsız, liyakatli kurumlarıyla ilelebet var olmaya devam edeceğine yürekten inanıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkürler.

Şimdi de söz sırası Sayın Uğur Bayraktutan.

Buyurunuz.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli bürokratlar, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, aslında, Millî Savunma Komisyonu üyesi olarak yazılı metne bağlı konuşacaktım ama bugün sabahtan beri buradayım, benim için bayağı bir iş çıktı, ona da cevap vereyim diye dedim.

Muhalefete muhalefet yapılmaz ama İYİ Partili Milletvekili arkadaşımız Burak Bey demin ilginç bir konuşma yaptı, dedi ki: "Muhalefet milletvekillerini TRT'ye çıkartmıyorlar." Aslında, ben onun haksızlık olduğunu düşünüyorum. Bakın, Meclis TV'ye ve TRT'ye ölünce çıkıyoruz, her ne kadar cansız olsak da bazen canlı yayın bile yapıyor televizyonlar. O anlamda da ben Burak Bey'le bu konuda kendisinden ayrışıyorum.

Bunun dışında, bu şeyin 2 tane gündemi var; bunlardan bir tanesi fon, bir tanesi de son zamanlarda Türkiye'nin gündeminde bir aslan kayboldu Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Geçen akşam CNN TÜRK'te üç saat boyunca aslanı konuştular: "Aslan orada mı?" "Aslan burada mı?" "Aslan nereye gitti?" "Aslan bulunabilir mi?" "Gerçekten kayboldu mu?" filan diye. Eğer aslanın melekeleri olsaydı, değerlendirme yetkisi olsaydı; aslanın 2 şeyden haberi olsaydı, sanıyorum teslim olurdu. Valilik dedi ki: "Aslında hiç öyle bir şey yok." Bence vardı. Neydi? Bunlardan bir tanesi, Adalet Bakanının açıklamaları. Adalet Bakanı öyle ilginç bir açıklama yaptı ki "Tutuklama istisnai bir durumdur, tedbirdir." dedi. Vallahi, ben Ankara Hukuk Fakültesi mezunuyum, Bakan açıklama yapınca öğrendim, bize hiç öyle bir şey dememişlerdi yani. Ben Bakan açıklama yapınca, tutuklamanın bir tedbir olduğunu öğrendim; kendisine buradan şükranlarımı ve saygılarımı arz ediyorum.

İki: Aslan şunun farkında olsaydı, bu kadar büyük yolsuzluk yapan bir Bakanla ilişkin olarak on dokuz gün tutuklu kalındığını, arkasından da serbest bırakıldığını bilseydi; vallahi, aslan bir güne gelir teslim olurdu, bir güne gelir teslim olurdu. Bakın, böyle bir durumla da karşı karşıyayız. O nedenle, birinin gidip bunu aslanın kulağına söylemesi lazım. Düşündüm, kim gitsin, kim gitsin diye; -biraz önceki- Uşak Milletvekili İsmail Bey -en çok o savundu- aslanın kulağına gitsin söylesin. Desin ki: "Bak, tutuklama tedbirdir, istisnai durumdur." Bir de "Bak, on sekiz güne, on dokuz güne Bakan çıkıyor, sen de çıkarsın." desin, aslan eğer yirmi dört saate gelmezse ben milletvekilliğini bırakacağım. Tamam mı değerli arkadaşlarım, bunları sizlerle paylaşmak istedim.

Bir de bunun dışında başka bir şey daha var. Burada Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı var, vekaleten gelmiş kendisi. Millî Savunma Komisyonunda da söyledim Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Anıtkabir'e gittiğimiz zaman... 2 kere; 29 Ekimde de gittim, 10 Kasımda da teşekkür ettim; Millî Savunma Bakanlığına da teşekkür ettim, size de teşekkür ediyorum. Anıtkabir'de o sloganlarla alakalı o iptidai görüntülerle bu sefer karşılaşmadık. Kimin emeği varsa kimin katkısı varsa sağ olsun, var olsun.

Bakın, orada söyledim, bir kere daha söylüyorum: İtilaf Devletleri'nin savaş gemileri Boğaz'a geldiği zaman Mustafa Kemal'e soruyorlar "Geldikleri gibi giderler." diyor. Orduya "Size savaşmayı değil, ölmeyi emrediyorum." diyen bir Mustafa Kemal, Başkomutan, Büyük Atatürk. Onun huzurunda gidip saygı duruşunda bulunmak utanç verici bir şey değildir. Arada mesainizden zaman bulursanız o Diyanet İşleri Başkanına deyin ki: "O utanç verici bir şey değildir; Devletimizin banisi, cumhuriyetimizin kurucu önderinin önünde durmak bizim için bir onur meselesidir." Ya biz doğru yapıyoruz, siz de geliyorsunuz, ben biliyorum, ya Sayın Cumhurbaşkanı doğru yapıyor ya da bu bizim Diyanet İşleri Başkanımız hepimizden daha akıllı! Yani bu gelecek, Mustafa Kemal Atatürk'ün huzurunda saygı duruşunda bulunacak; bu, ayıp bir şey değildir Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım. Bizim var olma nedenimizdir. Burası Mustafa Kemal'in bize emanet ettiği, "Hâkimiyet bilâ kaydü şart milletindir." dediği yerdir. Niye gelmiyor oraya, arada bir sorun kendisine? O gelmediği Mecliste, Atatürk'ün Meclisinde onun bütçesini konuşuyoruz. Yani bahane uydurmasın, bütün dünyayı geziyor; öbürü de aynıydı, demek ki bunlar mirasla geçiyor bir yerden bir tarafa doğru.

Bir de er gazilerle alakalı bir şey söyleyeceğim, söz verdim onlara. Bakın, Cumhurbaşkanlığı Danışmanı Oktay Saral -kırk sekiz gün oturdular- "Biz bu eylemleri sona erdireceğiz." diye bir telefon açtı. Ben Sayın Saral'ı da iyi tanırım. Onlar bir sözle bu eylemleri sona erdirdiler Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. "Demek ki Cumhurbaşkanlığı adına konuşuluyor, biz bu eylemleri yapmayacağız, bu eylemleri sona erdireceğiz." dediler; aradan kaç gün geçti, kaç ay geçti, kimse adını bile anmıyor.

Savunma sanayisiyle alakalı söyleyeceklerimi Genel Kurulda söyleyeceğim, Savunma Sanayisi Başkanı da burada.

Sözlerimi bitirirken şunu da söyleyeceğim: Mekke Savunma Anlaşması var Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bu sizinle alakalı değil. "Ben milletvekili değilim." diyeceksiniz. Arkadaşlar, Mekke Savunma Anlaşması, Millî Savunma Komisyonunda mı konuşulur yoksa İçişleri Komisyonunda mı konuşulur? Allah'tan Tarım Orman Komisyonunda konuşulmadı, haklarını yemeyeyim yani. Millî Savunma Komisyonuna Mekke Savunma Anlaşması... Adında "savunma" var Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım. Yani biz bir şeyleri yanlış yapıyoruz. Ben uzun yıllardır Parlamentodayım, millî savunmayla ilişkin ayrıntılı değerlendirmelerim var, özellikle savunma sanayisiyle, onu bütün millet duysun diye Genel Kurulda konuşacağım diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi de söz sırası Sayın Celal Fırat.

Buyurunuz lütfen.

CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, Cumhurbaşkanı Yardımcım, Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi üzerinde ben söz kuracağım. Hazirunu saygıyla selamlıyorum.

Diyanet için ayrılan bütçe geçen yıla oranla yüzde 31 oranında artırılarak 229 milyara çıkarılıyor. Bu bütçe ki birçok Bakanlığın bütçesinden kat kat daha büyük. Bu büyüklük ister istemez Diyanetin lüks harcamalarını sorgular hâle bizleri getiriyor.

Bütçe ülkeyi yönetenlerin topluma nasıl baktığının, kimin ihtiyacını gözettiğinin, kimin hakkını teslim ettiğinin, kimi görmezden geldiğinin belgesidir Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım. Türkiye farklı inançların, kültürlerin, kimliklerin yüzyıllardır beraber yaşadığı bir coğrafyadır. Ancak bu çoğul toplumsal gerçekliklere rağmen devlet bütün yurttaşlarından topladığı vergileri ağırlıklı olarak tek bir inanç ve mezhep anlayışına hizmet eden bir kurumu finanse ediyor. Emekli ömrü boyunca çalışıp alın teri döktüğü memleketinde maalesef geçinemiyor, esnaf dükkânını kapatıyor, çiftçi toprağını ekmekte zorlanıyor; gençler -büyük bir sorun- başka ülkelerde geleceğini kurmaya gayret gösteriyor, insanlar çocuklarının beslenme çantasına ne koyacağını, kışın evini nasıl ısıtacağını düşünüyor. Böyle bir memlekette bu büyüklükteki bir bütçenin yalnızca ekonomik olarak değil, ahlaki ve vicdani karşılığını da konuşmak zorundayız. Hele ki söz konusu kurum topluma ahlaktan, adaletten, kul hakkından, israftan söz ediyorsa bundan muhakkak bahsetmemiz lazım.

Âşık Veysel'in çok güzel bir sözü var: "Anlatmam derdimi dertsiz insana,/ Dert çekmeyen dert kıymetin bilemez." diye. Çoğumuz da dert sahibi olduğumuzu dillendiriyoruz. Bizim itirazımız, herhangi bir yurttaşımızın inancına ya da ibadethanesine değil, bütün ibadetler bizim gözümüzün nurudur. Her insanın kendi inancını özgürce yaşaması en temel hakkıdır. Bizim itirazımız, devletin inanç

anlayışını kendi konumsal yapısı içerisinde örgütlerken diğer inançları tanımlamaya, biçimlendirmeye, kendi anlayışına tabi kılmaya çalışmasıdır. Bu ülkede yaşayan milyonlarca Alevi yurttaşı vergiler ödüyor, üretiyor, çalışıyor, memleketin bütün yükünü birlikte omuzluyorlar ancak kendi inançlarını yaşattığı cemevleri hâlâ inanç merkezi olarak kabul görülmüyor. Dergâhlarımız, ziyaretgâhlarımızın, kutsal mekânlarımızın birçoğunun mülkiyet kullanım hakkı hâlen çözülmüş değil. Dergâhlarımızda şu an kiracı durumdayız Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım. Şimdi, bunun neresinde adalet var? Üstelik, mesele, yalnızca kamusal hizmetten eşit biçimde yararlanamamak da değildir. Alevi çocukları zorunlu dersleriyle kendi inanç dünyaları dışında bir anlayışla karşı karşıya bırakılıyor. Alevi yerleşimlerinde toplumun talebi, rızası gözetilmeden şu an camiler yapılıyor, imamlar atanıyor; kamu kaynakları bu doğrultuda kullanılıyor.

Bakınız, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Dersim'in Hozat ilçesine bağlı, tamamıyla Alevilerin yaşadığı Uzundal Köyü'nde Kenan Evren cuntası tarafında yapılan bir cami onarılıyor, camiye de Sarı Saltuk ismi veriliyor. Yöre halkı bu konuyla ilgili, Alevi toplumu çok büyük bir şekilde tepkiyi de dillendirdi; şimdi bunun neresi doğru? Aynı şekilde, empati kurmak gerekiyor, bir Sünni köyünde cemevi yapılsa nasıl karşılanır? Aslında mesele tam da budur.

Yine, dün Ardahan'da dostlar beni aradılar, hatta "Bunu söylerken de biraz bağır Celal, sen bağırmıyorsun." dediler. Maalesef burada bağıranlar biraz daha görünür oluyorlar ama bizim geleneğimizde böyle bir koşul yok. Hanak ilçesine bağlı İncedere köyünde de bütün itirazlara rağmen şu an bir cami yapılıyor. O köyde cemevi var. Biz kesinlikle "Alevi toplumuyla diyalog kurmayın. Devlet bize hizmet etmesin." demiyoruz. Tam tersi, bu hizmet için biz buralarda söz kurmaya gayret gösteriyoruz. Alevilerle diyalog kurulacaksa bu gelenek göreneklerine, değerlerine sahip çıkılmalı.

Yine, bir toplumun kendi inancını yaşatması hakkını teslim etmeyip o toplum için başka bir inançla gelecek tasarlamak hizmet değil, bunun adı olsa olsa asimilasyondur. Burada Diyanet İşleri Başkanına sormak gerekiyor: Bir insanın rızası olmadan, onun emeğinden, alın terinden kesilen vergilerle bu hizmetleri yapmak ne derece doğrudur? O insanın inancını tanımıyorsunuz, ibadethanesini kabul etmiyorsunuz ama çocuğuna Sünni inancı dayatmaya gayret gösteriyorsunuz. Bu, doğru mudur?

Sayın Başkan, bizim yolumuzda rızalık güzel bir temenniden ibaret değildir; insanın insanla, toplumun toplumla kurduğu ilişkinin ahlaki temelidir. Alevilerin rızası olmadığı kurumsal yapının bütçesinin helalliği ile meşruiyetini sizin vicdanınıza bırakıyorum.

Son olarak, bir memleketin birliği herkesin aynı şeye inanmasıyla kurulmaz, kurulmamalıdır. Bir kez daha ifade etmek isterim ki, bizim talebimiz bir ayrıcalık değil, eşitliktir; bir lütuf değil, hakkın teslimiyetidir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Muhabbet ile.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkürler.

Şimdi de söz sırası Sayın Selcan Taşcı.

Buyurunuz lütfen.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, ben de sporcusu, yönetimi, taraftarlarıyla bütün Beşiktaş camiasına bir kere daha geçmiş olsun diliyorum.

Türk toplumu her fırsatta futbol üzerinden tahrik edilirken aslında her birinin nihai renklerinin kırmızı, beyaz olduğu şuuruyla tek yürek olan spor kulüplerimiz, taraftar gruplarımızla aynı milletin ferdi olmaktan da gurur duyuyorum ve fakat havuz medyasını anlamakta zorlanıyorum. İşte, Cumhurbaşkanı "Geçmiş olsun." demiş, durumu takip ettiğini bildiğimiz. Alkış, tezahürat kopuyor. Dilemesin mi yani? Yani yüzlerce vatandaşımız orada şiddete uğruyor, elbette dileyecek. E, başında bulunduğu devletin vatandaşları. Hatta dünyayı ayağa kaldırması gerekirdi, az bile yaptı bence. İçişleri Bakanı, keza. Şimdi, hesap soracağına mevkidaşına, istirham ediyor yani "Mümkün mertebe orantısız güç kullanılmaması..." Kullanılabilir mi yani Türk vatandaşlarına orantısız şiddet? Dün gece Batum'da yaşananları öğrendiğimizde biz buradaydık, yerinizde de Sayın Kurum oturuyordu; İsrail'i kınadı. İsrail'e zaten lanet olsun da yani şiddeti uygulayan Gürcistan'ın, ne Sayın Kurum adını andı ne yapılan resmî açıklamaların biri hariç hiçbirinde ben Gürcistan üzerinden orantısız şiddetin kınandığını görmedim. Bunun sebebini merak ediyorum. Had bildiren olmayınca çünkü Gürcistan'dan da özür yerine ne geldi? Türk taraftarların provokatör olduğunu, saldırgan olduğunu öne süren küstah bir açıklama geldi.

Şimdi, burada konu bir tribün olayı değil. O yüzden burada konuşuyorum, Filistin bayrağına tahammülsüzlük de değil bence. Konu, Türk vatandaşlarının gördüğü muamele; Türk vatandaşlarına bu muamelenin nasıl, hangi cüretle yapılabildiği. Türk'ün canının, onurunun değerli olduğuna dair bir tek caydırıcı emsal tavrınız yok da bu yüzden bence Sayın Yılmaz.

İsrailli taraftarların Amsterdam sokaklarında nasıl terör estirdiklerini hatırlayın birkaç yıl önce. Türk taraftarlara yapılanın onda 1'i yapılabildi mi İsrailli taraftarlara? Hayır çünkü biliyorlar İsrail'in bir tek vatandaşı için bütün dünyayı nasıl ayaklandıracağını ve biliyorlar, maalesef, Türk hükûmetinin 11 Türk askerinin başına çuval geçirildiğinde dahi "Müzik notası mı?" diye o fecaati nasıl hafiflettiğini. 50 bin insanın katline villa tahsisinde sakınca görmeyen bir yönetim, birkaç yüz vatandaşının biber gazına boğdurulmasından da herhâlde gönül koymazlar diye düşünmüş olabilir mesela Gürcü polisi. Ya da kendi ülkelerinde bu taraftar grupları terör örgütü diye yargılanıyorlar. Dolayısıyla, biz de burada herhâlde her şeyi yapabiliriz diye düşünmüş, bundan cesaret almış olabilirler.

Şimdi, TRT'yle ilgili söylemek istediğim çok şey vardı ama zaman kalmayacak. "Fon haberleri yayınlanmıyor." eleştirilerini reddediyor TRT Genel Müdürü. Haklı aslında, TRT haberleri veriyor ama şöyle veriyor mesela: "AK PARTİ Genel Başkan Yardımcısı Fatma Betül Sayan Kaya görevinden istifa etti." Neden etti? 5N1K hani, gazetecilikteki haberdeki. "Kamuoyunu meşgul eden bir meseleyle ilgili bazı iddialardan dolayı." Şimdi "mesele" dedikleri ne? Cumhuriyet tarihinin en büyük hırsızlığı. "İddialar" dedikleri ne? Milyar dolarlık haksız kazanç. Fatma Betül Sayan tutuklandı. Evet, haberi veriyorlar ama Fatma Betül Sayan kim? Sarı çizmeli Mehmet Ağa. Aykut Erdoğdu'nun tutuklandığını nasıl vermiş ama aynı TRT? "Eski CHP Milletvekili Aykut Erdoğdu. Şimdi, neden biri "AK PARTİ'li eski Bakan, eski Milletvekili değil de biri "eski CHP Milletvekili"? TRT'nin haber metinlerini kim yazıyorsa sizin maalesef, sunuş metninizi de zannediyorum o yazdı. Şöyle bir cümle okudunuz çünkü sabah: "Fesih ve silah bırakma kararının ardından Meclis komisyonumuzun raporla 'bla bla bla'" Bu fiilin öznesi kim Sayın Yılmaz yani silahı sözüm ona kim bıraktı? Adı yok mu bu failin? Yani PKK terör örgütünü hafızadan silmeye mi çalışıyorsunuz? FETÖ var, DEAŞ var terörle mücadele bahsinde, PKK'nın adı geçmiyor. Az önce baktım ama Dışişleri Bakanlığı resmî internet sitesi terörizm başlığı, PKK alt başlığı, ilk cümlesi de şu: "PKK etnik, bölücü bir terör örgütüdür." Devlet nezdinde var demek ki hâlâ. İçişleri Bakanlığı resmî sitesi daha yeni, 9 Kasımda operasyon yapmış PKK/KCK'lı hesaplara. E, var demek ki bu terör örgütü hâlâ. Şimdi, devlet nezdinde bir varmış, bir yokmuş olmaz ki. İletişim Başkanlığına, kusura bakmayın ama maalesef, Dezenformasyonla Mücadele Başkanlığına ihbar etmek durumundayım sizi, var olan terör örgütünü yok göstermek halkı yanıltıcı bilgi çünkü; TCK 217'ye göre suç. Kendileri de zaten bu suçtan işlemde son derece mahirler.

Bir de dün yaptığınız basın toplantısında Sayın Şimşek dedi ki: "Biz bütçeyi hazırlarken Sayın Cumhurbaşkanımız söyledi, asla erken seçim gündemde değil." Eğer gündemde olsaydı bir seçim bütçesi mi olacaktı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Gündemde olsaydı mesela, hangi kaynakları ne için kullanacaktınız, nasıl bir değişiklik görecektik? Bu da bir itiraf bizce, bunu da izah etmenizi...

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Taşcı.

Şimdi de söz sırası Sayın Hasan Öztürk'te.

Buyurunuz lütfen.

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - AKP iktidarının 25'inci yılındayız. Çeyrek asır boyunca yaptığınız bütçeler kâğıt üzerinde anlattığınız gibi milletin hayatına yansısaydı, Türkiye Yüzyılı milletin yüzyılı olsaydı millet zengin, emek değerli ve bugün vatandaşın en kuvvetli duygusu size güven olurdu. Oysa bugün en zayıflattınız duygu size ve maalesef devlete olan güvendir. Milletin emaneti millî iradeyle emanet edilen devleti yirmi beş yıl yönetince kendinizin malı gibi davranıyorsunuz. "En büyük hırsızlık millî irade hırsızlığıdır." diyen Genel Başkanınızın önderliğinde millî irade hırsızlığını çeşitli hikâyelerle milletin yüzüne baka baka yapıyorsunuz. Tarihin en büyük fon ve borsa hırsızlığı organize yapılmış, maalesef üstünü örtmeye çalışıyorsunuz.

Şimdi, emekli, işçi, çiftçi, esnaf, akademisyen, mühendis, doktor, kısacası her emektar toplum sizin adaletsizliğinizden ve adaletsiz bütçe paylaşımlarınızdan mutsuz. Bugün vatandaşın devlete güveni öylesine sarsıldı ki açıkladığınız rakamları okuyunca kalemi eline alıp hesabı kendisi yapar hâle geldi. Millet artık devlete olan güvenini yitirdi. Haksız mı? Şimdi, Cumhurbaşkanlığı programında bu yıl görev giderlerinde 10 milyon lira yazıyor, altı ayda 4 milyar lira harcanmış; ödeneğin tam 400 katı. Gelecek yıl için aynı satıra 13 milyon yazılmış. Şimdi, hangi tecrübeye dayanarak bizden buradaki rakamın tutmasını bekliyorsunuz?

Yapay Zekâ Araştırma Komisyonunun içindeydik, mart ayında tamamladık raporu; yapay zekâ ekonomileri ve devletlerin geleceğini şekillendiren elektriğin keşfi, internetin keşfi gibi bir çağın başlangıcı olduğunu ve iktidar partisi mensuplarıyla beraber bunu ıskalamamak ve bu konuda ciddi anlamda kaynak ayırmak gerektiğini konuştuk. Şimdi o raporun ardından hazırlanan ilk bütçe bugün önümüzde. 2027 yılında yapay zekâ ve Türkiye'nin dijitalleşmesi ve yeni ekonomide yerini alması gereken ve genel ekonomide de gerekli dijital yatırımların yapılması konusunda bütçenin içinde bunları göremiyoruz Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Siber Güvenlik Başkanlığı, evet, adı yeni ama içine Dijital Dönüşüm Ofisini, içerisine Yapay Zekâ Müdürlüğünü, Veri Müdürlüğünü ve birçok kurumu içine koyduğunuzun da farkındayız. 6,3 milyarlık bütçe aslında, evet, makul gibi ama siber güvenliğe ayrılan 283 milyon lira gibi bir rakam belki dış satın almalarla siber vatanın siber güvenliğini hangi kurumlara, hangi kişilere, özel sektöre devredeceğinizi ve onu da nasıl yapacağınızı bilemiyorum. Dolayısıyla siber güvenlik çok önemli ama bütçede bunun önemini göremediğimi ifade etmek isterim.

Sayın Cevdet Yılmaz, dünkü basın toplantısını bütün Türkiye'yle birlikte biz de merakla bekledik. Uzun uzun konuştunuz ama pek bir şey anlatmadınız, parasını bekleyen vatandaşa net bir cevap vermediniz. Yaklaşık 200 milyar lira ödendiğini açıkladınız. Fondaki kaybın 855 milyar lira olduğuna baktığımda siz miktarsal, sayısal oranları anlatırken parasal olarak yüzde 23'lük bir kısmın tamamlandığını da söylemeliydiniz. 400 milyar lira gibi bir rakamın nasıl kaçırıldığını ve kimlerin kaçırdığını defalarca sorduk ama öğrenemedik. Dolayısıyla burada en önemli sorulardan biri Sayın Şimşek'e stopajı, buralarda 2025'ten bugüne kazanılan stopajı iade edecek misiniz dediğinizde batan insanlara etmeyeceğinizi, PBLK durumundaki işlemleri neden onaylamadığınızı, bunları da sorduk. Yine, Katılımevimle ilgili özellikle kamu zararı olmamasıyla ilgili ifade ettiniz. Katılımevimin aylık altı aylık bilançosunda 41 milyar 692 milyon liralık varlığının yatırım fonlarda olduğunu görüyoruz. Ancak dokuz aylık bilançoyu göremedik, ek süre istenmiş, 31 Aralıkta o bilançoyu gördüğümüzde bunun hangi fonlarda ve hangi değerde olduğunu hep birlikte göreceğiz. Dolayısıyla bir de bu işin borsa boyutu var, sadece fon boyutu yok. Bu fonların manipüle ettiği 16 Eylüldeki değeri yaklaşık 40-45 hisse var. Özatanın, Odinenin, Destekin, Hedefin olduğu 70 milyar dolar olan piyasa değeri bugün 5 milyar dolara düştü. 65 milyar dolarlık bir kayıp var ve bu hisselerin yüzde 95'e varan kayıplarıyla ilgili bunları işleme açtınız, her gün işlem görmeden taban oldu ve bu balon bu insanların elinde patladı. Neden bunları işleme açtınız? Neden durdurmadınız? Neden müsaade ettiniz bu hisselerin insanların elinde kalmasına? Mesela Özata bugün Fatma Betül Sayan Kaya'nın elinde olsaydı o 163 milyon lirası 35 milyon lira değerinde hisse olacaktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - O da parasını geri almasın, onun yerine hisselerini geri devredelim kendisine. Şu anda o durumda milyonlarca insan var.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Öztürk.

Şimdi de söz sırası Sayın Hüseyin Olan'da.

Buyurunuz lütfen.

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Sayın Başkan, Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve heyeti; Türkiye'de güvenlik ve istihbarat kurumlarının görevi toplumun ortak yararını gözeten, hukuka bağlı, eşitlikçi ve demokratik bir düzeni korumaktır. Oysa uygulamada güvenlik uzun zamandır iktidarın kendi konumunu sağlamlaştırma aracı olarak işlemektedir. Toplumda süregelen bir korku, sessizlik ve itaat hâli yaratılmıştır. İktidar bu iklimi kendi yararına kesintisiz sürdürmektedir. Protestolar, hak talepleri, anayasal bir hak olan

toplantı ve yürüyüş eylemleri millî güvenlik tehdidi söylemiyle bastırılmakta. İktidarı eleştiren en ufak bir sosyal medya paylaşımı bütün bürokrasiyi ayağa kaldırabilmekte, paylaşımın sahibi şafak operasyonuyla gözaltına alınabilmektedir.

Örtülü ödenekten yalnızca 2025 yılında 14,8 milyar lira harcanmıştır. Nereye harcandığını bu Meclis bilmiyor, bilemiyor. Ama şunu biliyoruz: Bu ülkede örtülü olan yalnızca ödenek değil; Hrant Dink'in, Suruç'un, 10 Ekim Ankara gar katliamlarının, Diyarbakır miting saldırılarının ve yüzlerce faili meçhul dosyaları da hâlen örtülüdür, karanlıktadır. Güvenliğin işlevi hakikati ortaya koymak değil, iktidarın ihtiyaç duyduğu siyasal iklimi üretmek hâline gelmiştir. Bu seçicilik tesadüf değildir. Güvenliği herkes için değil, bazıları için önceleyen devlet kimin güvende olacağını da baştan belirlemektedir. Geçmişten günümüze süren biz ve onlar ayrımı Alevilerin inanç ve yaşamlarını ötekileştiren, Arap halklarını güvenilmez, Kürtleri ayrılıkçı, dindar kesimleri irtica tehdidi saymış. Bu dil bugün de toplumu ayrıştırıp kutuplaştırarak düşmanlaştırmıştır. Barış ve demokratik toplum süreci bu dilin değiştirilmesi için tarihî bir fırsattır. Bunun için Cumhurbaşkanlığı başta olmak üzere bağlı kurumların, iktidarın, siyasetçilerin ve medyanın ortak, tutarlı ve yapıcı bir dil kullanması gerekmektedir. Hain, terörist, teslimiyet gibi damgalayıcı kalıplar, süreci zafer ya da yenilgi anlatısına çeviren militarist söylemler barışın toplumsal zeminini aşındırmaktadır, süreci enfekte etmek isteyenlerin elini güçlendirmektedir. Eleştiri sürecin parçasıdır, yeter ki nefret ve provokasyonlardan arınmış olsun. Bu dilin en ağır sonuçları sokaklarda görülmektedir. Çeteleşmenin devletten habersiz çoğaldığını söylemek zordur. Düşüncesini demokratik yollarla ifade edenlerin sahibine ulaşabilen güvenlik mekanizmasının mahallede silahla dolaşan gençleri ve kapı önlerindeki uyuşturucu satıcılarını göremediği iddiaları inandırıcı gelmiyor. MİT yurt dışında yakaladıkları insanlarla, yaptıkları operasyonlarla övünüp dururken şehir merkezlerinde güvenlik birimlerinin çeteleşmeye ve uyuşturucu kullanımına neden olan, neden müdahale etmediğinin sebebi anlaşılır gibi değil. Bu ağların kimler tarafından korunduğu ve güvenlik mekanizmalarının neden etkili müdahale etmediği yeterince açıklığa kavuşturulmamıştır. Kürtlerin yoğun yaşadığı bölgelerde uyuşturucu, yoksulluk ve işsizlik gençliği hem bedensel hem siyasal olarak sessizleştiren bir toplumsal çözülme aracına dönüştürmüştür. Bağımlı genç hak talep edemez, örgütlenemez. Bu gençlerin bir bölümünün tehdit ve baskıyla muhbirliğe zorlandığı iddiaları çarpıcıdır. İHD'nin 2022-2024 raporunda 87 ajanlaştırma ve kaçırılma başvurusu kayda geçmiş, 2023-25 raporunda gençlerin kırılganlıklarının istismar edildiği, gözaltı ve ailelerine yönelik tehditlerle ajanlığa zorlandıkları vakalar belgelenmiştir. Gençlerin suç örgütlerince devşirilmesine seyirci kalınırken aynı gençlerin güvenlik mekanizmalarınca şantaj ve bunun gibi yöntemlerle ajanlaştırılarak kullanılmaya çalışılması hukuk devleti açısından son derece ciddi bir sorundur. Bu nedenle, ajanlaştırmaya daire her ihbar tarafsız bir soruşturmanın konusu olmalıdır. Çeteleşmede yalnızca tetiği çeken gençleri konuşmak asıl sorumluları görünmez kılar. Gençleri kimler suç ekonomisine sürüklüyor, hangi güvenlik mekanizmaları buna göz yumuyor bunu sorgulamak zorundayız. Güvenliği, korku ve tehdit üzerinden değil, hak, hukuk ve toplumsal barış üzerinden kurmak gerekiyor. Uyuşturucu baronlarının ve onları koruyan bütün ilişkilerin üzerine gidilmelidir. Gençlerin geleceğini eğitim, istihdam ve sosyal politikalarla güvence altına almak devletin en önemli sorumluluğundan biridir. Devletin görevi yoksul mahallelerin çocuklarını suç örgütlerinin insafına bırakıp ardından korkuyla istihbaratın parçası hâline getirmek olmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ederiz.

Şimdi de söz sırası Sayın Utku Çakırözer'de.

Buyurunuz lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, sayın milletvekilleri; Türkiye bir karanlığın içinde. Basın üzerinde büyük bir sansür var. AK PARTİ iktidarında artık sadece gazetecilik yapmak dahi suç; fon vurgununu yazmak suç, depremde yangında ihmali yazmak suç, milletin seçtiklerine mahkemelerde yapılan zulmü yazmak suç. TRT başta olmak üzere, ülkede medyanın yüzde 95'i tekelinizde ama doymuyor, yetinmiyorsunuz. O hâle geldi ki memlekette gerçekleri söyleyebilen, sayıları bir avuç dahi kalmayan kanalı susturmak için harekete geçtiniz. Bugün TMSF bütçesi görüşülüyor. Kural neydi şirketleri düze çıkaracaktı, düzgün yönetecekti ama öyle mi yapıyor? TMSF eliyle milyonların izlediği kanalları çökmektesiniz. Geçen yıl Tele1, bu yıl önce Halk TV susturuldu, 2 kanal da izlenilirliklerini kaybetti, resmen devlet eliyle çökertildi. Ya, yok pahasına satılacaklar ya da kararacaklar. İşte, bakın, Halk TV'nin sahibine Flash TV'yi sattırmamışsınız ama sizin elinizde duyuyoruz ki en son bir apartman dairesi fiyatına, 15 milyon liraya satılmış. Şimdi de Sözcü TV... Bakmayın yayınların sürdüğüne, ona yapılan da karartmadır. Kayyum gidiyor, diyor ki: "Halk TV gibi mi olmak istersiniz, Habertürk gibi mi?" Seçime bakar mısınız, iki ucu da sansür, karartma. Efendim, "Fon vurgunun etrafından dolanın, tartışma olmasın, eleştiri olmasın. 'Vurgun' demeyin 'soygun' demeyin." Bakın, Sözcü Gazetesi var, onun internet sitesi "Sözcü.com.tr" ama açın, bakın internet sitesinde o Sözcü Gazetesinin haberleri yok, İsmail Saymaz'ın yazısı yok; Saygı Öztürk, Emin Çölaşan, Fikret Bila, Sultan Özer, hiçbiri yok, manşeti yok. Ya ne var? İşte, meşhur aslan var. Bunun adı kayyımlık değildir, bunun adı cellatlıktır. Milyonların geçim çilesi, fon vurgunu, işsizlik gibi haberler bıçak gibi kesildi, milyonların geçim derdi gitti, saç çıkartan tarak geldi, meşhur aslan geldi, çiçek, böcek geldi. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, soruyorum: Bir şirketin patronuyla ilgili mali iddialarının araştırılması için o televizyonun yayın yönetimine müdahale edilmesi gerçekten zorunlu mudur? Sahibine yönelik bir iddia kişisel sorumluluğu ilgilendirmez mi? Bir iddia, bir haber merkezine bütünüyle çökmenin gerekçesi olabilir mi? Gazetecilerin çalışma düzeni, yayın kuruluşunun bağımsızlığı korunamaz mıydı? NATO zirvesi, Suriye protestoları, sınırda savaş takibi, Ailem Güvende Operasyonu, fon vurgunu, gazetecilerin haber yaptığı yorumladığı kamuoyunu bilgilendirildiği olaylar soruşturma ve tutuklama gerekçesine dönüştürülüyor. 2026'nın, bu yılın ilk on ayında 410 kez gazeteciler hâkim karşısına çıktı; 63 gazeteci gözaltına alındı,

29 gazeteci tutuklandı. Merdan Yanardağ 396 gündür, Selahattin Günday 76 gündür, Tuğba Tekerek 73 gündür, Derya Okatan 56, Hakan Güraksu 52 gündür yazıları, haberleri nedeniyle cezaevinde. Buraya Çağlayan Adliyesinden geliyorum. Gazeteciler Şaban Sevinç ve Mustafa Balcı fon vurguncularına ilişkin yaptıkları paylaşım nedeniyle tutukluydular. Sevindik, bugün tahliye edildiler ama hayatlarından 49 gün çalındı. Televizyonlar, gazeteler aynı haberlerle, aynı manşetlerle çıkıyor, istediğiniz gibi tüm kanallar AKP'nin tek sesli medyası oldu ama bitmedi, yetinmiyorsunuz, bir de dijital sansür var. Bakın, 2026 boyunca erişime engelleri basın özgürlüğüne yönelik müdahalelerin en yaygın araçlarından biri oldu. Cumhurbaşkanının kendisine, yakınlarına, AKP milletvekillerine, yerel yöneticilerine, yakınlarına ilişkin yolsuzluk, rüşvet, istismar, usulsüzlük iddialarını içeren tüm haberler erişime engellenmiş durumda. Kamu kaynaklarının kullanımı, ihaleler, rüşvet iddiaları, kamu görevlilerinin faaliyetlerini konu alan haberlerin hepsi karartıldı. T24'ün internet sitesi tamamen erişime engellenmiş durumda. İşte, dün 12punto erişime engellendi. Evrensel, Kısa Dalga, Sol Haber, çok sayıda başka başka yayın organı da bu müdahalelerden maalesef nasibini aldı. Bu yılın sadece iki ayında eylül ve ekimde 2.137 X hesabı... Aralarında çok sayıda gazeteci var, haber sitesi var, sivil toplum var, vatandaşlar var. EngelliWeb'in 2025 Raporu'na göre 2015-2025 döneminde erişime engellen X hesabı sayısı 4.800'ü aşmış durumda. Son iki ayda on yılı aşkın sürede biriken toplam hesabın neredeyse yarısına yakın engelleme yapıldı, dijital sansürün ülkesi hâline geldik.

Mesele şu değerli arkadaşlarım: Demokrasinin en temel şartlarından biri iktidarın denetlenebilmesidir. Bu ülkede tek adam yönetiminde denge ve denetleme mekanizmaları ortadan kaldırıldı, şimdi de sizi denetleyecek basını ortadan kaldırıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Denetimden kaçan, hesap vermeyen, eleştiriden rahatsız olan, gerçekleri söyleyenleri susturmaya çalışan bu yönetim anlayışında işte fona bakın, tarımda, ekonomide yaşananlara bakın, hangisine bakarsanız aynı yönetim anlayışı var. Bu tablonun ne size ne bize faydası var. Çıkış sandıktadır.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi de söz sırası Sayın Mahmut Tanal.

Buyurunuz lütfen.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli Cumhurbaşkanı Vekilim, değerli milletvekili arkadaşlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcım, 2005-2006 yıllarında Cem Kültür Evi Derneğine Esenyurt'ta bulunan bir arazi yani 563 ada 1 no.lu parseldeki taşınmaz 2005-2006 yıllarında Esenyurt Kıraç'taki Cem Derneğine tahsis edilmiş durumda ve imece usulüyle Cem Derneğinin kurucu üyeleri ve orada bulunan insanlar bunu yaptı. Yaptıktan sonra Esenyurt Kaymakamlığı ve Esenyurt Belediyesi kalkıp buranın tahliyesiyle ilgili yazı gönderiyor ve İstanbul İdare Mahkemesinde Kıraç Cemevi bu işlemin iptali ve tahliyenin durdurulması için dava açıyor. Benim sizden istirhamım şu: Bir, öncelikle bu tahliye işleminin durdurulması. Eğer bu tahliye işlemi devam ederse Anayasa'mızın 24'üncü maddesindeki ibadet özgürlüğü, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 9'uncu maddesindeki din, vicdan ve ibadet özgürlüğü ihlal edilmiş olur. Nedir? Buradaki ibadet kültür ve sosyal hakları daraltılmış olacak, fiilen uygulanmamış olacak, bu konudaki hassasiyetinizi istirham ediyorum.

İkinci konu: Depremi Allah bir daha yaşatmasın bize. Şanlıurfa'mızın Suruç ilçesinde merkezde bulunan Merkez Camisi depremde yıkıldı. Bugüne kadar -Diyanet İşleri Başkanlığının yetkilileri de burada- maalesef bu cami yapılmadı., bu konuda da gereken hassasiyetin gösterilmesini istirham ediyorum.

Vekil imamlar var, vekil imamlarla ilgili bir güvence yok. Sayın Diyanet İşleri Başkanlığı yetkililerle konuştuğumuza denildi ki: "Efendim, sürekli yurt dışında 1.500 kişi imam bulunuyor, bunlara yönelik biz vekil imam atıyoruz." Peki, bunların ataması üç yıldır, dört yıldır; ondan sonra bu devir döngü devam ediyor. Yani bu insanları bu şekilde çalıştırmak hakikaten ne dinle bağdaşır ne hukukla bağdaşır ne ahlakla bağdaşır. Hangi dini kabul edersek edelim, hangi pozitif hukuku alırsak alalım bu mağduriyetin bir an önce giderilmesi lazım.

Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcım, siz tüm bakanlardan sorumlusunuz. Siyasi sorumluluk, hukuki sorumluluk, mali sorumluluk Cumhurbaşkanına ait mevcut olan bu Cumhurbaşkanlığı sistemi nedeniyle. Şimdi Türkiye Büyük Millet Meclisine getirilen bir kanun teklifi var. Cumhurbaşkanlığı sisteminde siz "evet" demeden milletvekillerinin imza atması imkânsız. Deniliyor ki: "Bu fon yönetimiyle ilgili seçilen yöneticilerin hukuken, mali anlamda, siyasi anlamda, cezai anlamda bir sorumluluğu yoktur. Muafiyet getirilmektedir." Şimdi, ben şunu soruyorum: Bizim Anayasa'mız elimizde. Ben kırk yıllık bir hukukçuyum, burada muafiyeti göremiyorum; Anayasa kimseye muafiyet tanımıyor, kanunlarımız kimseye muafiyet tanımıyor. Geliyoruz, dinimize bakıyoruz, dinimizde kimseye muafiyet tanınıyor mu? Dinde de kimseye muafiyet tanınmıyor. Enbiyâ suresinin ayetinde açık ve net yani insanlar yaptıkları ile yapmadıklarından sorumludur. Bu ne demektir? Hırsızlık yapacak, yolsuzluk yapmaya burada bir cesaret veriliyor. Şunu hiç kimse unutmasın: 82 Anayasası'nın geçici 15'inci maddesi nasıl darbecileri kollamak, korumak için konulduysa, sonradan gelen bu geçici madde kaldırılıp bu Anayasa'yı ihlal eden darbeciler yargılandıysa, herkesin bilgisi olsun, burada kanunla getirilecek olan bu sorumlulukların hesabı mutlaka sorulur. Yani bunun arkasına saklanarak "Efendim, bizim muafiyetimiz var." "Sorumluluğu yoktur." şeklindeki olaya güvenmesinler. Onun için, yetkili olan, yetki alacak olan tüm kamu görevlilerine bunu hatırlatmayı bir hukukçu olarak, sorunu bir parlamenter olarak söylemeyi uygun görüyorum.

Sizden istirhamımız, cezaevlerine gittik, hükümlülerin hakları var, iki kişi bir ranzada yatıyor, bir yatakta yatıyor; yatak 80 santim. Benim gibi cüsseli olan iki kişi 80 santimde nasıl yatabilir? Çocuklara süt verilmiyor, süt Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcım, haftada bir sefer yumurta veriliyor. Yani, annesi suç işledi, bu çocuğun günahı ne? Bu çocuğun anne, baba seçme özgürlüğü yok ki. Yani, burada, devletin bütçesinde 180 lira iaşe bedeli, çocuklu kişilere 350 lira; yetmiyor Sayın Cumhurbaşkanım, yetmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Öztürk...

Sayın Öztürk'ten sonra lütfen sisteme girin soru soracak olan milletvekillerimiz. Soruları alacağız, sonra cevap için Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımıza söz vereceğiz.

Sayın Öztürk, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Cumhurbaşkanımız, değerli milletvekilleri; bir bütçe iktidarın kürsüden söylediklerini değil, gerçekte kimi koruduğunu ve yükü kimin sırtına verdiğini gösterir. Vatandaşa "Tasarruf edin." deyip kamu yönetiminin zirvesindeki harcamaları büyütüyorsanız bunun adı tasarruf değil, çifte standarttır. Millet kemer sıkarken iktidar kesenin ağzını açamaz.

Cumhurbaşkanlığının 2026 yılı başlangıç ödeneği 21 milyar 286 milyon liradır. 2027 bütçe teklifi ise 27 milyar 547 milyon lira çıkmaktadır. Bir yıldaki artış oranı yaklaşık yüzde 29,4'tür. Emeklinin aylığı, memurun maaşı ve asgari ücretlinin geliri hayat pahalılığı karşısında erirken Cumhurbaşkanlığı bütçesi büyümektedir. İktidar bu artışı yalnızca enflasyonla açıklamaya kalkmasın. Bütçe, rakamların otomatik olarak şişirildiği bir cetvel değil, siyasi tercih meselesidir. Kaynak sınırlıysa önce vatandaşın mutfağı, çiftçinin tarlası, esnafın dükkânı ve gencin geleceği korunmalıdır. Devletin en üst makamı tasarrufun dışında değil, önünde, başında olmalıdır.

Sermaye piyasalarında yaşanan fon krizi de bu yönetim anlayışından bağımsız değildir. Kriz öncesinde 401 milyar 266 milyon lira çekilmiştir. Bu tutar Cumhurbaşkanlığı 2027 bütçesinin tam 15 katıdır. Adalet Bakanının açıklamasına göre 141'i gerçek 73'ü tüzel kişi olmak üzere 214 şirket ve kişinin 3 fondan 187 milyar 653 milyon lira kazanç elde ettiği belirlenmiştir. Bu rakam da Cumhurbaşkanlığı bütçesinin tam 7 katıdır. Krizin etkili olduğu bir dönemde Borsa İstanbulda şirketlerin toplam piyasa değeri de yaklaşık 6,5 trilyon lira azalmıştır. Bunlar sıradan rakamlar değildir, bu rakamların arkasında, ömür boyu çalışarak biriktirdiği parasını kaybetme korkusu yaşayan yüz binlerce vatandaşımız, değeri eriyen şirketler ve ertelenen yatırımlar vardır.

Sermaye piyasalarına duyulan güvenin sarsıldığında, bedeli yalnızca yatırımcı değil, üretici, çalışan ve iş arayan gençlerde öder. Böylesine ağır bir tabloyu birkaç kişinin kötü niyetine bağlayarak geçiştiremezsiniz. Bu, yalnızca bir fon krizi değil, denetimin, liyakatin ve yönetim sisteminin bir krizidir. Piyasayı denetlemekle görevli kurumların yöneticilerini kim atamıştır? Olağan dışı işlemler yapılırken kurumlar neden harekete geçmemiştir? Kriz patlak vermeden hemen önce fonlardan çıkanlar neden zamanında tespit edilememiştir? Vatandaşın birikimi eridikten sonra operasyon yapmak denetim değildir; denetim, zarar ortaya çıktıktan sonra açıklama yapmak değil zararı doğmadan önlemektir. Siyasi sorumluluğu birkaç bürokratın üzerine yıkamazsınız. Denetim kurumlarını tek iradeye bağlayan Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi ortaya çıkan güven kaybının siyasi sorumluluğunu da taşımaktadır. Hukuki sorumluluğu bağımsız yargı belirleyecektir ancak siyasi ve ahlaki sorumluluğun adresi açıktır, bu sistemi kuran, yöneticileri ataya ve ülkeyi yöneten Cumhurbaşkanıdır.

Cumhurbaşkanlığı bütçesine dönecek olursak, mal ve hizmet alımları 11,7 milyardan 15,3 milyara, hizmet alımları yüzde 45 artışla 3,34 milyara, temsil ve tanıtma giderleri 400 milyona, yolluklar ise 200 milyona yükselmektedir. Millet pazar filesini dolduramazken temsil ve tanıtım için kesenin ağzını açmak milletin fedakârlığını iktidarın konforuna çevirmektedir. Üstelik, 2027 yılında Cumhurbaşkanlığı için 20 yeni taşıt alımı öngörülmektedir. Vatandaştan kemer sıkması istenirken mevcut araç filosunun büyüklüğü ve toplam maliyeti neden açıklanmamaktadır?

Buradan Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısına başka bir konuda daha seslenmek istiyorum: 65 yaşını aşmış, yıllardır hac sırası bekleyen vatandaşlarımızı daha fazla bekletmeyin. Bu insanlarımızın yaşları ilerliyor, sağlık sorunları ağırlaşıyor. Beş yıldan uzun süredir bekleyen 65 yaş üstü vatandaşlarımız kuradan muaf tutulmalı veya onlara yönelik öncelik sağlayıcı kalıcı bir düzenleme yapılmalıdır, bu insanlara her yıl "Bir sonraki kurayı bekleyin." demek çözüm değildir.

İYİ Parti olarak açıkça söylüyoruz: Güvenlik denetimsizliğin, temsil görevi savurganlığın, makam itibarı ise şatafatın bahanesi olamaz. Biz bu bütçeye yalnızca rakamların büyüklüğü nedeniyle değil, adaletin küçüklüğü, şeffaflığın yokluğu ve siyasi sorumluluktan kaçınılması nedeniyle itiraz ediyoruz. Milletin bütçesi milletin gözünün önünde millet için harcanmalıdır, kullanılmalıdır diyor, Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi soru taleplerini karşılayacağız.

İlk olarak komisyon üyelerinden başlıyoruz.

Sayın Erkan, buyurun.

NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Delice-Kırşehir-Aksaray Hızlı Demir Yolu Hattı'nın toplam 182 kilometrelik etüt ve proje çalışmaları tamamlanmıştır. Yolcu ve yük taşımacılığına hizmet verecek bu hattın Kırşehir'e

kazandırılması ilimizi Samsun ve Mersin limanlarına bağlayarak ulaşım ve ticaret imkânlarını güçlendirecektir. Ayrıca, deprem riski yüksek sanayi bölgelerindeki üretimin İç Anadolu'ya, özellikle Kırşehir'e yöneltilmesi bakımından da önemli bir altyapı oluşturacaktır. Projenin yatırım alması, yapımının başlanmasını talep ediyoruz.

Saygılarımla.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Dijitalleşme, devletlerin hizmet kapasitesini artırırken yeni bir kırılganlık oluşturuyor, o da siber saldırılar. Şimdi, Amerika Birleşik Devletleri'ne baktığımız zaman, son yıllarda internet kesintisi olduğu zaman veya internet ağına bir saldırı olduğu zaman iletişimin nasıl sürdürüleceğini gösteren tatbikatlar yapıyorlar. Bizde de bu tür hazırlıklar var mı? Çünkü savaş dâhil, herhangi bir saldırıda ilk saldırı siber altyapıya oluyor dolayısıyla bununla ilgili bir hazırlığımız var mı? Hatta, geçen bir makale okudum, Amerika Birleşik Devletleri'nde yine, internet kesildiği zaman Bluetooth'tan Bluetooth'a, birbirine atlayarak belli bir şeyde haberleşme altyapısı üzerinde çalışılıyor. Bununla ilgili bizim bir çalışmamız var mı?

Bir de son olarak Başkanım, Diyanette fahri Kur'an kursu öğreticilerimiz yıllardır emeklerinin karşılığını almak istiyorlar, bu anlamda, bununla ilgili bir çalışmanız, kadro çalışmanız var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Sayın Türkeş Taş...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, merak ediyoruz, İmralı canisinin villaya taşındığı ve sekretaryası olduğu kesinleştiğine göre Sayın Cumhurbaşkanı İmralı canisini af mı etti? Bu bebek katili, Türk devletinin kurduğu bir alt kurulun başkanı olacak mıdır?

Ayrıca, İçişleri Bakanlığı raporlarında PKK/KCK terör örgütünün geçmişte uyuşturucu ticaretinden ve uyuşturucu tacirlerinden aldığı haraçlardan gelir sağlandığına ilişkin tespitler bulunmaktadır. Yeni nesil çetelerle ilgili yapılan soruşturmalarda PKK/KCK'ya uzanan ilişkiler tespit edilmiş midir? Bu konuda ne yapılmaktadır?

Çok teşekkür ederim.BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcım, sorumluluğunuz gereği Cumhurbaşkanımızın kararıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle de ilgileniyorsunuz. Biz de her seferinde teşekkür ediyoruz, yanınızda ziyaretlere katılıyoruz; birçok açılışı görme imkânımız oldu, neredeyse ayda bir Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sefer düzenleniyor. Bu süreçte Meclisi yapıldı, Cumhurbaşkanlığı yapıldı, yüksek mahkemesi, millet bahçesi; açılışı yapılan devlet hastaneleri var, yapılanlar var, bütün ilçeler birbirine çift yollarla bağlandı, çevre yolları yapılıyor, çok şey var ama en önemli son yatırım doğal gaz hattı ne zaman hayata geçecek? Bu konuda da çok önemli bir adım atıldığı için Cumhurbaşkanımıza ve size teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bunların hepsi Konya mı yapıldı Sayın Erdem?

ORHAN ERDEM (Konya) - Kuzey Kıbrıs.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kuzey Kıbrıs, tamam.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Onlar Konya'dan gitmişler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, alacaklı vekili Otoyol Yatırım İşletme ve Anonim Şirketi Avukatı Serhat Yılmaz, Bingöl Barosuna kayıtlı Ankara'da Mustafa Kemal Mahallesi'nde bürosu var, bu kişi sizin yeğeniniz mi oluyor? Onu öğrenmek istiyorum, HGS avukatı yani bugünlerde moda biliyorsunuz, bir kısım eski bakan çocuklarının, eşlerinin falan HGS avukatları olduğu ortaya çıktı. Bu isim benzerliği mi, yoksa sizin yeğeniniz mi? Eğer sizin yeğeninizse bunu ahlaki buluyor musunuz?

Diğer bir sorum da: Şimdi bu "Fon mağdurları." diyoruz yani 200 milyar lira civarında bir para ödendi. İşte, tasfiye edilen fonların büyüklüğü 822 milyar civarındaydı, bunun bir kısmının fahiş kâr olduğunu düşünebilirsiniz. Bundan sonra ne kadar daha bir ödeme yapılacak, elde olan varlıklardan? Nakit olur, gayri menkul olur; ne bilim, başka şeyler olabilir. Dolayısıyla, ilave ne kadar ödeme yapılabilir? Bunu millet çünkü öğrenmek istiyor, çok düşük alanlar var. Mağduriyetin de boyutu sizce ne olur?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

2025 yılı kesin hesabında taşıtlar grubu 2026'ya devir 6,8 milyar, yıl içinde 2,9 milyarlık bir alım olmuş, bunun da 2,7 milyarı hava taşıtları grubunda Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım. Başka bir kurumdan aktife kaydırma mı var, yeni bir alım mı oldu? Bir de 975 bin TL'lik tekne alımı olmuş, mahiyeti nedir? Bir de genel olarak son üç yılda bütün kurumlar, bakanlıklar 5 grupta bu temsil gideri, kiralama gideri, kırtasiye gibi 355,5 milyar harcama yapmışlar. Cumhurbaşkanlığı bütçesinde ve bağlı başkanlıkların bütçesinde tasarruf tedbirlerine uyuluyor mu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, Kıbrıs konusu açılmışken ben de Kıbrıs'la ilgili şunu sorayım: Kıbrıs Türk Cumhuriyeti devletini tanıyan Türk devletleri dâhil başka ülke var mı? Eğer yok ise bugüne kadar başta Türkiye olarak bunu niye başaramadınız yirmi üç yıllık iktidar olarak? Bunu sormak istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Konuralp.

OKAN KONURALP (Ankara) - Sayın Yılmaz, Fehmi Tosun'un kızı Besna Tosun Mecliste kurulan Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonuna gelerek ailesinin yıllardır süren acısını ve adalet arayışını anlatmıştı. Bu görüşmenin ardından İçişleri Bakanlığına yönelttiğim soru önergesine verilen yanıtta: 1995 yılında kaybedilen Fehmi Tosun hakkında yaklaşık otuz yıl sonra 2024 yılında terör örgütü üyesi olma suçlamasıyla arama kararı çıkartıldığı bildirildi. Millî Dayanışma ve Bütünleşme ve Koordinasyon Kuruluna Başkanlık eden biri olarak size doğrudan sormak istiyorum: Fehmi Tosun hakkında 2024 yılında neden arama kararı çıkartılmıştır? Yıllardır adalet bekleyen Tosun ailesi neden bir kez daha mağdur edilmektedir? Aileleri dinlediğimiz, toplumsal barışı ve kardeşliği söz ettiğimiz bu süreçte Tosun ailesine yeni bir yük ve acı yaşatılması nasıl açıklıyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim.

Kayyımla yönetilen basın kuruluşlarının sayısı nedir? Kayyımların performansı nasıl ölçülmektedir? TMSF eliyle yönetilen şirketler konusunda sıkıntılar var mıdır? Bu sıkıntıları sona erdirmek için yeni bir düzenlemeye ihtiyaç var mıdır? Fatma Betül Sayan Kaya on dokuz gün tutukluluk sonrasında sağlık gerekçesiyle evine dönerken içeride yatan başta hasta tutuklular olmak üzere seçilmiş belediye başkanlarımız için, il başkanlarımız için, gazeteciler için, hak savunucuları için de tutuklu yargılamada ısrar edilmesi hakkaniyetle ne kadar bağdaşmaktadır?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, şimdi Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Cevdet Yılmaz'a söz vereceğim; gün içerisinde dile getirilen eleştiriler ve sorulara cevap vermesi için.

Buyurun.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Hızlı hızlı cevap vermeye çalışacağım sürem kısıtlı olduğu için, cevap veremediğim hususlarda yazılı bir şekilde, kurumlarımızdan da bilgiye ihtiyaç olan hususlarda hazırlık yapıp bu cevapları ileteceğim.

Sayın Necmettin Erkan, demir yolu yatırımlarıyla ilgili, Kırşehir'le ilgili bir soru yönlendirdi. Demir yolu bizim genel önceliklerimiz arasında, özellikle de organize sanayi bölgeleri, üretim alanları ile liman bağlantıları bir de belli koridorlar tespit etti Sanayi Bakanlığımız, Ulaştırma ve Tarım Bakanlığıyla da birlikte çalışarak buralarda da önemli bir sanayi koridoru oluşturma ve lojistik avantajlarla rekabet gücünü yükseltme perspektifiyle. Bir taraftan da Anadolu'da sanayiyi yaygınlaştırma, daha dengeli dağıtma anlayışıyla çeşitli çalışmalar yapıyoruz.

Sayın Kısacık, siber hususunda sorular sordu. Bazı testler, bazı çalışmalar olduğunu biliyorum ama daha detaylı kurumlarımız cevap verebilir, onlara yazılı bir şekilde cevap verelim.

Sayın Türkeş, yapılan kanuni düzenlemede, belli bir tarih öncesi "kurucu" denilen örgüt mensupları, terör örgütü mensupları kanun kapsamı dışında tutulmuştur. Dolayısıyla, bu silah bırakma ve fesih gerçekleşse bile kurucular bundan istifade edemeyeceklerdir; kanunla ilgili detaylara sizler de bakabilirsiniz. Bu yeni nesi suç örgütleriyle ilgili de öncelik verdiğimiz bir çalışma. Dünkü MGK bildirisini takip ettiyseniz, orada da ele alınan bir çalışma hâline gelmiş durumda. Ön alıcı birtakım çalışmalarla, bütün dünyada dijitalleşmenin de gelişmesiyle sorun, daha büyük sorun hâline gelen bu konuda öncelik veriyoruz ve İçişleri Bakanlığımız başta olmak üzere, bütün kurumlarımız, Adalet Bakanlığımız, bu konuyla ilgileniyoruz. Ama burada risk analiziyle sosyal ortamlara yönelik faaliyetler ve böylece, bu işin kaynağında kurutulmasına dönük çalışmaları da yine bunun bir parçası olarak görüyoruz. Yani, çok boyutlu bir şekilde, hem güvenlik açısından hem sosyal açıdan bu meseleyi önceliklendirmiş durumdayız.

Sayın Orhan Erdem, KKTC'yle ilgili sorular yönlendirdi. Doğal gaz bugün en önemli projemiz, daha önce denizin altından su götürmüştük, biliyorsunuz, hakikaten tarihî bir proje. Şimdi de doğal gazı adaya götürüp oradaki enerji problemini köklü bir şekilde çözmeye çalışıyoruz. Bir taraftan da bütün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin fiber altyapısını TELEKOM aracılığıyla yeniliyoruz. Bu iki proje çok çok kıymetli diye inanıyorum. Bunun dışında da onlarca projemiz var; okuldan sağlık tesislerine, yollardan tarıma birçok alanda projelerimiz var ama özellikle bu doğal gaz ve TELEKOM projeleri büyük ölçekli projeler. Adayı bir dijital ada vizyonuyla ve enerjisini de daha rekabetçi üreten bir ada hâline getirerek yıllardır uygulanan haksız izolasyonlara karşı da güçlü bir cevap verecek projeler diye inanıyorum. Her zaman Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin yanında olmaya devam edeceğiz.

Erhan Bey, daha önce bir iddiası vardı, şimdi başka bir konuyu gündeme getirdi. Anlaşılan, kişisel olarak, benimle ilgili bayağı meraklı bir hâle gelmiş durumda. Bir yeğenimle ilgili bir iddia dile getirdi. Benim kişisel olarak bilgim yok; böyle bir şey var mı yok mu. Bana gelip benim böyle bir şeye aracılık yapmamı da istemedi ama var mıdır yok mudur ben de kendisinden soracağım. Böyle bir şeye ben aracılık yapmadım...

ERHAN USTA (Samsun) - İsminizi kullanmış olabilir mi?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Hiçbir zaman da böyle bir... Kendi evladıma dâhi yapmadım.

ERHAN USTA (Samsun) - İsminizi kullanmış olabilir mi?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Benim ismimi kim kullanılmış...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Kullanmışsa ne yapsın Cevdet Bey?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Kullanılabilir insanlar, ona ben görmediğim, bilmediğim bir şeye şimdi bir şey diyemem. Ama ben kendimden eminim. Ben, böyle bir şeye hiçbir şekilde aracılık yapmadım, hiç kimseye de "Benim şu yakınıma böyle bir şey verin." demedim.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Demez zaten, öyle bir karakterde değil.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Kesinlikle demez.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Ama bu, hukuk dışı bir iş de değil, onu da söyleyeyim bu arada.

ERHAN USTA (Samsun) - Ahlaki buluyor musunuz?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - En iyi sen tanıyorsun Erhan Bey! En iyi sen tanıyorsun, der mi demez mi?

ERHAN USTA (Samsun) - Ahlaki buluyor musunuz?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - ?Ben ahlakiliğine giremem çünkü insanlar bunu hukuk içinde yapıyorlarsa insanlara "Ahlaklı iş yapıyor, yapmıyor." diyemem. Onun takdirini kamuoyu yapsın, ben o konuda bir yorum yapmak istemem. Bu insanlar hukuk dışı bir şey yapmıyorlar, bir defa onun altını çizelim ama herkes kendi değerlendirmesini kendisi yapsın. Ben, kendi adıma bir tek kişiyle ilgili, bu sadece bir yakınımla ilgili değil, bir tek kişiyle ilgili bu konularda bir aracılık yapmış değilim, tavsiye etmiş değilim, bunu yapın demiş değilim, bu kadarını söyleyebilirim. Ben, kimsenin ahlaki durumunu burada yargılayacak durumda da değilim, bu benim tercihim, bir başkası, başka bir şey düşünebilir, ona da ben bir şey diyemem. Bu, hukuki çerçevede yapılan sonuçta bir iş, hukuk dışı bir işten bahsetmiyoruz, ben kendi adıma tavrımı söylüyorum sadece.

ERHAN USTA (Samsun) - Düzenleme yapacak mısınız?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Düzenleme konusunda benim Başkanlığımda birkaç toplantı yaptık, devamını da yapacağız. HGS'de bir sorun olduğunu görüyoruz. Buradaki asıl mesele de şudur: 2 hat var, bir devletin otoyolları var, bir de kamu-özel iş birliği, belli bir seviyeye kadar sistem aynı gidiyor, bir seviyeden sonra devletin cezaları kamu alacağına dönüştüğü için Hazine tarafından takip ediliyor. Şirketlerin alacağı ise, kamu alacağı kabul edilmediği için avukatlar tarafından takip ediliyor, bu da bir avukatlık masrafı çıkarıyor ortaya ve bu da vatandaşlarımız açısından bir ek yük getiriyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Hangi yargı icrada bu kadar hızlı hareket ediyor?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Şimdi, işte, bunu tartışıyoruz. Şu an itibarıyla, birinci aldığımız karar şu: "Bana yeterince bilgi gelmedi." diyen vatandaşlarımız var, burada bilgi kanallarını çeşitlendirerek vatandaşın bir defa bu konuda bilgi sahibi olmasını garanti etmeye dönük büyük bir çaba içinde olacak Ulaştırma Bakanlığımız, onu zaten Bakanımız açıkladı.

İkinci tartıştığımız konu da bu, yüksek vekâlet ücretleri yani ceza arttıkça vekâlet ücreti de artıyor. "Burada ne yapabiliriz?" diye tartışıyoruz. Bir yöntem, bir üst sınır koymak olabilir, bir yöntem, "Bunu, tamamen avukatlığı burada kaldırıp Hazine bu işi takip etsin, kamu alacağı olmasa da Hazine takip etsin." gibi ama "Bu masrafı Hazine nasıl alacak?" tabii o soruya da bir cevap vermek lazım. "Hazine takip etsin." denebilir, dediğim gibi sınır konabilir, başka birtakım alternatifler olabilir, önümüzdeki günlerde bütün bunları ilgili kurumlarımızda değerlendireceğiz ve bu konuda vatandaşımızın hukukunu koruyan bir anlayış içinde, hukuk çerçevesinde yine ve sözleşme hukuku çerçevesinde ne yapabileceksek buna da bakacağız ama öncelikle bu bilgilendirme konusundaki sorunu, e-devleti de kullanarak, çeşitli kanalları da kullanarak o sorunu ortadan kaldıracağımızı söyleyebilirim.

CAVİT ARI (Antalya) - İadeli taahhütlü tebligat Başkanım.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Diğer husus, henüz alternatiflerin tartışıldığı bir husus, o konuda da vatandaşımızın lehine hukuk içinde, sözleşme hukuku içinde hangi adımları atabileceksek bu adımları atacağız.

ERHAN USTA (Samsun) - Geçen gün beni bir teğmen aradı "4 bin liram 40 bin lira olmuş." diyor ve bunlar da yani bu avukatlık parası ciddi para, niye bu avukatlar hep AK PARTİ'lilerin yeğeni, evladı, eşi çıkıyor?

CAVİT ARI (Antalya) -

ERHAN USTA (Samsun) - Bu normal mi, bu normal olabilir mi? Ya niye bunlar çıkıyor?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Bir sorularıma...

Sayın Başkanım yani bir Erhan Bey, müsaade edin, cevap verelim şimdi, bir zamandan...

ERHAN USTA (Samsun) - Ama bir şey söyleyin yani... Benim yeğenim de avukat niye o almıyor HGS avukatlığı, ona niye vermiyorsunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım, süre azalıyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, cevap vermeye çalışıyorum ama...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, sorduğunuz soruların cevabını versin Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Başka bir soru daha var ama...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Diğer taraftan, Erhan Bey'in dile getirdiği ve ısrarla dile getireceği bir konuda benim manipülasyonlara müdahaleye olumsuz baktığıma ilişkin bir konuşma yaptığım şeklinde, o konuda da ben, sosyal medya hesabımdan oldukça açık ve net bir açıklama yaptığıma inanıyorum ama ısrarla aynı konuyu dile getirdiği için tekrar bu konuda söyleyeceğim.

Şimdi, bu konularla ilgili o konuşmanın dökümüne baktığınız zaman şunu görürsünüz: Manipülasyon meselesine en küçük bir atıf yoktur. Herhangi bir kişinin konuşmasına dair ne Sayın Şimşek'in ne başka bir konuşmaya bir atıf yok orada, bir düzenlemeden bahsediyorum, bu yaptığımız bir düzenlemeden bahsediyorum. Sizin bir defa şu soruyu sormanız lazım: "Siz bu düzenlemeden neyi kastediyorsunuz?" Bir düzenleme yaptığımızı söylüyorum, bu düzenlemenin istismarcılara karşı yaptığımız bir düzenleme olduğunu söylüyorum, o istismarcılar dışındaki fonların bundan olumsuz etkilenmeyeceğini söylüyorum. Ne bir kimseye gidin fona yatırım yapın diyorum, ne manipülasyon yok diyorum, söylediğim şey...

ERHAN USTA (Samsun) - Tam tersine işte, ben de onu diyorum.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Şimdi bir açıklayayım, müsaade edin.

ERHAN USTA (Samsun) - Tamam, peki.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Bu 4 Aralıkta...

ERHAN USTA (Samsun) - Mehmet Şimşek de cevap versin...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Ben Mehmet Şimşek'e cevap vereceksem niye bir ay, bir hafta bekleyeyim? 4 Aralıkta bir düzenleme yaptık, Meclisimizde daha doğrusu, bir kanun çıktı.

ERHAN USTA (Samsun) - Biz de olumlu oy kullandık.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Ha, o kanunda, bakın, 7566 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesiyle Gelir Vergisi Kanunu'nun 67'nci maddesinde bir değişiklik yapıldı. Katılma payları sadece nitelikli yatırımcılara satılabilen ve TEFAS'a kayıtlı olmayan -tırnak içinde "patron fonları" denen- fonlarda alınan kârlar gelir vergisinden istisnaydı, bu istisnayı kaldırdık yani onları da vergiye tabi kılmış olduk.

ERHAN USTA (Samsun) - Konuşmanızda da "vergiye" demiyorsunuz üstelik.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Ya, o düzenlemeden bahsediyorum. Nedir bu düzenleme?

ERHAN USTA (Samsun) - Ama kim bilecek? Başında, sonunda bir şey yok Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Ya, orada o günlerde yapılmış, onu herhâlde var sayıyorum yani o günlerde yapılmış bir düzenleme.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, karşılıklı bir şeye döndü, bir müsaade edin, anlatsın meseleyi.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Ya, bakın, bir manipülasyondan bahsetmiyorum. Orada herhangi bir kimseye "Gidin, fonlara yatırım yapın." gibi bir söylemim de yok. Sadece, yaptığımız bu vergi düzenlemesinin belli fonlara dönük olduğunu, diğerlerini kapsamadığını, olumsuz etkilemeyeceğini söylüyorum. Bundan daha doğal bir şey olabilir mi? Ve bunun da altını çizerek diyorum ki: Kurumlar ekonomik iletişimi iyi yapsın, yapılan düzenlemenin ne getirdiğini, ne götürdüğünü vatandaşa iyi anlatsın diyorum. Buradan hareketle, başka yerlere hiçbir şekilde, bağlamından kopuk bir şekilde bambaşka yorumlar yapılması ve bu arada da hassas bir toplumsal kesim var, bu kesimlere beni hedef göstermeniz son derece yanlış bir yaklaşımdır. Sizin kabiliyetinizin, tecrübenizin, aklınızın oradaki ifadeleri doğru yorumlayabilecek seviyede olduğuna inandığım için bunları söylüyorum. Orada neden bahsettiğimiz çok açıktır; bir düzenlemeden ve aldığımız bir tedbirden bahsediyorum. Bu düzenleme yakın bir tarihte yapıldığı için detayla ismini vermiyorum düzenlemenin, doğru söylüyorsunuz ama...

ERHAN USTA (Samsun) - "Kesinlikle fonlara zarar verici, fonları olumsuz etkileyecek bir durum söz konusu değildir." diyorsunuz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - İşte, bu düzenlemeyi diyorum, patron fonlarını.

ERHAN USTA (Samsun) - Ama burada Mehmet Şimşek de diyor ki: "Bazı fonlar üzerinde bu manipülasyonların yapıldığını da biliyoruz, bunun üzerine gideceğiz." Sen de diyorsun ki: "Fonlarla ilgili bir şey yok..."

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Siz ısrarla aynı...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, sizin görüşünüz ortada, Cevdet Bey de bir açıklasın.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır ama demesin o zaman...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Yani bu düzenleme nedir, bahsettiğimiz?

ERHAN USTA (Samsun) - Bana diyor ki...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Bahsettiğim o düzenleme nedir, siz söyleyin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, şöyle: Ya, ben burada bir karar vermeyeceğim, siz söyleyin, Sayın Yılmaz da açıklasın.

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, o düzenleme kısmı...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - 4 Aralıkta bir düzenleme yapmışız.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, düzenleme diyorsunuz, vergiden bahsetmiyorsunuz; orada çok sınırlı bir şey yapılan şey. Kaldı ki onu da zaten siz yaptınız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım, diğer sorulara geçelim.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Tamam, neyse, siz ısrar edeceksiniz kendi vicdanınıza bırakıyorum ben sizi.

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, hiç gitmediğiniz finans zirvesine gidiyorsunuz...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Ben birçok finans zirvesine gittim.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, ona hiç gitmediniz. Onun 4 tanesine Mehmet Şimşek gidiyor, Mehmet Şimşek bu sefer gitmiyor, "Manipülasyon var." diyor, siz kalkıp oraya gidiyorsunuz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Peki.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım, diğer sorularımız cevapsız kalıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, ama böyle bir şeyimiz yok, lütfen. Siz sabah söylediniz, o da müsaade edin, açıklasın.

ERHAN USTA (Samsun) - Açıklasın ama.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, yine, fonla...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - İzah ediyor, sözünü kesmeyelim.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Erhan Bey'in aldığı vaktimi rica ediyorum; birçok, başka insanların da hakkı var sorularına cevap almaya.

Listeyle ilgili -fonla ilgili yine devam edecek olursam- çok çeşitli arkadaşlarımız yine sorular yönlendirdiler ve dikkat ederseniz, herkesin farklı bir listesi var. Bir kısmı diyor ki: "İşte, şu tarihten bu tarihe fazla kazananları açıklayın." Bir kısmı "400 milyar çıkmış, oradaki liste ne?" diyor. Bir kısmı, daha siyasi kişiliklerle ilgili listelerden bahsediyor. Ben dün katıldığım basın toplantısında da söyledim, hukuki bir çerçevede bakınca 2 tane liste var. Bir: SPK'nin suç duyurusu yaptığı kişilerin veya kurumların listesi, bunu da kendi bülteninde yayınlanıyor. Bu süreç henüz bitmiş değil; fonlarda bitti süreç ama borsada, tekil kâğıtlar bazında da manipülasyonlar olduğunu düşünerek oradaki incelemelerini devam ettiriyor SPK. Orada da tekil kâğıtlar bazında suç duyurusu yapması gereken kişiler çıktığında bunları peyderpey yapıyor. Adalet biraz daha, tabiri caizse, önden gidiyor diyebiliriz. SPK bu incelemelerini tamamlayıp suç duyurularında bulunuyor. Bunları bitirdiği zaman SPK listesini de sitesinde yayınlıyor bunların. Ha, bu suç duyurusu yaptığı kişiler kesinlikle suçludur diyemeyiz; adı üstünde, suç duyurusu. Suçlu olup olmadığına karar verecek olan yine bağımsız yargıdır, adalet mekanizmasıdır. İkinci liste hukuki çerçevede yine. Ne olabilir? Şu anda yürüyen soruşturmalar var. Şimdi, rakamlar önümde yok, yanlış rakam söylemeyeyim ama çok geniş kapsamlı bir soruşturma, tutuklamalar, işte mallara el koymalar, blokeler, yurt dışı yasakları, birçok işlemin yapıldığı bir yargısal süreç var. Bu süreçte de bir noktada iddianame veya iddianameler hazırlanacak, bunun içinde de yine belli isimler bütün kamuoyuyla paylaşılmış olacak. Şu anda soruşturma aşamasında, doğal olarak savcılar iddianamelerini yazmadan bu listeleri açıklamalarını beklemek herhâlde doğru bir yaklaşım olmaz. İddianameler konusunda da Sayın Bakanımız dün bir açıklama yaptı, omurgasının şekillendiğini, yakın bir gelecekte bu konularda yoğun bir çalışmayla bir sonuç üretmeyi beklediklerini söyledi. Onu göreceğiz, bağımsız yargı ve onlar adına bir takvim verecek durumumuz yok. Bunun ötesinde, şunu söylemek isterim: Dediğim gibi herkesin ayrı listesi var ve şu ana kadar kamuoyunda tartışılan bir sürü tartışmadan da görüyoruz ki burada her kesimden insan var, her partiden insan var, her siyasi görüşten insan var. Bu böyle bir tek partinin, siyasi görüşün, kesimin meselesi değil, yüz binlerce yatırımcıdan bahsediyoruz, yine çok sayıda sistemden çıkmış olan kişiden bahsediyoruz. Dolayısıyla, sanki kasada bir liste var, böyle bir şey yok yani herkesin ayrı bir listesi var, sizin listeniz ne bilmiyorum ben yani.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, Sayın Cumhurbaşkanı dedi: "Listeyi gördük, hayretlere düşüyoruz." (Gürültüler)

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - İsimlerden bahsetti, evet.

İşte, bakın sizinki 500 kişi, bir başkasınınki başka bir şey, onu söylüyorum.

Biz hukuki bakmak zorundayız, SPK'nin suç duyurusu yaptıkları ve... (Gürültüler)

Erhan Bey, müsaade edin cevap verelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Şimdi, şunu da ifade edeyim: Bu işler kayıt dışı bir alanda olmuş işler değil, devletin kayıtlarında. Kim bu fonlara, bu hisse senetlerine girdiyse çıktıysa başından sonuna bütün bu süreç devletin kayıtlarında olan süreçler. Böyle kaçırılacak, yok edilecek, bilmem ne yapılacak işler de değil bunlar. Her şeyin kayıt altında olduğu bir alandan bahsediyoruz ama elbette ki tekrar tekrar bu vurguyu yapmak istiyorum: Meşru yatırımcıyla, hukuk içinde işini yapan finansmancı ile organize bir şekilde suç işleyip hukuk dışı bir şekilde kazanç sağlayan insanları birbirinden, piyasa dolandırıcılığı yapan insanları birbirinden net bir şekilde ayırmamız lazım. Aksi takdirde sermaye piyasalarımıza da ekonomimize de büyük zarar vermiş oluruz, bunun altını her fırsatta çiziyorum. Ben kimseyi "Şu yatırımı yap, bu yatırımı yap." diye nokta atışı yönlendiremem ama bütün planlarımızda, politikalarımızda da biz her zaman şunun altını çiziyoruz, dün de söylüyordum, bugün de söylüyorum, yarın da söyleyeceğim: Sermaye piyasaları, borsamız, finans araçları bizim için kıymetlidir, kalkınmamız için değerlidir. Özellikle de tasarrufları üretken alanlara kanalize edecek mekanizmalar ülkemizin kalkınması için kıymetlidir, değerlidir. Bunları gölgelemek, bunlara yatırım yapmayı âdeta bir suçmuş gibi sunmak, böyle bir algı oluşturmak da son derece yanlıştır. Bunun altını da yine çizmiş olayım.

ERHAN USTA (Samsun) - Kimsenin öyle bir şey yaptığı yok, bizim yaptığımız yok.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Diğer taraftan, çeşitli idari bürokratik mekanizmalarla ilgili sözler söylendi. Burada da DDK'yi Sayın Cumhurbaşkanımız görevlendirdi. 21 denetim elemanıyla, müfettişle Devlet Denetleme Kurulumuz şu anda sahada. Adli işlemler genişleyince DDK'nin idari soruşturması da genişlemiş oldu. Hemen hemen bütün kurumlarda bilgiler üzerinden, belgeler üzerinden; siyasi polemikler üzerinden değil, birtakım dezenformasyon çabaları üzerinden değil, belgeler, bilgiler

üzerinden bu incelemeler yapılıyor. Böyle ortamlarda herkes herkes hakkında laf söyleyebilir, iddia ortaya koyabilir, dezenformasyon yapabilir. Önemli olan bilgidir, belgedir.

ERHAN USTA (Samsun) - Vicdanı yoksa yapar.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Vicdanı olmayan yapar.

ERHAN USTA (Samsun) - Kendi dönemini, kendi dönemini nasıl denetleyecek.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Müsaade ederseniz bir cevap verelim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Erhan Bey, sen niye kişiselleştiriyorsun bu olayı?

ERHAN USTA (Samsun) - Ya kişiselleştirmeyle ne alakası var ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Bize en sonunda bunu söylettiriyorsun!

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır abicim, kişiselleşmiyor, ne alakası var?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Evet, şahsileştiriyorsun. (Gürültüler)

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Müsaade ederseniz devam edeyim.

ERHAN USTA (Samsun) - DDK Başkanı İstanbul Borsası yönetim kurulu üyesiydi daha düne kadar, kendi dönemini nasıl denetleyecek ya! Dünyanın neresinde böyle bir şey var!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın milletvekilleri, Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Nesi şahsileşti bu olayın! Benimle ne alakası var bunun!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Benimle ne alakası var bunun?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri...

ERHAN USTA (Samsun) - Yüz binlerce insanı mağdur ediyorsunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bitti mi arkadaşlar?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Müsaade ederseniz, cevaplıyorum.

ERHAN USTA (Samsun) - Müsaade ediyoruz da hâlâ "DDK kendi dönemi denetleyecek." diyorsunuz. Nasıl denetleyecek DDK kendi dönemini?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Başkanım, bir saniye.

Değerli milletvekilleri, baştan soruları sordunuz, yorumlarınızı yaptınız, müsaade edin.

Başkanım, bir izahatta bulunayım.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Bunlar çok önemli, en önemli sorular bunlar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şöyle, Sayın Türkeş Taş, Cumhurbaşkanı Yardımcımız açıklamalarını yapar. Kamuoyu bak, şöyle...

ERHAN USTA (Samsun) - Biz konuşurken de Cumhurbaşkanı Yardımcısı bize müdahale etti.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şöyle, Sayın Usta, ben orada da...

ERHAN USTA (Samsun) - Başkasının araya girmesine gerek yok, o kendisini savunabilir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, Sayın Usta -konuşamadım- yani tamam da bir usul var, son gün olması nezaketimizi bozacağız anlamına gelmez, istirham ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) - Elbette, nezaketimizi...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Çevre Bakanına bayağı tolerans tanıdınız Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ben her yerde aynıyım, Sayın Türkeş Taş, lütfen. Artık bana sardınız herhâlde, iş bitti, ben de herhâlde...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Niye saralım Başkanım? Bizim öyle bir derdimiz yok. Biz burada gerçekleri ortaya çıkarmaya çalışıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ben de gayet nezaketle yönetmeye çalıştım.

Başkanım, buyurun, tekrar açıyorum mikrofonunuzu.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Bu ödemelerle ilgili "Yapıldı mı, yapılmadı mı, ne olacak" diye birçok soru soruldu. Olağan dediğimiz ödemelerde -4 şirket biliyorsunuz olağan tasfiye sürecine tabiydi- bugün itibarıyla oradaki bütün ödemeler yapılmış oldu. "Olağanüstü tasfiye" dediğimiz, Meclisimizin kabul ettiği kanun çerçevesinde yaptığımız ara ödemeler, 1 milyon TL'ye kadar; bu da kanunda zaten net bir şey, o konuda da aşağı yukarı bitti diyebiliriz. 9 tane fon kaldı, bunlar çok sınırlı sayıda kişinin olduğu sorunlu fonlar, 313 kişinin olduğu 9 tane fon dışında, istisnai hâller dışında, olağanüstü dönem ara ödeme itibarıyla tamamlanmış oldu. 200 milyara yakın, 199 milyarın üstünde bir ödeme yapıldı. Bu da 2 tanımla yapıldı: Bir tanesi, net yatırım tutarı yani giriş çıkışlar netleştirilerek buradan daha önce yatırdığı parayı almış olanlara ödeme yapılmadı, bunun sayısını da dün açıklamıştım. Sistemde parası olanlara 1 milyon TL'ye kadar, herkese 1 milyon değil bazen yanlış algılanıyor anladığım kadarıyla, 1 milyon TL'ye kadar alacağı 300 binse 300 bin aldı, 500 binse 500 bin ama 1 milyonun üzerinde bir alacağı varsa en fazla 1 milyon almış oldu. 1 milyon alanların da sayısı nakdi olarak alanlar 20

binin üzerinde, ayniyi de kattığınızda 40 binin üzerinde kişi en az 1 milyon almış oldu; dolayısıyla bu ödemeler yapıldı. Burada da fon ödemeleri anlamında söylüyorum, fonlardaki bu yatırımcılara ödemeler anlamında söylüyorum, başka alanları ayrıca tartışabiliriz. Bu alanda bir kuruş kamu kaynağı kullanılmadı, bütçeden 1 lira kullanılmadı. Peki, nereden geldi bu paralar? Fondaki likit varlıklar, likit hâle dönüştürülebilir, hızlı dönüştürülebilir varlıklar kullanıldı. Ayrıca, bu "geri dönüşüm hesapları" dediğimiz 131 fon için ayrı ayrı hesap açtık, bir de genel bir hesap açtık; bütün buralara gelen 45 milyar liranın üzerindeki kaynak da yine burada kullanılmış oldu. Bundan sonraki süreç ne olacak? Artık olağan tasfiyedekiler bitti, olağanüstü tasfiyedekilerde istisnai hâller dışında ara ödemeler bitti. Önümüzdeki süreç artık normal kanuni düzenlemeler çerçevesinde nihai tasfiyenin yapılacağı bir süreç olacak. Bu da başta SPK olmak üzere, ilgili kurumlarımızın gözetiminde, onların kararlarıyla şekillenecek bir dönem. Yaptığımız ara ödemeler nihai tasfiyede alacaklara mahsup edilecek. Bu süreçte gayrimenkuller var TMSF'ye geçmiş olan -yine burada yaptığınız kanunla, Meclisimizden çıkan kanunla TMSF'ye geniş yetkiler verdik- hızlı bir şekilde o gayrimenkulleri likit hâle çevirme çalışacak TMSF. Diğer taraftan, yine, geri kazanımlar devam edecek. Mevcut birtakım yine elinde varlıklar var fonların; bütün bunlar değerlendirilerek anlamlı bir seviyeye ulaştığında bir takvim yol haritası içinde yine yatırımcıların hakları verilecek. Fon Kurulu olarak, koordinasyon kurulu olarak bizim temel amacımız, yatırımcılara elimizden gelen tüm gayretle maksimum düzeyde alacaklarının ödenmesi oldu. Yaptığımız bu ama şunu da görmemiz lazım değerli arkadaşlar: Daha önceki girilmiş kaynaklarla manipüle edilmiş, şişirilmiş, aşırı değerlenmiş bir portföy değeri üzerinden bu ödemeleri yapmamızın mümkün olmadığını da herkesin görmesi lazım. Dolayısıyla, bu manipülasyonun sona ermesi ve piyasa şartları içinde bir değerin ortaya çıkmasıyla birlikte portföy değeri de doğal olarak farklılaşmıştır. Para piyasası fonlarında bu farklı bir durum. Orada likit varlıklar var, onlarla ilgili şey ayrı ama hisse senedi ağırlıklı serbest fonlar için söylüyorum, doğal olarak burada portföy değeri aşağılara doğru gelmiştir, o eski değerler kalmamıştır çünkü hepimiz biliyoruz ki çok ciddi anlamda bir manipülasyona uğramış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Bu çok uzun konu, o zaman bunu burada tamamlamış olayım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, Başkanım, tabii, çok şey var söylenecek, bunların bir kısmını yazılı bekliyoruz çünkü daha maddeleri var, maddelerini oylayacağız. Bizde takat kalmadı artık yani dolayısıyla...

Buyurun, iki dakika daha veriyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Toplam net yatırım tutarı ne kadar? Ne kadar ödenirse bitecek?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Öyle bir hesap henüz tam çıkarılamadı, ben de bir hesap istedim doğrusu. Yani çok karmaşık, girişler, çıkışlar, portföy değerleri, geleceğe dönük birtakım tahminler yapmanızı gerektiren hususlar. MKK bu konuları çalışıyor, netleştiğinde kamuoyuyla paylaşırız.

Teşekkür ediyorum.

Belki maddelerde fırsat olursa başka sorulara da cevap veririm.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Maddelerde, Sayın Başkanım, doğrudan konuya odaklanmak istiyoruz.

Şimdi, değerli milletvekilleri, gündemimizdeki kurumların bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Sırasıyla bütçe ve kesin hesabı okutuyorum.

İlk olarak Cumhurbaşkanlığı bütçesini okutuyorum:

(Cumhurbaşkanlığının 2027 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Cumhurbaşkanlığının 2025 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2027 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2025 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin bütçesini okutuyorum:

(Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2027 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2025 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - İletişim Başkanlığının... BAŞKAN MEHMET MUŞ - Okutmasak kaldı bütçesi.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkanım, okutmayalım. İletişim Başkanı burada mı?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - İletişim Başkan Yardımcısı burada.

ERHAN USTA (Samsun) - Veremeyecek bir hesabı mı var?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Burada ben konuşmamın başında söyledim, bundan sonra daha dikkat edeceklerdir. Senenin bir gününde aldıkları bütçe ve öncesinde kullandıkları bütçeyle alakalı burada milletvekilleri oylamasa gitti iş yani. Dolayısıyla bu hassasiyeti anlamışlardır diye düşünüyorum arkadaşlar.

İletişim Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(İletişim Başkanlığının 2027 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:
(İletişim Başkanlığının 2025 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesini okutuyorum:
(Diyanet İşleri Başkanlığının 2027 yılı bütçesi okundu)
BAŞKAN MEHMET MUŞ - 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına
Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
YIL: 2027
ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR	
26	29.67	01	01.01	20.000.000.000	
26		01	02.01	2.500.000.000	

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.
ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.
Şimdi, burada bu fahri Kur'an kursu öğreticileri ve vekil imamlar gerçekten çok zor şartlar altında çalışıyorlar; ücretleri son derece düşük, sosyal güvenlikleri çok sınırlı yatırılıyor. Hatta bir de şu oldu: Geçmişte bir kısmına kadro verildi ama uzun süredir bunlara da kadro verilmiyor; bu ciddi bir adaletsizlik. Bu insanlar nihayetinde hizmet ediyorlar ve devletimizden ne bekliyorlar? Düzgün bir ücret almayı bekliyorlar, sosyal güvencelerinin olmasını istiyorlar; daha doğrusu, aslında kadro istiyorlar.
Bizim buradaki önergemiz de fahri Kur'an kursu öğreticileri ile vekil imamlara yıl içerisinde kadro verilmesine ve onların ücretlerinin iyileştirilmesine yönelik bir önergedir.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
Şimdi, Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesini oylarınıza sunuyorum:
(Diyanet İşleri Başkanlığının 2027 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:
(Diyanet İşleri Başkanlığının 2025 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Devlet Arşivleri Başkanlığının bütçesini okutuyorum:
(Devlet Arşivleri Başkanlığının 2027 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:
(Devlet Arşivleri Başkanlığının 2025 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının bütçesini okutuyorum:
(Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının 2027 yılı bütçesi okundu)
BAŞKAN MEHMET MUŞ - 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.
Önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına
Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI
YIL: 2027
ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR (TL)	
Millî Kültür Programı (12)	40.31	1	06.07	1.000.000.000	

Ümit Özlale
Cavit Arı
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

İzmir Antalya Manisa

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Başkanlığa bağlı tarihî yapı ve müzelerin korunması, ulusal ve uluslararası alanda tanınırlığının ve erişilebilirliğinin artırılmasını sağlamak amacıyla, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının Millî Kültür Programında yer alan Restorasyon Dairesi Başkanlığı bütçesinin ilgili alt tertibinde yer alan 750 milyon tutarındaki ödeneği yetersiz olduğu değerlendirilmekte ve bu ödeneğin 1 milyar lira artırılması amacıyla söz konusu önerge verilmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının bütçesini oylarınıza sunuyorum:

(Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının 2027 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının 2025 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Savunma Sanayii Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Savunma Sanayii Başkanlığının 2027 yılı bütçesi okundu)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Savunma Sanayii Başkanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI
YIL: 2027
ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR	
43	43.1	02	03.05	1.000.000.000 TL	

Sadullah Kısacık
Adana

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Coğrafyamızın dört bir tarafında savaşları var ve günümüzde savaşlar artık bir teknoloji savaşına dönmüş durumda. Bu nedenle, Ulusal Savunma ve Güvenlik Programı kapsamında, AR-GE faaliyeti ve üretim için yapay zekâ yatırımları amacıyla ek olarak 1 milyar TL'lik bütçe teklifini Komisyonun onayına sunarız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, Savunma Sanayii Başkanlığının bütçesini oylarınıza sunuyorum:

(Savunma Sanayii Başkanlığının 2027 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Savunma Sanayii Başkanlığının 2025 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Siber Güvenlik Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Siber Güvenlik Başkanlığının 2027 yılı bütçesi okundu)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 2 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeye okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: SİBER GÜVENLİK BAŞKANLIĞI
YIL: 2027
ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AZALTILAN MİKTAR
15	109.34	02	03.05	1.000.000.000

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Şimdi, hatırlarsanız 14 Temmuz 2026'da Plan ve Bütçe Komisyonunda bir kanun teklifi geçti. Bu kanun teklifinde Siber Güvenlik Başkanına olağanüstü bir yetki veriliyordu, bu yetki neydi? İfade aynen şöyle: "İşletmeciler ve erişim sağlayıcılar Başkanlığın bildirdiği kararları en geç iki saat içinde uygulamakla yükümlüdür. Uygulanan tedbir yirmi dört saat içinde yetkili hâkim onayına sunulur. Hâkim, kararını kırk sekiz saat içinde açıklamazsa tedbir kendiliğinden kalkar." Yani Siber Güvenlik Başkanının bir kararıyla kırk sekiz saat erişim engeli getirilmesinin önü açılan bir düzenlemeydi. Biz buna şiddetli bir şekilde itiraz ettik. O gün bunun demokratik olmadığını, keyfîliğe yol açacağını, birtakım şeyleri söyledik. Ümit Önal bugün gelmedi ama o gün gelmişti kendisi, dedi ki: "Bu, 2005'ten beri aslında diğer kanunlarda olan bir şey. Şimdi yeni Başkanlığa geçiyoruz, bu işlevsel değil bu yetkiyi zaten kullanmayacağız." fakat dediği sözünü tutmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bitiriyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Bakın, bu fon soruşturması meselesinde asrın soygunu, hatta dünyada eşi benzeri görülmemiş soygunla ilgili olarak bu yetki kullanıldı arkadaşlar. 246 tane sosyal medya hesabına, ardından da "fon krizi" etiketiyle paylaşım yapan 147 tane hesaba erişim engeli getirildi. Yavuz Değirmenci'nin X hesabına, Bianet hesabına, hatta İmam Mustafa İslam'ın vaaz videolarına; daha başka örnekler de var, her birine bu madde kullanılarak "Kullanmayacağız." dedikleri antidemokratik maddeyi kullanarak burada erişim engeli getirildi. Bunda ülkenin nasıl bir menfaati var, onu da bilmiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bitiriyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Dolayısıyla, bu yanlış işleri yapan Siber Güvenlik Başkanlığının ödeneklerinin 1 milyar lira azaltılmasını talep ediyoruz, ceza.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Komisyon kabul etmedi.

ERHAN USTA (Samsun) - Komisyonun iradesi yok zaten.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Komisyonun iradesi var, kullanmadı.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Siber Güvenlik Başkanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: SİBER GÜVENLİK BAŞKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
15	109.33	02	03.05	1.000.000.000 TL

Sadullah Kısacık

Adana

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Tüm dünyada yapay zekâ yatırımları konusunda ciddi bir yarış var. Bu kapsamda, ne kadar bütçe versek az ama yine de mevcut bütçenin 1 milyar TL artırılmasını Komisyonumuzun takdirlerine sunarız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınızı sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Siber Güvenlik Başkanlığının bütçesini oylarınıza sunuyorum:

(Siber Güvenlik Başkanlığının 2027 bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Siber Güvenlik Başkanlığının 2025 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Strateji ve Bütçe Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2027 yılı bütçesi okundu)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 2 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
99	41.32	01	09.06	50.000.000.000

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Adana

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu önergemiz kamuda çalışan kariyer uzmanlarının, denetim elemanlarının, Meclis danışmanlarının maaşlarının iyileştirilmesine yönelik önergedir değerli arkadaşlar.

Şimdi, bakın, sıkıntılar çıkınca günah çıkarmalar başladı. Mehmet Şimşek iki defadır ne diyor? "Denetleyici otoritelerdeki uzmanların maaşlarını iyileştirmemiz lazım." diyor. Şimdi, ben devlette hep ajanda tuttum, bugüne kadar devletteki hiçbir şeyi açıklamadım. Eşit işe eşit ücret toplantısı, 30 Eylül 2011, Başbakanlık binası; Babacan, Faruk Çelik, Mehmet Şimşek, Efkan Ala, İbrahim Çanakçı, Naci Ağbal, Mehmet Tekinarslan katılmış toplantıya. Toplantının sonunda alınan kararlarla ilgili notumu yazmışım: "Toplantıda da uzmanların ek göstergelerinin 3600'den 3000'e düşürülmesi dahi tartışıldı. Çok sert tepki koydum. Böyle bir tepki olmasaydı belki de ek gösterge düşürülecekti." O gün düşürmediler, sonra daire başkanlarını buna çıkardılar. "2'nci madde -burası çok önemli- Kadro karşılığı sözleşmelilerde uzman yardımcısı, uzman maaşı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bitiriyorum.

...İbrahim Çanakçı'yla beraber sert şekilde karşı çıktık. Ala ve Ağbal'ın önerilerini -onlar, ikisi müsteşar o zaman- Mehmet Şimşek destekledi." Evet, evet, devlet adamlığı öngörü istiyor. O günden işte bunlar hazırlandı. Şimdi, efendim, şey tutamıyoruz. "Babacan sessiz kalınca karar düşüş şeklinde çıktı." Sayın Babacan da sessiz kaldı. Elbette, maaşlar düşürüldü o gün orada, o gün başladı bu işler. Siz de yoktunuz. Sizin adınıza ben katılmıştım o toplantıya.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, sizlik bir şey yok.

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi, hadi bunları oldubitti. Çok yanlıştı. Ya geçen yıl burada hep beraber bir şey yaptık, 3-5 kuruş artıralım dedik. Bizden başka hiç kimse imzasının arkasında durmadı. Sayın Cevdet Yılmaz, hiçbiriniz -Mehmet. Şimşek'e de söyledim bunu- çıkıp bir tane açıklama yapmadınız. Toplum da aldı başını bir şeye gitti, işte "Asgari ücretliye vermiyor, millet perişan." Tamam millet perişan. Evet, herkesin maaşını artırmamız lazım ama bu kesim pastayı büyütecek kesim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım, bitireceğim.

Fakirsek de paramız yoksa da bu kesimin maaşını artırmamız lazım çünkü ekonomiyi bunlar büyütecek zaten. Yani bunu dedik, bir taneniz -kusura bakmayın- çıkıp o gün devlet adına deseydiniz ki ya biz bu düzenlemeyi... Tabii, illa, elbette şeyin takdiri ama sizin onayınız olmasaydı o önergeye AK PARTİ'li arkadaşlar imza atar mıydı? Elbette atmazlardı. Bu çok net. Sizlerden, Mehmet Şimşek'ten onay geldi, Sayın Cumhurbaşkanıyla konuştunuz mu, konuşmadınız mı bilmiyorum, bir şey ortaya konuldu fakat toplumsal tepki ortaya çıktı diye önergeyi geri çektiniz. Olmaz böyle bir şey. Şimdi de günah çıkartılıyor: "Efendim, işte bu vurgunun arkasında nitelikli eleman olmaması." Elbette bunu görmek lazımdı. Şimdi, maaşı artırmak hemen nitelikli elemanla doldurmayacak ama neresinden başlarsak kârdır. Denetim elemanlarının, kariyer uzmanlarının, Meclisteki bizim çalıştığımız, bunlar da çok önemli. Nitelikli insanla çalışmak durumundayız arkadaşlar. Yani bir 50 bin lira fazla para versek ne olur? Dolayısıyla, pastayı büyütecek olan da bunlar, ekonomiyi sıkıntıdan kurtaracak olan da bunlar. Burada, tabii, bu düzenleme yapmıyoruz ama yıl içerisinde bunun yapılmasına ilişkin bir gündem oluştuğunda şu itiraz olmasın ya da "Ödeneğimiz yok." denilmesin Starteji Başkanlığının ilgili tertibine 50 milyar lira ödenek ilavesi istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, değerli milletvekilleri, bununla alakalı mutlaka bir çalışma düşünülüyor.

Sayın Usta, bu konuyu biliyorsunuz, ben de bununla alakalı açıklama yaptım.

ERHAN USTA (Samsun) - Kesinlikle. İkimiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Lütfen, bu çok önemli. Ben şu kısım gerçekten kadro karşılığı sözleşmeli...

ERHAN USTA (Samsun) - İmza attınız ama arkasında durmadınız. CHP dahi durmadı arkasında.

CAVİT ARI (Antalya) - Durduk. Niye durmadık?

ERHAN USTA (Samsun) - Durmadınız.

CAVİT ARI (Antalya) - Durduk.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı... Sayın Arı... Tartışmaya açmayalım Sayın Arı.

ERHAN USTA (Samsun) - Hiç kimse durmadı.

CAVİT ARI (Antalya) - İktidarın yetkilileri kanun teklifini çekti. Meclise gelmiş olsaydı desteklerdik.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, bir saniye. Şimdi, bir tartışmayı başlatmayalım.

Başkanım siz, değerli milletvekilleri, bu kadro karşılığı sözleşmeli personel rejimi var. Siz de Türkiye'nin en iyi birkaç tane, o dönemki belki en iyi iki üniversitesinden bir tanesinde mezun oldunuz ve en iyi iki okuldan bir tanesinde mezun olmanıza rağmen ne yaptınız? Siz planlamaya geldiniz çünkü planlamanın hem hakları, özlük hakları çok iyiydi ve çok iyi insanlar gelebiliyordu. Bunun gerçekten behemahal daha detaylı kadro karşılığı sözleşmeli personel rejiminin bence kamuyla ilgili, özellikle bu yönetici dediğimiz, devlet kadrolarının, uzmanlıktan yetişen bu isimlerin tekrar aynı şekilde düşebilmesi için -çünkü devleti yöneten bu uzman kadrolar- eğer bize de bir kurda görev düşüyorsa biz gerekirse aralıksız da çalışırız, bu konuda üzerimize düşeni yaparız ama bir hazırlık olduğunu da ben duyuyorum. İnşallah, bir an önce gelir ve bunu hayata geçiririz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyoruz.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Orhan Erdem Konya Ejder Açıkkapı Elâzığ Resul Kurt Adıyaman	Hüseyin Altınsoy Aksaray Ertuğrul Kocacık Sakarya Süleyman Şahan Yozgat	Seydi Gülsoy Osmaniye Necmettin Erkan Kırşehir

KURUM: STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI
YIL: 2027
ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR(TL)
56	41.33	01	07.01	500.000.000

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	DÜŞÜLEN TUTAR(TL)
99	41.32	01	09.06	500.000.000

ORHAN ERDEM (Konya) - Gerekçe.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum Sayın Erdem.

Gerekçe:

Yükseköğretim Kurulu ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yürütülen Araştırma Üniversitelerinin Desteklenmesi Projesi kapsamında araştırma üniversitelerine performanslarına göre bilimsel araştırma projelerine kullanılmak üzere Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin ilgili tertipleri arasında 500 milyon Türk lirası tutarında ödenek aktarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Şimdi, kabul edilen önerge doğrultusunda Strateji ve Bütçe Başkanlığının bütçesini oylarınıza sunuyorum:

(Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2027 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2025 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, gündemimizdeki bütçe ve kesin hesaplar kabul edilmiştir; hayırlı uğurlu olsun.

Kurumlar ayrılabilir. Şimdi, biz maddelerine geçeceğiz, bizim daha çok işimiz var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, şimdi gündemimizde yer aldığı üzere 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin maddelerinin görüşmelerine geçiyoruz.

Bütçe teklifi toplamda 14 maddeden oluşmaktadır. Hatırlanacağı üzere teklifin "Gider" başlıklı 1'inci maddesi ile "Gelir ve finansman" başlıklı 2'nci maddesi Komisyonumuzun 27 Ekim 2026 tarihli 4'üncü Birleşiminde okunmuştu.

1'inci madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/282) esas numaralı 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "27.030.965.309.000" ibaresinin "27.063.965.309.000" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Orhan Erdem
Konya
Ertuğrul Kocacık
Sakarya
Ejder Açıkkapı
Elâzığ

Hüseyin Altınsoy
Aksaray
Necmettin Erkan
Kırşehir

Seydi Gülsoy
Osmaniye
Resul Kurt
Adıyaman

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Erdem, gerekçe...
ORHAN ERDEM (Konya) - Gerekçe...
CAVİT ARI (Antalya) - Niye artırmışlar öğrenelim.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyoruz şu an.
Gerekçe:
Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine ilişkin kabul edilen önergeyle 33 milyar Türk lirası ödenek eklenmiştir. Bunun sonucunda 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ne bağlı (A) işaretli cetvelin (I) sayılı cetvelinde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin gider toplamı 27 trilyon 63 milyar 965 milyon 309 bin Türk lirasına yükseltilmiştir.
Bu kapsamda 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "27.030.965.309.000" ibaresi "27.063.965.309.000" olarak değiştirilmekte ve teklife bağlı (A) işaretli cetvel bu değişiklik doğrultusunda yeniden düzenlenmektedir.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
CAVİT ARI (Antalya) - Esnafa verileceği için biz de destekledik Başkanım.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, kabul edilen önerge doğrultusunda 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
CAVİT ARI (Antalya) - Esnafa destek mahiyetinde olduğu için Yeni Parti Grubu olarak destekliyoruz.
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Teşekkür ederiz.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, şimdi, 2027 yılı...
CAVİT ARI (Antalya) - Yeterli değil ama hiç olmazsa ötekinden biraz daha iyi.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, bir müsaade edin, şunları bir okutayım.
CAVİT ARI (Antalya) - Eksik olduğunu biliyoruz.
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Kayıtlara geçirdin yine.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneş... Değerli milletvekilleri... Arkadaşlar, bırakın da şunları ben kayıtlara geçireyim lütfen ya.
CAVİT ARI (Antalya) - İsmail Bey, herşeye konuşuyorsun.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, siz de kayıtlara geçiriyorsunuz, İsmail Bey de geçiriyor oradan kayıtlara, lütfen.
CAVİT ARI (Antalya) - İsmail Bey, devamlı sabote ediyor olayları.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, 2027 yılı gelir bütçesinin bağlı olduğu 2'nci maddeye geçiyoruz.
2027 yılı gelir bütçesini okutuyorum:

KODLAR	AÇIKLAMA	2027 YILI BÜTÇE GELİRİ
01	VERGİ GELİRLERİ	22.139.309.501.000
03	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	442.253.334.000
04	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	156.365.328.000
05	DİĞER GELİRLER	2.389.008.657.000
06	SERMAYE GELİRLERİ	308.264.135.000
08	ALACAKLARDAN TAHSİLAT	1.700.669.000
	TOPLAM BÜTÇE GELİRİ	25.436.901.624.000
09	RED VE İADELER (-)	2.287.022.998.000

	NET BÜTÇE GELİRİ	23.149.878.626.000

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

B- CETVELİ

(MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ TARAFINDAN, İLGİLİ MEVZUATA GÖRE TAHSİLİNE DEVAM OLUNACAK GELİRLER)

YIL: 2027 (TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	EKLENEN TUTAR
I	II	III	IV		
01	1	2	03	Kurumlar Geçici Vergisi	33.000.000.000

Orhan Erdem
Konya
Ertuğrul Kocacık
Sakarya
Necmettin Erkan
Kırşehir

Hüseyin Altınsoy
Aksaray
Resul Kurt
Adıyaman

Seydi Gülsoy
Osmaniye
Ejder Açıkkapı
Elâzığ

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

Gerekçeyi okumadık, gerekçeyi mi okuyalım Sayın Erdem?

ORHAN ERDEM (Konya) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ne bağlı (B) işaretli cetvelin genel bütçe gelirleri kısmında 2 trilyon 216 milyar 814 milyon 633 bin Türk lirası olan 2027 yılı kurumlar geçici vergisi tutarına 33 milyar Türk lirası eklenerek 2 trilyon 249 milyar 814 milyon 633 bin Türk lirasına yükseltilmekte ve teklife bağlı (B) işaretli cetvel bu değişiklik doğrultusunda yeniden düzenlenmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Şimdi, kabul edilen önerge doğrultusunda gelir bütçesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/282) esas numaralı 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "23.149.878.626.000" ibaresinin "23.182.878.626.000" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Orhan Erdem
Konya
Ertuğrul Kocacık
Sakarya

Hüseyin Altınsoy
Aksaray
Necmettin Erkan
Kırşehir

Seydi Gülsoy
Osmaniye
Resul Kurt
Adıyaman
Ejder Açıkkapı
Elâzığ

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Erdem?

ORHAN ERDEM (Konya) - Gerekçe.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

2027 Yılı Merkezi Bütçe Kanunu Teklifi'ne bağlı (B) işaretli cetvelde gösterilen 2027 yılı kurumlar geçici vergisi tutarına önerge ile 33 milyar Türk lirası eklenmiştir. Bunun sonucunda 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ne bağlı (B) işaretli cetvelin (I) sayılı cetvelinde yer alan genel bütçe gelir tutarı 23.182.878.626.000 Türk lirasına yükseltilmiştir.

Bu kapsamda 2027 Yılı Merkezi Bütçe Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "23.149.878.626.000" ibaresi "23.182.878.626.000" olarak değiştirilmekte ve teklife bağlı (B) işaretli cetvel bu değişiklik doğrultusunda yeniden düzenlemektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 2'nci maddeyi gelir bütçesiyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, yazılı olarak bütün maddeler dağıtıldığı için burada maddeleri okutup zamanınızı almamak adına maddeleri görüşmeye açıp daha sonra oylarınıza sunacağız.

"Denge" başlıklı 3'üncü maddeyi görüşmeye açıyorum.

Söz talebi yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bağlı cetveller başlıklı 4'üncü maddeyi görüşmeye açıyorum.

Söz talebi yok.

3 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin Bağlı Cetveller başlıklı 4'üncü maddesinin bir numaralı fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bendin ilavesini ve bent numaralarının ona göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Şehir Hastaneleri ve diğer Kamu Özel İşbirliği Projeleri ve Diğer Nedenlerle Verilen Hazine Garantilerinin Bütçe Yılını İzleyen 5 yıl Boyunca Getireceği Yük Tahminini Gösterir Cetvel (D) eklenmiştir."

Cevdet Akay
Karabük

Gülizar Biçer Karaca
Denizli

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Kamu-özel iş birliği içerisindeki garanti ödemelerinin bütçede daha detaylı bir şekliyle görülmesiyle ilgili bu önergeyi veriyoruz. Üç yıllık sadece ilgili Bakanlıkların bütçesinin teklifinin arka kısmında yer alıyor, biz bütçeye dercedilmesini istiyoruz çünkü yaklaşık önümüzdeki üç yılda 1 trilyon 30 milyar ödenecek. Bunun yakından takip edilmesi hepimiz için önemli. Önergemiz bu doğrultuda beş yıllık. Burada beş yıl boyunca getireceği yükün toplumca da bilinmesini sağlamak amacıyla tahmin cetvelinin ilgili yıllar merkezi bütçe kanunlarına eklenmesi için bu önergeyi veriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyoruz.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

2027 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ne ekli E- Bazı Ödeneklerin Kullanımına ve Harcamalara İlişkin Esaslar ve K- Ek Ders, Konferans ve Fazla Çalışma Ücretleri ile Diğer Ücret Ödemelerinin Tutarları Cetvellerine ilişkin aşağıdaki değişikliklerin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifine Bağlı;

E Cetvelinin

-(7) numaralı açıklaması

-(12) numaralı açıklamasının üçüncü paragrafı

-(17) numaralı açıklamasının ikinci paragrafının (d) bendi.

-(18) numaralı açıklaması

-(19) numaralı açıklaması

-(36) numaralı açıklamasının (b) paragrafındaki "ve söz konusu tertibe bu amaçla tahsis edilen ödeneğin bir katına kadar ödenek eklemeye" ibaresi

-(37) numaralı açıklaması

-(51) numaralı açıklamasının ikinci paragrafındaki "6245 sayılı Kanun uyarınca harcırah ödenmez," ibaresi ile aynı paragrafın son cümlesi

-(56) numaralı açıklaması

-(60) numaralı açıklamasındaki "5018 sayılı Kanunun 29 uncu maddesine tabi olmaksızın," ibaresi

söz konusu E Cetvelinden;

K Cetvelinin

-III. Fazla Çalışma Ücreti başlıklı bölümünün (A) Saat Başı Fazla Çalışma Ücreti kısmının (2) numaralı açıklamasında yer alan "anılan Kanunun 178 inci maddesinde yer alan kısıtlamalara bağlı olmaksızın ve" ibaresi

-III. Fazla Çalışma Ücreti başlıklı bölümünün (B) Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti kısmının (1) numaralı açıklaması

-IV. Diğer Ödemeler başlıklı bölümünün (1) numaralı açıklaması

-IV. Diğer Ödemeler başlıklı bölümünün (4) numaralı açıklaması

-IV. Diğer Ödemeler başlıklı bölümünün (6) numaralı açıklaması

-IV. Diğer Ödemeler başlıklı bölümünün (8) numaralı açıklaması

-IV. Diğer Ödemeler başlıklı bölümünün (9) numaralı açıklaması

-IV. Diğer Ödemeler başlıklı bölümünün (10) numaralı açıklaması

söz konusu K Cetvelinden çıkarılmıştır.

Ümit Özlale	Cavit Arı	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
İzmir	Antalya	Manisa

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunmadan gerekçe için Sayın Bakırlıoğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ne bağlı (E) cetvelinde ve (K) cetvelinde yer alan yukarıdaki hükümlerin -yani biraz evvel okunan hükümlerin- Anayasa'nın 7'nci, 87'nci, 88'nci, 89 ve 161'inci maddelerine aykırı oldukları değerlendirildiğinden ilgili cetvellerden çıkarılması önerilmektedir.

CAVİT ARI (Antalya) - Burada ilave bir şey yapacağım. Bu konuyla ilgili, geçen yılki bütçeyle ilgili Anayasa Mahkemesine açılmış bir dava vardı eğer o dava lehe sonuçlanırsa bunlar da geçersiz olacağı için bu önerge o nedenle verilmiştir, açılmış bir dava var yani bununla ilgili. Bilginiz olsun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir önerge daha vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ne bağlı 4'üncü madde E Cetvelinin Bazı Ödeneklerin Kullanımına ve Harcamalara İlişkin esaslar Başlığının;

(7) numaralı sırasındaki açıklamanın

(10) numaralı sırasındaki açıklamanın

(12) numaralı sırasındaki açıklamanın üçüncü paragrafının

(12) numaralı sırasındaki açıklamanın dördüncü paragrafındaki "6.6.1978 tarihli ve 7/1/5754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümleri çerçevesinde personel çalıştırılmasına" ibaresinin

(14) numaralı sırasındaki açıklamanın

(17) numaralı sırasındaki açıklamanın birinci paragrafındaki "Devlet mallarının sigorta edilmemesi esastır." ibaresinin

(18) numaralı sırasındaki açıklamanın

(19) numaralı sırasındaki açıklamanın

(36) numaralı sırasındaki açıklamanın (b) paragrafındaki "ve söz konusu tertibe bu amaçla tahsis edilen ödeneğin bir katına kadar ödenek eklemeye" ibaresinin

(37) numaralı sırasındaki açıklamanın

(51) numaralı sırasındaki açıklamanın ikinci paragrafındaki "6245 sayılı Kanun uyarınca harcırah ödenmez," ibaresi ile "(ı) bendi kapsamında gönderilenlerden mücbir sebepler hariç olmak üzere; yurt içindeki üniversitesine dönmeyenler, döndükten sonra doktorasını tamamlayamayanlar ile doktora süresinin bitiminden önce herhangi bir sebeple üniversitesi ile ilişiği kesilenler, yurt içi aylıkları hariç olmak üzere anılan bent kapsamında yapılan tüm masrafların iki katı tutarında borçlandırılır." cümlesinin

(56) numaralı sırasındaki açıklamadaki "ödenek eklemeye" ibaresinin

(60) numaralı sırasındaki açıklamadaki "5018 sayılı Kanunun 29 uncu maddesine tabi olmaksızın," ibaresinin,

-K cetvelinin,

III. Fazla Çalışma Ücreti

(A) Saat Başı Fazla Çalışma Ücreti:

(2) numaralı sırasındaki açıklamasında yer alan "anılan Kanunun 178 inci maddesinde yer alan kısıtlamalara bağlı olmaksızın" ibaresinin

(4) numaralı sırasındaki açıklamanın

(5) numaralı sırasındaki açıklamanın

(B) Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti:

(1) numaralı sırasındaki açıklamanın

(2) numaralı sırasındaki açıklamanın
IV. Diğer Ödemeler
(1) numaralı sırasındaki açıklamanın
(2) numaralı sırasındaki açıklamanın
(4) numaralı sırasındaki açıklamanın
(6) numaralı sırasındaki açıklamanın
(7) numaralı sırasındaki açıklamanın
(8) numaralı sırasındaki açıklamanın
(9) numaralı sırasındaki açıklamanın
(10) numaralı sırasındaki açıklamanın
(15) numaralı sırasındaki açıklamanın
(16) numaralı sırasındaki açıklamanın
teklif metninden çıkarılmasını ve bent ve sıra sıralamasının ona güre düzenlenmesini arz ve teklif ederiz

Cevdet Akay
Karabük

Gülizar Biçer Karaca
Denizli

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Biçer Karaca, buyurun.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Anayasa'nın 7'nci maddesi yasama yetkisinin, Anayasa'nın 87'nci maddesi de bütçe hakkının Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğunu düzenler. Yine, Anayasa'nın 87'nci maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve yetkileri arasında kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak yanında, bütçe kanun teklifini görüşmek ve kabul etmek yazılıdır. Yine, Anayasa'nın 88'inci maddesinde kanunların Türkiye Büyük Millet Meclisinde teklif, görüşülme usul ve esasları düzenlenirken bütçe kanunlarının görüşülme usul ve esasları 161'inci maddede düzenlenmiştir.

Anayasa'nın anılan maddeleri incelendiğinde, bütçe kanunlarına bütçeyle ilgili olmayan kurallar konulmamasının amaçlandığı görülmektedir. Olağan kanunla düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe kanunuyla düzenlenmesi, değiştirilmesi veya kaldırılması olanaksızdır. Bu durum, Anayasa'nın 161'inci maddesindeki "Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz." denilmek suretiyle kesin olarak ifade edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Söz konusu düzenlemeler Anayasa'nın 7, 87, 88 ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gerektiğinde kullanılabilecek ödenekler başlıklı 5'inci maddeyi görüşmeye açıyorum.

Söz talebi? Yok.

Bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında yer alan "karşılamak amacıyla" ibaresinin "karşılamak üzere" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Burada depremle ilgili konuyu gündeme getirmek için bu önergeyi hazırladık. Şimdi, 2023 yılının temmuz ayında yapılan düzenlemeler, biliyorsunuz ciddi vergi artışları yapıldı, KDV'ler, ÖTV'ler, kurumlar vergisi falan ve bunlar hep bize nasıl takdim edildi, dendi ki: "Depremin yaralarını sarmak amacıyla yaptığımız artışlar." Buna ilişkin şurada elimde liste hâlinde Mehmet Şimşek'in bu dediğim ifadeden bir sürü beyanatları var burada. Fakat sonrasında geldi bu iş unutuldu, bu vergiler tabii işin esasına bütçeye girdi ondan sonra vergiye ilişkin, depreme ilişkin harcamalar azalmaya başladı. Şu anda, mesela 2027 yılı için, deprem için harcanacağı söylenen para 768 milyar lira değerli arkadaşlar. Oradaki problemler de bitmiş değil zaten 768 milyar. Fakat az önce bahsettiğim vergiler deprem nedeniyle konulan vergilerden elde edilecek gelir de 1 trilyon 891 milyar lira yani konulan harcamanın 2 katından fazla. Bu, kabul edilebilir bir şey değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) - O zaman bize şunu söyleyeceksiniz, diyeceksiniz ki: "Bizim bütçemizin açığı vardı. Bütçe açığını kapatmak için... Deprem de ilave açık getirdi." Elbette getirdi, bunu inkâr etmek mümkün değil ama şimdi depremi fırsata çevriliyor. Siz analiz yaparken arkadaşlar, bakın, bu adil değil, buna böyle inanırsanız yanlış yaparsınız aynı zamanda. Şimdi, analiz yaparken "Deprem harcamaları dışa alırsak harcamalarımız şu oluyor." Vergide de deprem için getirdiğin vergiyi dışarıya al, öyle bir şey yok. Dolayısıyla, bu yanlış bir şeydir.

Buradan özetle şunu söylemeye çalışıyorum: 1,9 trilyon lira -kısaltarak söylüyorum- deprem nedeniyle elde edilen vergilerin 2027'de bir hasılat olacak ama konulan para sadece 0,8 trilyon TL. Bu olmaz, bu kabul edilebilir bir şey değil. O zaman deprem için alanımız var, bu paraları depreme daha fazla kullanalım, oradaki insanların mağduriyetlerini giderelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

"Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri" başlıklı 6'ncı maddeyi görüşmeye açıyorum.

Söz talebi? Yok.

6'ncı madde üzerinde 2 adet önerge var; okutup, işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının teklif metninden çıkarılması ve bent sıralamasının ona göre düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Cevdet Akay
Karabük

Gülizar Biçer Karaca
Denizli

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Biçer Karaca, buyurun

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri, kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin yedek ödenek tertibinden aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır. Oysa 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasında "Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idare bütçeleri arasında ödenek aktarmaları kanunla yapılır." düzenlemesi bulunmaktadır. 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla Cumhurbaşkanına 5018 sayılı Kanun'un temel ilkeleriyle kurduğu mali sistemle bağdaşmayan yetkiler tanınmaktadır.

Bu nedenle, Anayasa'nın 7'nci maddesi, Anayasa'nın 87'nci maddesi çerçevesinde Cumhurbaşkanına çerçevesi çizilmemiş yetkililer, esasları belirlenmemiş bir alanda hiçbir sınırlamaya bağlı olmaksızın geniş yetkiler tanınarak yasama yetkisi devri yapılamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamamlayın.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Bütçe kanununa Anayasa'ya aykırı olarak bütçe dışı hükümler konularak mevcut kanun hükümlerinin değiştirilmesi veya bütçe yılı itibarıyla zımnen kaldırılması Anayasa'nın 87 ve 161'inci maddelerine aykırıdır. Söz konusu düzenleme Anayasa'nın 7, 87 ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1 adet önerge daha vardır, okutup işleme alacağım:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yer alan "yüzde 10'unu" ibaresinin "yüzde 5'ini" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Şimdi, bu maddede... Madde ne önce? Bu 6'ncı maddenin (1)'inci fıkrasında genel bütçe ödenekleri toplamının yüzde 10'u kadarlık kısmını yedek ödeneğe çekip oradan dağıtma imkânı getiriliyor. Değerli arkadaşlar, bu olmaz. Bütçe hakkı Meclisindir. Şimdi, 27 trilyon liralık bütçe var, yüzde 10'u ne yapar? 2,7 trilyon lira. "2,7 trilyon lirayı ben istediğim gibi dağıtırım." Böyle bir şey olmaz. Bu, bütçe hakkına tecavüzdür. Zaten en fazla kullanabileceğiz şey burası. Yani, bundan daha fazla zaten bir şey yapamazsınız; belli harcamalar var, onlar verilecek. Yani, marjı kullanılacak alanlar burası. Ha, bütçeyi siz yapıyorsunuz, varsa ihtiyacınız, kendi öngördüğünüz politikalarınıza yönelik olarak, uyguladığınız programlara yönelik olarak bütçeyi zaten o şekilde getirin ama yıl

içerisinde bu kadar çok alanın kullanılması bütçeyi torba hâline getirir, bütçe bütçe olmaktan çıkar. Gerçekten, o zaman, bir ay Komisyonda... Ya, burada bir ay Komisyonda konuşuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) - On yedi gün de aşağıda konuşuyoruz, bunu konuşmayalım. O zaman şu bütçenin büyüklüğü 27 trilyon mu olacak, 37 trilyon mu olacak, bir günde bütçeyi konuşalım, olsun bitsin. Yani, tabii, böyle bir şey olsun istemiyorum da bu, bu noktaya gelir. Haybeye konuşuyoruz, konuşuyoruz, konuşuyoruz, en sonunda öyle bir yetki veriyoruz ki istediğini alıyor, istediğini koyuyor. Böyle bir şey olmaz. Bakın, 5018'i bu ülkede reform diye siz çıkardınız, gerçi sona çok pişman oldunuz kendinizi kısıtladınız diye. Her tarafın ondan sonra...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - "5018'de de yüzde 10" diyor arkadaşlar.

ERHAN USTA (Samsun) - O da değiştirildi, 5018 de değiştirildi.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Onda da yüzde 10.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, 5018 de değiştirildi zaten. Yüzde 5'ti efendim, yüzde 5'ti, orijinali yüzde 5, açılsın, bakılsın. Şimdi, bu olmaz. Bunun ötesinde de bir şey getiriyor zaten burası. O kendi şeyleri içerisindeki... Bu tamamını yedek ödeneğe alma imkânı getiriyor. 2,7 trilyon lira, böyle bir şey olmaz arkadaşlar, bu keyfîliği artırır. Planlama falan yapmaya da gerek yok o zaman Strateji Bütçe Başkanlığı falan niye oluyor ki?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Önce sınır yokmuş, Anayasa Mahkemesi bir yorum yapmış...

ERHAN USTA (Samsun) - Nasıl sınır yok? Yüzde 5.

CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKAN YARDIMCISI İSA ATÇEKEN - Daha önce bir sınır yoktu efendim, yüzde 5 diye, yüzde 10'luk sınırı...

ERHAN USTA (Samsun) - Nasıl sınır yok, istediğimiz kadar yapabiliyor muyduk bunu?

CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKAN YARDIMCISI İSA ATÇEKEN - Şöyle, 5018'in daha önceki hâlinde bu şekilde yüzde 10'a yönelik bir sınırlama yoktu, yüzde 5 gibi bir sınır da yoktu.

ERHAN USTA (Samsun) - Yüzde 5 kurumlar arası aktarmalar tamam mı, kurum içi aktarmalarda yüzde 10'dur orijinali tamam mı. Siz birini 10'a çıkardınız, birini 20'ye çıkardınız. Burada 5018'in orijinalinde de olmayan bir şey veriliyor. Eskiden yedek ödeneğe ne verileceği yedek ödenek şeyinde olurdu. Yedek ödeneğe verdiğimiz parayı oradan oraya, oradan oraya aktarmazdık. 5018'de olmamasının nedeni o. Yani "5018'de bu yoktu." derken 5018 daha "large" bir şeydi falan değil. Yedek ödeneğe bir para koyarsınız yılın başlangıcında çünkü ihtiyaçlar çıkabilir, bu normaldir, öngörülmeyen ihtiyaçlar için ama şu anda yüzde 10'unu, 27 trilyonun yüzde 10'unu yedeğe koyarım, oradan alır, oraya gönderirim diyoruz. Böyle bir şey olmaz, bu kabul edilebilir bir şey değil. Tabii, yine de bir miktar olması gerekiyor, o yüzden bizim önergemiz yüzde 5 olması şeklinde.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir. Hayırlı olsun.

"Mali kontrole ilişkin hükümler" başlıklı 7'nci maddeyi görüşmeye açıyorum.

1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağız.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2027 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"(9) 5018 sayılı Kanuna (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri, kendilerine tahsis edilmiş iç denetçi kadrolarının en az yüzde 80'inin dolu olmasını sağlayacak şekilde, ilgili mevzuatta öngörülen şartları taşıyanlar arasından 2027 yılı sonuna kadar gerekli atamaları yaparlar."

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi, yine, 5018 sayılı Kanun'la getirilmiş, o "reform" dediğimiz kanunla getirilmiş bir iç denetçilik müessesesi vardı. Bugün bu müessese çalışmıyor arkadaşlar. On yıl iç denetim koordinasyon kurulu üyeliği de yaptım. Gerçekten önemli bir şeydi, özellikle süreçlerin iyileştirilmesi açısından, kamudaki süreçlerin, önemli bir fonksiyon icra ediyordu, iyi de gidiyordu fakat bu iktidar denetimi sevmediği için, bu denetimi de diğer denetimlerle karıştırdı. Bunu da kendisi için ayağına engel olacağını falan düşündü herhâlde ki şimdi, iç denetçi kadroları Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı kullanılmıyor. Bakın, geçen gün burada 30 taneydi Millî Savunma Bakanlığının, 30 tane iç denetçi kadrosu var, sadece bir tanesi dolu ya, böyle bir şey olmaz. Yani kadrosu var, hani, "Kadro yokluğundan dolayı çalıştıramıyorum." diyemez. Tamamen iç denetime karşı kamuda olumsuz bir hava oluştu. Bu yanlıştır, bunun olmaması lazım. İç denetim bizim devlet teşkilatımızı, kamu kurumlarımızın süreçlerini iyileştirecek, onlara danışmanlık hizmeti veriyorsa aslında klasik teftiş de değil, bu anlamda şu farkındalığı yaratalım, siz belki de bunları duymuyor da olabilirsiniz, bilginiz olsun diye çünkü kamu yönetimi sizin alanınız. Bu iç denetim kadrolarını kullanalım kamuda, kullanılmıyor ve bu çok yanlış bir şey, kullanılması lazım. İdarelerimizin iyileştirilmesi açısından, sistemin çalışması açısından ben bunun son derece

önemli olduğunu düşünüyorum. Bir listesini çıkarttırsın Maliye Bakanlığımız veya siz bir bakın bakalım, kaç tanesi kullanılıyor? Bazı kurumlar özellikle çok az kullanıyor. Mesele budur.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'nci maddeye geçiyoruz.

1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağız.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/282 esas numaralı 2027 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 8'inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine "idame projeleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecek 1.000 MW ve üzeri kapasiteye sahip yüksek gerilim doğru akım dönüştürücü merkezi ve iletim hattı projeleri ile elektrik iletimine yönelik deniz altı tünel ve deniz altı kablo projeleri" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Orhan Erdem Konya	Hüseyin Altınsoy Aksaray	Seydi Gülsoy Osmaniye
Ertuğrul Kocacık Sakarya	Necmettin Erkan Kırşehir	Resul Kurt Adıyaman
Ejder Açıkkapı Elâzığ		

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Ulusal enerji hedeflerimiz doğrultusunda gerçekleştirilmesi planlanan yüksek gerilim doğru akım dönüştürücü merkezi ve iletim hattı projeler ile deniz altı tüneli ve kablo projeleri yenilenebilir enerji kaynaklarının şebekeye entegrasyonu ve arz güvenliği açısından stratejik önem taşımaktadır. Önümüzdeki yıllarda artması ve yatırım bütçesinde önemli paya sahip olmasını öngörülen bu projelerde uzun hazırlık ve tedarik süreçleri nedeniyle işe erken başlanması gerekirken harcamalar yıllara yayılmakta, başlangıç yılındaki ödenek ihtiyacı sınırlı kalabilmektedir. Bu nedenle, işe başlanacak yılda proje maliyetinin yüzde 10 oranında ödenek ayrılması zorunluluğu, projelerin fiili harcama ihtiyaçlarıyla uyumlu olmayan ödenek tahsislerine yol açabilecek ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün diğer iletim yatırımları için ödenek planlaması güçleştirebilecektir Belirtilen projelerin 4734 sayılı Kanunun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan yüzde 10 asgari yatırım ödeneği şartından istisna tutulmasının yatırımların zamanında başlatılmasına, yıllık ödeneklerin iş programları ve ödeme takvimleriyle uyumlu olarak belirlenmesine ve yatırım bütçesinin etkin kullanılmasına katkı sağlayacağı değerlendirilen yukarıdaki değişiklik teklifi önerilmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Şimdi, 8'inci maddede kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece, güzide kurumumuz TEİAŞ'ın da sorunu çözülmüş oldu.

Evet, gidersiniz, Allah yatırımlarınızda güç kuvvet versin, ayağınıza taş değdirmesin. Nerelere yatırım yapacağınızı biliyorsunuz, memleketimizin güzel yerlerine...

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Niksar'ın yolları bozuk.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Karayollarında yapacağız onu, bunlar TEİAŞ'cı.

"Mahalli İdarelere İlişkin İşlemler" başlıklı 9'uncu maddeyi görüşmeye açıyorum.

Söz talebi...

Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) - Aslında ben yatırım harcamalarında isteyecektim Sayın Başkan. Bir konuyu şimdi gündeme getirmek istiyorum. Bu yatırımla ilgili olduğu için, orası gerçi kamu yatırımı ama olsun. Şimdi, geçen sefer Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı bu ilk gününde bu imalat sanayisinin millî gelir içerisindeki payının düştüğünü, bunun da ülkemiz açısından çok kötü olduğunu, gelişmiş, kalkınmış ülkelerin yüzde 30'un üzerinde özellikle imalat sanayi payların uzun süre devam ettiği falan söyledik. Biz de işte en son "Hele son dört yılda 6,2 puan düşmüştür ve 15,5'lara gerilemiştir, 16'lara gerilemiştir." demiştim. Bana buna ilişkin, arkadaşlar, bir sürü soru sorduk hiç birine cevap yazmışlar, buna cevap yazmışlar, sizden cevap geldi buna ve cevapta da yani bunu... Ya diyeceğim ki "Komik duruma düşürülmesin." falan, sizler de hakikaten zor durumda kalıyorsunuz. Niye buna böyle cevap yazarlar, hangi iktisatçı bunu yazıyor? Diyor ki: "Efendim, tamam cari olarak dediğiniz doğrudur ama sabit fiyatlarla bakarsak payı da o kadar düşmüyor." Ya, bana, bak, burada bir sürü bürokrat var, bir tane bu tür yatırım türü şeylerinin millî gelire oranı veya yatırım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Bitiriyorum Başkanım.

Yatırımdır, tüketimdir, sabit fiyatlar üzerinden gösteren oranı bana bir tane örnek göstersinler şimdi buradaki arkadaşlar. Bakın, yıllık programınız önümde, buradan da gösterin. OECD'ye bakın, IMF'e bakın, dünya literatürünü tarayın, ya bir tane örnek gösterin, bu cevabı cevap kabul edeceğim arkadaşlar, olmaz böyle bir şey. Bakamazsın sabit fiyat üzerinden, millî gelir payına sabit fiyat üzerinden bakamazsınız. Bir sürü yanlışı var, onu anlatacak durumda değilim. Şimdi bir anekdot, kısa bir anekdot: Sayın Başkan, bizim köyde bir Orhan Dayı vardı, çok da iyi bir insandı, Allah rahmet eylesin. Bu şimdi ehliyet almaya gidiyor, çok da istekli fakat iyi de süremiyor, eskiden de sınav yapılıyor falan, çok daha istekli olduğunu polis görünce diyor ki: "Orhan, Orhan, al, ehliyeti aldın. Yalnız traktöre sakın çocuklarını bindirme." Siz de bana bunu cevap olarak yazıyorsunuz da sakın buna kendiniz inanmayın. Yani ben "İmalat sanayisinin payı düşüyor." derken "İmalat sanayisinin payı düşmüyor efendim, sabit fiyatlarla baktığımızda aynı kalıyor." diye düşünürseniz, politikaları buna göre yaparsanız, ülkeye yazık edersiniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, 9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10'uncu maddede söz talebi? Yok.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci maddeye geliyoruz, söz talebi vardır.

Evet, Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Evet, bütçe kanun teklifinin en önemli maddelerinden biri, borçlanma yetkisi veriyor. Şimdi, dış borç ikraz limiti, özel tertip devlet iç borçlanma senedi, borç üstlenim taahhüdü yoluyla bu maddeyle 538 milyarlık bir borçlanma yetkisi bugünkü kurdan, 538 milyar yani bütçe açığının yüzde 13,91'i yüzde 14'ü yaklaşık yani kamu büyüklüğü, bütçe büyüklüğü açısından da yüzde 2'sine yakın bir şey. Ben burada borç üstlenim taahhütleriyle ilgili bir şey söylemek istiyorum. 2012 yılından günümüze yani 2026'nın altıncı ayına kadar diyelim, 22,1 milyar dolar otoyol projesi yapan firmalara kullandırılan borç üstlenim taahhütleri var, krediler var. Şimdi, bu krediler hazine garantili oluyor, sözleşme iptali olursa risk hazinenin üstüne gidiyor, devam eden kredi ödemelerinde de bu garanti ödemelerinden bu kredilere ödüyorlar bu otoyol projelerini yapan, yap-işlet-devret projelerini yapan firmalar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVDET AKAY (Karabük) - Bitiriyorum Başkanım.

Yani garanti ödemeleri hem bütçeye böyle geçse de geçmese de işte yolcu geçse de havaalanında işte yolcu binse de tünelden geçiş, karayollarından geçiş, araç sayısı, garanti yükü olduğu şekliyle bir tarafta dururken bir de böyle kredilerle de bir yük var. Yani bu otoyol projelerini yapan, yap-işlet-devret projelerini yapan firmalar cebinden hiçbir para koymadan hem bu ihaleleri alıyorlar hem bu işleri yapıyorlar, öz kaynak da koymuyorlar, kredisi de hazine garantisiyle veriliyor. Şuna bağlıyorum: Borçlanma yapılabilir ama net borçlanma hasılatı yaratmak lazım, faizi ödeyip anaparayı aşağıya çekmek lazım. Bu projelerin üstünde özellikle durulup denetlenmesi ve bu yükten bu kamunun, devletin kurtulması gerekir diye düşünüyorum Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 11'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "13,5 milyar ABD dolarıdır" ibaresinin "10 milyar ABD dolarıdır" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Hazine garantileri ve dış borcun ikrazı kapsamında üstlenilen yükümlülükler, kamu maliyesinin gelecekte karşılaşabileceği riskler bakımından önem taşımaktadır. Döviz cinsinden yükümlülüklerin büyümesi, kur hareketlerinin bütçe üzerindeki etkisini artırmakta, garanti verilen borçların üstlenilmesi veya ikraz edilen tutarın geri ödenmemesi hâlinde kamu kaynakları üzerinde ilave baskı oluşturmaktadır.

Bu imkânların kullanımında mali disiplin, geri ödeme kapasitesi ve kamu yararı esas alınmalıdır. Yükümlülüklerin bugünkü finansman ihtiyacının yanında gelecek yıllardaki bütçe etkileri de değerlendirmelidir. Geniş limitlerle yeni riskler üstlenilmesi yerine, mevcut imkânların öncelikli ve zorunlu ihtiyaçlara yönlendirilmesi gerekmektedir.

Bu doğrultuda önergemizle 2020 yılında sağlanacak garantili imkân ve dış borcun ikraz limitinin 13,5 milyar ABD dolarından 10 milyar ABD dolarına indirilmesi, döviz cinsinden mali risklerin sınırlandırılması, kamu kaynaklarının korunması ve borç yönetiminde ihtiyatlı bir yaklaşımın benimsenmesi amaçlanmaktadır.

Önergemiz ile merkez kariyer uzmanlarının, müfettişlerin, denetim elemanların özlük haklarında iyileştirme yapılabilmesi amacıyla Bakanlık bütçesine ödenek artışı teklif edilmektedir.

CEVDET AKAY (Karabük) - Bu biraz yanlış olmuş.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

12'nci maddede söz talebi yoktur.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi görüşmeye açıyorum.

Söz talebi? Yoktur.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi müzakereye açıyorum.

Söz talebi? Yok.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin maddeleri oylanıp kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

Şimdi 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Daha işimiz bitmedi, devam ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Şimdi 2025 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin maddelerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kesin Hesap Kanunu Teklifi toplam 7 maddeden oluşmaktadır. Hatırlanacağı üzere, teklifin "Gider" başlıklı 1'inci maddesi ile "Gelir" başlıklı 2'nci maddesi Komisyonumuzun 27 Ekim 2026 tarihli 4'üncü Birleşiminde okunmuştu.

Şimdi 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi müzakereye açıyorum.

Söz talebi? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi müzakereye açıyorum.

Söz talebi? Yoktur.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Devlet Borçları" başlıklı 5'inci maddeyi müzakereye açıyorum.

Söz talebi? Yoktur.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

CAVİT ARI (Antalya) - Bizim kabul etmediğimizi biliyorsunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, soruyorum.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, daha işimiz bitmedi, sakın bir yere gitmeyin.

Kıymetli milletvekilleri -hep "değerli" diyorum, biraz değiştirelim- muhterem milletvekilleri; böylece 2025 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin maddeleri kabul edilmiştir.

Şimdi, 2025 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi'nin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 2025 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nde bulunabilecek maddi hatalarla ilgili metin ve bağlı cetvellerde gerekli düzeltmelerin yapılması, kabul edilen önergeler doğrultusunda ilgili cetvellerde gerekli düzenlemelerin yapılması ve kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde Başkanlık Divanına redaksiyon yetkisi verilmesini, muhalefet şerhlerinin -burası önemli -en geç 3 Aralık Perşembe günü saat 12.00'ye...

CEVDET AKAY (Karabük) - Çok erken Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şöyle: Pazartesi günü aşağıda başlayacağız, bir de bizim bunu hazırlayıp baskıya vermemiz lazım.

CEVDET AKAY (Karabük) - O zaman 4'ü bari yapalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Perşembe...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Cuma yapalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ama arkadaşlarımızın da hazırlaması lazım.

ERHAN USTA (Samsun) - Kaç gün baskı yapılacak ki?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Onlar da ama siz gönderdikten sonra bir daha inceliyorlar, koyuyorlar, arkada bir çalışma oluyor.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Geçen sene cumartesi verdik.

ERHAN USTA (Samsun) - Evet, en erken cuma olsun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, o zaman cuma on iki diyelim.

CEVDET AKAY (Karabük) - Zaten sizin niyetiniz vardı da...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yok, değildi, benim niyetim perşembe on ikiydi, çok direnç gördüm burada şu an, dirence karşı koyamadım değerli milletvekilleri.

Muhalefet şerhlerinin en geç 4 Aralık 2026 Cuma saat on ikiye kadar Başkanlığımıza verilmesini; İç Tüzük'ün 45'inci maddesi uyarınca Genel Kurulda Komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcüler olarak Adıyaman Milletvekili Sayın Resul Kurt, Aksaray Milletvekili Sayın Hüseyin Altınsoy, Ankara Milletvekili Sayın Orhan Yegin, Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Kılıç, Denizli Milletvekili Sayın Nilgün Ök, Elâzığ Milletvekili Sayın Ejder Açıkkapı, İzmir Milletvekili Sayın Yaşar Kırkpınar, Kayseri Milletvekili Sayın Mustafa Baki Ersoy, Kırşehir Milletvekili Sayın Necmettin Erhan, Konya Milletvekili Sayın Orhan Erdem, Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı, Osmaniye Milletvekili Sayın Seydi Gülsoy, Sakarya Milletvekili Sayın Ertuğrul Kocacık, Samsun Milletvekili Sayın Ersan Aksu, Uşak Milletvekili Sayın İsmail Güneş ve Yozgat Milletvekili Sayın Süleyman Şahan'ın belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, değerli milletvekilleri, aşağı yukarı otuz sekiz gün -arkadaşlar söyledi- çalıştık. Usul gereği eğer arzu ederseniz ikişer dakika veya birer dakika bir değerlendirme yapmak arzusunda olursanız söz vereyim.

Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Evet, Sayın Başkanım, otuz beş güne yakındır Plan ve Bütçe Komisyonu olarak 2027 yılı bütçesi ve 2025 yılı kesin hesabı üzerine çalışma yürüttük. Burada özellikle vatandaşlarımızın derdini tam anlamıyla görmeyeceğini düşündüğümüz bütçe kalemlerine itiraz ettik. Tartışmalar oldu, güzel fikirler ortaya atıldı. Biz ana muhalefet partisi olarak, Yeni Parti olarak yapıcı eleştirilerde ve önerilerde bulunmaya çalıştık. Bugün de Komisyon sürecimizin son günü. Bu süreç içerisinde bir taraftan milletvekili arkadaşlarımız yoğun mesai katettiler, Komisyon dışından gelen milletvekili arkadaşlarımız da yine Komisyonumuza güç verdiler. Bu bağlamda, Meclis Bütçe Başkanlığı yasama uzmanlarına, çalışanlarına, stenograf arkadaşlarımıza, çay ve diğer hizmeti yapan değerli görevlilerimize, güvenlik görevlilerine, tüm Meclis personeline ve Komisyonumuzu ilgiyle takip edip sesimizi kamuoyuna duyurmaya çalışan basın mensuplarına ve ayrıca Sayıştay mensuplarına ve tüm görevlilere emekleri için ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Otuz sekiz gün olmuş, çok hızlı geçti doğrusu. Bu çalışmada başta siz Komisyon Başkanı olarak çok tarafsız bir yönetim sergilediniz, size teşekkür ederiz. Katılmış olan bütün arkadaşlarımıza, katkıları için teşekkür ediyoruz.

Eleştirilerimizi dile getirdik, çok fazla değişiklik yapma imkânı olmadı, hiç değişiklik yapma imkânı olmadı...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yaptık, 1 tane oldu.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Ama yine de eleştirilerimizi dile getirdik, Genel Kurulda da bunları konuşmaya devam edeceğiz.

Özellikle bu süre boyunca burada önemli katkıları olan yasama uzmanlarına, stenograflara, bizlerin bu çalışmamızı kolaylaştıran bütün Meclis emekçilerine ve tabii ki basın mensuplarına çok teşekkür ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - İnşallah gelecek sene daha verimli bir çalışmayla yeni bir bütçe yaparız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Evet, Teşekkürler Başkanım.

Ben de 2027 yılı Bütçe Teklifi'nin ve 2025 yılı Kesin Hesabı'nın ülkemiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, bugünkü bütçemiz de başkanlık bütçeleriyle beraber tekrar hayırlı olsun.

Biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak hem genel bütçe üzerinde hem bakanlıklar ve bağlı kuruluşlar üzerinde görüşlerimizi aktarmaya çalıştık, yapıcı eleştirilerde bulunmaya çalıştık. Tabii, gönül isterdi ki bazı önergelerimizin burada Değerli Komisyon üyeleri tarafından onaylanması ve hayata geçsin ama o günler de gelecektir mutlaka.

Sayın Başkanım, özellikle ben size ve Divan heyetine teşekkürlerimi iletiyorum.

Yine, Meclis uzmanlarına, stenograflara ve Meclis emekçilerinin tamamına teşekkür ediyoruz; çok yoruldular gerçi bizimle beraber otuz sekiz gün içerisinde. Kıymetli basın mensuplarına da teşekkürlerimizi iletiyoruz ve Genel Kurulda daha sağlıklı bir çalışma yapacağımızı umuyor, hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum,

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani Türkiye'nin bu geçen bütçe maalesef hiçbir sorunu çözmeyecek, bunu net olarak biliyoruz; işte, rutini devam ettirecek bir bütçe. Biz burada iyi niyetli olarak ülkenin, milletin faydasına olabilecek katkıları, eleştirileri yaptık. Bunları elbette bundan sonra da bu anlamda yapmaya devam edeceğiz.

Bizim, tabii ki iktidardan beklentimiz bizim her söylediğimiz şeylerin kabul edilmesi... Zaten öyle bir şey mümkün değil, dünyanın hiçbir yerinde yok ama bunların o anda kabul edilmese bile bunlara kulak kabartılmasını ben faydalı olacağını düşünüyorum. Çünkü tecrübe gösteriyor ki geçmişte yaptığımız birçok aslında ikazın bugün ne kadar yerinde olduğu görülüyor. Onlara kulak verilmiş olsaydı, mesela, bu fon krizi 2021'deki ikazlarımıza kulak verilmiş olsaydı belki en azından bu kadar şiddetli yaşamayacaktık. Dolayısıyla biraz meselelere böyle bakılması lazım. Yani muhalefet mutlaka eleştirir gözüyle bakılırsa bundan demokrasimiz hiçbir şey kazanmaz, bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

Her şeye rağmen bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum, milletimiz için hayırlı olsun.

Bu süre içinde emeği geçen arkadaşlarımız var; Meclis çalışanları var, buradaki bütçe uzmanları var, kendi danışmanlarımız var, stenograflar, işte çay hizmetini yapan arkadaşlarımız var, Emniyet görevlilerimiz var, basın mensuplarımız var, Sayıştay her gün bizimle burada bulundu, Sayıştayın yanı sıra tabii, bugün Strateji ve Bütçe Başkanlığı burada ama Strateji ve Hazine ayrıca her gün yine onlar da bulundu.

Bütün emeği geçen herkese ben de teşekkürlerimi sunuyorum.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Öncelikle 2027 bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, inşallah iyi bir yıl geçiririz. Bu sorunlarımızın üstesinden geldiği, özellikle de hem coğrafyamızın biraz daha rahatladığı hem de ülke iç gündemimizin biraz daha rahatladığı bir yıl geçiririz. Bütçemiz de bu anlamda inşallah hayırlı uğurlu olur.

Otuz sekiz günde 21 toplantı yaptık. Bu bütçenin geçen dönemki bütçelerden biraz daha heyecansız geçtiği yönünde genel olarak böyle bir kanı vardı. Belki de işte bu son yaşanan fon krizinden dolayı, onun da bir etkisi olduğu bu süreçte bir moral bozukluğu içerisinde girildi.

Ben, bu bütçe süresince tüm milletvekillerimize, Komisyon üyelerimize, Meclis emekçilerimizin tamamına, danışman arkadaşlarımıza, basın mensuplarımıza, bürokrat arkadaşlarımıza katkı koyan tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Adana) - Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Meclis Plan ve Bütçe açılışındaki ilk önerimi yine tekrar ediyorum: Bu görüşmelerin yılda bir kez değil de aslında belirli dönemlerle bir hesap verme, bütçenin ne şekilde gittiğinin denetlenmesi... Avrupa Birliği ülkelerindeki sistem örnek alınarak bir plan bütçe ofisi kurulup en azından gerçekleşmelerin bire bir takip dilmesi... Çünkü çok faydalı oluyor hem bürokrat arkadaşlar, bakanlıklar, saha tecrübelerini alıyor milletvekillerinden; burada yeri geliyor, köy köy, belde belde sorunlar iletiliyor hem de biz düzenlemelerle ilgili bilgi alıyoruz. O anlamda, bunun en azından üçer aylık dönemlerle böyle bir düzenleme yapılmasını tekrar buradan dile getiriyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşekkürler Başkanım.

Evet, uzun ve yorucu bir süreci daha tamamladık. Ben öncelikle şunu ifade edeyim: Komisyonumuzun alışılagelmiş hukukuna uygun, seviyeli, uyumlu bir süreci tamamladık. Mutlaka tartışmalar olacak, aile içinde bile olur, yıllardır burada oluşturduğumuz hukuk aynen devam etti. O nedenle tüm Komisyon üyesi arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Tabii ki Sayın Komisyon Başkanımıza, Divanımıza teşekkür ediyorum. Bütçe Başkanımıza, Bütçe personelimize teşekkür ediyorum. Yasama uzmanlarına, stenograflara, yine Sayıştay denetim elemanı arkadaşlarımıza, Strateji Bütçe Başkanlığımızın personeline, Hazine ve Maliye Bakanlığı personeline, bizimle bu süreç boyunca hep çalıştılar, teşekkür ediyorum. Elbette Meclis destek personelimize teşekkür ediyorum. Yine, güvenlik personelimize teşekkür ediyorum.

Ben de bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Erdem, buyurun.

ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Başkanım, Komisyonumuzda 21 Ekim 2026 tarihinden bu yana bir ayı aşkın süredir yoğun bir şekilde devam eden 2027 bütçe ve kesin hesap görüşmelerini bugün itibarıyla tamamlıyoruz. Başta, vizyoner liderliğiyle Sayın Cumhurbaşkanımıza, bu süreci titizlikle yürüten Cumhurbaşkanı Yardımcımıza, Komisyon Başkanımıza, görüşmelere katkı sunan tüm milletvekillerimize, Bakanlarımıza, Strateji ve Bütçe Başkanlığına, kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticilerine ve tüm bürokratlara, Sayıştaydan her gün burada görev alan arkadaşlara teşekkür ediyorum. Ayrıca, bütçe görüşmeleri boyunca bizimle birlikte burada gece gündüz mesai yapan ve bizlere her türlü desteği sağlayan Meclis Bütçe Başkanlığının yöneticilerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyuru.

ORHAN ERDEM (Konya) - ...yasama uzmanlarına ve personeline, ayıraca stenografiara, güvenlik görevlilerine, destek hizmetlerine, görev yapan çalışanlara, basın mensuplarına ve emeği geçen tüm Meclis çalışanlarına şahsım ve AK PARTİ Grubu olarak Komisyonda görev alan milletvekilleri olarak teşekkür ediyoruz.

Allah ülkemizi her türlü felaketten, sıkıntıdan korusun. 2027 bütçemiz ülkemize, milletimize hayırlı olsun.

MEHMET MUŞ (Samsun) - Şimdi Cumhurbaşkanı Yardımcımıza söz vereceğim.

Sayın Başkanım, buyurun.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 21 ekimde başladığımız Komisyon çalışmalarında bugün itibarıyla sona gelmiş olduk. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı bütçelerinin yanı sıra, 17 Bakanlığın, toplamda 230 kamu kurumunun bütçesi, 228 kamu kurumunun kesin hesabı ile 228 Sayıştay raporu üzerine 21 birleşim boyunca büyük bir özveriyle çalışma yapıldı. 2027 Yılı Bütçe Teklifi'mizin Komisyonumuzdaki görüşmelerini tamamlarken, müzakereleri yürüten Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız Sayın Mehmet Muş'a, Başkanlık Divanına ve Komisyon üyelerine teşekkür ediyorum. Görüşmelere katkı sunan tüm siyasi parti gruplarına ve Komisyon üyesi olmadığı hâlde çalışmalara katılan milletvekillerine de teşekkürlerimi sunuyorum.

Az önce de ifade edildi, Türkiye'de de dünyada da bütçeler çok fazla değişikliğe uğramadan genelde geçer ama önemli olan bu süreçte yapılan tartışmalardır, özellikle politika tartışmalarıdır. Bunlar yol gösterici tartışmalardır. Her toplumda iktidar var ama demokrasilerde muhalefet de var. Muhalefet son derece kıymetlidir. Yapıcı eleştirilere her zaman açık olduğumuzu ve değer verdiğimizi buradan bir kez daha ifade etmek isterim. Belki bu bütçenin rakamlarındadeğişiklik olmayabilir ama yapılan yapıcı eleştiriler hem bürokrasi için hem siyaset için yol göstericidir. Birçok bürokrat arkadaşımız eminim burada belli notlar aldılar, bakanlıklardan birçok arkadaşımız, yine bakanlarımız, bizler notlar aldık. Sonuçta, bunlar ülkemize bir katkı olarak mutlaka değerlendirilecektir.

Bütçe hazırlık sürecine liderlik eden Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımı sunuyorum. Türkiye Yüzyılı hedeflerimiz doğrultusunda bütçemize verdikleri destek için Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'ye ve Cumhur İttifakı'nın siyasi partilerine gönülden teşekkür ediyorum. Strateji ve Bütçe Başkanlığımız ile Hazine ve Maliye Bakanlığımız başta olmak üzere, bütçe teklifinin hazırlanmasında ve görüşülmesinde emeği geçen tüm bakanlıklarımıza, kamu kurum ve kuruluşlarımıza teşekkür ediyorum. Denetim raporlarıyla müzakerelere katkı sağlayan Sayıştay Başkanlığımıza da teşekkürlerimi sunuyorum. Görüşmeler boyunca görev yapan Komisyon çalışanlarımıza, stenografiarımıza, destek hizmetlerini yürüten arkadaşlarımıza, Emniyet mensuplarımıza, çalışmalarımızı kamuoyuna aktaran basın mensuplarımıza yine teşekkür ediyorum.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemimizin 9'uncu, AK PARTİ hükûmetlerinin 25'inci bütçesine ilişkin nihai karar Genel Kurul görüşmelerinin ardından Yüce Meclisimizce verilecektir.

2027 yılı bütçemizin milletimizin refahına ve ülkemizin kalkınmasına katkı sağlamasını diliyor, ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, hepinizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Cumhurbaşkanı Yardımcımıza.

Değerli milletvekilleri, 21 Ekimde başladığımız maratonumuz bugün itibarıyla sona eriyor, toplam otuz sekiz gün çalıştık. 21 birleşimde, 66 oturumda yaklaşık 212 saatlik bir mesai yapıldı. Bu görüşmelerde Komisyon üyeleri dâhil 261 milletvekilimizin 1.433 söz talebi karşılandı. Başka bir deyişle, Meclisteki milletvekillerimizin yaklaşık yarısı bu müzakerelere doğrudan katılım sağlayarak görüşlerini ifade etmişlerdir.

Ben de Komisyondaki milletvekillerimizin tamamına bu süreçte gösterdikleri nezaket içerisindeki müzakereler, tartışmalar için teşekkür ediyorum. Sağ olsunlar, beni hiç kırmadılar, bazen biraz ufak tefek gerginlikler oldu, fikir farklılıkları oldu ama konuşup dile getirdiğimiz zaman da işler rayına girdi.

CAVİT ARI (Antalya) - AK PARTİ Grubu sizi kırdı bu sene Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - AK PARTİ Grubu kırmadı, ben o arkadaşımızla özel olarak ilgileneceğim; o biliyor onu, onunla görüşeceğiz.

Dolayısıyla, her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum, şükranlarımı sunuyorum. Zaman su gibi akıp geçiyor, sanki geçen sene aynı bu zamanlar bu konuşmayı yaptık ve üzerinden bir saat veya bir gün geçmiş gibi bugün yine toplandık.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayat size güzel Sayın Başkan, bize hiç öyle değil, AK PARTİ'li olmak lazımmış.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - "..."[2] diye İngilizce bir söz vardır ya, bir zamanlar siz de güzel çalışıyordunuz AK PARTİ'yle.

ERHAN USTA (Samsun) - Millete çalışıyorduk.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Herkes millete çalışıyor ama AK PARTİ'yle beraber çalışıyordunuz dedim, başka bir şey demedim.

Değerli milletvekilleri, teşekkür ediyorum.

2027 yılı bütçemiz hayırlı uğurlu olsun. Var olun, inşallah, kazasız belasız Genel Kuruldan da bunu geçiririz.

Teşekkür ediyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.44

2. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi